

160 m.

Ref 96-A
v 370

✓
127 — 1

1

THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
COMPARATIVE ZOOLOGY
AND ANATOMY
HARVARD UNIVERSITY
CAMBRIDGE, MASS.

A 12459

AVDOL. HEMEN
EGREIS TO. 9.

LIBROS LEGE

SEGMENTA
EX EPISTOLIS PAULI.
PETRI. IACOBI. ET IO.

annis: Necnon ex prophetis quæ in re
diuina leguntur per anni circulum - tam
in diebus Dominicis quàm in sancto-
rum festis & p̄festis. Quibus

ANTONIUS Nebrissen.

adiecit Grammatica

quædam Scho-

lia non con-

L. Joseph tēnenda. *Moxer*

Imperiali cum Priuilegio.

APVD INCLYTAM GRANATAM.

ANNO. M. D. XLV.

AD PERQ VAM REVEREN:
dum ac proinde Illustrissimū Dñm D. Ioannē Fonsēcā Ep̄m Bur
gensē: atq; Archiep̄m Rosanē, &c. Ael. Antonij Nebrissēsis.
Regij Historiographi in Epistolas. q̄ per annū in ecclesia legūtur.

PRÆFATIO.

Rnaldus Guillelmus Brocarius, amplitudinīs
tuæ cliens adiuturus, admonuit me: vt Ep̄las
Pauli, atq; Prophetiās, q̄ per oēs gr̄maticorū
scholas enarrari cōsueuerunt, quod ad ortho
graphiā ptinet, castigare: quod ad enucleādos
sentus cōducit: pungerē, dispungeremq; atq;
oīa cesa, q̄ plarūq; reperiunt cōfusa: colo, & co
mate distinguērē. Addidit p̄terea, vt huius laboris mei rationem,
Dignationi tuæ potissimū redderē: quādo ad censurā tuā ptinet, &
quas disciplinas esse in tā numeroso clero, & q̄les quēq; addiscere,
& quousq; oportet, decernere. Ego vero, q̄ nō alterius cuiusquam
nois recordatiōe magis delector, quā tui: & qd̄ hominī de me prae
clare merito nihil potui denegare, suscepi puinciam hāc nō tā opī
nor, honorificā, q̄ onerosā. Sed illd̄ in primis hoc in loco p̄fandū
est: qd̄ quēadmodū nulli sunt in vsu ecclesiastico libri fr̄quentiores:
q̄ ex veteri testamēto regis David psalteriū: & ex nouo, epistola
Pauli: ita nulli difficiliōres. Alter p̄pter linguā iam pridem obsole
ta antiquitatem, alter propter linguā gr̄cā, in qua scripsit igno
rationem; cui accessit alia ex latino interpte difficultas. Et nē quis
calūniei me, qd̄ de Paulo dixi: subijciā Hieronymi v̄ba ex episto
la ad Algasiā; tractātis illd̄ ex epistola ad Colossēses. Nemo vos
superet in hūilitate mētis. Qd̄ erebrō (inqt) dixim⁹? & si imperitus
sermone, nō tñ sciētia nequaq; Paulū de hūilitate: sed etiā de cōsciē
tiā v̄itate dixisse, etiā nūc approbam⁹. Profundos em̄, & recōditos
sensus lingua nō explicat. Et cū ipse sentiat qd̄ loquat̄, in alienas au
res purō nō pōt trāsferre sermone, quēcū in v̄nacula lingua habe
bat disertissimū (q̄ppe vt Hebræus, & ad pedes eruditus Gamalie
lis viri in lege doctissimi) seipsum interpretari cupiēs, inuoluit. Si aut̄
in gr̄ca lingua hoc ei accidit, qd̄ nutritus in Tharso ciliciæ, a p̄ma
etate imbiberat: qd̄ de latinis dicemus, q̄ verbū ex vtero exprime

re conātes, obſcuriores faciūt eius ſentētias, & velut herbis creſcētibus frugū ſtrangulāt vbertatē: Et qđ in eadē epistoła ſubdit, qđ ſunt rationē quidē habentia ſapientia. Hoc ait in loco, quidē, cōiunctio, ſuperflua eſt, qđ in plærifq; locis propter imperitiā artis Grāmāticaꝝ apoſtolum feciſſe, reperimus. Neq; enim loquitur, ſed, vel alia, cōiunctio: quā ſolet, ubi quidē poſitū fuerat, reſpōdere. Nam qui, dem, plærūq; aduerſatiua reperitur. Hæc Hieronymus: qđ ſunt a me tam multis repetita: vt oſtenderem, multò maioris eſſe negocij hoc opus; quā quod à grammaticis tractari debeat. Ad duas ſuperiores, quas Hieronymus enumerat, diſſicultates: acceſſit tertiā: quam induxerunt illi; qui ex veteris, ac noui instrumenti libris: diuini cultūs officia ordinarunt; addētes, mutilātes, mutātes, inuertētes prototyporū verba. Vt quod in ipſo ſtatim initio epistołæ, quæ legiſt in dñica prima aduentūs. (Sciētes, ga hora eſt iā, nos de ſomno ſurgere; In greco, vñdē & epistoła venit ad latinos: ſic ad verbū eſt, & hoc ſcimus, ſciētes tēpus quod hora eſt Et reliqua. Maniſeſtum eſt adiectum eſſe fratres: ſed reperiſtum à ſuperioribus detractum tempus. Et quia, poſitum pro q. Sed hæc vtcunq; tolerabilia; quia non mutatur ſententiā: illud nullā ratione excuſabile, qđ feriā quartā ſequentē ex Eſaiā propheta legitur, quia cōpleta eſt malicia eius. Nam pro malicia, velint, nolint vilitigatores iſtę legendū eſt militia: qđ in Hebræo eſt. Sed hæc, & huiusmodi aliō tpe diſputabuntur commodiūs. Nunc in hac tui nominis præſatione tantū lectorem admonemus: nihil nos muſaſſe ex eo, quod in voluminibus caſtigatis habetur; etiam ſi contra artis grammaticæ præcepta ſcriptū reperiatur: admoniti auctoritate Quiniſſani oratoriarum inſtitutionum librō primō; ubi de vetuſtate, quædam inquit, ſunt: quæ mutare verat religio: & conſecratis vtendum eſt. Sed plura ſeci, quā, quæ amicus ille meus; idemq; tuus familiaris exigebat. Neq; enim tantū caſa, colo, comateq; diſtinxī, ſinguliſq; dictioribus orthographiam ſuam accommodaui: ſed & quædam ſcholia, gloſſulaſq; adiūxi; atq; locos quosdam obſcuriores audaciūſ paraphraſi verti. Hæc amplitudini tuæ narrati, non quo putem, puerilia hæc ad te pertinere: ſed vt ſtudioꝝ meoꝝ ratio tibi vnico honoris mei amplificatori conſtet. Vale.

Argumentum epistolarum.

Decem epistolas Paulus ad diuersas ecclesias scripsit. Ad Romanos vnā, Ad Corinthios duas, Ad Galathas vnā, Ad Ephesios vnā, Ad Philippenses vnā, Ad Colossenses vnā, Ad Thessalonicenses duas, Ad Hebræos vnā. Romaninoiores sunt quā vt in p̄sentiarū de illis quicquā dici debeat: ad quos scribit ex Corintho. Corinthij habitabant vrbē illam clarissimā totius Achaie, q̄ parte Poloppōnessus p̄ Isthmon grēcie annexū. Ad hos scribit ex Epheso eplā primā. Scđam verō ex troade. Galatæ populi sunt habitātes Galatiā regionē, q̄ prius Gallogrēcia dicebat. Ad hos scribit ex Epheso. Ephesij vrbē habitāt nobilissimā Ioniae, siue Asiae minoris, vt in p̄cipio Apocalypsios legitur. Ad hos scribit ex vrbe Roma, cū esset in carcere per Tichicum diaconem. Philippenses vrbem habitāt Macedonię Philippos, sic appellatam ā Philippo Macedonum rege, atq; magni Alexādi p̄re. Ad hos scribit ex vrbe Roma, cū esset in carcere. Colossenses vrbem habitant Asiae p̄prie dictæ Colossi; nō vt quidam in eruditē dicunt Rhodi insulæ; p̄pterea, qd̄ in illa fuit Colossus memorabilis, Apollini dedicatus, atq; alijs cētū minores Colossij; atq; ex illis dictos Colossenses; sed quē ad modū Hieronymus scribit, Asiani sunt; atq; Laodiceæ finitimi; Colossorum vrbis meminit Plinius lib. xxxv. naturalis historię. In Colossis inquit, flumen est, in quo lateres deieci lapides extrahunt. Ad hos ab Epheso scribit iam ligatus per Tichicum diaconem, & Onesimum acolytum. Thessalonicenses vrbē habitant Macedoniae Thessalonicā, in ora maritima sinūs Macedonici sitam. Hebræi dicti sunt nō ab Heber (vt aliqui putauerunt) sed ad Abraam, hebræo sic cognominato, postea quā veniēs in terrā Chanaā pertransiit Euphratem. Hebræi namq; græcè interpretatur perotes: latine transitor. Postea appellatū Iudæiā Iudæa regione, q̄ duas tribus cōplectebatur Iudæ, & Benjamin. Ad hos scribit apostolus; si modò eius est epistola, quæ inscribitur ad Hebræos: siuē aliundē in familiam illius ascita. Sunt & quattuor eiusdem apostoli priuatim ad discipulos scriptæ. Ad Thimotheum duæ. Ad Titum Cretæ insulæ p̄sulem vna, Ad Philemonem item vna. Sunt præterea aliæ septem epistolæ: q̄ dñr canonice. Iacobi vna, Petri duæ, Ioannis tres, Iudæ vna, de quibus nihil attinet in p̄sentiarum dicere.

SEGMENTA

EX EPISTOLIS. PAULI. PE
TRI. IACOBI. ET IOANNIS.

Necnon ex Prophetis quæ in re diuina
leguntur per anni circulum, tam in
dieb⁹ Dominicis quam in sancto-
rum festis & profectis. Quibus
Antonius nebrissenſis ad-
ſecit Grammatica que-
dã Scholia nõ co-
temnẽda.

AD PERQVAM

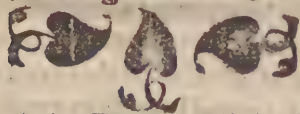
REVERENDVM AC PROINDE
ILLVSTEISSIMVM DONI-

num. D. Ioãnem Fonsecã Episcopum Bur-
gensem, atq; Archiepiscopum Rosanen.

&c. Antonij Nebrissenſis Regij

Historiographi in Epistolas
quæ per annum in Ecclesia

leguntur.

Prefatio.

Rnaldus Guillelmus Brocari⁹, amplitudinis tuæ
cliens adiuratus, admonuit me: vt epistolas Pau-
li atq; prophetias, quæ per omnes grammaticos
um scholas enarrari consueuerunt, quod a ortho-
graphiam pertinet, castigare: quodq; ad enucleân-
dos sensus conducit: pungerem, dispungeremq; atq; omnia ce-

sa, quæ plerumq; reperiuntur confusa: colo & comate distinguerem. Addidit præterea, vt huius laboris mei rationem. Dignationi tuæ potissimum redderem: quando ad censuram tuam pertinet, & quas disciplinas esse in tam numeroso clero, & quales quemq; addiscere, & quousq; oportet, discernere. Ego vero, qui nō alterius cuiusquam nominis recordatione magis delector, quam cui: & quod homini de me preclare merito nihil potui denegare, suscepi prouinciam hanc non tam opinor honorificam: quam onerosam. Sed illud imprimis hoc in loco præfandum est: quod quemadmodum nulli sunt in vsu ecclesiastico libri frequentiores: quam ex veteri testamento regis David psalterium & ex nouo, epistole Pauli: ita nulli difficiliore. Alter propter linguam iam pridem obsoletam antiquitatem: alter propter linguam græcam, in qua scripsit, ignorationem cui accessit alia ex latino interprete difficultas. Et ne quis calumnietur me. quod de Paulo dixi: subiiciam Hieronymi verba ex epistola ad Algasiam: tractantis illud ex epistola ad Colossenses. Nemo vos superet in humilitatem mentis. Quod crebro (inquit) diximus: & si imperitus sermone, non tamen sciencia, nequaquam Paulum de humilitate: sed etiam de conscientia veritate dixisse, etiam nunc approbamus. Profundos enim & reconditos sensus lingua nō explicat. Et cum ipse sentiat, quid loquatur in alienas aures puro non potest transferre sermone, quem cū in vernacula lingua habebat disertissimum (quippe vt Hebræus, & ad pedes eruditus Gamalielis viri in lege doctissimi) se ipsum interpretari cupiens inuoluitur. Si autem in greca lingua hoc ei accidit, quod nutritus in Tharso ciliicia, a prima ætate imbiberat: quid de latinis dicemus, qui verbum ex vtero exprimere connates. obscuriores faciunt eius sententias, & velut herbis crescentibus frugum strāgulant vbertatem? Et quod in eadem epistola subdit: quæ sunt rationem quidem habentia sapientia. Hoc ait in loco quidem, coniunctio superflua est. quod in plerisque locis propter imperitiam artis grammaticæ apostolum fecisse reperimus. Neq; enim loquitur, sed vel alia coniunctio: quæ solet vbi quidem posita fuerat responderet. Nam quidē, plerumq; aduersatiua reperitur. Hec Hieronymus, quæ sunt a me tam multis repetita: vt ostenderem multo maioris esse negotij hoc opus, quā quod a grammaticis tractare debeat. Ad duas superiores, quas Hieronymus

enumerat difficultates: ac cessit tertia: quam induxerunt illi: qui ex veteris ac noui instrumenti libris: diuini cultus officia ordinarunt: addentes, multilantes, mutantes, inuertentes protoryporum verba. Vt quod in ipso statim initio epistolæ: que legitur in dominica prima aduentus. (Scientes quia hora est iam nos de somno surgere. In greco vnde & epistola venit ad latinos: sic ad verbum est. & hoc scimus scientes tempus quod hora est. Et reliqua.) Manifestum est adiectum esse fratres: sed repetitum a superioribus: detractum tempus. Et (quia) positum pro quod. Sed hæc vtcunq; tolerabilia: quia non mutatur sententia. illud nulla ratione excusabile, quod feria quarta sequente, ex Esaia propheta legitur, qui completa est malicia eius. Nam pro malicia velint nolint viriliter legatores isti legendum est malicia: quod in Hebreo est. Sed hæc & huiusmodi alio tempore disputabuntur commodius.

Nunc in hac tui nominis præfatione tantum lectorem admonemus: nihil nos mutasse ex eo, quod in voluminibus castigatis habetur etiam si contra artis grammaticæ præcepta scriptum reperitur: ad moniti autoritate Quintilianioratoriarum institutionum libro primo: vbi de vetustate, quedam inquit: sunt quæ mutare vetat religio: & consecratis vtendum est. Sed plura feci quam, que amicus ille meus idemque tuus familiaris exingebat. Neque enim tantum casu, colo, comateque distinxi, singulisque distinctionibus orthographiam suam accommodaui: sed & quædam scholia, glossulasque adiunxi: atque locos quosdam obscuriores audacius paraphrasi verti. Hæc amplitudine tuæ narrauit, nõ quo putem puerilia hec ad te pertinere: sed vt studiorum meorum ratio tibi vnico honoris mei amplificatori conset.

Vale.

Argumentum epistolarum.

Decem epistolas Paul⁹ ad diuersas ecclesias scripsit Ad Romanos vnā, ad Corinthios duas, Ad Galatas vnā, Ad Ephesios vnā, Ad philippenses vnā, Ad Colossenses vnā, Ad Thessalonicenses duas, Ad Hebræos vnā, Romani notiores sunt, quā vt in pſentiarū de illis q̄cquā dici debeat: ad quos scribit ex corintho. Corinthi habitabāt vrbe illā clarissimā totius Achaie: q̄ pte poloppōnellus p lli hmo grece annectit. Ad hos scribit ex Ephelo ep^{am} primā. Sedam vero ex troade. Galate ppli sunt habitātes Galatiā regionē, q̄ prius gallogrecia dicebatur. Ad hos scribit ex Epheso. Ephesi vrbe habitāt nobilissimā Ionie siue Asiae minoris, vt in p̄ncipio Apocalypsos legitur. Ad hos scribit ex vrbe Roma, cum esset in carcere per Tichicū diaconē. Philipenses vrbe habitant Macedonie philippos, sic appellatam a Philippo Macedonū rege, atq̄ magni Alexandri p̄e Ad hos scribit ex vrbe Roma cū esset in carcere. Colossenses vrbe habitāt Asiae p̄prie dictae colossi: nō vt q̄dam in erudite dicūt Rhodi insule: p̄pterea, quod in illa fuit colossus memorabilis Apollini dedicatus, atq̄ alii centi minores colossi, atq̄ ex illis dictos Colossenses, sed quē admodū Hieronymus scribit. Asiani sunt, atq̄ Laodicee finitimi, Colossiorū vrbs meminit Plinius li. xxxv. naturalis h̄ist. orie. In colossis inquit, flumē est in quo lateres deiecti lapides extrahunt. Ad hos ab Epheso scribit iā ligatus p Tichicū diaconē & Onesimū aco lytū, Thessalonicenses vrbe habitāt Macedoni Thessalonicā, in oramaritima sinus macedonici sitam. Hebrei dicti sunt nō ab heber (vt aliqui putauerunt) sed ad Abrahā hebreo sic cognominato postea quā veniens in terrā Chanaā pertransiit Euphratem. Heber namq̄ grece interpretat̄ perotes: latine transitor, Polica appellat̄ Iudei a Iudea regione q̄ duas tribus completebat Iuda & Beniamin. Ad hos scribit apostolus (si modo eius est epistola) que inscribitur ad Hebræos: siue aliunde in familiā illius ascita. Sūt & quatuor eiusdem apostoli priuarim ad discipulos scriptae Ad Timotheum duae. Ad Titum Chretā in Iule praesulem vna, Ad Philemonem item vna, Sunt praeterea alie septē epistole: quē d̄r canonice. Iacobi vna, Petri due, Ioannis tres, Iude vna, de quibus nihil attinet in pſentiarū dicere.

EPISTOLAE BEATI PAULI. Fo. iij.

¶ **D**ñica prima in aduentum: in quo leguntur epistolę Pauli / & prophetię ex Esaia: in quibus sit mentio triplicis aduentus domini: scilicet condiani per gratiam. Annui / per solęnitatem temporale generationis. Extremi iudicij: quo viui / et mortui sunt iudicandi.

¶ **R**ates scientes. Segmentũ hoc ex epistola Pauli ad Romanos translatus est cap.

Xij. in quo postea quam exhortatus est illos ad obedientiam principum / et ad proximi dilectionem / infert. Scit res tps. Sic enim i greco legitur & subauditur si m. nã apud hebreos / & grecos frequenter: apud Latinos quoq; aduocatur. *sum. es. sui. supprimit.*

¶ **Q**uia hora est. *Q. p. qd posuit: qd in sacris lris frequenter legitur: s; perperã: vt est illd. Sciatis q: post biduum passus fiet. quia non redit causam: sed contentio tñ simplex est.*

¶ **D**ominica prima aduentus. Epistola beati Pauli ad Romanos. Cap. xij.

I Rates. Scientes quia hora est iam nos de semno surgere, nunc enim propior est nobis salus, quam cum credidimus, nox precessit, dies autem appropinquauit. Abijcimus ergo opera tenebrarum, & induamur armis lucis sic, vt in die honeste ambulemus, non in comessationibus, & ebrietatibus. Non in cubilibus, & impuditijs. Non in contempnitione & emulatione, sed induimini dominum Iesum Christum.

est salus. vt sit pprius p. positio: sed idem est sensus. Quam cum credidi. Ante aduentum Christi, nam quod credidimus tñciam cernimus. Induamur armis. Ex specia. si significatu verbi induo, alioquin nullum verbum passiuum nisi figurare: conuenit ut ei actio.

Sic vt in die. In greco vna particula est sicut vez: sicut tanq. Non in confessionibus. commigge. vel potius cōporationibus post cenam ad multam noctem. De comessationibus: Aristoteles multa in politicis. In cubilibus et impuditijs. Per endiadin in lectis impudicis: et est anaphora: quoniam terminus particula reperitur & dialiton: quia subtrahitur cōuincio. Induimini domini Iesum. Sic in alio loco induite noui hominem.

¶ **F**er. iij. Esaię pphete. Cap. xl.

Consolamini. consolamini popule meus: dicit dñs deus vr. Loquimini ad cor Ierusalẽ, & aduocate eam. qm̃ completa est malicia eius: dimissa est iniquitas illius: suscepit de manu dñi duplicia p oib; peccis suis.

¶ **F**er. iij. eiusde hebrę.

Nec viat dominus. Consolamini. et. Segmentũ ex Esaia ppheta cap. xl. Nã postea quã in superioribus denũciant peccatorum puni tñdem hic subiungit in-

stoz cōsolatione dices. Consolamini. et. Consolamini in voce passiva: ab eo quod est cōsolatio. as. tñro in qd po. p idem tps qd ipus arthanas emul venire dicebatur qd cōsolaretur: et est epizeusis. i. eiusdem vbi subiunctio. vt Cicero venit venit illa dies. Popule meus. qd domine est collectiuũ, qd verbo plurali iugit: & meus in vco posuit p unquemadmodum &

✓ EPISTOLAE.

Lūcān⁹ in .ij. bñr. Wēgener o pppul. 7 tiers. Flumē regnator aquar. Loquiniū Greco
ad sacerdotes refert. Loquiniū ad cor. xēiaphorē species a parte corporis ad ani-
mum vnde concordet et discordet dicti. Completa est malicia. Wēdū inexcusabile mu-
tatione vniū lē malicia p multāscēnā refragātibū libris recētibū: nam antiqui oēs
ad vñū habent militiā: pto quō in hebrēo Sabaoth. exercitus legitur: oc est militiā

Malitia
mendy.

illa significande: de qua
in Job milita est vita
hois super terrā: in ere
co tapinosus. i. humilita
tio est p. milita: vt nul
lo modo relinquatur to
cus malicie. Dupli
cia. q. maiora sunt dafa
bona: q̄ fuerant mala.

rior clamatis. parti
 cipium: per quod hebrei
 suppleant p̄sentem indi-
 catui quo carent: sub-
 audiendumq; verbum

est et allegoria: quæ intelligenda est etiam in sensu literali de Jeanne baptista: vel omnium evangelistarum testimonio. Mons et collis differunt: quia montes sunt perpetui et colles interituri: aut separati in tumore surgente. Præsertim rectitudine iustitiae et obedi-

In dicitur. i. in rectitudine reducere. Gloria domini. verbum h. humanitate conuenit.
Omnis caro. i. homo: vt sit pars. proto. Qd. i. verbi. Locutū est sub. p. a phytas de illi
aduener. tior utentur super voce clamante. Ois caro. hęc est pđicatio Baptiste de
hois fragilitate: et verbi incarnati cum patre. i. spū scđo genitrate. fens in hebreis herba
simpliciter est: fens: i. nos trāslationes sunt. Spūs. i. ventus. a deo missus: aliqui spiritus
domini omnia creat/et renouat: vt inquit psalmographus. i. tēg. s. pñsus ut ait.

¶ Fer. vij. eiusde hebde

Ecce seruus meus.
Ex eodē Esa. cap.

plis. ubi postea q̄ ostē
dit dilectionem dei ad
populū iudaicū ex colla
tis in eū beneficijs: hic
ostēdit illō idē ex f. lios
quē illi misit: nā de chri
sto debere intelligi: et
nō de tyro per sūm re
ge et iheroz per pluriq̄
testā. Ecce seru^s sub
auditur ad eū nō v. grā

matitē qđā dicitur: qđ ponit absolute. Et ecce servus de re impetrat. Sūscipiam ed. qđ
natura divina sumpt. et hanc sūt qđ semel assumptis: nunq̄ dimisit. Electus meus. ite.
r. subaudi adēk. Complacuit nullo. hic in Luc. iij. in te complacuit mī tr. est dicit ex
id. omate hebraico. p. mihi placeo. Spem meā dñi. Es. lxv. Spl's dñi sup me: eo quod
paxerit me: vnde chysost. Judicij. pfert. vnde Joan. v. Pater omne iudicium credit filio.

Non clamabit, non erit clamor, nec contentio: nec agilis. Non accipiet persequi

¶ Fer. vi. Esaię pphete. Cap. xlii.

Hæc dicit dñs de⁹. Ecce scr⁹ me⁹ suscipiā et tene
bit me⁹ cōplacuit sibi i illo aīa mea. Dedit spū
meū sup eū. iudiciū gētib⁹ p̄fert. Nō clamabit. nec cō
tēdet. nec accipiet psonā. nec audietur vox ei⁹ foris: ca
lamum quasiātum nō cōteret. & lignū fumigās nō ex
tinguet. In veritate educet iudiciū. Non erit tristis:
nec turbulentus: donec ponat in terra iudiciū. & legē
eius insulæ expectabunt: Hæc dicit dñs deus creās cœl⁹

manife qđ dicit: qđ ponit absolute. Et ecce servus de re impetrat. Et. Suscipiam eū. qđ
natura divina sumpt. et hāc sūt qđ semel assumpti: nunq̃ dimittit. Electus meus. ite-
rū. subaudi adest. Complacuit in illo. sic in Luc. ad. i. in te complacuit mihi: et est dicit. et
id. machab. i. c. p. mihi placeat. Spm̃ meū dedit. Esa. lx. Sp̃s dñi sup me: eo quod
vixerit me: vnde christus. Iudicis. p̃fert. vnde Joan. v. pater omne iudicium dedit filio.
Non clamabitis. non eritis amosus nec contentiosus: nec quibus. qđ accipiet perfo-

nam. i. nō erit acceptor psonarum. Calamitas quassatū nō cōteret. sed potius consolidabit.
Lignum sumi nō eringuit: sed potius accendit. Educti iudiciū. i. vere iudicabit.
Non erit tri. nec tur. sed tranquillo & sereno vultu. Donec ponat: & postea multo minus.
vt. ps. cix. Donec ponā inimicos tuos. Insulę nō solū orbis cōtinentis incolę is insulę. c. c.
Creās. i. q̄ oīa hęc facio: & possum quoq̄ illū mittere. Et extendens eos iuxta illud ps.

los. & extendēs eos firmās terram. & q̄ germināt ex ea:
dans statū poplo. q̄ est sup̄ terrā: & sp̄m calcābus eam.
Ego dñs vocavi te in iusticia: & ap̄phēdi manū tuam.
& seruaui te: & dedi te in fœdus popli in lucē gētiū: vt
aperires oculos cęcorū. & educeres de cōclusiōe vinctū.
& de domo carceris sedentes in tenebris. Ego dñs: hoc
est nomē meum. Gl'am meā alteri non dabo: & laudē
meā sculptilibus. Que prima fuerūt ecce venerūt: nō
na quoq̄ ego annūciabo: anteq̄ oriātur audita vobis fa
ciā. Cārate dño cāricū nouū. Laus ei⁹ ab extremis ter
rāq̄ descendit in mare. & plenitudo eius: insulę & ha
bitatores earū. Letetur desertū & ciuitas eius in domi
bus habitabit cedar. Laudate eum habitatores petre: de
vertice montiū clamabūt. Ponēt dño gl'am: & laudem
eius in insulis nūciabūt. Dñs sicut fortis egredietur: &
sicut vir p̄liator suscitabit celū. Vociferabitur & clama
bit: super inimicos suos confortabitur.

¶ Dñica. Pauli ad Romanos. Ca. xv.

Fratres. Quicunque scripta sunt ad nostram
doctrinam scripta sunt: vt per patientiam &
consolationem scripturarum spem habeamus.

actio est p̄ cōro beneficio accepto aut accipiēdo. ab extremis. i. a solis ortu vsq̄ ad occa
sum. descēdit in mare recti⁹ cōscēditis. i. ter. gē. Cōscēdit nauib⁹ gē. Et plenitudo ei⁹. i.
maris cāter. vt i cārico. Bñc maria & flumina dño. c. c. Letetur desertū. i. erulecti⁹: q̄ illud est.
Montes ecū tauerūt vt anctes. In domibus cedar. regio est Arabię: dicta ab vno ex. xij. fi
lijs Zimael: de q̄ ps. Habitant cū habitantibus cedar. habitabit sub messias: q̄ hic agitur.
habitatores petre: q̄ ciuitas q̄q̄ est Arabię in tra Edō ab Assyrijs dicta Rēcē. vñ Arabię
petre nomē. Clamabūt. i. habitatores petre. Dñs sicut i. e. surget in secleratorū vitione.

¶ Dominica secunda aduentus.

Frēs. Quęcūq̄. Ex ep̄la ad Rom. Cap. xv. hęc clausula ex sup̄iori pendet: nō dixerat
sup̄: & validos in firmos imbecillitates debere to'erare. sicut & christe multa perpeſsus
est: citatur illud et ps. lxxij. Opprobria exprobrātiū tibi ceciderūt sup̄ me. & seq̄ur opus in
ieiunio aliam meā. & deinde subdit rōne ei⁹: q̄ dixit nemini debere sibi placere: sed imitari
ch̄m: q̄ quęcūq̄ eis scripta sunt. c. c. sup̄ illis em̄piculāt: reddēs causam: q̄m nō po'tuit illis
cur⁹ causam reddēbar. In vbiis rñ cōteratōis nō sup̄ponitur: q̄ reddit causam ei⁹: q̄ s̄
cerdos opatur⁹ p̄titerat: hoc est n. corp⁹ meū. vt p̄ patientiā. i. e. p̄tationē: nā hypomene
est expectatio ab hypomeneo: q̄ est expecto: vel sustineo. Scripturarū. i. cor. iij. scripta sūt.

EPISTOLAE.

Beue patientie. i. qui dat patientiam. Et solatii. Cur mirauit uerbu patientie in solatiis: cum utrobique sit in greco paraclesis: cum solatio: et consolatio differant? Adipsum sapere: p idem ex figura greca stando latine. In alterutro. inuice siue mutuo dicendum: ut non in alterutrum: qd significat alterum e duobus: qd uelis. Suscipite inuice. s. ualidi infirmos. Suscepit uos. q. infirmitates nras ipse tulit: & dolores nros ipse portauit. Ad nostru circueisidus. i. in-

daismi: q. uenit ppter oues: q. perierut de uo mo isrl. Propter ueritatem. i. ut ea: q. facta e repromissio: & adpleret ex iusticia. Sz gntes. hoc est gentiles: ppter misericordiam: q. super posuit p eo: qd est ppter. de uo: caride ad gentiu plena est sacra scriptura: sed hic paulus q. ad locos ponit. psal. xviij. p. p. ca. cōfitebor tibi in gētibz. Beditio cōis hz in nationibz: qd idē est. & ex psal. L. letamini gentes. cū plbe ei. & ex psal. cxi. Laudate dñz oēs gētes. Esai. ca. xi. in die [inqt] illa radix iesse. in eū gētes spabunt: s. ne ut trālatio hebraica. hz. eū gētes deprecabūt. & p eo: qd greci dicunt iesse: hebrei dicunt isai: ex causa nobis alibi assignata. De autem morte suo paul' bñ p. ca. tur credentibus.

C f. f. iij. eiusdem hebdomade.

Hec dicit Dominus. Creas te Jacob. & creas te Jacob. Ex Esa. capi. xliij.

Tibi postquam in superioribus egredere missione uerbi hic agitur de multiplicatione fidelitū qui successerunt in gentis iudaeae locum. unde non solum hęreditarē: sed & nomina sortiti sunt: quasi in familiam illam asciti. Creas te iacob. i. o. christiana & fidelis gens. No mine tuo scilicet Jacob ex Israelique nomina iudę auferuntur et Christiani acceperunt.

Medi propicietatem tuam / id est dedi egyptum / i. uilem tibi in propiciatione: & redigen do illā in corpus ecclesie mysticę: ut sim illi. p. p. c. sicut & tibi. Et egipti & Saba. Aug. Quia egipt' pro cōterminē. nā Saba est Arabiz felicia portus. pro te. i. sui multiplicādi causa.

Ex quo.

¶ Feria. iij. Esaię pphete. Cap. xliij.

Hec dicit Dominus deus. Creans te Iacob, & formans te Israel. Noli timere, quia redemi te, vocaui te nomine tuo, meus es tu. Cum transieris per aquas tecum ero, & flumina non operient te. Cum ambulaueris in igne, non combueris: & flamma non ardebit te. Quia ego Dominus Deus tuus sanctus Israel, & saluator tuus dedi propiciationem tuam Aegyptum, & Aethiopiam, & Saba pro te.

honorabilis factus es, sub. o Jacob. Dabo homines p te. l. causa tui nonnis ppassa
di pmittam hoim moites: siue martyꝝ siue psequentiū illos. Ab oriente iuxta illū mare
thēi. viij. milia veniet ab Oriente ⁊ Occidēte. Aquiloni. q̄ spirat a Septentrione. De
subaudi p̄p̄los, struēde ecclēie meę. Austro. q̄ spirat a meridie. Noli phibere. lul.
audi venire. Affer filios meos. De alloq̄tur hęc loca, q̄ enumeravit a q̄tuor mūdī

Ex quo honorabilis factus es in oculis meis, & glori
osus: ego dilexi te: & dabo homines p te: & popu
los pro anima tua. Noli timere, quia tecum sum
ego. Ab Oriente adducam semen tuum, & ab Occi
dente congregabo te. Dicam Aquiloni da: & Austro
noli prohibere, Affer filios meos de longinquo: & fili
as meas ab extremis terrę. Et omnem, qui inuocat
nomen meum, in gloriam meam creavi eū: formaui
eum: & feci eum. Educ foras populum cęcū, & ocu
los habentem: surdum, & aures ei sunt. Omnes gen
tes congregatę sunt simul: & collectę sunt tribus.
Quis in vobis annunciet istud: & quę prima sunt
audire vos faciet: Dent testes eorum & iustificentur:
& audient & dicant. Vere vos testes mei dicit Dñs.
Et seruus meus, quem eligi. Vt sciatis & credatis mi
hi, & intelligatis: quia ego ipse sum. Ante me non est
formatus Deus: & post me non erit. Ego sum Domi
nus: & non est absq̄ me saluator. Ego annunciaui &
saluaui. Auditū feci, & non fui in vobis alienus. Vos
testes mei dicit dñs: & ego deus. Et ab initio ego ipse,
& non est, qui de manu mea eruat. Operabor, & quis
auertet illud: ait dñs omnipotens.

Fe. vi. Esaia prophetę. Cap. li.

Haec dicit dñs. Audite me, qui sequimini, quod
iustum est, & queritis deum. Attendite ad pe

dū. Si filij: de quocūq̄ electo ad id opus. Credatis mihi, cū videritis cōpleta: q̄ p̄
dixi vobis. Ut sciatis, hoc expimento qd d. r. Ego ipse. Emphaticū est ipse. q̄n d
cat: ⁊ nō alius q̄spiam. Ante me ⁊ post me. Qz dei essentia nō mēsurat nisi gēntia e.
Ego annūciaui. id est p̄dixi salutē futuram. Et saluaui, ⁊ filium. Aliens. i. eus q̄
talē faceret. vos testes. Ex p̄dictis patet sequētia. De manu mea eruat. p̄nat.
nam eruo actiū est. Operabor: scz salutem gentium. Auertet illud: id est phibebit
salutem gentium.

Attendite me: q̄ sequimini. ex Esaia Cap. l. vbi remouet quoddam impedimentū libe
Z

partibꝝ. Et oēs creat i
eum. Ex figura hebre
ca ⁊ Greca, sicut illu
cuiꝝ participatio eiꝝ in
idipm. nam cuiꝝ eiꝝ lati
e nō diceret. Et ue
foras. vt supra assert. fi
lios. p̄p̄m egeū. Cu
iusmodi iudeꝝ q̄ habet
oculos ⁊ nō videt. Sur
dū. vt illū aures h̄nt et
nō audiēt. Oēs gen
tes. Jam hoc ad voca
tionem gētiū p̄tinet: qz
supiora de hebreis dici
videbā. Quis in vo
bis. subaudi o gētes.
Annunciet istud: q̄n di
cat: nemo nisi ego dñs.

Prima sunt. i. p̄ncipal
ia. Det testes eozꝝ.
dij gētiū. Et iustificet.
si poterūt. Et audiēt.
scz futura. Et dicant
eadē futura. Et est hys
sterologia prius em̄ d
aliqd q̄ audit. q̄n di
cat: illi non pote. u. it.
ego potero. tunc vos
testes mei. Tertia sunt
dei ad aplos ⁊ p̄phetas.
iuxta illōz eritis mihi
testes in Jerhꝝ Judea.
Et seruꝝ meꝝ. si loq̄
p̄rbe filio est intelligē

rationis faciēde p̄ messiam: qm̄ aliq̄ ex hebreis despabāt hāc liberatiōem: itaq̄ p̄firmat in p̄mis hęc spes exemplo. dicit itaq̄ dñs ad fideles. Ad petrā. i. ad Abrahā / q̄ appellat̄ petra p̄pter fidē: qm̄ credidit Abrahā deo. Ad Saram. qm̄ ex ijs duobz p̄pagati sunt hebrei. Vnū vocauī. i. solū / sine ple. qm̄ Sen. r̄q. dixit illi. Egredere de terra tua: & de consanguine tua. Cōsolabit̄ s̄o. i. ecclesia. sic em̄ accipit sion in p̄sensq̄ locis. Desertū. qd̄ alias est sterile. Et solitudo. idē est: qd̄ desertum / qm̄ dicat: qd̄ est sterile fiet fecundum.

Attēdite. hic remouet p̄bo impedimentū p̄santū. Qz lex a me exiet. scz euāgelica. Et iudiciū. i. legi executio. In lucē p̄p̄oz. vt nō intel ligat̄ de lege x̄p̄is / q̄ ad vnū p̄p̄m p̄tinebat. Iustus meus. i. ch̄s. Saluator meus. i. quem ego mittā v̄m saluatore. Brachia mea. i. filius meę vires. Idē ca. liij. Et brachiū dñi cui reuelatū est. Insulę. i. gētes. Sustinebūt. i. patienter expectabunt.

Leuate cōfirmatio est p̄missi. In eglā. qd̄ liq̄cet & euanesceat sicut fum⁹. Et terra. q̄ atteret̄ vt vestis. Salus mea. i. ch̄s: vt supra dixit saluator meus.

Q̄ dñica. iij. aduentus. **E** Ratres. Sic nos existimet̄ homo. Ex eplā pauli ad Corinth̄. s. ca. iij. Dixerat paulo s̄te / nos nō debere gl̄riari in hoībus: sed oīa in deū esse referēda: nunc infert. Sic

nos existimet̄ hō vt ministros ch̄ri. i. nō dños: s̄z s̄taz ch̄ri disp̄satores. Fidelis hoc s̄mū in disp̄satore desiderat: scz fidelitas. Pro minimo est. i. minimi facio / & paruipendō: q̄ vni tñ dño meo ch̄s iesu placere volo. hūano die. i. ab hoīe hui⁹ vitę teste. Nec me iudicē: qz et si nō sum malū cōscius cuiusq̄ fraudis in disp̄satiōe: nō idcirco iudico me fideli: sed dñs / cui seruiō. Nolite. s. vos o Cōmū. Abscōdita tenebrarū occulta & q̄ interim latent. A deo qz bonos p̄babit: malos improbabit.

tram vnde excisi estis: & ad cauernā laci: de qua p̄cisi estis. Attendite ad Abrahā p̄rem v̄m. & ad Saram. q̄ pepit vos. Quia vnū vocauī eū: & bñdixi ei. & multiplicauī eum. Cōsolabit̄ ergo dominus sion. & cōsolabit̄ omēs ruinas eius. Et ponet desertū eius qm̄ delicias: & solitudinē eius qm̄ hortū dñi. Gaudiū & lēcticia inuenietur in ea. ḡrarum actio. & vox laudis. Attēdite ad me p̄p̄le meus: & tribus mea me audite. Quia lex a me exiet: & iudiciū meū in lucē p̄p̄lorū regesceat. Prope est iustus meus: egressus est soluator meus. & brachia mea p̄p̄los iudicabūt. Me insulę expectabūt. & brachiū meū sustinebūt. Leuate in cælum oculos v̄ros: & videte sub terra deorsum. quia celi sicut fumus liq̄scent: & terra sicut vestimentū atteret̄. & habitatores eius sicut hęc interibunt. Salus autem mea in sempiternum erit: & iusticia mea non deficiet. ait dominus omnipotens.

Q̄ dñica. iij. Pauli ad Corin. s. Cap. iij.

F Rēs. Sic nos existimet̄ homo: vt ministros christi & dispensatores ministeriorū dei. Hic iam q̄ritur inter dispensatores: vt fidelis quis inueniatur. Mihi autem p̄ minimo est. vt a vobis iudicet̄: aut ab hūano die. Sed nec me ipsum iudico. Nihil em̄ mihi conscius sum. sed non in hoc iustificatus sum. Qui autē iudicat me: dominus est. Itaq̄ nolite ante tempus iudicare: quoadusq̄ veniat dñs. qui illuminabit abscōdita tenebrarum: & manifestabit̄ consilia cordium: & tunc laus erit vnicuiq̄ a deo.

C FERIA quarta quattuor temporum.

In diebus illis. Dixit esaias: & erit in nouissimis. Ex esai. ca. ij. tibi postea q̃ in superioriori capite descripsit eueriōem regni iudeorū: hoc in loco ostēdit ecclesie erectio nem. Itaq; dicit. Erit in nouissimis diebus: & q̃bus dī. Seb. xlij. Amoziente iacob cōgre- gamini: vt annūciem vobis qd futurū sit in nouissimis diebus: & paulopost. nō deficiet ph-

C FERIA. iij. quattuor temporum. Les-
tio Esaię prophetę. Cap. ij.

In diebus illis: dixit Esaias: & erit in nouissimis die- bus p̃paratus mōs domus dñi in vertice montiū: & eleuabitur super colles: & fluent ad eū omnes gentes: & ibunt populi multi & dicent, Venite ascen- damus ad montem dñi: & ad domum dei iacob: & docebit nos vias suas: et ambulabimus in semitis ei⁹: quia de sion exhibit lex: & verbum dñi de ierusalem. Et iudicabit gentes: & arguet populos multos. Et cō- stabunt gladios suos in vomeres: & lanceas suas in falces. Non leuabit gens contra gentem gladium: nec exercebuntur vltra ad prælium. Domus iacob veni- te & ambulemus in lumine dñi dei nostri.

LECTIO Esaię p̃phetę. Cap. vij.

In diebus illis. Locutus est dominus ad Achaz. Pete tibi signum a domino deo tuo in profundū inferni, siue in excelsū supra. Et dixit Achaz. Nō petam: & non tentabo dominum. Et dixit. Audite ergo domus David. Nunquid parum vobis est, mo- lestos esse hoibus: quia molesti estis, & deo meo? Pro- pter hoc dabit dñs ipse vobis signū. Ecce virgo concipiet & pariet filiū: & vocabit̃ nomē eius Emmanuel,

viam rectam / qñquidē gentes arripiunt hęreditatem illis debitam.

In diebus illis. Locutus est dñs. Ex esaię ca. vij. De ch̃ro ad l̃raz hęc p̃phetia ē intelli- gēda: et i. angeliste testimōio / q̃ hęc vba ad ch̃r̃i tpālē gñationē p̃tinere dicit. hoc tñ inq̃t factū est: vt impleat / qd dictū est p̃ p̃phetā dicēte. Ecce ṽgo habebit in vtero etc. Sz q̃ plures sensus f̃rales p̃nt dari in eodē ṽboz p̃textu: exponat̃ in vtroz sensus quē p̃z se fert f̃ra / & q̃ subintelligit. Achaz rex fuit iuda a Saule q̃r̃usdecim⁹: ad quē nūc loq̃t dñs p̃ esaiā. Signū. liberatiōis p̃ph̃ tui. In pfundū. s. p̃ resurrectionē alio- cui⁹ mortui. In excelsū: vt qd fiet sol vt tpe Josue. Nō tētabo dñm. simulat se bo- nū Achaz cū sit malus. vñ p̃pheta infert. ho. bus. i. p̃phetis q̃s molestati. Deo meo. nolētes eius signū accipe. Propter hoc. i. ad gloriam suā: aut ne sitis illi molesti. Dabit signum. scz liberationis populi. Ecce ṽgo percipiet. hoc de ṽgine deipara est simpliciter intelligēdū / iudis etiā repugnātibz. Emmanuel. qd interpretat̃ nobiscū Deus: nulli magis / q̃ ch̃risto adaptari potest: in quē natura diuina & h̃mana coierunt.

EPISTOLAE

Butyrum & mel, per quod omne edulium nomini aptum intelligitur: est autem butyrum bubulus caseus. Ut sciat, ut particula non causatur, sed conuinctio tantum est ordinis demonstrans. Reprobare malum & eligere bonum, per scientiam iam inde ac conceptus iniustitiam hominum: qui idem erat deus.

¶ Feria sexta eiusdem hebdomadae.

Naec dicit dñs. Egre diet virga.

Et Esa. ca. xi. in quo propheta primo describit mysterium incarnationis ubi diuinitas eiusdem naturalis, deinde illius scitatem videretur enseratur.

Egre diet hys. Ego dei pura, quod ducebat originem a Dauid rege, qui fuit iesus filius.

Et flos. i. christus, de quo in canticis. Ego flos campi, & lilium conuallium. Spiritus domini in eum perferet septem sua dona: quod hic enseratur. Oculorum & aurium, corporaliusque iudicabit per scientiam iniustitiam, quod est homo, aut per increatum: quod deus.

Arguet per mansuetudinem quod fecit, quoniam arguit phariseos, quod apostolos in simularum, quod sabbata violabatur. Percutiet terram. i. habitatores terre. Virga oris. i. doctrina. Interficiet impium. de antichristo intelligitur: de quo apostolus in epistola Thessal. ij. tunc reuocabitur ille iniquus, quem dominus Iesus interficiet spiritu oris sui. Iusticia cingulum. i. iusti & sancti adhaerebunt ei sicut cingulum adharet lumbis. In Chaldeo legimus, erunt iusti circum circa eum agentes fideliter appropinquantes ei: quod dicitur propter apostolos & discipulos. Cinctorium. nescio an versus apostoli autores cinctorium legatur pro eo quod est cinctus: sive cinctura, sive semicinctum.

¶ Sabbato eiusdem hebdomadae.

In diebus illis. Clamabunt ad dominum.

Et Esa. ca. xix. ubi postea quod dixit propheta. erit alacritate vobis in terra egypti inferi / clamabunt ad dominum, scilicet egypti.

Tribulatio. i. persecutorio. Propugnator. i. defensorem sive protectorem. Ab egypto. i. ab egyptiis laborat.

Et egypti. bonorum persecutores. Plaga. i. pena temporalis ad castigandam.

Et sanabit eam per fidem. placabitur eis. i. ex irato mutabitur.

butyrum & mel comederit: ut sciat reprobare malum & eligere bonum.

Fer. vi. Esaie prophetæ. Cap. xi.

Naec dicit Dominus deus Egre dietur virga de radice iessæ: & flos de radice eius ascendet. Et requiescet super eum spiritus domini, spiritus sapientiae & intellectus, spiritus consilij & fortitudinis, spiritus scientiae & pietatis, & replebit eum spiritus timoris domini. Non secundum visionem oculorum iudicabit, nec secundum auditum aurium arguet, sed iudicabit in iusticia pauperes, & arguet in æquitate pro mansuetis terræ. Et percutiet terram virga oris sui: & spiritus labiorum suorum interficiet impium. Et erit iusticia cingulum lumborum eius, & fides cinctorium regnum eius.

Sabbato. Esaie prophetæ. Cap. xix.

In diebus illis. Clamabunt ad dominum a facie tribulationis, & mittere ei saluatorem & propugnator, qui liberet eos. Et cognosceat dominus ab egypto, & cognosceat egyptum dominum in die illa, & colat eum in hostijs & muneribus, & vota vouebunt domino, & soluunt. Et percutiet dominus egyptum plaga, & sanabit eam. Et reuertentur ad dominum, & placabitur eis: & sanabit eos dominus deus noster.

Plaga. i. pena temporalis ad castigandam. Et sanabit eam per fidem. placabitur eis. i. ex irato mutabitur.

Hæc dicit dominus. Letabitur. Ex esa. ca. xxxv. in quo postea q̃ in capite p̃cedenti denunciat destruccioem idumee ad solatioem iudeoz. hic denunciat eis cõsolationẽ a ch̃fo ṽturã. ⁊ p̃mo de multiplicatioe credẽtiũ: deinde de illoz corroboratione.

Letabitur deserta. i. iudea. Et inuia: q̃ in desertis locis non sunt vię stratę. Exulta bit solitudo / quõ d̃: m̃dtes exultauerũt. Germinãs germinabit. ex idiõmate hebraico geminatio illa multitu dinem designabit.

Esaiæ pph̃etæ. Cap. xxxv.

Hæc dicit dñs. Lætabitur deserta, & inuia: & exultabit solitudo: & florebit quasi liliũ. Germinans germinabit: & exultabit lætabunda, & laudans. Gloria libani data est ei: decor Carmeli & Sarõ. Ipsi videbunt gloriam domini: & decorẽ dei nostri. Confortate manus dissolutas: & genua debilia roborate. Dicite, pusillanimes: confortamini ⁊ nolite timere. Ecce deus noster vltionem adducet retributionis: deus ipse veniet: & saluabit nos. Tunc aperiet oculi cæcorum: & aures surdorum patebunt. Tunc pfalliet sicut ceruus claudus: & aperta erit lingua mutorum: quia scissæ sunt in deserto aquæ, & torrentes in solitudine. Et quæ erat arida in stagnũ: & sitiens in fontes aquarũ. Ait dñs op̃s.

Lectio esaiæ prophetæ. Cap. xl.

Hæc dicit dominus: Super montem excelsum ascende tu, qui euangelizas Sion, exalta in fortitudine vocem tuam, qui euangelizas Ierusalem. Exalta, noli timere. Dic ciuitatibus iudæ. Ecce deus vester. Ecce dñs deus in fortitudine veniet: & brachiũ eius dñabitur. Ecce merces eius cum eo: & opus illius coram illo. Sicut pastor gregem suum pascet, in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo leuabit eos dñs deus noster.

initiu est consolamini. ⁊ introducit h̃c consolatoris p̃sona. i. ch̃risti: ⁊ est verbũ domini ad Joãnem baptistã. Qui euangelizas Sion. in datiuo: q̃ Joãnis predicatio / ad iudeos est. Ecce deus noster. q̃ digito ostendens illum dixit. Ecce agnus dei. Brachium eius. idest ch̃s q̃ brachiũ est p̃rio. Merces eius: q̃ potest retribuere cuiq̃ iuxta merita. Cor. i. illo. idest in ei ṽlũtate ⁊ potestate. Sicut pastor: unde ip̃e dicit Joãnis. x. Ego sum pastor bonũ. Et leuabit in sinu. i. portabit more bõĩ pastozis q̃ morbidas, pecudes humero vehit.

Letabunda corde. Et laudans. fore. Gloria libani: q̃ abudat arboribus pulcherrimis.

Decor Carmeli. mons in deserto non l̃ge ab hebron. Sarõ. regio est inter montem Thabor ⁊ mare Tyberiadis. Gloriam dñi. i. ch̃m gl̃iam dei patris.

Cõfortate. h̃c est sc̃da pars. ⁊ sunt p̃ba prophetę ad Ap̃los.

Manus disso / ⁊ genua debilia. s̃gentiũ: q̃ erant desides ad fidem accipiendã. Roborate ad patiendos. p̃ ch̃risto doctores. Dicite. i. p̃dicatẽ. o pusillanimes ⁊ c.

Ultiõem retributionis: in vestros p̃secutores. Cecorum. h̃c a saluatore gesta sũt. In deserto aq̃. propter baptismũ dicit: q̃ de ph̃lippo ⁊ emmũcho baptizato p̃p̃e d̃r.

Hæc dicit Dominus. Sup montẽ. Ex esa. cap. xl. ⁊ seq̃tur post illã p̃phetiã / quã posuimus supra / cuius

EPISTOLAE

Naec dicit dñs: chro meo Cyro. Ex esa. cap. xlv. ubi postea qđ ppheta induxit ppham
ad expectandū diuina pmissa: hic p̄dicat futurā illius liberatōem: & p̄mo ponit li
beratōis potestatem: deinde illius natalem. Chro meo Cy. o. p. Cyzū regem p̄fatu: cuius
tribus templi reedificādi sunt exordiū. hebrei etiā in sensu litterali intelligunt messia.
Cuius dextera / q̄si iaculentem erigena / ad multoz p̄ploz victoriā. Januas. vbi
expugnatay. Glorio
sos. potentes & super
bos. Arcana. i. alias
res cū thesauris recon
ditas. Qui voco no
men tuū: qz te nomine
pprio appello / qđ ho
norificū est. Assimila
ui te: subaudi filio
meo / quia sub nomine
tuo filius meus intelli
gitur. Extra me. qz
tres p̄longe intra deum
sunt / reliq̄ omnia extra
in deo tamen fundata.

Accinxi te. i. ad bel
lum armaui. Non cog
no. i. sti me. ad Cyrum
p̄inet hoc: nō ad filiū.
Creans malū. i. res /
q̄ de natura sua bonę
sunt: homines tamen il
lis male vtuntur.
Pluant iustum. i. a ego
lo mittatur ch̄stus / &
descendat / q̄si pluuia
in vellus. Aperias
tur terra: quasi partū
emittens ex se.
Germinet saluatorem.
ea scilicet parte / qua
homo est. Creauī eū
ex terra. nam intra me
genui.

In diebus illis. An
gelus domini de
scendit &c. Ex Daniele
cap. iij. historia nota ē:
& quā ex causa hi tres
pueri fuerunt in cam
inum ignis injecti s̄as
buchodonosor Regis
imperio, vbi canticum

Lectio esaie prophetę. Cap. xlv.

Haec dicit dñs: chro meo Cyro, cuius appre
hendi dexteram: vt subiiciam ante faciem ei9
gentes: & dorſa regum vertam. Et aperiam coram
eo ianuas, & portę non claudentur. Ego ante te ibo,
& gloriosos terrę humiliabo: Portas æreas cōteram,
& vinctes ferreos confringam. Et dabo tibi thesauros
absconditos: & arcana secretorum: vt scias, quia ego
dominus: quia voco nomen tuum deus Israel: pro
pter iacob seruum meum: & Israel dilectum meum.
Et vocaui te nomine tuo: assimilaui te, & non cogno
uisti me. Ego dominus: & non est amplius. Extra me
non est deus. Accinxi te, & non cognouisti me: vt
sciant hi, qui ab ortu solis, & qui ab occidente: quos
niam absq̄ me non est deus. Ego dominus: & non
est alter: formans lucem: & creans tenebras, faciens pa
cem: & creans malum. Ego dominus faciens omnia
hęc. Rorate cęli de super: & nubes pluant iustū: ape
riatur terra, & germinet saluatorem. Et iusticia oriat
simul: ego dñs creauī eum.

Danielis p̄phetę. Cap. iij.

In diebus illis, Angelus domini descendit cū Aza
ria & socijs eius in fornacem, & excussit flammā
ignis de fornace, & fecit medium fornacis, quasi
ventum roris flantem, flamma autem diffusa est sup
fornacem cubitis quadraginta nouem, & incendit q̄s
reperit iuxta fornacem de chaldęis ministros regis, q̄
eam incendebant. Et non tetigit eos omnino ignis:
nec contristauit, nec quicq̄ molestię intulit. Tunc hi
tres quasi ex vno ore. Laudabant, & glorificabant, &
benedicebant, deum in fornace dicentes. Benedictus
es domine deus patrum nostrorum: & laudabilis, &
super exaltatus in sæcula. Et benedictum nomen glo
rię tuę sanctum, & laudabile, & super exaltatum, in

hoc cecinerunt. Nam canticum illud quod ecclesia canit sub nomine trium puerorum in hebreo non habetur. sed ex Theodotionis translatione sumptum est. Cum Azaria qui antea vocabatur Abdenago. Et socij eius. scilicet Ananias et Misael. Quae sequuntur non indigente expositione.

Ratres: Rogamus vos. Ex epistola pauli ad Thessal. ij. cap. ij. in quo apertius Thessalonicenses die iudicii vni-

omnibus saeculis. Benedictus es in templo sancto gloriae tuae, & super laudabilis, & super gloriosus in saecula. Benedictus es, qui intueris abyssos, & sedes super cherubim, & laudabilis, & super exaltatus in saecula.

C Beati Pauli ad Thessalonicen. ij.

Capite. ij.

Ratres. Rogamus vos per aduentum domini nostri Iesu christi, & nostrae congregationis in ipsum, ut non cito moueamini a vestro sensu, nec terreamini, nec per spiritum, nec per sermonem, nec per epistolam, tanquam per nos missam, quasi instet dies domini. Ne quis vos seducat ullo modo. Quoniam nisi discessio venerit primus, & reuelatus fuerit homo peccati, filius perditionis, qui aduersatur, & extollitur, super omne, quod dicitur deus: aut quod colitur, ita ut in templo dei sedeat ostendens se tanquam sit deus. Num retineatis, quod cum adhuc essem apud vos, haec dicebam vobis? Et nunc quid detineat scitis, ut reueletur in suo tempore. Nam mysterium iam operatur iniquitatis, tantum ut, qui tenet nunc, teneat: donec de medio fiat. Et tunc reuelabitur ille iniquus, quem dominus Iesus interficiet spiritu oris sui, & destruet illustratione aduentus sui.

C Dominica quarta Pauli ad Philipenses.

Capite. iij.

Ratres. Gaudete in domino semper: iterum dico gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus: dominus enim prope est. Nihil solliciti sitis: sed in omni oratione & obsecratione cum gratiarum actione: petitiones vestrae innotescant apud deum, & pax dei, quae exuperat omnem sensum, custodiat corda vestra, & intelligentias vestras. In christo Iesu domino nostro.

custodiat. ut sit modus deprecatorius: sed custodiet ut sit indicativus. Itaque multum refert inter utramque qualitatem. quiaquod ab hebraeis confunditur.

nucientes die iudicii vniuersalis instare timentes consolatur dicens: alia multa ante die illam praesentia: puta numerus electorum copiosus et antichristi aduersus. Et nunc congregatio in ipsum in greco nostram congregatio in eo.

per spiritum. aliquid diuinationis. Discessio. id est apostasia. grece dicta: quia potior est aliquid grece dictio quam latina.

homo peccati. id est antichristus. Sapientia omnium quod dicitur in greco supra omnia quae dicuntur deus. hoc est simulacrum: quod tanquam deus in templo collocatus. Non retinetis. id est non meministis.

Quid detineat. id est ut reueletur ille in tempore suo. et haec prophetia Pauli de aduentu antichristi.

Dominica. iij. aduentus.

Ratres gaudete. Ex epistola pauli ad philip. cap. iij. et clausula epistolae quae solemus finire per huiusmodi verba. valeamus de. vicitarius ergo et magis latine diceretur valete. Modestia vestra. in greco magis significat iusticiam vel potius equitatem illam quae est iusticie. siue iuris interpretatio hoc est epistolae. Omnis sensum. in greco non sensum: sed mentem legimus neque

EPISTOLAE

¶ In vigilia natiuitatis domini.

Propter Sion non tacebo. &c. Ex esaia cap. lxiij. ubi fit mentio de Christo nascituro. Prope diem. Et est vox pphete in persona Apostolorum: si de Christo iesu intelligatur. Vbi hanc partem de Messia venturo interpretatur: qdam tamen illorum ad Cyrum regem persarum referunt cuius permissu templum est restitutum: vt supra dictum est: sed & per Cyrum intelligimus Saluatorem nostrum. propter sion & Ierusalem. Sio mons est eminens vbi ierusalem & ars / qua expugnauit David. hec est / que apud Esaia. capite. xxiij. appellatur Ariel. vbi vocatur ciuitas David. tit splendor iustus eius: vnde & sol iusticie dicitur. Lampas grecum est / interpretaturq; fax incensa. Gentes & reges / ad quod etiam se extēdet hec Christi salus. iuxta illud Simeonis. Lumen ad reuelationē gentium. Vocabitur nomen nouum. si ad ierusalem referas: erit vrbis fidelis & populus peculiaris. si ad Christū emmanuel ex Esaie / & Iesus ex euāgelio. Derelicta sit aut ante hac sub captiuitate vocabaris. voluntas mea in ea. idest que facit voluntatem dei sui. Complacuit domino in te. scilicet quod inhabitabis & sis ab eo protecta.

¶ In vigilia natalis domini. Esaie capite. lxiij.

Aec dicit Dominus. Propter Sion non tacebo: & propter Ierusalem non quiescam, donec egredjatur, vt splendor iustus eius: & saluator eius, vt lampas accendatur. Et videntur gentes iustum tuum, & cuncti reges incljtu tuū.

Et vocabitur tibi nomen nouum quod os domini nominabit. Et eris corona glorię in manu Domini: & diadema regni in manu dei tui. Non vocaberis vltra derelicta, & terra tua non vocabitur amplius desolata. Sed vocaberis voluntas mea in ea, & terra tua inhabitata: quia complacuit dño in te.

¶ Beati Pauli ad Romanos. Cap. i.

Fratres, Paulus seruus Iesu Christi, vocatus apostolus, segregatus in euangelium dei, quod ante promiserat per prophetas suos in scripturis sanctis de filio suo, qui factus est ei ex semine David secundum carnem, Qui pdestinatus est filius Dei in virtute secundum spiritum viuificationis ex Resurrectione mortuorum Iesu christi dñi nostri, Per quē accepimus gratiam, & apostolatū ad obediendum

¶ In eadem vigilia.

Paulus seruus iesu christi. Ex initio epistole ad Romanos. Epistole morem sequitur: in qua primo ponitur nomen mittentis. deinde eorum ad quos mittitur. Tunc dicitur salus siue gaudium: pro quibus apostolus dicit. pax et gratia. legitur autem hoc die: quia fit mentio de verbi diuini incarnatione / & hominum reparatione. Vocatus non est accipiendum hic vocatus pro nominatus: sed a deo vocatus ad Apostolatū. Segregatus: quia ceteri Apostoli missi sunt ad predicandum omnibus / qui pperunt de israel: ipse vero ad gentiles: vnde & doctor gentiū dictus. Factus ex semine David. In greco potius est gnatus. iuxta illud psal. De fructu vētris tui ponā sup sedē tuā. pdestinatus. idest definitus / & declaratus / p spm scdm / cū descendit sup eum in specie

columbe: & audita est vox: hic est filius meus. Ex resurrectione mortuorum. ex eo etiam declaratus est filius dei: quod in virtute propria resurrexit a mortuis. Iesu christi. videtur dicere: quod mortui erant iesu christi: sed non est ita: sed referendum est ad illud: quod supra dixit de filio suo. & tunc inferendum iesu christo domino nostro. per quem. scilicet christum. ad obediendum. id est. obediens fidei. In omnibus gentibus. quia: ut diximus: ad hoc vocatus est. Estis vos. quia: Romani gentes tiles erant. Vocati in iesu christi. de gentium vocatione plena est sacra scriptura.

fidei in omnibus gentibus pro nomine eius: in quibus estis & vos vocati iesu christi domini nostri.

In natiuitate Domini in missa de galli cantu. Esaiæ prophetæ. Cap. ix.

Aec dicit dominus. Populus gentium, qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam. Habitantibus in regione umbræ mortis lux orta est eis. Parvulus enim natus est nobis, & filius datus est nobis. Et factus est principatus super humerum eius: & vocabitur nomen eius

admirabilis consiliarius deus fortis, pater futuri sæculi, princeps pacis. Multiplicabitur eius imperium, & pacis non erit finis, super solum David, & super regnum eius sedebit: ut confirmet illud, & corroboret in iudicio, & iusticia ammodo & usque in sempiternum.

Beati Pauli ad Titum. Cap. ij.

Charissime. Apparuit gratia dei & saluatoris nostri omnibus hominibus erudiens nos, ut abnegantes impietatem & secularia desideria, sobrie, & iuste, & pie, vivamus in hoc sæculo: expectantes beatam spem, & adventum gloriæ magni dei: & Salvatoris nostri iesu Christi. Qui dedit semetipsum pro nobis: ut nos redimeret ab omni iniquitate: & mundaret sibi populum acceptabilem: sectatorem bonorum operum. Hæc loquere, & exortare. In Christo iesu Domino nostro.

sedē regiā: quod de regno spirituali est intelligendum. alioquin imperium David regnum terminum habuit. Ammodo. id est a tempore quo cepit gubernare.

Cap. ost. prophetiam eptæ.

Apparuit gratia Ex epistola pauli ad Titum capite. ij. In quo fit mentio de adventu christi per gratiam. Gratia dei saluatoris. In greco gratia salutaris siue salutis. neque est dei nostri: sed ab interprete adiectum. Adventum gloriæ. In greco apparitio nem legis: sicut supra dixit apparuit benignitas. Pylm acceptabilem: in greco peculiarē. Pro sectatorem zelatorem habetur siue imitatore.

In missa de galli cantu.

Populus gentium: qui ambulabat in tenebris. Ex esa. cap. ij. in quo tangitur christi natalis: nam & hebrei etiam de messia venturo hæc lectionem intelligunt ex parte: ex parte de captivitate iudeorum apud assyrios. Qui ambulabat in tenebris. Ego norant. Lucæ magnā. id est christum: quod Joā. viij. dicit. Ego sum lux mundi.

In regione umbræ mortis. id est in limbo inferorum lux orta est. cum post mortem descendit ad inferos.

Parvulus enim: hæc omnia de christo nimis intelligenda sunt: tamen si quid hæbreorum de esechia rege potius intelligere voluit.

Super humerum eius: quia factus est sub lege: ad Gala. iij. Aut ad crucem referendum est: quia humeris sustulit. unde data est illi omnis potestas in celo & in terra. Matthæi ultimo. Solum david. id est.

¶ In missa diluculi.

Spiritus domini. Ex esaię prophetę cap. lx. Quod tamen de ipso esaię potest intelli-
 gere chřo potius est intelligendū. q̄ potest dicere q̄ parte minor est p̄e ip̄s dñi 2c.
 t̄nxit me. vnde 2 Chřstus cognominatur. i. vinctus. Annunciandum. In gręco
 euangelizandum. Mansuetis. idest Apostolis p̄imum. deinde per eos alijs. Medes

rer contritos. antique
 dixit cū accusatiuo s̄o
 cur Terentius in pho-
 rmione. quas res min⁹
 mederi possis. audaci⁹
 cum genitiuo interps̄
 dixit in Threnis: quis
 meditabitur tui: cum
 vsus datiuo iungat.

Captiuus. idest in pec-
 cato positus. Clau-
 sis apud mīeros con-
 stitutus. Annum pla-
 cabilem. idest temp⁹/
 quo deus homini plas-
 catus est / per Chřsti
 passionem p̄na pecca-
 ti soluta. Diem vltio-
 nis. i. iudicij vltimi.

Consolaber lugentes.
 iuxta illud Matthei. v.
 Beati qui lugent quo-
 niam ipsi consolabunt̄.

Lugentibus Sion.
 idest qui dolent de sta-
 tu ecclesię aduerso. q̄
 Sion 2 Jerusalem pro
 ecclesia p̄lrumq̄ acci-
 pitur. Coronam pro-
 cinere. anthetron est:
 hoc ē contra positum:

quoniam in leticia vīmur coronam luctu cinere: 2 sic de alijs. In ea. scilicet Sion
 siue ecclesia. Fortes iusticię. hi sunt Apostoli 2 illorum successores. Plantatio do-
 mini. i. quod dominus plantauit. Ad glorificandum. i. gloriam domini p̄dicandum/
 2 sermocinandum: post longum interuallum in fine. cap. lxj. subiungit propheta.

Dominus auditum fecit ab extremis terrę. quia in omnem terram exiit sonus apos-
 tolorum. Dicite filię Sion. idest congregationi fidelium. Saluator venit. i.
 ad iudicij diem properat. Merces eius cum eo: quia reddet vnicuiq̄ pro me-
 rito p̄cium.

Opus illius. idem dicit sed alijs verbis. Vocabunt eos
 sub intellige electos. Populus sanctus. hoc est populum dono dedicatum.

Redempti. populus redempti solgemus erat si non refereretur ad rem: 2 non ad vo-
 cem: quoniam populus pro hominibus accipitur: p̄pterea non fit solgemus.

¶ Post prophetiam epistola.

¶ In missa de Luca. Lectio Esaię
 prophetę. Cap. lxj.

Aec dicit Dominus Spiritus
 Domini super me eo quod
 vnixerit me. ad annunciandū
 mansuetis misit me, vt mes-
 derer contritos corde: & p̄e-
 dicarem captiuis indulgens-
 tiam, & clausis aperitionem,
 et p̄dicarem annum placa-

bilem domino, et diem vltionis deo nostro, vt con-
 solarer omnes lugentes, et ponerem fortitudinem lu-
 gentibus Sion. Et darem eis coronam procinere, oleū
 gaudiij pro luctu, pallium laudis pro spiritu mēro-
 ris. Et vocabuntur in ea fortes iusticię, plantatio do-
 mini ad glorificandum. Ecce dominus auditum fe-
 cit in extremis terrę. Dicite filię Sion. ecce saluator
 tuus venit. Ecce merces eius cum eo, et opus illius co-
 ram illo, et vocabunt eos populus sanctus, redempti
 domino deo nostro.

¶ Lectio epistolę beati Pauli apostoli
 ad Titum. Cap. iij.

Apparuit benignitas & humanitas. Et epla pauli ad Titum cap. iij. vbi sic legitur. Cum autem apparuit benignitas & humanitas &c. tunc subiungitur: saluos nos fecit. & suspenditur clausula vsq; in finem eplę. Benignitas & humanitas. non dicit qđ chřs in humanitate apparuit: sed affectū amoremq; quo psecutus ē nos: cū nasci & pati p nobis filiū suū. Lauacrū. baptisimū. qđ sumus regenerati. Renouatiōis. vnde in

Charissime. Apparuit benignitas & humanitas saluatoris nostri Dei. Non ex operibus iusticie, quę fecimus nos: sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit per lauacrū regenerationis, & renouationis spiritus sancti: quem effudit in nos abunde per Iesum Christum saluatorem nostrū, vt iustificari gratia ipsius: hęredes simus secundum spem vitę eternę. In Christo Iesu dño nrō.

Ad missam maiorem. Lectio
Esaie prophetę. Cap. liij.

Aec dicit dominus. Propter hoc sciet populus meus nomē meū, in die illa: quia ego ipse, qui loq; bar, ecce adsum. Quam pulchri supra montes pedes annunciantis, & prædicantis pacem: annunciantis bonū; pđicantis salutē, dicentis. Sion regnabit deus tuus. Vox speculatorū tuorū leuauerunt vocem, simul laudabunt. quia oculo ad oculum videbunt cum conuerterit Dominus Sion. Gaudete. & laudate simul deserta Ierusalem: quia cōsolatus est dominus populum suum: redemit Ierusalem. Parauit dominus brachium sanctum suum in oculis omnium gentium. Et videbunt omnes fines terrę salutare dei nostri.

Tor admonuit. Dicentis Sion. Vocatiuus est siue datiuus. Speculatorum. p̄latōrum: qm̄ gręce vocantur episcopi. Leuauerunt vocem. pđicando / & est sollicitus si non referatur ad rem. Voc est speculator. Laudabunt. i. p̄ tāto beneficio grāto s̄sent. Oculo ad oculum. i. non vt antea p figuras & enigmata. Conuerterit dominus. S. on. i. Chřianorum ex gentibus ecclesiam. Deserta Ierusalem. qđ non erat tunc a Chřianis frequēata. Redemit Ierusalem a chři cultorib; habitandam tradens, brachiū suū. i. filiū. de quo esaias / & brachiū dñici reuelatum est.

psal. Effundes spm̄ tuū: & renouabis faciē terrę. Hęredes simus. nō qm̄ filij naturales / s; qz in adoptionez suscepti coheredes chři vt alio in loco dicit.

In missa maiori.
Propter hoc sciet. Ex esaiā ppheta. cap. liij. Que verba de chřo esse intelligenda cōfirmat aptius in epla ad Romanos cap. x.

Propter hoc. & qđ sit ex superioribus colligitur hoc ē quia ablatus est populus meus gratis: & dñatores eius inique agunt. Populus me. i. chřiani. nomē meum. i. Iesus. quod interpretatur saluator. In die illa. quando ecclesia exaltabitur. Qui loq; bar antea p pphetas.

Adsum. scilicet humanitate assumpta. Quam pulchū. hoc ad ecclesię dilationem p̄tinet p apostolorum p̄dicationem. Supra montes. i. terrarum p̄ncipes. Annunciantis pacem quod debere fieri frequēter nos salua-

EPISTOLAE

¶ Post prophetiam epistola.

Multifarie multisq; modis. Ex pauli epistola ad hebræos capite. i. in cuius initio in principio erat verbum. Multifariam & multifarie dicemus. idest multipartite : sicut bifariam. bipartite & sic trifariam & quadrifariam. Olim loquens. idest loquebas

tur. Patribus. patri archis. In prophetis. idest per prophetas.

In filio. idest per filium. Constituit hæredem. quia illi tradidit iudicium potestas tempus omnem in celo et in terra. per quē. iuxta illud psalmographi. verbo domini celi firmati sunt. Splendor patris. immo est vera lux / que illustrat omnia. sed splendorem vocat ob assumptam humanitatem. figura substantię. idest character personę patris.

portans omnia : quod omnia potest. Purgationem faciens : de quo Malachias. & purgabit filios leui.

Melior angelis. quia habet multa / que non habent angeli. Filius meus es tu. in psal. iij. hoc legitur. Ero in patrem. secundo Regi capite septimo. Primogenitum quasi omnium bonorum hæredem. Adorent eum : ex psal. cxi. & ad angelos [ad] apposuit pro : hoc est prepositionem pro prepositione.

Qui facit angelos ex psalmo. cii. Ad filium. subaudi dicit : virga tua. Ex psal. xliij. Tu permanebis. In greco. permanes in presenti habetur. Mutabis eos. In greco legitur conuolues. Idem ipse es. In greco idem es / scdm ad maiorem explicationem latinus interpres adiecit ipse.

Sede a dextris meis. ex psalmo. cxj.

¶ Beati Pauli Apostoli ad Hebræos.
Capite primo.

Ratres. Multifarie multisq; modis olim deus loquens patribus in Prophetis : nouissimis diebus istis locutus est nobis in filio : quem constituit hæredem vniuersorum : per quem fecit & sæcula. Qui cum sit splendor glorię & sis

gura substantię eius : portansq; omnia verbo virtutis suę : purgationem peccatorum faciens : sedet ad dexteram maiestatis in excelsis. Tanto melior angelis effectus : quanto differentius præ illis nomen hæreditauit. Cui enim dixit aliquando angelorum : filius meus es tu : ego hodie genui te. Et rursum. Ego ero illi in patrem : & ipse erit mihi in filium. Et cum iterum introducit primogenitum in orbem terrarum : dicit. Et adorent eum omnes angeli dei. Et ad angelos quidē dicit. Qui facit angelos suos spiritus : & ministros suos flammam ignis. Ad filium autem. Thronus tuus deus in sæculum sæculi : virga æquitatis virga regni tui. Dilexisti iusticiam & odisti iniquitatem. propterea unxit te deus tuus oleo exultationis præ participibus tuis. Et tu in principio domine terram fundastis : & opera manuum tuarum sunt celi. Ipsi peribunt / tu autem permanebis : & omnes vt vestimentum veterascent. Et velut amictum mutabis eos : & mutabuntur. Tu autem idem ipse es : & anni tui non deficient.

¶ Dominica infra octauas natalis Domini.
Pauli ad Galatas, Cap. iij.

Fratres. Quanto tempore hæres paruulus est, nihil differt a seruo, cum sit Dñs omnium / sed sub tutoribus & actoribus est vsq; ad præfinitum tempus a patre. Ita & nos cum essemus paruuli, sub elementis mundi huius eramus seruientes: At vbi venit plenitudo temporis: misit Deus filium suum: natum ex muliere, factum sub lege: vt eos, qui sub lege erant redimeret. vt adoptionem filiorum reciperemus. Quoniam autem estis filij Dei: misit Deus spiritum filij sui in corda vestra clamantem abba pater. Itaq; iam non est seruus: sed filius, Quod si filius, & hæres per Deum.

¶ In circuncisione domini. In missa de prima, Pauli ad Titum. Cap. iij.

Charissime. Apparuit benignitas & humanitas saluatoris nostri Dei. Non ex operibus iusticiæ, quæ fecimus nos: sed secundum suam misericordiam saluos nos fecit per lauacrum regenerationis, & renouationis spiritus sancti: quem effudit in nos abunde per Iesum Christum saluatorem nostrum, vt iustificati gratia ipsius: hæredes simus secundum spem vitæ æternæ. In Christo Iesu dño nro.

¶ Ad missam maiorem beati Pauli ad Titum. Cap. ij.

Charissime. Apparuit gr̃a dei & saluatoris nri omnibus hominibus erudiens nos, vt abnegātes impietatem & sæcularia desyderia, sobrie, & iuste, & pie, viuamus in hoc sæculo: expectantes beatā spem, & aduentū gloriæ magni dei: & Saluatoris nostri Iesu Christi. Qui dedit semetipsum pro nobis: vt nos redimeret ab omni iniquitate: & muneret sibi populum acceptabilem: sectatorem bonorum operum. Hæc loquere, & exortare. In Christo Iesu Domino nostro.

Apparuit gratia Ex epistola Pauli ad Titum capite. ij. Sed iam est exposita supra in missa de Gallicantu.

¶ Dominica infra octauas natalis domini.

Quanto tempore. Ex ep̃la pauli ad Galatas. cap. iij. Vbi posteaq; in superioribus declarauit præfinitum a legalibus cessandū esse: hic illd idem p similitudinem ostendit dicens: qđ quemadmodū dñi pueri & tempore sūt sub tutela pupillar: nō sunt liberi. Ita & illi / q sub xpi lege viuēbant: serui erāt. Sub tutoribus & actoribus, p̃prie transiit inter p̃s: sed non verbū ex xpo: qz in greco sub cōmissarijs & procuratoribus legitur. Dñs omnium. qđ ad proprietatē attinet: non ad vsum. Præfinitum tempus a p̃e. siue a lege ad hoc constituta. Paruuli. idest quasi paruuli seruientes. Sub elementis. idest principijs: qz non maturi etate. Adoptionem filiorum. sub lege euangelica. Filij Dei. In greco nō est Dei. Clamantē abba. idest per confessiōnem clamare nos faciētem inuocando patriā nomen. idest. O abba. quod vero sequitur pater, expositiue ponit. quoniam abba hebraice vel syrlace latine est pater.

¶ In circuncisione domini.

EPISTOLAE

¶ In epiphania domini.

Surge illuminare Ierusalem. Ex Esaia propheta capite. ix. In quo propheta prospicitatem ecclesie militantis describit. Et maxime aduentum magorum cum muneribus. Surge, que ante hac iacebas. Illuminare. idest Christi nascens lumen accipe: et est illuminare in imperatio vocis passiue. Tenebre operient terram: quia extra ecclesiam omnia te nebre sunt. Dominus. idest Christus / qui est sol iusticie. Venientes gentes, qui ad christum conuertentur.

¶ In epiphania Domini. Esaie prophetæ. Capite. lx.

In circuitu. idest infinitos populos. Veniunt tibi. ad te honorandam. De latere. idest de propinquo. Videbis multitudines credentium. Afflues. abundabis rebus omnibus. Dilatabitur: pro nimia leticia.

Multitudo maris. idest habitantium in insulis. Tenerit tibi. idest ad tibi obsequendum.

Camelorum. idest Dromedariorum commestis importantium.

Madian. idest de regione. Madianitide: quam incoluit. Madian filius Abrahæ ex Ceethura et Esa ipsius madian filius et intelligit de camellis Arabicis: qui habent singula tribera: sicut Sacriani bina. De Saba. regione felix Arabie. dicta a filio huius Noe.

Thurum et thus. quod est peculiare sabei.

Virge illuminare Ierusalem quia venit lumen tuum: et gloria domini super te orta est.

Quia ecce tenebre operient terram: et caligo populos: Super te autem orietur dominus: et gloria eius in te videbitur.

Et ambulant gentes in lumine tuo: et reges in splendore ortus tui. Leua in circuitu oculos tuos: et vide: omnes isti congregati sunt: venerunt tibi. Filii tui de longe venient: et filiae tue de latere surgent. Tunc videbis et afflues, et mirabitur, et dilatabitur cor tuum: quando conuersa fuerit ad te multitudo maris, sortitudo gentium venerit tibi. Inundatio Camelorum operiet te. Dromedarii Madian: et Esa. Omnes de Saba venient: aurum et thus deferentes, et laudem domino annunciantes.

¶ Dominica prima post epiphaniam Pauli ad Romanos. Cap. xij.

Fratres, Obsecro vos per misericordiam dei: ut exhibeatis corpora vestra hostiam viuentem, sanctam, deo placentem, rationabile obsequium vestrum. Et nolite conformari huic saeculo: sed reformamini in nouitate sensus vestri: ut probeatis, quæ sit voluntas

¶ Dominica prima post epiphaniam.

Obscuro vos per misericordiam. Ex epistola ad Romanos cap. xij. In quo instituit apostolus Romanos: et primo eos in deum ordinando ex parte corporis. deinde ex parte animæ. Per misericordiam: adiutantis et confortantis particula est. Et in greco pluraliter sunt miserationes. ut exhibeatis corpora vestra. i. corpora vestra faciatis: et

scilicet vos deuouendo. hostiam uiuentem non mortuam. Rationabile. q. diuinus cultus debet esse cum ratione. huius seculo. hoc est rebus mundanis et perituris. Sentius vestri. In greco mentis vestre. nam ad animum hec verba referenda sunt. et pbetis. idest experiamini. Que sit voluntas dei. quantum ad incipientes bene operari. Et placens. ipsi deo: quantum ad pntes. Et pfecta. quantum ad puenientes.

dei bona: & bene placens, & perfecta. Dico enim per gratiam: quae data est mihi omnibus, qui sunt inter vos: non plus sapere q. oportet sapere: sed sapere ad sobrietatem & vniciq. sicut diuisit deus mensuram sibi: sicut enim in vno corpore multa membra habemus: omnia autem membra non eundem actum habent: ita multi vnum corpus sumus in Christo. Singuli autem alteri alterius membra. in Christo domus nostra.

¶ Feria quarta. Pauli ad Romanos.

Capite. iij.

Fratres. Scimus quoniam quaecumq. lex loquitur ijs, qui in lege sunt loquitur: vt omne os obstruatur: & subditus fiat omnis mundus deo, quia ex operibus legis non iustificabitur omnis caro coram illo. Per legem enim cognitio peccati. Nunc autem iusticia dei sine lege manifestata est: testificata a Lege & Prophetis. Iusticia autem dei per fidem Iesu christi in omnes & super omnes, qui credunt in eum. Non enim est distinctio. Omnes enim peccauerunt: & egent gloria dei, iustificati gratis per gratiam ipsius, per redemptionem, quae est in Christo Iesu: quem proposuit Deus propiciatorem per fidem in sanguine ipsius ad ostensionem iusticiae suae: propter remissionem praecedentium delictorum in sustentatione Dei ad ostensionem iusticiae eius in hoc tempore, vt sit ipse iustus & iustificans eum, qui ex fide est Iesu christi.

Omnis caro. i. homo. Cognitio peccati. sup. est. Iusticia dei. q. facit deo acceptu. Manifestata est. in gentibus: de quor. vocatio plena est scriptura sacra. Per fide. scilicet manifestata: et non aliunde. Creditur enim ei. in eu singul. ex greco. Gra dei. in greco gloria dei. i. gra p qua acquirit gloria. Status. i. uo meritis nris. p redemptionem. i. passionem q. nos redemit. Propiciator. In greco propiciatorum: q. chris propiciant. In sanguine cuius effusio sanctificat peccato pmi patris: q. est opus iusticie. In sustentatione dei. rectius in greco in patientia siue tolerantia: nec enim filio suo peperit. ppter iusticia. In hoc tempore gre. ut sit iustus. i. q. fecit vt appareat iustus. Eum q. ex fide est: idest q. credit.

per gratiam, hoc est: Apostolatus officium mihi iniunctu pcepto.

Non plus sapere. Inuenalis. imponit finem sapiens: et rebus honestis. Ad sobrietatem. In greco habetur ad modestiam. Diuisit: ordo est potius sicut vniciq. Deus diuisit mensuram fidei. idest de fide pdicandi scientia.

Singuli alter alterius. idest inuicem sumus membra alter alterius.

¶ Feria quarta sequenti.

Scimus quoniam. Ex epistola ad Romanos cap. iij. In quo postea q. ostendit iudeos et gentiles indigere gratis dei: quod probauit autoritatibus. hic applicat illis ad ppositum. Lex in qua pmi, quos citauit: nameratur. Obstruatur os. idest claudatur non conqueratur. Subditus fiat. in greco obnoxius: et obligatus deo ob acceptam gratiam ab eo.

EPISTOLAE

¶ Feria quinta sequenti.

Non indoctas fabulas. Ex. ij. Petri epla ca. j. Dicitur naq; hec epla: q; hoc tpe tris miracula simul ecclia celebrat. s. de magis. de nuptijs in cana. de testimonio spūs sancti in baptismo Chři. Dicit igit notū. zc. virtutē Chři. p̄tium ad miracula. p̄gsciētia: q; q̄ deus esto: is nouit ab gēno. Facti spectatores: q; oculis n̄ris vidim⁹.

Ill⁹ magnitudinis hoc factū est cū Iesus baptizaret: s; tunc p̄tius nō aderat. s; postea cū est trāfiguratus corā Petro/ Jacobo/ z Joāne. honorē. i. honoris testimoniū: quod ip̄m honorificū est. Magnifica gl̄ia. i. a deo p̄re. huiuscemodi. s. hic est fili⁹. zc. Mihi cōplacuit. i. quo ego delector. Elsem⁹. ego (scz) cū Jacobo z Joāne.

Et habem⁹. Alterā viā certitudinis ex scriptu re sensu oñdit. Fir miorē. nō vt ad Petrus hoc referat, q; gloriā chři vidit: s; ad alioz, q; nō viderūt. Atten dētes donec cognosca tis verā lucem sicut: q; abulāt in tenebris lu cernā p̄ se ferētes. Prop̄a interpretatiōe. i. nō sit sensu humano: et cuiusq; hoīs pprio. Voluntate hūana. i. ab hoīe: sed vt itatim subdit a spū scē, q; p hoīes est locutus.

¶ Feria. v. Petri apostoli, ij. Cap. j.

Charissimi. Non indoctas fabulas secuti, notam fecimus vobis dñi n̄ri Iesu Chři p̄tutem & p̄scientiam: sed speculatores facti illius magnitudinis. Accipiens em̄ a deo p̄re honorem, & gl̄iam voce de lapsa ad eum huiuscemodi a magnifica gl̄ia: Hic est filius meus dilect⁹ in q̄ mihi complacuit: ip̄m audite. Et hāc vocem audiuius de cælo allatam, cum essemus cum ipso in monte sancto. Et habemus firmiores p̄pheticum sermonem cui bñfacitis attendētes, q̄si lucernæ lucenti in caliginoso loco: donec dies illu cescat, & lucifer oriatur in cordibus v̄ris. Hoc primū intelligētes, qd̄ omnis p̄phetia scripturæ ppria inters p̄tatione nō sit. Non em̄ voluntate humana allata est aliqñ p̄phetia: sed spū sancto in spirati locuti sunt sc̄i dei homines.

¶ In octauis Epiphaniæ.

Esaia. Cap. xxv.

Domine Deus meus honorificabo te: laudem tribuam nomini tuo, qui facis mirabiles res. Consilium antiquum verum fiat. Domine excelsum est brachium tuum deus Sabaoth: corona spei: quæ ornata est gloria. Exultet desertum, & exultent solitudines Iordanis, & populus meus videbit altitudinem Domini & maiestatem Dei.

¶ In octaua Epiphaniæ.

Domine deus honorificabo te. Ex Esaia pluribus in locis in quibus sit mentio de baptismo z spiritus sancti testimonio de Christo. Nam hoc, quod in primis dicit sumptum est. ex cap. xxv. Ex translatione Syeca. nam in hebrgo sic habetur. domine deus exaltabo te: z confitebor nomini tuo. Pro consilium antiquum verum in hebrgo: cogitationes anti quas fideles: z est appositio ad supiora. Nam qd̄ seq̄: fiat: nō hz suppositū in eo qd̄ est p̄sūm: s; est aduerbiū asseueratiōis: p q̄ in hebrgo legit amē. Dñe excelsū est brachiū tuū. Ex Esa. ca. xxxvi. In hebrgo dñe exaltet man⁹ tua. Deo Sabaoth. i. mi liari. Corona spei ex eadē ca. xxvij. in hebrgo. In die illa erit dñs exercitū dōs gl̄ie. Qd̄ nō seq̄: explet defctū vsq; ad illū locū maiestati dñi h̄bēi i gregoneq; i hebraico.

Et crit

Et erit congregatus redemptus per deum. In hebreo: *Esaie cap. xxxv.* Et ambulabunt qui liberati fuerunt, et redempti a domino conuenient in Sion cum laude et leticia sempiterna: quia omnia pertinent ad christi baptismum et christianorum. Et apiam in montibus flumina. Ex eodem cap. xli. per quo in hebreo legitur. Et apiam in supinis collibus flumina: et in medio camporum fontes. Ponam desertum in stagnum aquarum: et terram inuiam in riuos aquarum.

Et erit congregatus & redemptus per deum. Et uenient in sion cum laude & leticia sempiterna: super capita eorum laus, & exultatio. Et aperiam in omnibus flumina: in campis fontes dirupam, & terram siccantem sine aqua confundam. Ecce puer meus exaltabitur: & eleuabitur: & sublimis erit valde. Haurietis aquas in gaudio, de fontibus saluatoris, & dicitis in illa die. Confitemini domino: & inuocate nomen eius. Notas facite in populis virtutes eius. Cantate domino: quia mirabilia fecit. Annunciate hoc in uniuersa terra. Dixit dominus omnipotens.

¶ Dominica secunda post epiphaniam
Pauli ad Romanos. Cap. xij.

Fratres. Habentes donationes secundum gratiam (que data est nobis) differentes: siue prophetiam secundum rationem fidei: siue ministerium, in ministrando. Siue qui docet, in doctrina. Qui exhortatur: in exhortando. Qui tribuit, in simplicitate. Qui preest, in sollicitudine. Qui miseretur, in hilaritate. Dilectio sine simulatione. Odientes malum, adherentes bono. Charitatem fraternitatis inuicem diligentes: honore inuicem prebuerentes. Sollicitudine non pigri, spiritu seruientes, domino seruientes. Spe gaudentes, in tribulatione patientes: orationi instantes. Necessitatibus sanctorum communis cantes. hospitalitatem sectantes. Benedicite persequentibus vos: benedicite & nolite maledicere. Gaudere cum gaudentibus: flere cum flentibus. Id ipsum inuicem sentientes. Non alta sapientes, sed humilibus contentientes.

causa id faceret: non esset opus charitatis. In sollicitudine. Illos quibus preest. In hilaritate. quia ueroem hilaritatem diligit deus. Gaudere cum gaudentibus. In greco gaudendo gaudemus: hoc est per infinitum quem nos in gerendum vertimus. Idem sentientes. In gre-

Ecce puer meus. Ex eodem propheta, cap. liij. per quo in hebreo legitur. Ecce intelligit seruus meus: et exaltabitur et sublimis erit valde.

Haurietis aquas. Ex eodem cap. xij. adiectum est hoc. sed per eo quod in greco est virtutes eius: in hebreo est adinventiones eius.

¶ Dominica secunda post epiphaniam.

Habentes donationes. Ex epistola ad Romanos cap. xij. et sequitur statim post epistolam que legebatur dominica post epiphaniam. ubi dictum est in calce ipsius epistole: singuli autem alter alterius membra: et tunc sequitur. Habentes donationes: id est communicantes diuersa dona: que accepistis a deo. et est plebis: que deinde per partes explicat: siue habens prophetiam etc.

Secundum rationem fidei. id est earum rerum que ad salutem animarum pertinent. Qui exhortatur. id est obsecro: alios nam idem uerbum est hic et in principio capituli: ubi dixit obsecro vos. In simplicitate. id est non alta causa nisi propter deum. nam si alia ex-

EPISTOLAE

co idem sapientes. sed videt referri ad illō qđ non aliud mente sentiam⁹. aliud ore loquar⁹. Nō alta sapientes qđ dixit alibi nō plus sage qđ opz sage. Cōsentientes. modo illi vera & bona pferāt.

C. f. f. iij. sequenti.

Audistis dispensationē. Ex epla pauli ad Colos. ca. i. Et pēdet hoc mēbrū ex supiorio b⁹. vñ accipit vbu illō audistis. Que data ē mihi. qđ sup apls pđicās gētib⁹ euāgēliū. in qz nūero sunt

Colossen. Mysteriū appositio ad id. qđ dixit vbu. Manifestum. i. p chřm reuelatū. Sacramēti hui⁹. idē est mystēriū grēce/ qđ sacm ali enī occulte rei. Qđ. i. sacm ē chřs: in qđ reposita ē oīs spes vřa. In grēco tñ qđ est chřs gēnie masculino nō hoc. Corripientes. in grēco admouētes legiť.

C. f. f. vi. sequenti.

Fidelis fmo. Ex epla. i. ad Timo. ca. ij. Fidelis fmo. i. ver⁹ & dign⁹/ qđ ab oib⁹ accipiat: & qđ ille fmo sūt statim subiungit dīcēs: qđ chřo & cetera/ qđ sequūt. In hūc mēbrū. in grēco nō ē hūc: s; tñ in mūdū. Oēs patietīā. i. vt oīa paterer: vt alios hoīes lucrifacerem. Soli dō. i. ab eo/ qđ ē in grēco sapienti. sic soli sapiēti deo honor & glia. & subaudiendum est verbū substantiūm sit.

I. Dñica. iij. post epi.

Nolite eē prudentes. Ex epla pauli ad Rōm. ca. xij. Et sūt vba qđ sequūt euectigio post eplam/ qđ legebat

in dñica pcedēti. Prudentes apđ voīmetipōs. i. opm⁹ dē vřa. qm hoīes pgrūq fallunt. Non tñ corā deo. hoc totū supfluit. nā sic in grēco legiť. Prōuidētes bona corā oībus hoībus. Qđ ex vobis ē. i. qđ tñ in vobis est. Nō vos defendētes. meli⁹ in grēco nō vos vindicātes. Irg/ qđ a phisicis defīnit tñ sanguinis inflāmatio: tñ vindictē appetit.

C Feria quarta beati Pauli ad Colossenses. Capite. i.

Fratres. Audistis dispensationē dei: qđ data est mihi in vobis: vt impleā vbu dei. Mysteriū quod absconditū fuit a scīs & gñationib⁹: nūc autē manifestatū est sanctis eius: qbus voluit de⁹ notas facere diuicias glie sacramēti huius in gētib⁹, qđ est chřs in vobis spes glie, quem nos annūciamus corripientes oēm hoīem: & docētes in omni sapiētiā: vt exhibeamus oēm hoīem pfectū. In chřo Iesu dño nřo.

C. f. f. vi. Beati Pauli ad Timotheū.

Capite. ij.

Charissimi. Fidelis sermo & oīni acceptōne dignus: qđ Iesus chřs venit in hūc mūdū pccōres saluos facere, qm primus ego sum. Sed ideo misericordiā consecutus sum: vt in me primo ostenderet chřs Iesus oēm patientiā: ad informationē eorū, qui credituri sunt illi in vitā aeternā. Regi autē scōrum, immortalī, inuisibili, soli deo, honor & glia in sēcula sēculorū. Amen.

Dñica. iij. Beati Pauli ad Rōm. Cap. xij.

Frēs. Nolite esse prudētes apđ voīmetipōs: nulli malū p malo reddētes. Prōuidētes bonā, nō tñ corā deo, sed etiā corā oībus hoībus si fieri pōt (qđ ex vobis est) cum oībus hoībus: pacē hñtes, nō voīmetipōs defendētes charissimi: sed date locū irae. Scriptū est em̄, Mihi vindictā, & ego retribuam, dicit dñs. Sed si furierit inimicus tuus. ciba illum. Si sitit, potum da illi. Hoc em̄ faciēs carbonēs ignis congres sup caput eius. Noli vinci a malo: sed vince in bono malum.

Scriptum est in *Deuter. ca. xxxij. mea* [inquit] *est vindicta sive ultio. In greco quog*
mihi vindicta nō vindicta: vt est in latinis codicibus. Carbores ignis: quia benefa
ciens illi: mitigabis illum et tibi reconciliabis. Noli vindicare: id est incidere in odium
proximi. In bono malum. i. inflammantia te in illius odium.

¶ *Feria. iij. sequenti.*

¶ *Fer. iij. Beati Pauli ad Hebræos.*

Capite. iij.

Fratres. Cōsiderate aplm & pontificē cōfessionis
 nræ lesūm, q̄ fidelis est ei: q̄ fecit illū, sicut & Moy
 ses in omni domo eius. Amplioris em̄ gl̄iæ iste præ
 Moyse dignus habitus est, q̄to ampliorē honorē ha
 bet domus, q̄ fabricauit illā. Ois nāq; domus fabricat
 ab aliquo. Qui aut̄ oīa creauit, deus est. Et moyses q̄
 dom̄ fidelis erat in tota domo eius, tanq̄ famulus in
 testimoniū eorū, q̄ dicenda erant. Chrs̄s vero, tanq̄ fi
 lius in domo sua. Quē domus sumus nos: siāduciā,
 & gl̄iam spei vsq; finē firmā retineamus.

¶ *Fer. vj. Ioannis apli. Cap. ij.*

Charissimi. Qui dicit se in luce esse, & frēm suū
 Codit: in tenebris est vsq; adhuc. Qui diligit fra
 trem suū: in lumine manet: & scandalū in eo non est.
 Qui aut̄ odit frēm suū: in tenebris est, & in tenebris
 ambulat: & nescit q̄ eat: qm̄ tenebræ obcæcauerunt
 oculos eius. Scribo vobis filioli: qm̄ remittunt vobis
 p̄ctā ppter nomē eius. Scribo vobis p̄s: qm̄ cogno
 uistis eū, qui ab initio est. Scribo vobis adolescentes:
 qm̄ viciſtis malignū. Scribo vobis iuuenes: q̄a fortes
 estis, & verbum dei manet in vobis, & viciſtis mali
 gnū.

chri dom̄ nos sumus et cui⁹ referat ad filium.

Qui dicit se in luce esse. Ex epistola Joā. i. ca. ij. In q̄ posteaq; apostol⁹ multa p̄cep
 tra pposuit: subiūgit et hoc/q̄ p̄tinet ad p̄m dilectiōem: et q̄ paulo ante dixit: qd
 tenebrę trāſierūt: et vix lūmē nā lucet: infert. Qui dicit se in luce esse. i. in v̄itate enā
 selica &c. In tenebris. i. in ignorātia et vmbra legis Moſayce. Nescit q̄ eat. i. nō h̄z
 certū vitę finē p̄ſtitutū. Scribo vobis. ad eos peculiariter/q̄ sunt ab illo baptizati. q̄s
 vocat in p̄mis filiolos in spū ḡnatos. Nomē ei⁹ in q̄. i. chri bap̄tizati estis. P̄s. q̄z
 est maior auctoritas/q̄ ab initio est. i. v̄bū incarnatū. Adolescentes. q̄ in etate lubrica
 positi viciſtis diaboli tentationes. Infantes/q̄ tamen aliquem rationis v̄ſum habēt:
 alioq; quomodo poterāt cognoscere deum? Iuuenes atq; p̄inde fortiores etatis ad
 vincendum inſidias diaboli.

Cōsiderate aplm
 & p̄ſticē. Ex ep̄la
 pauli ad heb. cap. iij.
 In q̄ posteaq; apls deo
 clarauit excellētā nos
 ui testamētū ad vet⁹: p
 hoc/qd chrs̄s excellit
 āgelos: nūc ostendit idē p
 hoc/qd excellit moy
 sen. Aplm. i. missum
 siue legatum. Sic enim
 apls interpretat. Chrs̄s
 igit apls est. i. missus a
 p̄re/qd ip̄e dixit: sicut
 misit me p̄re ego mit
 to vos. Qui fecit illū.
 subaudi pontificē, neq;
 est a patre est filius fa
 ctus: sed genitus: sed
 potior fecit p̄ eo qd
 p̄ſcit positū est: qd est
 p̄sentaneū ei/qd seq̄t: si
 cut et moſes sub p̄ſco
 citus ē. Iste p̄g moſes. i.
 chrs̄s/quam moſes.
 Ampliorē honorē habz
 dom⁹. p̄ſtruccio est gr̄e
 ca. nā illi cōparatiuum
 ḡtō iūgū: at latini abla
 tiuo. ergo latine dicen
 dū erat apliorē domo.

Quē domus sumus
 nos. In greco cuius. i.

¶ *Fer. vj. sequenti.*

EPISTOLAE

Dominica quarta post epiphaniam.

Nemini quicq̃. Ex eplā pauli ad Romanos. ca. viij. ubi apl's posteaq̃ ostendit/q̃s
minores debent maioribus tributū & honorem: hic ostendit/q̃s etiā debēt dilectio-
nem. Diligit prīmū. qm̃ in dilectiōe prīmū complet̃ lex/quemadmodū in dei dilectio-
ne incipit. hinc em̃ pēdēt eges & pphete. In gr̃eco nō est q̃ diligit prīmū: s; q̃ diligit
aliū: vt extēdat se ad
deū. Nam p̃mē tabulę
p̃cepta ordinant̃ ad dei
dilectiōem: & secūdg̃ ad
prīmū. Non opatur
malū. i. nō infert nocu-
mentū prīmū & illū p̃i-
mi dñs est potius: vt
sit ordo dilectio nō ope-
ratur malū prīmū.

Feria quarta
sequenti.

Sicut p̃ vnū hoīez.
Ex eadem eplā ad
Rom. ca. v. In q̃bus ver-
bis apl's ostēdit humanę
iustificatiōis modum. p̃
comparationem morbi
ad medicinā: q̃ sicut p̃
p̃mum hoīem p̃cām/ita
p̃ ch̃m redemptio.
Per vnū. s. Adam. In
hūc mūdum. In gr̃eco
non est hunc: sed tñ in
mūdum. Et ita. & quog̃
coniunctio sup̃fluit. nam
est q̃ iungit altera pars
comparationis. In
quo. s. p̃mo homine.
Usq̃ ad legem antipos-
phora est. nam diceret
aliq̃s ante datam x̃p̃os
se legem nō erat p̃cām:
q̃ vt ait Aristoteles s̃a
teq̃ seraf̃ lex nō refert
hoc vel illo modo age-
re. Peccatum non imputabatur. i. reputabaf̃. Sed regnauit mors solutio est q̃stio-
nis. nā mors pena fuit p̃cāi originalis: quō ergo pueri/q̃ nō peccauerūt moriebantur?
Nimiq̃: q̃ in Adā oēs peccauerūt. In similitud. ne. q̃ sum⁹ ex eo p̃pagati. Formaturi.
id est ch̃i/q̃ est Adā sc̃do. Delictū. s. Adē. Ita donū. i. ch̃i gr̃a: q̃ m̃to mai⁹ fuit ch̃i
donū quā Adē p̃cām. In gr̃eco nō vt per vnū peccantem donum. Ex vno. s. peccato
Adē. In condemnationem. s. aliorum. In plures abūdauit. q̃ magis excedit in bono
q̃ peccatum in malo.

Dominica quarta beati Pauli ad
Romanos. Capite. xij.

Ratres. Nemini quicq̃ debeatis: nisi vt
inuicem diligatis. Qui enim diligit p̃xi-
mum. legem impleuit. Nam non adul-
terabis. non occides. non suraberis. nō
falsum testimoniū dices. nō concupisces rem proximi
tui. et si qd̃ est aliqd̃ mādātū. in hoc ṽbo infraurat. Di-
liges p̃ximū tuū sicut teip̃m. Dilectio p̃ximi malum
nō opatur. Plenitudo ergo legis est dilectio.

Feria quarta. Pauli ad Romanos.
Capite. v.

Fratres. Sicut p̃ vnū hoīem in hūc mūdū p̃cām
intrauit. et per p̃cām mors: et ita in oēs homines
mors p̃transiit: in quo oēs peccauerūt. Vsq̃ ad legem
em̃ p̃cām erat in mūdo. P̃cām autem nō imputabat̃.
cum lex nō esset. Sed regnauit mors ab Adā vsq̃ ad
Moysen: etiam in eos. qui similitudinem p̃uaricatio-
nis Adæ: qui est forma futuri. Sed non sicut delictū.
ita et donum. Sicut enim vnus delicto multi mortui
sunt: multo magis gratia dei. et donum in gr̃a vnus
hominis Iesu Christi. in plures abundauit. Et non sic
ut per vnū peccatum. ita et donum. Nam iudiciū
ex vno. in condemnationem: gratia autem ex multis
delictis. in iustificationem.

¶ Feria sexta sequenti.

Sicut per vnus delictum. Ex eadem epistola et cap. v. Est q̄ insertur ex superioribz: et lectio est manifesta: nisi quod p̄ eo/ quod dixit obedientiam potuit dicere obedientiam. Lex: scilicet Mosaisca. Subintravit. i. successit legi naturali. vt abundaret delictum. qz quo pluribus legibus: obnoxij sumus eo amplius delinquimz: sed delicti causa non est in lege: sed in nobz. Supabundauit gra. sub Chri legē: qz sicut delictum tēdebat ad mortem: ita et gra p̄ ducat ad vitā eternam.

¶ Feria. vi. Lectio epistolæ beati Pauli apostoli ad Romanos. Cap. v.

Fratres. Sicut per vnus delictum, in omnes homines in condemnationem: sic & per vnus iusticiam, in oēs homines iustificationem vitæ. Sicut enim per inobedientiā vnus hominis peccatores constituti sunt multi: ita & per vnus obeditionem iusti constituentur multi. Lex autem subintravit, vt abundaret delictum. vbi autem abundauit delictum superabundauit & gratia. Vt sicut regnavit peccatum in mortem: ita & gra regnet per iusticiam in vitā æternam.

¶ Dominica quinta. Beati Pauli apostoli ad Colossenses. Capite. iij.

Fratres. Induite vos sicut electi sancti Dei & dilecti, viscera misericordiæ. Benignitatem, humilitatem, mansuetudinem, modestiam, patientiam, supportantes inuicem, & donantes vobismetipsis. Si quis aduersus aliquem habet querelam: sicut Dominus donauit vobis: ita & vos. Super omnia autem hæc charitatem habete, quod est vinculum perfectionis. Et pax Christi exultet in cordibus vestris: in qua & vocati estis in vno corpore & grati estote. Et verbum christi habitet in vobis abundanter, in omni sapientia: docentes & cōmonentes vosmetipsos in psalmis, hymnis, & canticis spiritualibus, in gratia cantantes in cordibus vestris deo. Omne quodcumq; facitis in verbo, aut in opere: omnia in nomine Domini nostri Iesu Christi gratias agentes deo & patri p̄ ipm.

¶ P̄m. Pax christi. de qua dixit pacem meam relinquo vobis. Exultet. seruetur & buliat. In vno corpore. scilicet ecclesie cuius caput est chrs. Grati. non tñ de beneficijs acceptis: sed leti potius & hilares.

¶ Dñica. v. post epiphaniam.

Induite vos sicut electi. Ex epistola pauli ad Colossen. ca. iij. In quo postea quā apostolus Colossenses in fidei veritate et moribus instruit: nunc illos in homines p̄miz: deinde deum ordinat. Dicit igitur. Induite vos viscera misericordie. q̄rum ad pietatis opa. Electi dei. i. quos deus elegit: et p̄ destinauit in bonum.

Supportantes. alter alterius onera sustinentes. Donantes. inuicem offensas remittentes. Dominus donauit. In greco non Dominus: sed Christus legitur. Super omnis hæc charitatem. repetit a superioribus induimini. nam habete ab aliquo est adiectum cum in greco non habeat. Vinculum. quia peculiaris christianorū virtus: Et pax christi. hic ordinat illos in deo.

EPISTOLAE

¶ *Seria quarta sequenti.*

Sciamus quoniam iudicium dei. Ex epistola pauli ad Romanos. cap. ij. In quo postea respondit apostolus gentilibus peccatoribus persequens arguit iudeos dicens. Quod licet inter peccata occulta et manifesta sit differentia quantum ad humanum iudicium: per quod tamen puniuntur manifesta: tamen quantum ad diuinum iudicium non est differentia. eo quod punit non minus occulta quam manifesta: quia utraque sunt illi equaliter nota. Sedz huiusmodi.

scilicet iudicij huiusmodi. Quinque agunt. In epistola pauli est quod talia agunt: per neque agunt. Idem enim est sensus quod referre ad gentium peccata et sicut per eo quod sequitur impie agunt habet in originali talia agunt. facies ea. occulte quod illi faciunt publice. Iudicium dei. qui dicat: non effugies. An diuitias pretens. i. abundantiam misericordie quam te expectat ad penitentiam. Adducit quantum est in seculo tamen illius voluntati resistis.

Thesaurizas iram. i. accumulas penam. In die ire. i. iudicij. a deo tibi irato. his quod hoc est bonis quod non sunt abusi dei patientia: sed in re sunt illi reconciliati. Qui sedz patientia superfluit quod neque enim est huiusmodi ad quod referat: et est ordo. his scilicet quod retribuet. et est repetendum a superioribus huiusmodi reddet. Ex preceptio. i. ex precepto et inobedientia. Ita iudicio et subaudi erit.

¶ *Fe. vi. sequenti.*
Non est personarum acceptio. Ex eadem epistola ad Romanos. cap. ij. Et sequitur statim hec verba

post finem superioris epistolae et in finis remouet errorem iudeorum putantium quod propter genus peculiaris deo futuri erant minus puniendi. Acceptio. i. gratificatio: quod deus sedz meritis sine bona sine mala cuique reat. Sine lege. i. scriptarum: erant gentiles qui peccauerunt contra legem naturae. In lege. i. scripta et tradita per moysen. Qui legem non habuit. subaudi

¶ *Fe. iij. Beati Pauli ad Romanos. Ca. ij.*

Fratres. Sciamus enim quoniam iudicium dei est secundum veritatem in eos qui neque agunt. Existimas autem hoc o homo, qui iudicas eos, qui impie agunt: et facis ea, quia tu effugies iudicium dei? An diuitias bonitatis eius, et patientie, et longanimitatis contemnis? Ignoras quoniam benignitas dei ad poenitentiam te adducet. Secundum autem duritiam tuam, et cor impoenitens thesaurizas tibi iram in die ire, et reuelationis iusti iudicij dei, qui reddet vnicuique secundum opera eius. His quidem qui secundum patientiam boni operis gloriam, et honorem, et in corruptionem, quod retribuit vitam eternam. His autem, qui sunt ex contemptione, et qui non acquiescunt veritati, credunt autem iniquitati, ira et indignatio, tribulatio, et angustia, in omnem animam hominis operantis malum: iudei primum et Graeci. Gloria autem et honor, et pax omni operanti bonum iudeo primum et Graeco.

¶ *Fe. vi. Beati Pauli ad Roma. Cap. ij.*

Res. Non est personarum acceptio apud deum. Qui cumque enim sine lege peccauerunt, sine lege peribunt. Et qui cumque in lege peccauerunt: per legem iudicabunt. Non enim auditores legis iusti sunt apud deum, sed factores legis iustificabunt. Cum enim gentes, qui legem non habent naturaliter ea quae legis sunt, faciunt: eiusmodi legem non habentes ipsi sibi sunt lex, qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis. Testimonium reddere illis conscientia ipsorum, et inter se inuicem cogitationum accusantium: aut etiam defendentium in die, cum iudicabit deus occulta hominum secundum euangelium meum. Per Iesum Christum dominum nostrum.

scripta hnt tñ legē naturalē scriptā in cordibus suis. Ideo dicit / qđ ipsi sunt sibi lex.
Legem nō hntes. subaudi Mosaicam. Testimoniū reddēte: qđ naturalis ratio offen-
dit bono ⁊ dissentit malo. Cognitionū. p eundē casum debuit hoc dici: hoc est ⁊ cogi-
tationibus accusantibus ⁊ defendētibz: qđ ⁊ p. unctio similes casus debet iungere.
In die. p vsq in diē vltimi iudicij: qđ erit per chrm.

¶ Dñica in. lxx.

FCDñica in. lxx. Bñ Pauli ad Corin. f. ca. ix.
Rēs. Nescitis qđ hi. q in stadio currūt: oēs quidem
currūt: sed vnus accipit brabium? Sic currite. vt
cōphēdatis. Omis em̄. qui in agone cōtēdit: ab om-
nibus se abstinēt. & illi quidē. vt corruptibilibē coro-
nam accipiāt. nos autē incorruptā. Ego igitur sic cur-
ro: non qđ in incertū. sic pugno non qđ aērem ver-
berans: sed castigo corpus meū & in seruitutem redi-
go. ne forte cū alijs p̄dicauerim. ipse reprobz efficiar.
Nolo em̄ vos ignorare fr̄es. qm̄ p̄res nr̄i oēs sub nu-
be fuerunt: & omnes mare transierunt: & omnes in
Moysē baptizati sunt in nube & in mari. Et omnes
eandem escam spūalem manducauerunt: & omnes
eūdē potum spiritalem biberunt. Bibebam autē
de spiritali consequenti eos petra. Petra autē erat
Christus.

Nescitis qđ hi / q in
stadio. Ex prima
Corint. epistola pauli.
cap. ix. ⁊ cap. x. in qbus
postea qđ instituit Co-
rinthios suo ipsius exē-
plo / nūc idē facit illo-
rum exemplo / q se ad
ludos Olympicos pa-
rāt: q nemo coronatur
nisi / q lesitime certa-
uerit: atqđ ideo ecclesia
lesit hodie hāc episto-
lā: vt ieiunātes ⁊ peni-
tentes / expectēt victo-
rię suę premium. Ideo
dicit. Nescitis: qđ
dicar: optime hoc sci-
tis: qđ neminem hoc la-
tet. In stadio. sic ap-
pellat locus in Olym-
pia Elidis. vbi quarto

quoqđ āno ludī Olympicī celebrabātur. inter quos erat certamē curule: in quo victor
coronā reportabat. Brabium. idēst p̄gium / quod certantibus proponitur: vnde ⁊
agonisthēz. ludoz p̄fecti brabeutē cognomināt. duos barbarifinos in vno vbo cōmit-
tunt imperiti. atqđ in scripto qđ scribūt brauiū per. u. p̄. onātē. p. b. altep in platide: qđ
cum penultima scribat per. ei diplthogō / atqđ. p̄inde sit lōga / reiciūt accētū in tertiā a
fine. vt p̄phēdatis. s. p̄miū victorię. In agone. i. in certamine. Abstinēt ab oibus.
subaudi / q vires corporis enervāt: aliq athletez vt dicit Aristoteles / ex multo cibo ⁊ exer-
cicio vires auebāt. Incorruptā. rectius dixisset incorruptibilem. In incertum. qđ
vt scribit ad Timotheū: sciebat positā sibi coronā iusticię. Aerem vberans. i. qd vie-
res inaniter fūdit. Castigo. id. qđ faciūt athletez / q se exercēt. Nolo em̄. capitis se
qntis initū est: vbi occurrit apostolus quorūdam falsę opinionī dicentū / nos in Christo
baptizati spm̄ sc̄m accepimz: igit coronā gl̄ie accipiemus. Nequāqđ m̄t ita est: sed ex
figura v̄itas agnoscēda est: ita ad p̄miū nobis est perueniēdum: quāmodum neqđ
sily israel interuenerūt in terram. p̄missiōis: qđ detēti fuerūt: tum in deum murmuratio
ne. tum gula. ⁊c. In nube. q per diem illos p̄cedebat. Exo. viij. Baptizati sunt sub
moysē. nam transitus maris sub moysē duce ⁊ nubis. p̄rectio baptismi figurabat.
Escam spiritalem. i. manna. qđ significabat eucharistiam: hoc est cibum spiritalem.
Consequenti petra. nam super sunt eos: neqđ christus venerat: sed venturus erat: igitur
petra / q futura erat: hoc est christus: q per petram illam significabatur. recte ergo se-
quente petram que sequuta est.

C. Feria quarta sequenti.

Festinem⁹ ingredi. Ex epla pauli ad heb. ca. iij. In quo posteaq³ ostendit exēplis q³ erendū nob⁹ ēē req³em: qm̄ ip̄e mūdi p̄ditor septimo die req³em: laborantibus q³dra ginta annis in des³tro. p³p̄t p̄cta req³es denegat dicēte. p̄salmographo. Si introibūt in req³em meā: nūc infert. Festinem⁹ ergo ingredi in illā req³em: q³ q³dē festinatio ē p̄ fidē in p̄mis: deinde p̄ charitatem. In idip̄m. in cōsimilē incredulitatis p³ nā: q³ sit alijs exēplum. Sermo dei. i. d³bū diuini nū: q³ hūanā sup̄st³ naturā. tūc p̄ viuīd³. Efficax. de q³ sapiē. vij oim̄ em̄ est artifex. Penetrabilior. actiue: vt tiergili⁹ penetrabile frīg³ adurat. Ancipit. i. ab utraq³ parte acuto. Alē. q³ viuim⁹. Sp̄s. q³ sapimus. Cōpagū. q³ corp³ n̄m ossib⁹ ⁊ neruis opactū est. Cogitationū. q³ soli deo nō sūt notē. Ad quē. p̄ de q³ p̄positio p̄positiōe. h̄ntes ergo. festinādū igit nob⁹ est: q³ habem⁹ p̄tificē. tc. Cōfessionē. ore ⁊ ope credēdo: ⁊ sp̄ādo. Infirmis: q³ doctores n̄ros ip̄e portauit cū carne n̄rā: iuxta illō esaiē. Tere languores n̄r os ip̄e tulit. Tēta tū. q³ habuit carnis n̄rē similitudinē. s³ absq³ p̄cto zin eo dissimilē. Max³ p̄sequimur. ingrediēdo in req³em. Opportū. i. tpe gr̄e.

C. Dñica in. lx.

Ibēter suffertis. Ex epla pauli ad Corin. ij. ca. xi. Et q³ in p̄ncipio capitis dixerat: vt nā sustineret³ modicū q³d in sp̄iētē me: nūc infert. Libēter suffertis. tc. s³ substinet³ alios ⁊ me q³ opino³ sustinebitis: q³ nō sum adeo molestus: vt illi. In futurē. s. legis mōsaice: q³ faciebāt p̄fendo ap̄l. Deuorat ⁊ accipit. i. bōs

C. Fe. iij. Bēi Pauli ad Hebræos. Cap. iij.

Rēs. Festinem⁹ ingredi in illam requiem: vt ne in idip̄m q³s incidat incredulitatis exēplū. Viuus est em̄ sermo dei. ⁊ efficax: ⁊ penetrabilior oī glādio ancipiti: ⁊ p̄tingēs vsq³ ad diuisionē aīe. ac sp̄s. cōpagum q³q³ ac medullarū: ⁊ discretor cogitationū ⁊ intētionū cordis. Et non est vlla creatura inuisibilis in cōspectu ei⁹. oīa autē nuda. ⁊ apta sunt oculis ei⁹: ad quē nobis sermo. H̄ntes ergo p̄tificē magnū: q³ penetrauit celos Iesum filiū dei: teneam⁹ sp̄ei n̄rē cōfessionem. Nō em̄ habem⁹ p̄tificē. q³ nō possit cōpati infirmitatib⁹ n̄ris: tentatū autē p̄ omnia p̄ similitudine absq³ p̄ctō. Adeam⁹ ergo cū fiducia ad thronū gr̄e eius. vt misericordiā cōsequimur: ⁊ gr̄am inueniamus in auxilio opportuno. Per Iesum chr̄m dñm n̄m.

C. Dñica in. lx. Pauli ad Corin. ij. Cap. xf.

Rēs. Libēter suffertis in sp̄iētes: cū sitis ip̄i sapientes. Sustinetis em̄ si q³s vos in seruitutē redigit. si quis deuorat. si q³s accipit. si quis extollit. si quis in facie vos cedit. Scdm̄ ignobilitatē dico. q³ si nos infirmis fuerim⁹ in hac parte. In q³ q³s audet. in in sp̄iētia dico: audeo ⁊ ego. Hebr̄i sunt. ⁊ ego. Israelite sunt: ⁊ ego. Semē Abrahā sunt: ⁊ ego. Ministri Chr̄i sunt: ⁊ ego. Vt min⁹ sapiēs dico. plus ego. In laboribus plurimis. in carcerib⁹ abūdātius. in plagis supra modū. in mortib⁹ frēq³nter. A iudeis quinquies q³dragenas vna minus accepi. Ter virgis cesus sū. semel lapidat⁹ sum. Ter naufragiū feci. Nocte ⁊ die in p̄fundū maris fui. In itinerib⁹ sēpe. piculis fluminū. piculis latronū: piculis ex gñe. piculis ex gr̄ibus. piculis in ciuitate. piculis in solitudine. piculis in mari. piculis in falsis fr̄ibus.

vra. Extollit. iactando se apud vos. Scdm ignobilitate. i. qm nō fuerimus nos adeo ar-
rogantes: vt nō possemus illa apud vos facere s; fuimus in hoc puritiores: quā illi. In
quo qd audet. scilicet cōmēdādo se: ego qd possū me cōmēdare. In insipientia. q. in-
pietis videt eē cōmēdare seipz; s; q: se ille iactat apud vos: ego qd possūz qd iustit-
illi. bebegi sūt. & c. hec sūt de qbus illi se iactabāt. Minus sapiēs. i. p insipiciētia: vt su-

in labore, & erūna: in vigilijs multis. in fame & siti. in
ieiunijs multis. In frigore & nuditate: pter illa, q ex-
trinsecus sūt: instātia mea cotidiana: sollicitudo omniū
ecclīaz. Quis infirmat: & ego non infirmor? Quis
scādalizat, & ego nō vxor? Si glīari oportet: q infir-
mitatis meę sunt glīabor. Deus & pater dñi nrī Iesu
Chrī: qui est bñs in scā: scit q nō mention. Damasci
ppositus gēris Arethę regis custodiebat ciuitatē Da-
mascenorū: vt me cōphēderet. Et p fenestrā in spor-
ta dimissus sum p murū: & sic effugi manus eius. Si
glīari oportet: nō expedit qdē. Veniā autē ad visiōes,
& reuelatiōes dñi. Scio hoīem. in chrō ante ānos q̄t-
tuordecim siue in corpe, siue extra corp⁹ nescio: deus
scit: raptū hmōi vsq; ad tertiū celum. Et scio hmōi ho-
minē, siue in corpe, siue extra corpus nescio: deus scit:
qm raptus ē in paradysum, & audiuit arcana vba, q
nō licet hominī loqui. Pro hmōi glīabor: p me autē
nihil: nisi infirmitatibus meis. Nā & si voluero glīari:
nō ero insipies, Veritatē cū dicam. Parco autē, ne quis
me existimet supra id, qd videt in me: aut audit ali-
quid ex me. Et ne magnitudo reuelationum extollat
me, datus est mihi stimulus carnis meę: angelus satha-
nę: qui me colaphizet. Propter qd ter dñm rogavi: vt
discederet a me. Et dixit mihi. Sufficit tibi grā mea.
Nā vtr infirmitate pficiē. Libēter igit glīabor infirmi-
tatibus meis: vt inhabitet in me vtrus Chrī.

siue in aīo. Nō infirmor. adolēs illius egritudine. Scādalizat
nō vxor. i. ex eo facto torqor. Nō expedit. i. nō ē vtile. & q sequit supra sūt ex capite
seqnti: hoc ē duodecimo. & quāq; dixit nō expedit: nihilominus narrat. hmōi hoīez. de
seipō qm de alio loq̄t. In corpe. aīa nō exclusa. Extra corpus. aīa separata a corpe.
Arcana vba. In greco ineffabilia. Nihil. in greco: nō gloriabor. Nō ero insipies. de q
insipientia iā supra loquutus est. Qd videt in me. i. in puerfatiōe meā. Audit ex me. i.
de doctrina mea. Extollat me. in supbiā. Stimulus carnis. in greco palus siue vber.
Angelus sathān. immo sathanas in recto casu. Qui me colaphizet: in morē triū-
phātū: vt ait Hieronymus. Ter rogavi. nūerus finitus p infinito. Grā mea. p quā

EPISTOLÆ

poteris mala illa tolerare. Viri chrii. fortitudo ⁊ tollerantia labori. ¶ 1. fe. iiii. sequit.
Recogitare em̄ eū. Ex epla pauli ad heb. ca. iij. In d. aplis admonet iherbicos; quōd se
 ipse debet circa aduersitates. Dicit igit. Recogitare eū. i. chm̄. Aduerbi semet
 ipm̄. appellabāt em̄ eū hoim̄ vocac̄ ⁊ vini potac̄. Tūq; ad sanguinē. sanguinis effu
 sione. Cololatoris. i. solatoris. id q̄. Salomō puerbioz ca. iij. paucis v̄bis imutante.

filiū quē recipit. sub
 audi in filiū: neq; abdicat
 / aut exhereditat.
 Tāq; filiū. q̄li dicat: vt
 p̄sēo vt t̄yānus fui.
 Quē nō corrigit. qđ si
 eū negligit nō ē p̄ncipi
 alieni. Extra ad p̄ncipi
 nā. s. patnāiā nō est fi
 liū: s. spurij aut alieni.
 Deinde patres: deinde
 arguit ab exēplo. ⁊ est
 a minori ad maius.

¶ **O**mnis disciplina. et
est sumptū ex eadē
ēpla ⁊ cap. Sequit nāq
post hūa supioris eplē.

Dis disciplina &c.
 Nō videt eē gaudij imo
 mo dolori. fructū pa
 catissimū. i. pacificū
 delectabilē. Remissas
 inani. i. hūctes et dislo
 cutas: q̄ ē p̄m omis
 siois: nō faciēdo bonū.
 Stressuēctas: fugiēdo
 cōmissiois p̄m: et sunt
 trāslationes ap̄sting.
 Claudicās erret. i. ince
 des claud? cadat. Si
 ne q̄. pace aut sc̄mō
 nia. Nemo videbit
 desū. Ad illud respicit.
 Matth. v. Si pacifici:
 qm̄ fili dei vocabunt.

Ne qđ desit. qđ hō pecc
cās deest grē dei subtra

hædo se ab illa p. p. c. m. a.
Sursus germinās. T.
ti. paucop. s. ex. p. lo. s.
Esau filius. s. J. saac. c.
tissime ponitur historia:

Feř.iij. Beati Pauli ad hebreos.ca.xij.

F Rēs. Recogitate em̄ eū, qui talē iustiniuit a p̄tōri-
bus aduersus semetip̄m cōtradictionē: vt ne fati-
geminianimis v̄ris deficiētes. Nōdū em̄ vsq; ad
sanguinē restitistis, aduersū p̄t̄m repugnātes. Et obli-
ti estis cōsolatiōis, q̄ vobis tanq̄ filijs loquē: dicēs. Fi-
li mi noli negligere disciplinā dñi: neq; fatigeris dñ ab
eo argueris. Quem em̄ dñs diligit, castigat. flagellat
aūt oēm filiū, quē recipit. In disciplina p̄seuerate, tanq̄
filijs vobis se offert de9. Quis em̄ filius, quē nō corri-
pit p̄r? Qd si extra disciplinā estis, cui9 participes fa-
cti sunt v̄s, ergo adulteri & nō filij estis. Deinde p̄res
quidem carnis nr̄e eruditores habuimus: & reuerē-
mur eos. Non multo magis obtemperabimus patri
spirituum & viuemus.

¶ Feř.vj.Bti Pauli ad Hebreos.Cař.xij.

FRES. Oīs autē disciplina in pñti qdē videt nō esse gaudij, sed mœroris: postea autē fructū pacatissimū exercitatis pēā reddet iusticię. Propť qđ remissas man⁹: & soluta gēua erigite. Et egressus rectos facite pedib⁹ vřis: vt nō claudicās quis erret: magis autē sanes. Pacēsequimini cū oib⁹, & scđmonia: sine q̄ nemo videbit deū. Cōrēplātes, ne quis desit gr̄ę dei: ne q̄ rās dix amaritudinis fursūm germinās impediāt: & per illā inquinēt m̄tū. Ne quis fornicator, aut p̄sanus (vt Esau) qui ppter vnā escā vendidit primitiua sua. Scđtote em qm̄ & postea cupiens hereditare benedictiōnem reprobarus est.

¶ Dñica in, l. Beati Pauli ad Corin. f. Ca. xiij.

hædo se ab illa p. p. c. m. n. o. aut des deest homini. Radix amaritudinis. i. o. d. i. in primū.
Surgit germinā. Trālatio est spinaz. q. medijs frugibus innascit. Inq. nent mulo
ti. paucos. f. ex. p. o. Nec q. f. o. m. i. c. a. l. i. q. s. ex vobis. profanus. i. religio. e. alieno
Elaū filius. i. f. i. a. c. q. v. e. n. d. i. t. p. i. o. g. e. n. t. u. r. a. s. u. ā. f. r. i. s. u. o. Jacob. Ex. f. e. n. c. p. x. x. v. l. a. s.
tissime ponitur historia. z. de bñone amissa postea latius cap. xxij. C. Dñica m. l.

In linguis hoim. Ex epla. i. ad Corin. cap. xiiij. In quo apls differit de charitatis excellētia. Et q̄tū ad eius necessitatē: q̄t sine illa cetera dona nihil valet. Linguis hoim. q̄t inf spūsc̄ti dōa ē linguaz. ⁊ āgeloz. p q̄s hoibz multa reuelant. Aēs ⁊ cym̄ bālū. ex q̄bus nō resultat nisi merus sonus. Tinnies. est metalli p̄cussū crepit. Persis: mēdosū tinniat auro. Prophetiā. i. cognitionē occultoz: q̄d etiā ē spūsc̄ti donū. Fidē. q̄

Rēs. Si linguis hominū loq̄r. ⁊ angelorū. charita tem aut nō habēa: fact⁹ sum velut aēs sonās. aut cymbalū tinnies. Et si habuero. p̄phetiā. ⁊ noue rim mysteria om̄ia. ⁊ oēm sciētiā: et si habuero oēm fidē. ita vt mōtes trāsferā: charitatē aut non habuero. nihil sum. Et si distribuero in cibos pauperū oēs sac cultates meas. ⁊ si tradidero corp⁹ meū ita vt ardeā. charitatē aut nō habuero: nihil mihi p̄dest. Charitas patiēs est. benigna est. Charitas nō emulat. nō agit p̄ perā. nō inflat. nō est ambitiosa. nō q̄rit. q̄ sua sunt. nō irritat. nō cogitat malū. nō gaudet sup iniquitate. con gaudet aut v̄ritati. Oia suffert. oia credit. oia sp̄at. om̄ nia sustinet. Charitas nunq̄ excidit. Siue p̄phetiē euas cuabunt. siue linguē cessabūt. siue sciētia destruet. Ex parte eim̄ cognoscim⁹. ⁊ ex parte p̄phetam⁹. Cū aut venerit. q̄d p̄fectū ē. euacuabit. q̄d ex parte ē. Cū eim̄ puul⁹. loq̄bar. vt puul⁹. sapiebā. vt puul⁹. cogitabāt paruul⁹. Q n̄ aut fact⁹ sūt vir: euacuauī. q̄ erāt puuli. Videm⁹ nūc p specm̄ in enigmate: tūc aut facie ad fa ciē. Nūc cognosco ex pte. tūc aut cognoscā sicut et co gnit⁹ sum. Nūc aut manēt fides. spes. charitas. tria hęc: maior aut horū est charitas.

Fe. iiii. in capite ieiunij. Iohelis. Cap. ij.

Haec dicit dñs. Cōuertimini ad me in toto cor de vso: in ieiunio ⁊ fletu. ⁊ plāctu: ⁊ scindite corda v̄ra: ⁊ nō vestimēta vestra. Et cōuertimini ad mī gñimitatē. Charitas nūq̄. a stabilitate cōmēdat charitatē. p̄phetiē. q̄ cessabūt in p̄tia. Lingū. q̄t nō erit linguaz v̄s. Sciētia. q̄t sola dei p̄tēplatio māebit. Ex pte. i. nō p̄fecta sciētia aut p̄phetia. Qd p̄fectū ē. i. charitas. Cū eim̄. p̄ exēplū ex sc̄pō oñdit id q̄d dicit. Ut puul⁹. balbutiēs ⁊ ignar⁹ ⁊ inania cogitās. p̄r specm̄. q̄ p̄ hęc q̄ vide mus. in dei cognitiōez venim⁹ tñ imp̄ctam. In enigmate. i. in figurā: q̄ p̄ alias res: alias intelligim⁹. Tūc. i. p̄tia. facie ad faciē. clare ⁊ nō p figurā. Sicut cognit⁹ sum. i. a deo: sicut nō sūt in hoc loco gñitātē: s̄ lōgm̄ quā sūtudinē. fides ⁊ spes q̄s dicit imp̄ctas: ⁊ in hac vita ad salutē necessarias. S̄ charitas ē maxīma hāz triū: q̄ nō cessabit in p̄tia sicut fides ⁊ spes.

Cl̄ feria quarta in capite ieiunij.

Cōuertimini ad me. Ex Zoēle p̄pheta. ca. iij. In quo postea q̄ p̄pheta p̄dixit de so lationē futurā q̄tmoz illoz regnoz. Nūc incipit ephoriam p̄p̄s ad p̄nitētiā: vt me

etiā ad cognitionē p̄ti net. Ut mōtes trāsfe rā. ad illū saluatorē allu dit. Nihil sū. i. nullū va lorē. Qēs factitates. Ex saluatorē q̄s p̄silio. Mat. xij. Si vis eē p̄fect⁹: va de ⁊ v̄de oia q̄ habes: ⁊ da paup̄ibus. Ut ar deā. id. q̄d multi marty res fecerūt. Nihil p̄ dest. q̄ charitas facit om̄ia illa meritoria.

Charitas patiēs ē. hic deinde cōmēdat chari tatē ab v̄ritate. Pas tiēs. aduersitatē. Be nigna. alijs. b̄ficiēdo.

Nō emulat. i. nō inui det bōs. primi. p̄ro perā. i. p̄uerse aut incō s̄tate. Nō inflat. i. nō sup̄bit. Ambitiosa. In honozibz appetēda.

Quē sua sūt. i. ad v̄ritata tēsuā. Nō irritat. i. cogi tare finit. Suffert p̄do lēdo primo. Credit. q̄ sunt credēda p̄ fidē.

Sp̄at. q̄ sūt sp̄da ch̄ria no. Sustinet. per quā

EPISTOLAE

reaf miam ⁊ pfolatiōem. Toto corde. i. nō simulate. Nō vestimēta. qđ facituri legim⁹
sepe in sacris lris ab ihs/ q̄ in maximā calamitatē deuēnere. Misericors ⁊ patiēs: q̄ pec
catores ad penitētiā expectat: vt misceat. p̄stabilis. i. p̄ca remittēs. nā actiue pōit:
qđ ē rap in vbalib⁹ terminatis in bilis. Malicia i. p̄cto Quis scit i p̄sa pph̄e hoc di
cit. q̄ dñs bñ scit. Sacrificiū ⁊ libamē. id ē: r subaudi fiat. Tuba ad ppli p̄uocatiōez.

Scificate ieiuniū. i. p
ieiuniū vos scfos effu
cite. Spōs⁹ de cubili/
q̄ tps āplexadi ⁊ tps
lōge fieri ab āplexib⁹.
Eccle. iij. vestibulū.
pars tēpli exterior.

Et altare. qđ est intra
tēpli. Plorabūt p plo
rēt. indicatiu⁹ p impa
tuo. Parce. s. a pena
p p̄cto abstine. h̄ge
ditatē. s. iudē. Oppro
bū. i. p̄brosaz fuiturē.
vbi ē de⁹ eoz. irrisio est
exprobratiū hostiū. hoc
est sarcasos. Zelat⁹ ē.
p̄solatiōnū dei post pe
nitētiā p̄dicat. ⁊ i p̄mis
pollicet fr̄e fertilitatē.
mittā frumētū. i. p̄sa
dñi hoc bñ: p̄tra st er
litate/ quā fuerat inter
minat⁹. Opprobriū gē
tib⁹ p̄tra illd qđ supra
dixit. h̄reditatē in op
probriū.

¶ Fef. v. seqnti.

A Egrotauit Eze
cias. ex esai. ca.
xxvij. in q̄ postea q̄
pp̄ha descripsit libera
tiōez ab hoste/ hic p̄s
q̄nt ponit eis sospitatez
a morbo in quē incide
rat. Usq; ad mortē. i.
morbo incurabili. Fi

li⁹ Amos. nō is/ q̄ fuit⁹ de duodecim. p̄phetis minorib⁹: s; ⁊ ali⁹ ⁊ ip̄e p̄pheta. Dis
pone. vt sic dicā fac testamētū. Ad parietē: vt artētz oraret. In v̄itate. non hoc dicit
imputādo bōa/ q̄ fecit: s; magis oñdens se gratū de bñficijs accepit. Dies tuos. āre
hac exactos. Ecce ego adiiciā. hoc signū p̄met ad p̄missi cōfirmationē: qđ de horologio
subiūgit. Regis Assyrioz. q̄ gerebat bellū cū hebreis de q̄ in p̄cedēti capite dixerat: qđ
angelus dñi p̄cussit in castris Assyrioz centū octoginta quinq; milia.

dñm deū v̄rm: q̄a benign⁹ et misericors ē: patiēs et mī
te mīet: p̄stabilis sup malicia. Quis scit si conuertat,
& ignoscat de⁹, & relinq̄r post se bñōnē: Sacrificiū &
libamē dño deo n̄ro. canite tuba in sñō: scificate ieiū
niū: vocate coriū: cōgregate pplm: scificate ecclīa: cor
adunate senes: cōgregate puulos, & suggētes v̄bera.
Egrediet spōs⁹ de cubili suo: & spōsa de thalamo suo.
In vestibulū & altare plorabūt sacerdotes, & leuitae
ministen dñi: & dicēt. Parce dñe: parce pplō tuo: & ne
des h̄reditatē tuā in opprobriū: vt dñent eis natiōes.
Quare dicit in pplis: vbi ē de⁹ eorū? Zelatus ē dñs
terrā suā: & pep̄cit pplō suo. Et rñdir dñs: & dixit pplō
suo Ecce ego mittā vobis frumētū et vinū: & oleum.
Et replebimini eis. Et non dabo vos vltra opprobriū
in gentibus. Dicit dñs omps.

¶ Fef. v. Esaiā propheta. Ca. xxxvij.

IN dieb⁹ illis. Aegrotauit ezeias vsq; ad mortē: &
introiuit ad eū Esaias fili⁹ Amos p̄pheta. & dixit
ei. Hec dicit dñs. dispone domui tue: q̄a morieris tu: &
nō viues. Et cōuertit Ezecias faciē suā ad parietē: et ora
uit ad dñm: & dixit. Obsecro dñe: memēto q̄so quō
ābulauerim corā te in v̄itate & corde p̄fecto: qđ bō
nū est in oculis tuis fecerim. Et fleuit Ezecias fletu ma
gno. Et factū est v̄bū dñi ad esaiā p̄phetā: dicēs. Vas
de: & dic ezeciē. Hec dicit dñs deus dauid p̄ris tui. Au
diui cōfōnētūā, & vidi lachrymas tuas. Ecce ego adi
ciā sup dies tuos quindecim annos. & de manu regis
Assyriorum eruā te: & ciuitatem istam: & protegam
eam. Dicit dñs omps.

¶ Feria sexta sequenti.

Quoniam ne cesses. Ex isa. ca. lviij. Quamquam hebreorum quidam hęc prophetę verba aliter interpretantur: de christo futuro quomodoque intelligantur. Clama ne cesses. quia sunt presens et christum hominem. Quasi tuba id quod christus in predicatione fecit euangelij. populo meo. secundum deorum. Domui iacob. quod et etiam iuratur. Me quoniam legendo quia legimus: ut boni videantur

H Feria sexta. Lectio Esaię prophetę. Ca. lviij. Aec dicit dominus. Clama ne cesses. quasi tuba exalta vocem tuam: et annuncia populo meo scelera eorum, et domui iacob peccata eorum. Me etenim de die in diem quaerunt: et scire vias meas volunt: quasi gens, quę iusticiam fecerit: et quę iudiciũ dei sui non dereliquerit. Rogant me iudicia iusticię: et appropinquare deo volunt. Quare ieiunauimus et non aspexisti: humiliauimus animas nostras: et nescistis. Ecce in die ieiunij vestri inuenitur voluntas vestra, et omnes debitoris vestros repetitis. Ecce ad lites et contentiones ieiunatis, et percutitis pugno impię. Nolite ieiunare sicut vespere ad hanc diem, ut audiatur in excelsis clamor vester. Nunquid tale est ieiunium, quod elegi: per diem affligere hominem animam suam? Nunquid torquere quasi circulum caput suum, et faccum, et cinerem sternere? Nunquid istud vocabis ieiunium, et diem acceptabilem domino? Nonne hoc est maius ieiunium: quod elegi? Dissolue colligationes impietatis: solue fasciculos deprimentes. Dimitte eos, qui contracti sunt liberos: et omne onus dirumpe. Frange esurienti panem tuum: et egenos vagosque induc in domum tuam. Cum videris nudum operi eum: et carnem tuam ne despexeris. Tunc erumpet quasi mane lumen tuum: et sanitas tua citius orietur. Et anteibit faciem tuam iusticia tua: et gloria domini colliget te. Tunc inuocabis et dominus exaudiet. Clamabis, et dicet ecce adsum. Quia misericors sum dominus deus tuus.

pauca verba. Nunquid torquere quasi circulum caput suum: et faccum: et cinerem sternere: deinde inferre. Nunquid istud vocabis ieiunium. subaudi acceptum et approbatum mihi. Nonne hoc, quod sequitur. abstinere a malo: et facere bonum. Colligationes impietatis, quia iudei principes intendebant calumnias et cautelas pauperibus quibus illorum postea dimpuebant bona. fasciculos. id est onera incompotabilia. de quibus Matthei. xxiij. alligant onera grauia. Contracti sunt. id est in seruitute detenti. et subdit alia misericordię opera. Erumpet lumen tuum, quia orietur tibi sol iusticię. Sanitas, a peccati morbo.

apud plebem. Voluit subaudi videri quod eis saluator obijcit arguendo illos de hypocrisis.

Non derelinquit, cum fecerit strarium. Rogant me, ut epule eis contra persequentes. Voluit appropinquare, cum re vers aliud faciat, et in sui commendationem dicunt.

Ieiunauimus. hoc et phariseus ille imputat: quod ieiunabat bis in sabato. Humiliauimus in cinere et sacco.

Et nescistis. id est dissimulasti te nescire. Ecce in die, verba sunt domini exprobrantis iudeorum. arrogantię simul et simulationem. Voluntas vestra. id est voluntatis prauitas. Debitores repetitis. pro illud ofensis dñice. Dimitte nobis si cut et nos dimittimus.

percutitis pugno iniuria primo inferentes. Ut audiatur. nisi vultis preces vestras a deo exaudiri. Quod elegi. quod ego approbo / dicit dominus. Affligere animas suas per carnis abstinentiam, et intermisit hęc

EPISTOLAE

Anteibit iusticia. p. Angelum te custodientem: qui astat ei p'sentig. Colligēt te. in die mortis. Quia misericors. hoc adiectum est: quia in hebreo non habetur.

¶ Sabbato sequenti.

Si abstuleris de medio. tria sunt eiusdem pphete/que sequuntur post supioris pphete finem. dicit igitur. Si abstuleris catenā. scz. q̄ tenebas te in pedum

tuis caulationibus. Extendere digitū notā do alios de infamia: vt poete dicunt medium. porrigendo digitum. Effuderis animā. i. in serationis affectum. Repleueris. ex paup̄a te subleuando.

Lux tua. i. auferentur tibi tenebrę in quibus errabas. Requiem. i. mentis pacem.

Ossa tua. ab infirmitate te liberum reddet. Hortus irriguus. idest ferilis ex eo quod frequenter rigatur.

Edificabūtur deserta: q̄ etiam tuo exemplo alios ad te allicies qui erant abalienati.

Edificator sepium. idest spinarū ex quibus hortis p̄tenduntur sepe.

Semitas in quietem. i. vias angustas in latitudinem deducens.

A sabbato pedens: idest nihil mali perpetraveris. Facere. idest ad faciendum aliquod p̄ libidine tua. Delicatum. vacando tantum rebus diuinis & abstinendo a labore.

Glorificaueris es: idest honoraueris. Tias tuas in quibus a te hac ambulabas. Voluntas tua. i. pars irrationalis: sed omnia per rationem expedit.

Delectaberis. quia consolabitur te Dominus. Sustollam te. in contemplationem rerum diuinarum. Hæreditate patris. cuius christiani sunt veri hæredes ex hære dario iudeis.

¶ Sabbato. Lectio Esaie prophetę.

Capite. lviij.

Aec dicit Dominus Deus. Si abstuleris de medio tui catenam: & derisus digitum extendere: & loqui, quod nō pdest. Cū effuderis esurienti aiam tuā, & aiam afflictā repleueris: oriatur in tenebris lux tua: & tenebrę tuę erūt

sicut meridies. Et requiem dabit tibi Dominus deus tuus semper: & implebit splendoribus animam tuā: & ossa tua liberabit. Et eris quasi hortus irriguus, & sicut fons aquarum, cuius non deficient aquę. Et ædificabuntur in te deserta sæculorum fundamenta generationis, & generationis suscitabis. Et vocaberis ædificator sepium: auertens semitas in quietem. Si auerteris a Sabbato pedem tuum, facere voluntatem tuam in die Sancto meo: & vocaueris Sabbatum delicatum: & sanctum Domini gloriosum, & glorificaueris eum, dum non facis vias tuas: & non inuenietur voluntas tua, vt loquaris sermonem: tunc delectaberis super domino deo tuo. Et sustollam te super altitudinem terrę, & cibabo te hæreditate Iacob patris tui. Os enim domini locutum est hæc.

¶ Dominica in quadagesima.

Hortamur vos. Et epistola secunda ad Corinthios. capite. vi. In quo posteaquam Apostolus commendauit ministerium noui testamenti. hic hortatur alios ad executionem debitam huius ministerij et armat Apostolus Christi milites in quattuor virtutibus Cardinalibus. Et primo in fortitudine dicens,

¶ Dominica in quadagesima. beati Pauli apostoli ad Corinthios. ij.

Capite sexto

Ratres. Hortamur vos, ne in vacuum gratiam dei recipiatis. Ait enim. Tempore accepto exaudiui te, & die salutis audiui te. Ecce nunc tempus acceptabile. Ecce nunc dies salutis. Nemini dantes vllam offensionem:

vt non vituperetur ministerium nostrum. Sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos, sicut Dei ministros, in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustijs, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigilijs, in ieiunijs, in castitate, in scientia, in longanimitate, in suauitate, in spiritu sancto, in charitate non ficta, in verbo veritatis, in virtute dei. Per arma iusticie a dextris, & a sinistris, per gloriam, & ignobilitatem, per infamiam, & bonam famam: vt seductores, & voraces: sicut qui ignoti, & cogniti. Quasi morientes, & ecce viuimus, vt castigati, & non mortificati. Quasi tristes, semper autem gaudentes. Sicut egentes, multos autem locupletantes. Tanquam nihil habentes, & omnia possidentes.

ciebatur Apostolis ignobilitas.

Infamia et bona fama. Eodem modo sunt exponenda. et que sequuntur. Seductores et voraces. Noti et ignoti. Morientes et viuientes. et que opumione quorundam reputabatur in felices et miseri. aliorum vero felices ipsi vero seipso beatos existimabant.

Adiuuantes. idest cooperantes cum deo quasi ministri.

In vacuum. idest in vanum sed dicit quispiam gratia dei non est in manu mea. subiungit.

Tempore accepto. idest noue legis. Et est esaię cap. lxiij. Die salutis. sub saluatore christo viventibus.

Nemini dantes: idest nolumus dare scadalũ et offensionem.

Exhibeamus per patientiam legendum est sicut in greco exhibemus: In multa patientia: que est fortitudinis pars.

In castitate et ieiunijs. quod est temperantie opus.

In scientia quod est opus tertie virtutis: hoc est prudentie: cui adiungit longanimitatem charitatem et veritatem.

Per arma iusticie: quod est ultime virtutis Cardinalis opus. A dextris et sinistris: idest secundum et aduersum.

quia virtutis est equaliter inter prospera et aduersa se habere: per gloriam ecce prospera: per ignobilitatem: ecce aduersa. nam obij-

EPISTOLAE

¶ Feria secunda sequenti.

Ecce ego ipse requirā. Ex ezechiele ca. xxiij. in q̄ postea q̄ dixit ppheta vba sua dei nris effectū dicens. Ego reqrā. &c. Et vñ translatiōe nota ex pastore & grege. Ex oib⁹ locis. vbi fuerāt disp̄se. In terrā suā. vt dicit psalmista. In loco pascuē ibi me col

locabit. In mōtib⁹ isrl. hoc in ecclia fidei liti: oia dicta sūt p alle goriā. Accubare qđ faciūt oues postq̄ pasce sunt. nā cubātes q̄ palia sunt ruminant.

Qđ pierat. i. negligētia pastoris de p̄ditum. Abiectū. i. fugatū seu cia pastoz. Cōfractū vulneratū / qđ faciunt chirurgi. Infirmū. i. alio quouis morbo.

¶ Fer. iij. sequenti.

Querite dñm. Ex isa. ca. lv. In quo excitat hūana diligētia ad inq̄rēdū deū tpe gr̄a tig. Dñs p̄t. i. sumus in tpe q̄ id possum⁹ facere. nā post mortē non licebit. Cūppe est. i. parat⁹ ad exaudiēdū: & q̄ p̄tiores de⁹ nō exaudir: subdit. Derelinq̄t impius viā suā. i. mala / q̄ ante hac opat⁹ est. Et reuertat⁹. p penitentiā. Miserebit⁹ dando illi gr̄am. Multus ē. i. p̄nus & benign⁹. Non em. vba sunt pphete in p̄sona dei. Cogitationes meę. q̄ ego nō sum odij p̄tinax vt vōs est: s; sum ad mīas p̄tinuū.

Sicut exaltant. comparatio est: s; q̄ nō gq̄ parat ea / q̄ cōparatur. nā finiti ad infinitū non est p̄portio. Et quō descēdit. cōparatio ē aprissima: p quam exp̄mit̄ ch̄ri descēsus ad

¶ Fer. ij. ezeielis ppheta. Ca. xxxiij.

Haec dicit dñs. Ecce ego ipse reqrā oues meas. & visitabo eas. sicut visitat pastor gregē suū in die: qñ fuerit in medio ouīū suarū dissipatarū. Sic visitabo oues meas: & liberabo eas de oib⁹ locis. in q̄b⁹ disp̄sae fuerāt in die nubis. & caliginis. & educā eas de pplis: & cōgregabo eas de terris: & inducā eas in terram suā. & pascā eas in mōtib⁹ isrl. in riuīs & in cunctis sedib⁹ terre. In pascuis vberimis pascam eas. & in mōtib⁹ excelsis isrl. erūt pasqua earū: ibi req̄lescēt in herbis virētib⁹: & in pascuis pinguib⁹ pascēt sup montes isrl. Ego pascā oues meas: & ego eas accubare faciam: dicit dñs de⁹. Qđ perierat regram: & qđ abiectum erat reducā. & qđ cōfractū fuerat alligabo. & qđ infirmū fuerat: cōsolidabo. & qđ pingue & fortē custodiā: & pascā illas in iudicio & iusticia. Dicit dñs omnipotens.

¶ Fer. ij. esaię ppheta. Cap. lv.

In diebus illis. Locutus est esaias ppheta dicens. Quērite dñm: dñi inueniri pōt. inuocate eū. dum p̄ppe est. Derelinq̄t impius viā suā: & vir iniqu⁹ cogitationes suas. & reuertat⁹ ad dñm. & miserebit⁹ eius: et ad deū nr̄m: qm̄ mult⁹ est ad ignoscēdū. Nō em̄ cogitationes meę. cogitationes v̄r̄e. neq; vię meę. vię v̄r̄e: dicit dñs. Quia sicut exaltant celi a terris: sic exaltat⁹ sunt vię meę a vijs v̄r̄is. & cogitationes meę a cogitationib⁹ v̄r̄is. & quō descēdit imber et nix de celo: et illuc vltra nō reuertit⁹. sed inebriat terrā: et infundit eā. et germinare eā facit: & dat semē serēt: et panē comedēt: sicut & bñ meū: qđ egrediē de ore meo. Non reuertē ad me vacuū: sed faciet q̄cunq; volui: & p̄spabit in his. ad q̄ misi illd⁹. Ait dñs op̄s.

Et quō descēdit. cōparatio ē aprissima: p quam exp̄mit̄ ch̄ri descēsus ad hōis naturā suscipiēdā & ē manifesta lēō. s; pluuia & nix nō reuertūt sub forma n̄ris et pluuie

pluniesed p exhalationē. sic hū dñi. i. chrs nō reuertet ad patrē vacuū. sed inferor spō
lye onutū. Quēctiq; volui. i. q̄ p ipm fieri disposui. p̄osq; abis: qm̄ oīa illi ex sentētia
pcedent.

¶ Feria. iij. sequenti.

Orit dñs ad Moysen. Ex exodo. cap. xliij. in q̄ posteaq; deus tradidit p Moysen p̄
cepta moralia & iudicialia. hic disponit illū ad tradēda ceremonialia: dicens illi.

¶ Feria. iij. Lcō libri Exodi. Ca. xliij.

In diebus illis. Dixit dñs ad Moysen. Ascende ad
me in montē: & esto ibi. daboq; tibi duas tabulas
lapideas, & legē, ac mandata, q̄ scripsi, vt doceas filios
Israel. Surrexerunt Moyses & Iosue minister eius.

Ascendensq; Moyses in montē dei, senioribus ait. Ex
pectate hic: donec reuertamur ad vos. Habetis Aarō
& Hur vobiscum, si quid natum fuerit q̄stionis: refer
etis ad eos. Cūq; ascendisset Moyses: operuit nubes
montē, & habitauit gl̄ia dñi super sinai, regens illum
nube sex diebus. Septimo autem die vocauit eū dñs
de medio caliginis. Erat autem species gl̄ie dñi: quasi
ignis ardens super venticem mōtis in cōspectu filiorū
israel. Ingressusq; Moyses medium nebulæ: ascendit in
montem. Et fuit ibi quadraginta diebus & quadras
ginta noctibus.

¶ Lectio libri Regum. iij. Cap. xix.

In diebus illis. Venit Helias in Bersabe iuda: & di
misit ibi puerū suum & perrexit in desertum viā
vnius diei. Cūq; venisset & federet sub tervnam
iuniperitū: petiuit animæ suę vt moreret. Et ait. Sufficit
mihi dñe, tolle aīam meā. Neq; em̄ melior sum, quā
p̄res mei. Proiecitq; se, & obdormiuit in vmbra iunis
peri. Et ecce angelus dñi tetigit eum: dixitq; ei. Surge
comede. Et respexit: & ecce ad caput suū sub cinericius
panis: & vas aquę. Comedit ergo: & bibit: & rursus
obdormiuit. Reuersusq; est angelus dñi sc̄do: & teti
git eum dixitq; illi. Surge comede, gr̄adis em̄ tibi res
stat via. Qui cum surrexisset: comedit & bibit. Et as
tūlauit in fortitudine cibi illius q̄draginta diebus, &
q̄draginta noctibus vsq; ad mōtē dei Oreb.

Ascēde in montē. s. sinai
& solus. Est ibi. i. sub
audi quo ad aliud in se
ro. Ascēdes. i. dñs est in
ipso articulo ascēdēdi.

Seniorib; illis septua
ginta q̄bus cōmiserat
gubernatōis curam.
Reuertamur. s. ego & Jo
sue. Aarō. s. fratrem Mo
sis. Hur. s. maritū ane
loris Moysi. Questio
nis. i. litigij aut p̄trouer
sig. Referet ad eos. i.
ad illos iudiciū. Ascē
disset Moyses. relicto Jo
sue in mōtē articulo sine
hūero. Oportet mōtē q̄
erat signū p̄ntis dñi.

Sex dieb; anteaq; illū
dñs alloq̄ret: nihilomi
nus tñ & postea nubes
p̄stitit qz & septimo die
de nube illū vocauit.
Quasi ignis: q̄ erūpens
de nube tēdebat i subli
mitate vt posset in ca
stris videri. In mōtē. i.
mōtis verrucē. Quas
draginta dieb; hoc p̄s
gurabat q̄draginta diez
ieiuniū: q̄ facit ad rē:
quā admodumz q̄ seq̄t
de helia. p̄pheta.

Uenit helias i ber
sabe. Ex. iij. Regū
volumine cap. xix. In q̄
posteaq; dixit q̄ Beza
bel regis Achab vroz
minata ē mortem helig
p̄pterea q̄ occidit p̄
puez suū filiū mulieris

phetas Baal: nūc scribit quō fugiēs e regiōe. helis venit in
iuda: qm̄ est p̄tera eiusdē nois in tribu Simēdis. Josue. xliij.

quem suscitauerat. Anime sug. i. petiuit a deo mortē. Juniperus arbor est quibusdā in
 Ircis a deo ramis p̄cis ut vmbra faciat. Terg. in bucco. Junipi grauis vmbra. Obo
 dormiunt. ex itinere ⁊ labore fessius. Subcinerici⁹ panis. cuiusmodi panes etiam hodie
 multis in locis fiūt: q̄ etiā in libris regū: ⁊ Paralipomenonis collyridē siue collycide vo
 cātur. In fortitudine. qm̄ etiā ex natura sua plurimū sūmēt: h3: vnde athletis mini
 strabatur. Iuuenalis
 comedūt colliphia pau
 ce. In Oreb. x̄dōs est
 in residue x̄dian non
 lōge a syna. Eusebius
 tñ in Topographia loc
 cum esse dicit transioz
 danem.

¶ Feria quarta
 ta sequenti.

E Act⁹ ē fimo dñi.
 Ex ezechie. p̄phe
 ta. cap. xviij. in q̄ suppo
 nēdū est: qd̄ iudei p̄re
 bant dicētes: qd̄ deus il
 los puniebat nō p̄ suis
 h3: p̄ parētū delictis. ad
 quoz ⁊ futationem. p̄po
 nit. parabola ex puer
 bio hñtē fundamētū di
 cens. Quid est hoc?
 Et sunt vba dei. Est aut
 parabola gñe dissim
 lū cōparatio. Prouer
 biū hō/que a grecis v̄
 paroemia: sentētia/reo
 bus/tpibusq; accōmo
 data. igit̄ dicit silitudo
 versa est in sentētiā.

Comederunt vna. i.
 peccauerūt. Obsu
 puerūt. i. luerūt peti p̄
 nam viuo ego. iuradi
 est forma ap̄d hebreos.

Si erit. qñ dicat non
 erit. sicut illi psalmi. Si
 introibāt in req̄ez meā.

Ipse moriet. nō fili
 p̄ p̄re. Et vir. p̄ exē
 plū ostēdit qd̄ dicit.

In montibus. vbi erant
 idola indigenarum.

Tande ⁊ de bonis regis

¶ Feria quinta. Lectio Ezeielis pro
 phetæ. Capite. xviij.

IN diebus illis. Factus est sermo dñi ad me dicens,
 Quid est, q̄ inter vos parabolā vertitis in puer
 bium istud in terra israel dicentes. P̄res comederūt
 vnam acerbā: ⁊ dentes filiorum obstupescunt. Viuo
 ego dicit dñs deus. Si erit vobis vltra parabola hæc
 in puerbium in israel, ecce oēs animæ meæ sunt, ut
 anima p̄ris: ita ⁊ anima filij mea est. Anima, q̄ pec
 cauerit: ipsa moriet̄, ⁊ vir si fuerit iustus, ⁊ fecerit iu
 diciū ⁊ iusticiā, in mōtibus nō comederit, ⁊ oculos
 suos non leuauerit ad idola domus israel: ⁊ vxorem
 pximi sui nō violauerit: ⁊ ad mulierem menstruā
 tam nō accesserit, ⁊ hominem nō cōtristauerit: pign⁹
 debitori reddiderit: p̄ vim nihil rapuerit, panem fusi
 esuriēti dederit, ⁊ nudū opuerit vestimēto: ad vsu
 ram nō cōmodauerit: ⁊ amplius nō accepit: ab iniq̄
 tate auertit manū suā: ⁊ iudiciū verū fecerit inter vi
 rum ⁊ virū: in p̄ceptis meis ambulauerit, ⁊ iudicia
 mea custodierit, ut faciat veritatē: hic iustus est. Vita
 viuet, ait dñs deus. Qd̄ si genuerit filiū latronē effun
 dentem sanguinē: ⁊ fecerit vnū de isrls: ⁊ hæc quidē
 omnia nō faciet. Sed in mōtibus comedentem, ⁊
 vxorē pximi sui polluentē: egenū, ⁊ pauperem cons
 tristantē, rapientē rapinas, pignora nō redētē, ⁊ ad
 idola leuantē oculos suos, abominationē facientē, ad
 vsurā dantē, ⁊ amplius accipiētē, nunquid viuet: nō
 viuet. Cum vniuersa hæc detestāda fecerit: morte mor
 rietur. Sanguis eius in ipso erit, Qd̄ si genuerit filiū:
 qui vidēs omnia p̄tā p̄ris sui, q̄ fecit, timuerit: ⁊ non
 fecerit sile eis: ⁊ iudicia mea fecerit: ⁊ in p̄ceptis meis
 ambulauerit: hic non moriet̄ in iniquitate p̄ris sui: sed
 vita viuet. P̄ eius, quia calumniatus est, ⁊ vim fecit
 fratri: ⁊ malum opatus est in medio populi sui: ecce

mortuus est in iniquitate sua. Et dicitis. Quare non portabit filius iniquitatem patris? Videlicet quia filius iudicium, & iusticiam operatus est. Omnia præcepta mea custodiuit: & fecit illa: vita viuet. Ait dominus omnipotens,

¶ Lectio. vi. Ezeielis prophetæ.

Capite. xvij.

Aec dicit dominus deus. Anima, quæ peccauerit ipsa morietur. Filius non portabit iniquitatem patris, & pater non portabit iniquitatem filij. Iusticia iusti super eum erit: & impietas impij erit super eum. Si autem impius egerit poeni-

rentiam ab omnibus peccatis suis, quæ operatus est, & custodierit vniuersa præcepta mea, & fecerit iudicium, & iusticiam: vita viuet & non morietur. Omnium iniquitatum eius, quas operatus est, non recordabor. In iusticia sua, quam operatus est, viuet. Nunquid voluntatis meæ est mors impij (dicit dominus deus) & non, vt conuertatur a vijs suis, & viuatur? Si autem auerterit se iustus a iusticia sua, & fecerit iniquitatem secundum omnes abominaciones, quas operari solet impius, nunquid viuet? Omnes iusticie eius, quas fecerat, non recordabuntur. In præuicatione sua quæ præuicatus est: & in peccato suo quod peccauit, in ipsis morietur. Et dixistis. Non est æqua via domini. Audite ergo domus Israel. Nunquid via mea non est æqua, & non magis via vestrae prauisunt? Cum enim auerterit se iustus a iusticia sua, & fecerit iniquitatem: morietur in eis. In iusticia sua, quam operatus est, morietur. Et cum auerterit se impius ab impietate sua, quam operatus est, & fecerit iudicium, & iusticiam: ipse animam suam viuificabit. Considerans enim, & auertens se ab omnibus iniquitatibus suis: quas operatus est: vita viuet, & non morietur. Dicit dominus omnipotens,

bus in libris regum quæ abstulerunt excelsa. Pignus debitori, in summa necessitate illius rei constituto. Iudicij fecerit. sumptus arbititer inter disceptantes. Quod si. exemplum a patre de filio pueris hominis iusticie operibus cuius opera patris repetit. Cum vniuersa hec, non collectivè sed distributivè per quilibet illorum. Quod si. exemplum de filio iusto patris iniustum. Et omnia sunt ex supioribus manifesta.

¶ Feria. vi. sequenti.

¶ Anima quæ peccaverit. Ex eodem capitulo. Ezeielis. tibi posita sunt supiora colligit: ponit exempla de avertentibus se a peccatis: primo de malo in bonum.

Omnia precepta. nam peccata in uno facta sunt omnes reus. Non recordabor. puniendo eternaliter. punient tamen temporaliter. Si autem auerterit se iustus. Ponit exempla de avertente se a bono in malum. Iusticie quas fecerat. scilicet tempore gratie. Non recordabitur. genus ubi posuit per generaliter hoc est de peccatis per actum. Ex dixistis. subaudi male de me opinantes. Non est ergo sic puniendo quodammodo dictum. Cum auerterit se impius. exemplum a patre et supiora colligens. tunc quicquid iuxta vias suas iudicabo. id est secundum opera quæ gesserit.

b ij

EPISTOLAE

¶ Sabbato sequenti.

Loquitur est Moyses. Ex Deutero. cap. xxvi. In quo posteaq̃ posuit legis p̃cepta nunc dicit q̃ debet hō esse gratus de b̃ficijs a deo acceptis: & quō sit a deo p̃cari-
rus. De sanctuario. qd̃ si sanctario potius eēt legēdum: nā sanctaria sunt vbi sc̃g re-
ponūt res. Tabernaculo celoz: & celū celi dñi: tñ in terra q̃q̃ illi habitaculū p̃stunt ad
illius celestis imaginē.

Hodie dñs. De obe-
diētia in diuinis māda-
tis. Et dicit hodie p̃ eo
q̃d̃ est semp. q̃le est illd̃.
Ego hodie genui te. et
q̃d̃ seq̃t. Dñm c̃igisti
hodie. i. in gēnū: ex q̃ le-
gē illius in mōte sinay
accepisti: & hodie elegit
tē: eodē mō est exponen-
dum. Peculiaris. i.
pprius a peculio/ q̃d̃ ē
ppriū eius q̃ feruit.
Excelsiores. q̃d̃ fecit in
pp̃lo c̃hriano israelitico
populo abdicato.
Quas creauit. q̃ oīa in
dei gloriā ordināt.

In diebus illis. Dixit
Moyses filijs israel.
Si custodieritis &c. Ex
Deut. ca. xi. ubi postea
q̃ posuit lege p̃cepta p̃-
p̃ia suāribus illa p̃po-
nit. Vbi ṽm. q̃d̃ pos-
tissimū est ex p̃ceptis.
Sētes istas: q̃ruz regio-
nes possessuri estis. Forti-
iores vobis. & nō nūc-
ro & robore. A deserto.
descriptio est terre
p̃missiois: nā desertum
est a meridie. Liba-
nus mōs a septētrione.
Euphrates ab oriente so-
lis: ad occasum. Mare
occidentale. i. Cypriū. q̃d̃
iudei ad occasū abluūt.
Terrorem vestrum.
acruē. idēst quem ho-
sibus vestris incuries-
tis.

¶ Sabbato. Lectio Deuteronomij.

Capite. xxvi.

In diebus illis. Loquitur est Moy-
ses ad dñm dicens. Respice dñe de
sanctuario tuo: & de excelso caelo
rum habitaculo: & benedic popu-
lo tuo israel: & terrā, quam dedis-
sti nobis: sicut iurasti patribus no-
stris: terrā lacte, & melle mananti. Audi israel. Hodie
dñs deus tuus p̃cepit tibi: vt facias mandata eius, atq̃
iudicia: & custodias, & impleas extoto corde tuo, &
ex tota anima tua. Dñm elegisti hodie: vt sit tibi deus,
& ambules in ṽijs eius, vt custodias ceremonias illi,
& mandata, atq̃ iudicia, & obedias eius imperio. Et
dñs elegit te hodie, vt sis ei pp̃lis peculiaris: sicut loqui-
tus est tibi: vt custodias omnia p̃cepta illius, & faciet
te excelsiorem cunctis gentibus, q̃s creauit in laudē,
& nomen, & gl̃iam suam. Et sis pp̃lis sanctus dñi dei
tui, sicut loquutus est.

¶ Lectio Deuterono. Cap. xi.

In diebus illis. Dixit Moyses filijs israel. Si custos-
dieritis mandata quæ ego p̃cipio vobis: & fecer-
itis ea: vt diligatis dñm deum ṽrm, & ambuletis
in omnibus ṽijs eius adhærentes ei: disperdet dñs oēs
gentes istas ante faciē ṽram: & possidebitis eas: q̃ ma-
iores, & fortiores vobis sunt. Omnis locus, quem cal-
cauerit pes ṽr, vester erit. A deserto, & libano, & flus-
mine magno Euphrate, vsq̃ ad mare Occidentale erūt
termini ṽri. Nullus stabit contra vos. Terrorem
ṽrm & formidinē dabit dñs deus vester super oēm
terram: quam calcaturi estis: sicut loquutus est vobis
dñs deus vester.

In diebus illis. Oñem faciebant. Et. j. Maccha. lib. cap. j. Et h̄orū epistola oīdī
ne permutato. Est autē epistola iudeorū habitantiū in iudea ad eos q̄ habitant in
egypto. Inuitant nāq̄ eos ad celebritatē quorūdam festorū ob victorias parras de ho-
stibus: vt faciant rogantes/ q̄ & ipsi fecerūt. Et p̄mo ponit qd̄ sacerdotes eius facies
bant. Jonatha. q̄ erat cantorū p̄nceps: dicētib⁹. Beneficiat vobis de⁹. h̄c h̄ba nō sūt

¶ Lectio Macchabæorum. ij.
Capite. j.

N diebus illis. Oñem faciebāt
oēs sacerdotes, dū offerrent sacri-
ficium p̄ pp̄lo l̄fr̄. Ionathainz
choante: ceteris autē respondenti-
bus: et dicētib⁹. Beneficiat vobis
de⁹: & meminerit testamētisui,
qd̄ ad Abraā & Isaac & Iacob

loquutus est seruatorū suorū fidelium. Et det vobis cor
omnib⁹: vt colatis eū: & faciatis ei⁹ volūtātē. Adapiat
cor v̄r̄m in lege sua, & in p̄ceptis suis: & faciat pacem.
Exaudiat dñs oñes v̄ras, & recōcilietur vobis: nec
vos deserat in tpe malo. Dñs deus noster.

¶ Lectio libri sapiētię. Ecck. ca. xxxvj.

Miserere n̄r̄i deus omnīū, & respice nos: & ostē-
de nobis lumē miserationū tuarū. Et immitte
te timorē tuū sup̄ gentes, q̄ non exquisierūt te, vt cos
gnoscat, quia nō est de⁹ nisi tu, vt enarrent magnalia
tua. Alleua manū tuā. Sicut em̄ in cōspectu eorū san-
ctificatus es in nobis: sic in cōspectu n̄r̄o magnificabe-
ris in eis, vt cognoscāt te: sicut & nos cognouim⁹: qm̄
nō est deus p̄ter te dñe. Innoua signa & immuta mis-
tabilia. Glifica manum: et brachium dextrum. Excis-
ta furorem: & effunde iram. Extolle aduersarium: &
afflige inimicū. Festina tempus: et memento finis:
vt enarrent magnalia tua. Dñe deus noster.

respondētum: s̄ mittēs
tū l̄fr̄m in capite ipsius
epistolę in q̄ bene p̄can-
tur illis ad q̄s scribunt
sicut nos solemus dice-
re salutem. Sed nihil
refert: cum ad p̄positū
faciant. Lectio satis pa-
ter.

Miserere n̄r̄i deus
Et ecclesiā. ca.
xxxvj. Tibi ponitur oīo:
q̄ pigul vti debet sum-
dens p̄ces p̄ oībus t̄s
sententiis/ q̄ Judęis.
deinde p̄ Judęis pecu-
liariter. Respice nos.
q̄ est idem/ q̄s saue no-
bis. Lumē miseration-
um tuarū. q̄ eo tpe q̄
antor h̄c librum scribe-
bat: Judęi erant quodā
modo in tenebris immi-
nente illis p̄helom̄eo
Sotere egypti rege.

Timorē tuū. actiue p̄
terrore. Alleua ma-
nū tuam. p̄ aggrauāde
p̄mendo eos ad interio-
rum. Sicut in cōspectu
eorum. reductō nos ad
idolatriā p̄ flagella: vt
in. iij. Regūz. legimus.
Magnificeris in eis. i.
magnus appareas.
Innoua signa. sicut fe-
cisti quo tpe p̄res n̄ros
ex egyptia seruitute li-
berasti. Manum & bra-

chiū. q̄bus mirabilia illa fecisti. Furore & iram. q̄ sunt puniendī instrumēta. Extolle. i.
exalta terram & terminos p̄r̄g pone: alias extollere p̄ laudare. Festina tpe. i. illorū
punitiōis & n̄r̄e liberatiōis. Et memento finis. i. aduētus messie. i. ch̄i/ quem heb̄eas
expectant: & nos venisse iam confitemur.

EPISTOLAE

IN diebus illis. Angelus dñi. Ex Daniele cap. iij. ubi legitur: qđ Nabuchodonosor rex Chaldeorū iussit tres pueros Danielis comites mitti in fornacē ignis ppter ea qđ noluerint adorare statuā illā/ quā ereperat: quibus in fornace positis deus misit in auxilium angelū suū: qđ fecerit narrat. Cū Azaris. q̄ prius vocabat Abdenago/ & socijs eius. s. Ananij & Misaeli. centū rois. i. statū afferētē rois refrigerationē. Tūc hi tres. qđ pueri fecerint ostendit positj sunt libera ti. Romē scīm. i. tetra gramatō: hoc est q̄tuor lras. In tēplo glorie tue ppe tēplū est celū/ vt Seneca in hercule furēte: tēpla summi vīdua deserui etheris. In throno. i. in sede ego lesti: qđ celum est sedes eius: & terra scabellum pedū eius. Intueris abyssos. i. mundi huius in penetrabilia & secreta.

¶ Lcō Danielis pphetæ. Cap. iij.

IN diebus illis. Angelus dñi descendit cum Azaria & socijs eius in fornacē. Et excussit flāmā ignis de fornace: et fecit medium fornacis q̄si vētum rois flātem. Flāma autē diffusa est super fornacē cubitis q̄draginta nouē: et erupit, & incendit q̄s reperit iuxta fornacē de chaldejs ministros regis: qui eā incendebāt. Illos autē nō tetigit oīno ignis: neq; contristauit, neq; quicq; molestiā intulit. Tūc hi tres q̄si ex vno ore laudabāt & glificabāt & bñdicebāt deum in fornace: dicentes, Benedict⁹ es dñe de⁹ patrum nrorum, et laudabilis & glīosus et superexaltatus in sc̄la. Et benedictum nomen glīe tue sc̄m, & laudabile, & superexaltatum in oībus sc̄lis. Bñs es in tēplo sc̄to glīe tue: et superlaudabilis et superglīosus in sc̄la. Bñs es in throno regni tui: et superlaudabilis et superglīosus in sæcula. Benedict⁹ es, qui intueris abyssos: et sedes super cherubim: & laudabilis et super exaltatus in sc̄la.

Rēs. Rogamus vos. Ex eplā ad Thessa. i. cap. v. In q̄ ostendit quōd Thessalonicēses se debeāt h̄re erga p̄mios. Corripite inquietos. in greco admonete inordinatos.

Pusillanimes. i. in tribulationibus deficientes.

In oībus. s. tā p̄peris/ quā aduersis. in greco legitur in oībz est idē sensus. Sp̄m. quōd se debeāt h̄re erga deū et religionē. sp̄m igitur p deuotiōe intelligit.

Prophetias. i. expositionē sacrę scripturę.

Ab oīni specie. i. nō solum a malis: etiam ab eo/ qđ h̄z mali suspitio nem. Deus pacis. s. autor & dator.

per oīa. i. oīno: vt integer. In greco est integer sp̄ritus v̄r. &c.

¶ Ad Thessalonicenses. Cap. v.

Rēs. Rogamus vos: corripite inquietos, cōsolamini pusillanimes: suscipite infirmos: patientes stote ad omnes. Videte ne quis malū pro malo reddat ali cuius sed semper, qđ bonum est sectamini in inuicem/ & in omnes. Semper gaudete. Sine intermissiōe orate. in omnibus grās agite. Hęc est eī voluntas Deī in Ch̄ro Iesu in omnibus vobis. Sp̄m nolite extinguere. pphetias nolite spernere. Omnia autem p̄bate: qđ bonum est tenete. ab oīni specie mala abstinete vos. Ipse autem deus pacis sanctificet vos per omnia: vt integer sp̄s vester: & anima & corpus sine quere la in aduentu Domini nostri Iesu Christi seruetur.

¶ Dominica secunda.

Rēs. Rogamus vos & obsecramus. Ex ep̃la. i. ad Thessa. ca. iij. In quo illos ad p̃dicat̃ā hortat: q̃ forte p̃iores erāt ad veneren. Accepiſt̃ a nob̃. i. audistis cur eramus p̃ſentes. Sic & ambulatis. hoc nō est in greco: subintelligit th̃. Sc̃ificatio ṽra. i. vt mūdi sitis & sc̃ti. Sūū vas. sūū corpus / q̃ est aīe domiciliū. Et honore. q̃

¶ Dñica. ij. ad Thessalonicen. i. Cap. iij.
Rēs. Rogam⁹ vos & obsecram⁹ in dño Iesu: vt quemadmodū accepistis a nobis: quō oporteat vos ābulare, & placere deo: sic & ābuletis: vt ābūdetis magis. Scitis em̃, q̃ p̃cepta dederim vobis p̃ dñm Iesum. Hec ē em̃ volūtas dei: sc̃ificatio ṽra, vt abstinētis vos a fornicatione: vt sc̃iat vnusq̃sq̃ ṽrū vas suū possidere in sc̃ificatiōe, & honore. Nō in passiōe desiderij: sicut & gētes, q̃ ignorāt deū. Et ne quis sup̃grediat̃: neq̃ circūueniat in negotio fr̃em suum: qm̃ vin dēx est dñs delis omnib⁹: sicut p̃diximus vobis, & testificati sumus. Nō em̃ vocauit nos deus in immundiciā, sed in sc̃ificationē. In ch̃so Iesu dño n̄ro.

¶ Fẽr. ij. Lcō Danielis. p̃phete. ca. ix.

In dieb⁹ ill⁹. Oravit Daniel: dicēs. Dñe deus n̄r: qui Ieduxisti pplm̃ tuū de terra egypti in manu forti: et fecisti tibi nomē sc̃dm̃ diē h̄c. Peccauim⁹: iniquitatē fecimus dñe in oēm iusticiā tuā. Auertat̃ obsecro ira tua: et furor tu⁹ a ciuitate tua Ierlm̃: et a mōte sc̃ō tuo. Propter p̃cā em̃ n̄rā & iniquitates patrū n̄rōrū, ierlm̃, et ppl̃s tuus in opprobriū sunt oib⁹ p̃ circuitū n̄rū. Nunc ergo exaudi de⁹ n̄r õrōnē seruī tui: & p̃ces ei⁹: & ostēde faciē tuā super sanctuariū tuū: q̃d̃ desertū ē. Propter temetip̃m inclina de⁹ meus aurē tuā: et audi: aperi oculos tuos, et vide desolationē n̄ram: et ciuitatē, sup̃ quā inuocātū est nomē tuū. Neq̃ em̃ in iustificatiōib⁹ n̄ris p̃sternimus p̃ces āte faciē tuā, sed in misericordiā tuis m̃ltis. Exaudi domine placare domine: attende, et fac. Ne moreris p̃pter temetip̃m de⁹ me⁹: quia nomen tuum inuocatum est super ciuitatem: et super pplm̃ tuum: domine deus noster.

in p̃cibus iustis debita a te petēdo: s̃ ad tuaz m̃laz p̃fugietes. Exaudi dñe. instat / ex aseratq̃ p̃ces. placare. i. sis placatus ab ira. Attēde. i. sis attētus ad p̃ces n̄ras. Et fac. subaudi q̃d̃ petimus. Ne moreris: q̃ p̃missiōis tuę instat tempus.

b̃ iij

plubidīnē corpus dehoneſtat. In passiōe desiderij. i. in affectiōe p̃cū piscētē / q̃ p̃turbat rationē. Sicut gētes / q̃ putāt cōcubitus vagos esse licitos. Ne q̃s sup̃grediat̃. i. sup̃plātet. siue decipiat. Circue n̄st. q̃d̃ fere idē est: hoc est ex insidijs adouiri. Et neq̃. particula nō ē in greco. tñd̃ ex. i. h̄m̃i criminū punitor. In immundiciā. i. vt esse mus libidinib⁹ inq̃nati.

¶ Fẽr. ij. seq̃nti.

In dieb⁹ ill⁹. Oravit Daniel. Ex daniēle p̃p̃ba ca. ix. in q̃ daniel petit a dño mali amotio nē / ac deinde bōi largitiō nē. q̃d̃ vt inpetret b̃n̄ficiā iā accepta cōmemorat: atq̃ in p̃mis ab egyptia fuiture liberatiō nē. Scōz diē h̄c. i. sicut & nunc facis erga nos. In oēs. i. p̃tra tuā legē. A ciuitate tua. in q̃ peculiariter coler̃. Mōte sc̃ō. vbi tēplum erat. p̃ circuitū. q̃e vicinis oib⁹ erat p̃da. Nūc ergo. boni petitiō nē ponit. Sup̃ sanctuariū. i. tēplū tuo cultui restituēdū. Prop̃ te. i. vt p̃itas tua oib⁹ sit nota. In iustificatiōib⁹. i.

EPISTOLA

¶ Fec. iij. Lco libri Regum. iij.
Cap. xvij.

¶ Fec. iij. sequenti.

Factus est sermo
dñi. Ex. iij. reg. li.
ca. xvij. quò insu dei he-
lias ppheta venit in sa-
reptā urbem phenices
vbi hospitio suscept⁹ ē
a muliere vidua. Buc-
cellā panis. i. q̄tuz oris
buccā possit cape. In
lecytho. i. vasculo olea-
rio: qđ caplaces alio
noie ē. Et moriamur.
cū deinceps nihil alimē
ti supsit. Subcinericiū
panē collicitū siue colli-
phiū: cuiusmodi panib⁹
vtebantur athlete.
Cetera ex historia sūt.
manifesta.

¶ Fec. iij. sequenti.

Orauit hester ad
dñm. Ex lib. hester.
ca. xij. Sz hec nō ē oſo
vester regine. sed Mar-
dochei patris illius et
sūt vba qđā imminutata
ex originali. Saluare
nos in originali saluaz
re iſrl. Celi ābitu. cir-
cūplem: vt [in q̄] plū-
ntus. Inimici nostri.
Ann. i. q̄ mouebat Iu-
dōz gēte p̄dere. paro-
tē tuā. i. hereditatē pe-
cuniarē. Sorti ⁊ fumi-
cālo. qz soliti erāt ānq̄
p̄funes metiri heredi-
tates: ⁊ deinde sortiri:
vt in psālo. funes cecio
derūt mihi in p̄claris.
Te cōfētū. i. laudāntū.

¶ Fec. v. sequenti.

Hec dicit dñs. ma-
redictus hō. Ex Je-
rē. ppheta ca. xvij. In
q̄ reprobat pphz iudaicū
pp̄i falsas p̄dētiā: atqz

In dieb⁹ illis. Factus est sermo
dñi ad Heliā Thesbitē: dicēs.
& vade in Sareptā sidoniorū:
& manebis ibi. Præcepi em̄
ibi mulieri viduę vt pascat te.
Surrexit. et abiit in Sareptam
Sidoniorū. Cūqz venisset ad
portā ciuitatis: apparuit ei mu-
lier vidua colligēs ligna. et vocauit eam: dixitqz ei. Da
mihi paululū aq̄ in vase. vt bibā. Cūqz illa pgeret: vt
afferret: clamauit post tergū ei⁹: dicēs. Affer mihi obse-
cro & buccellā panis in manu tua. Quę rñdit. Viuit
dñs deus tuus: quia nō habeo panē. nisi q̄ntū pugill⁹
cape pōt farinæ in hydria: & paululū olei in lecytho.
En colligo duo ligna: vt ingrediar: & faciā illd⁹ mihi.
& filio meo. vt comedam⁹ & moriamur. Ad quam
Helias ait. Nō timere. sed vadē. et fac sicut dixisti. Ve-
rūtamen fac mihi primū de ipsa farinula subcinericiū
panē paruulū. & affer ad me. tibi autē & filio tuo fa-
cies postea. Hęc autē dicit dñs deus isrl. Hydria farinæ
nō deficiet: nec lecythus olei minuet vsqz in diem in q̄
daturus est dñs pluuiā sup faciē terrę. Quę abiit. et fe-
cit iuxta vbum Helię. Et comedit ipse et illa et dom⁹
eius: et illa die hydria farinę nō defecit. & lecyth⁹ olei
nō est imminutus: iuxta vbum dñi. qđ locutus fue-
rat in manu Helie.

¶ Fec. iij. Lco Hester. Cap. xij.

In dieb⁹ illis. Orauit Hester ad dñm: dicēs. Domi-
ne domine rex op̄s: in tua dictōe cuncta sunt posī-
ta: & nō est. q̄ possit tuę resistere volūtati. Si decre-
ueris saluare nos. cōtinuo liberabimur. Tu em̄ dñe se-
disti celū et terrā. et qcqđ celi ābitu cōtinet. Tu es Do-
minus omnium: et nō est. qui resistat maiestati tuę. Et
nunc domine rex regū deus Abraā miserere populi
tui: quia volūt nos inimici nři p̄deret: hereditatem
tuā delere. Ne despicias partē tuā. quam redemisti de
ægypto: sed exaudi p̄cationē nrām: & p̄picius esto

forti: et funiculo hereditatis tue, & conuerteluctu nrm
in gaudiu: vt viuētes laudemus nomē tuū. Et ne clau-
das ora canentiū te Domine deus noster.

¶ Fe. v. Lcō Jeremīe prophetæ

Capite. xvij.

Haec dicit dominus. Maledictus homo, qui cō-
fidit in hoīe & ponit carnē brachiū suū: et a do-
mino recedit cor ei⁹. Erit em̄ q̄si myricæ in deserto, et
nō videbit, cū venerit bonum, sed habitabit in siccita-
te, in deserto, in terra salsuginis, et inhabitabili. Be-
nedictus vir, q̄ cōfidit in domino, & erit domin⁹ fidu-
cia ei⁹, et erit tanq̄ lignū, qd̄ trāsplātat sup aq̄s, qd̄ ad
humorē mittit radices suas: et nō timebit, cū venerit
q̄stus. Sed erit foliū eius viride: & in tpe siccitatis non
erit sollicitū: nec aliquādo definet facere fructū. Prauū
est cor hominis et inscriptibile. Quis cognoscerit il-
lud? Ego dominus scrutās corda, et pbās renes, qui
do vnicuiq̄ iuxta viā suā, et iuxta fructū ad inuentio-
num suarum. Dicit dominus omps,

¶ Fe. vi. Lcō li. Genesis. Cap. xxxvij.

In diebus illis. Dixit Ioseph frīb⁹ suis. Audite som-
niū meū, qd̄ vidi. Putabā nos ligare manipulos in
agro: et q̄si cōsurgere manipulū meū, & stare ves-
trosq̄ manipulos circūstantes, adorare manipulum
meū. Respōderūt frēs ei⁹. Nunqd rex nr̄ eris, aut subij-
ciemur docioni tuę? Hęc ergo causa somniorū, atq̄
sermonū inuidię, & odiij fomitē ministravit. Aliud
q̄p vidit somniū: qd̄ narrās frīb⁹, ait. Vidi p̄ som-
niū q̄si Solē et Lunā et Stellās vndecim adorare me.
Qd̄ cū p̄suo & frīb⁹ retulisset: increpauit eū pater
suis: et dixit. Quid sibi hoc vult somniū. qd̄ vidisti?
Num ego & m̄ tua & frēs tui adorabimus te sup
terram? Inuidebant ei igit̄ frēs sui: p̄ vō rem tacitus
cōsiderabat. Cūq̄ frēs illius in pascēdis ouib⁹ p̄s mo-
rarent̄ in Sichē: dixit ad eū līr. Frēs tui pascunt oues
in Sichimis, venimittā te ad eos. Quo respondente-
p̄s sum, ait. Vade & vide si cūcta p̄spera sint erga
frēs tuos, & pecora, & renūcia mihi quid agat. Missus
de valle Hebrō: venit in Sichē, Inuenitq̄ eū vir errātē

impis p̄p̄ fidētiām
quaz h̄z de Egyptijs.
Qui p̄didit in hoīe: sicut
Sedechias fiducia egyptioꝝ p̄tra
Iabuchobd nosor. Carnez brachiū
suū. i. hoīem vires suas.

Quasi myrice. si recte
interp̄tatur ē arborē
siue fruticē intelligit: q̄
vulgo d̄z ararse siue ta-
rahe. s̄z qd̄ dicit nō cō-
petit penitus myrice.
Sup aq̄s. i. iuxta aq̄s
ad humorē ad p̄p̄ ē ar-
boris radicibus q̄rere
vnde alar. Ales. q̄stas
tis calor. Sollicitū. i.
in cura positū ne h̄s
re destituat. Deino
de reprobat eosdē
p̄p̄ fidētiā/ quā habe-
bāt in seipsis. Inscruta-
bile. q̄ multos h̄z recessus.
Quis. q̄li dicat nes
mo: p̄ter q̄ ego d̄ns. &c.

¶ Fe. vi. sequenti.

In diebus illis. Dixit
Ioseph. Ex gen. li.
ca. xxvij. in q̄ narrat: q̄
pacto ioseph maximus
somniaz p̄dictator ex
posuit frīb⁹ suis som-
niū: qd̄ fuit causa maio-
ris odiij in illum. Qd̄
vidi. vnde ⁊ somniū q̄
aliquid significat: visa
d̄nr. Putabam. i. vide-
bā mihi videre. Ma-
nipulos. puta frumētū.
Stare. erectū cū alijs
illī p̄sternerēt. Rex
reginaz hoc designare
videbat. Ioseph odiij
fomitē. i. incēdij accre-
mētū. Alio q̄p vidit
somnia/ qd̄ Iacob pat̄
interp̄tatur. S̄z cū

EPISTOLAE

Rachel nŕ iŕ eŕet mor-
tua. qđ ſibi vult qđ ait
mŕ tua? Sunt autē qđ di-
cūt hoc ſomnium fuiſſe
anteqđ mŕ ex partu Bē
iam moreret. Taci-
tus. neqđ em dubitabat
ſomnia illa portendere
aliqđ magnū. In ſi-
chen: qđ grece latine dī
ſichima. ⁊ fuit ciuitas
chananorū in finibus
Ephraim. Hec eſt qđ in
euāgelio Joānis dī ſi-
charis corrupte. Iſt
ſic cognōiat ē iacob.
De valle hebrō. vbi Ja-
cob habitabat. Eam⁹
in Dothaim. loc⁹ ē teſte
Euſebio diſtans a Sa-
maria/ hoc eſt Sebaſte
ciuitate duodecim milli-
b⁹ poſſuū aqlonē ⁊ ſus.

Audiēs hec Ruben. qđ
erat ex eis natū maxi-
mus. In tūca talari. i.
ad talos vſqđ ſuſa. ſed
cū homini nō ſit talis:
mirū qđ placuerit lati-
nis talare. tunicā p pe-
dalē ponere: diuerſico-
lore ac multis licijs cō-
texta.

¶ Sabbato ſeqñti.

In dieb⁹ ill⁹. Dixit
Rebeca. Ex l. gen.
cap. xxvij. In qđ mōſtraſt
diuina qđā diſpoſitio in
ſuccēſſiōe bñōis Iſaac
in poſteros. Audiui
pŕem tuū. dixerat nāqđ
Eſau filio vt afferret/ ſi
bi aliqđ ex venatiōe.
Nūc ergo. mŕ p filio ſo-
licita cōmentū parat.
Quib⁹ libēter veſci. i.
veſci pſueuit. Pilofus
hiſſurus ſiue hiſpidus.

in agro: & interrogauit quid q̄reret. At ille reſpondit.
Fr̄es meos q̄ro, indica mihi vbi paſcāt greges. Dixit
qđ ei vir, Receſſerūt de loco iſto. Audiui autē eos dicen-
tes. Eam⁹ in dothaim. Perrexit itaqđ Ioseph poſt fr̄es
ſuos, et inuenit eos in dothaim. Qui cū vidiffent eū
pcul ateqđ accederet ad eos: cogitauerūt illū occidere,
et mutuo loq̄bāt. Ecce ſōniator venit: vēite occidam⁹
eū, et mittam⁹ in cisternā veterē. Dicem⁹qđ: fera peſſi-
ma deuorauit eū, et tunc apparebit qđ illi pſint ſōnia
ſua. Audiēs autē hoc Rubē nitebat liberare eū de ma-
nib⁹ eorū: et dicebat, Nō interficiam⁹ animā ei⁹, neqđ
effundam⁹ ſanguinē: ſed p̄cite eum in cisternā vete-
rem qđ eſt in ſolitudo: manuſqđ vŕas ſeruate inno-
xias. Hoc autem dicebat volens eripere eum de mani-
bus eorū: & reddere pŕi ſuo.

¶ Sabbato. Lcō lib. Genēſis. Cap. xxvij.

In dieb⁹ illis. Dixit Rebeca filio ſuo iacob, Audiui
pŕem tuū loq̄ntē cū eſau fr̄e tuo: et dicētē ei, Affer
mihi de venatiōe tua et fac cibos vt comedā: et bñdic-
cā tibi corā dño ateqđ moriar. Nūc ergo fili mi acq̄ſ-
ce cōſilijs meis: et p̄gēs ad gregē: affer mihi duos hœ-
dos optimos: vt faciā ex eis eſcas pŕi tuo, qđ⁹ libēter
veſciſ. Quas cum intuleris et comederis: bñdicat tibi
priuſqđ monaſ. Cui ille rñdit. Noſti, qđ Eſau fraſ me⁹
hō pilofus ſit: et ego lenis. Si attrectauerit me pŕ me⁹,
& ſenſerit: timeo, ne putet me ſibi voluiſſe illudere, &
inducat ſup me maledictiōnē p bñone. Ad quē mŕ.
In me ſit (ait) iſta maledictio fili mi: tm̄ audi vocem
meā: et p̄gēs affer, qđ dixi. Abijt, et attulit, deditqđ mŕ.
Parauit illa cibos: ſicut nouerat vellē pŕem illis, et veſ-
tib⁹ eſau valde bōis, q̄s apd ſe hēbat domi iduit eū.
Pelliculaſqđ hēdorū circū dedit māib⁹, et colli nuda p
textit. Deditqđ pulmentū: et panes q̄s coxerat tradidit.
Quib⁹ illatis dixit. Pŕ mi. At ille rñdit. Audio. Quis
es tu fili mi? Dixitqđ iacob. ego ſum eſau primogenit⁹
tuus: feci ſicut p̄cepifti mihi Surge, ſede, et comede de
venatiōe mea: vt bñdicat mihi aīa tua. Ruſſūqđ Iſaac
ad filiū ſuū. Quō tā cito (inquit) inuenire potuiſti fili
mi, Qui rñdit. Voluntas dei fuit, vt cito mihi occurrere

ret, qđ volebā. Dixitq; isaac. Accede huc vt tãgā te fi-
li mi: & pbē vtrū tu sis filij me? esau, an nō. Accessit
ille ad p̄fem: et palpato eo, dixit isaac. Vox qđē, vox
iacob ē, sed man⁹, man⁹ sunt esau, et nō cognouit eū,
quia pilosē man⁹ silitudinē maioris exp̄sserāt. Bene di-
cēs ergo, ait illi. Tu es filij me? esau? Rñdit, ego sum.
At ille. Affer (inqt) mihi cibos de venatiōe tua fili mi,
vt bñdicat tibi ala mea. Quos cū oblatos comedis-
set: obtulit ei etiā vinū. Quo hausto dixit ad eū. Ac-
cede ad me, et da mihi oscū fili mi. Accessit et oscū-
tus ē eū. Statimq; vt sensit vestimētōrū ei⁹ fragratiā,
bñdicēs illi ait. Ecce odor filij mei: sicut odor agri ples-
ni, cui bñdixit dñs. Det tibi de⁹ de rore celi, et de pin-
guedine terrē abūdantiā frumētī, vini, et olei: & seruiat
tibi pp̄li, et adorēt te trib⁹. esto dñs f̄m tuorū incur-
uens ante te filij m̄ris tuę. Qui maledixerit tibi sit ille
maledict⁹ et qui benedixerit tibi, benedictiōib⁹ replea-
tur. Vix isaac sermonē impleuerat, et egresso iacob fo-
ras vēit esau. Coctosq; de venatiōe cibos intulit p̄ri di-
cēs. Surge p̄r mi, et comede de venatiōe filij tui, vt bñ-
dicat mihi aia tua. Dixitq; illi isaac. Quis. n. es tu? qui
respōdit, ego sum filij tu⁹ primogenit⁹ esau, expauit
isaac stupore vehemētī, & vltra quā credi pōt admirās
ait. Quis igit ille est, qui dudum captā venationē at-
tulit mihi, & comedi ex oib⁹ priusq; tu venires, bene-
dixiq; ei, & erit benedictus? Auditis esau sermonibus
p̄ris, irrugit clamore magno, et consternat⁹ ait. Bene-
dic etiā & mihi p̄r mi. Qui ait. Venit german⁹ tuus
fraudulēter, & accepit bñonē tuā. At ille subiunxit, iu-
ste vocatū ē nomē ei⁹ iacob, supplātauit em̄ me in al-
tera vice. Primogenita mea ate tulit: & nūc scdo surri-
puit bñonē meā. Rursumq; ad p̄fem. Nunqd nō refer

uasti, ait, et mihi benedictionē? Respōdit Isaac. Dominum tuum illum cōsti-
tui, & oēs f̄res suos seruituti eius subiugavi. Frumēto & vino & oleo stabis
livi eum, et tibi post hęc filii mi vltra qđ faciā. Cui esau ait. Num vnā (inquit)
tm̄ bñonem habes pater? Mihi quoq; obsecro vt benedicas. Cūq; eiulatu
magno fleret, motus isaac dixit ad eum. In pinguedine terræ, & in rore
celi desuper erit benedictio tua.

¶ Dñica. iij. Lectio epistolæ Beati Pauli ad Ephesios. Cap. v.

Ego lenis. tamet si le-
nis ad tactū referat. i.
nō resistēs: communior
lra ē leuis. i. sine pilis:
qđ apponit ei qđ dicit
pilosus. Siserit. do-
los sibi parari. Abijt. s.
ad gregē. Artulit. hgo
dos iustos. Colli nus-
da. i. glabra. Pulmētū.
carnes sine ossibus. vñ
dictū pulmētū. qñ pul-
pamētū. vt pbem. qñ
ex voce dubitabat.
Silitudinē maior. subo-
audi filij hoc est Esau.
Exp̄sserāt. i. assimulaue-
rāt. Iuue. mirmillonem
exp̄mat infans. Vesti-
mētōrū fragrantia. i. odo-
rē ex vestibusq; fūerāt
Esau. Agri pleni. flori-
bus ⁊ pomis odorati. ⁊
subdit bñonis formā.
Irrugit. pro infremuit.
Nā rugitus leonū est.
Jacob. interpretat nāq;
Jacob supplantator.
Altera vice. qñ vēdidit
illi p̄mogeniturā. s. illa
nō fuit fraus: qz volēti
non fit iniuria.
Mihi hōs bñdicas. instat
Esau. ⁊ tādē bñonis par-
tē a Jacob extorq̄t.
Cū eiulatu. i. flebili vos-
ce. Sūt q p̄ asperatiōez
in p̄ncipio scribāt qz ab
hēi sit vñū hēiulor m̄-
clinarum.

EPISTOLAE

¶ Dominica tertia.

Rēs. Estote imitatores dei. Ex epla pauli ad ephē. ca. v. in quo postea ad Ephē. ins-
tituit moribus: nūc eosdē informat exēplo. Exēplū autē imitabile qđ pponit est
chřs. filij charissimi. alioq nō essetis veri filij: s; degeneres. & in q̄ debeāt chřm imita-
ri declarat: hoc ē in dilectiōe. In odorē suauitatis. hypallage ē p̄ in suauitatē odoris:
alludit ad holocaustū
ex q̄ vapor exhalabat
suauis. Fornicatio. &
in ijs q̄ sequūtur debe-
mus chřz imitari: fugiē-
do hęc vitia. Nec noie-
tur. igitur multo minus
exerceatur. Scurrilis-
tas. Paulus hoc in lo-
co eutrapeliam posuit:
q̄ comitas interpretatur.
& hūus ē circa iocos: s;
& hos qđ paulus phi-
ber: qđ [ut ait] ad rē non
p̄tinet: quam chřianus
intēdit. S; ap̄ actio. p̄
bñficijs accepti subau-
di sit vob: s; qđ gr̄ce est
eucharistia pōt interpo-
tari gr̄atiosus s̄mo sit
vob. Idoloꝝ fuit: qđ
pecunias magis/quaz
dei colit. Nemo vos
seducat. hoc est ab hac
doctrina separando.
Filios diffidētię. qđ non
credūt qđ sūt credēda.
Gratis tenebrę. i. in ig-
norantia positi: nūc autē
estis filij lucis.

¶ Fē. ij. seqnti.

In dieb; ill. Naam
pnceps. Ex li.
reg. iij. ca. v. In qđ ponit
miraculū qđ beluse mū-
dauit a lepra Naaman
syꝝ. p̄ illū dicit hebrei
qđ hic fuit qđ sagitta fi-
xit. Achab regē. vnde Syria liberata ē. Dñs subaudi mens. Ad dñm. i. syrie regē.
Talenta decē. In hebreo decē cētipodia. Ut cures. i. curari facias a ppheta qđ
te degit. Qđ occalides. p̄iunctio ē potius/quam nomē nūerale: hoc ē per d. lxxiiij.
Abana & pharphar. vidētur hī sinuū esse syrie. Damascē vnde Naaman veniebat
Alia notiora sunt quam vt egeant exp̄ositione.

Rēs. Estote imitatores dei sicut filij charissimi: &
ambulate in dilectiōe, sicut & chřs dilexit nos: &
tradidit semetip̄m p nobis oblationē, & hostiā Deo
in odorē suauitatis. Fornicatio autē, & ois immundi-
cia: aut auaricia: nec nomine in vobis. sicut decet san-
ctos. Aut turpitudine: aut stultiloquiū: aut scurrilitas: qđ
ad rē nō p̄tinet: sed magis gr̄atū actio. Hoc autē scito-
te intelligētes, qđ ois fornicator: aut immūds: aut auar-
us, qđ est idolorū seruitus, nō habet hereditatē in re-
gno Chři, & dei. Nemo vos seducat in anib; verbis.
Propter hęc em̄ venit ira dei in filios diffidētię. Nolite
ergo effici participes eorum. Gratis em̄ aliqñ tenebrę
nunc autē lux in dño, vt filij lucis ambulare, fruēti em̄
lucis est in omni bonitate, & iusticia, & veritate.

¶ Fē. ij. Lcō lib. Regū. iij. Cap. v.

In dieb; ill. Naamā pnceps militię regis Syrie ap̄
dñm suū, erat vir magn⁹ & honorat⁹. Per illū em̄
dedit dñs salutē syrie. Erat autē vir fortis, & diues,
sed leprosus. Porro de Syria egressi fuerāt latrūculi, qđ
captiuā duxerāt de terra Isrl̄ puellā paruulā: qđ erat in
obsequio vxoris Naamā: qđ ait ad dñam suā. Vtinā
iisset dñs me⁹ ad pphētā, qđ ē in Samaria, pfecto cus-
rasset eū a lepra, quā hēt. Ingressus ē itaq; Naamā ad
dñm suū: & nūciauit ei dicēs. Sic et sic locuta ē puella
de terra Isrl̄. Dixitq; ei rex syrie. Vade et mitte lras ad
regē Isrl̄. Qui cū pfect⁹ ē: & tulisset secū decē talēta
argēti: & sex milia aureos: & decē mutatoria vestimē-
torum: detulit lras ad regem Isrl̄ in hęc verba. Cum
acceperis epistolam hanc scito, qđ miserim ad te Naamā
seruum meum: vt cures eum a lepra sua.

Cumq; legisset rex Israel lras: scidit vestimenta sua, & ait. Nunquid Deus ego sum, vt occidere possim, & viuificare: quia iste misit ad me hominem: vt eum a lepra suar. Animaduertite, & videte q̄t occasiones querat ad uersum me. Quod cum audisset Heliseus vir dei: scidisse videlicet regem israel vestimenta sua: misit ad eum dicens q̄re scidisti vestimenta tua: veniat ad me, et sciat prophetam esse in Israel. Venit ergo Naaman cum equis & curribus et stetit ad ostium domus Helisei. Misitq; ad eum Heliseus nunciū: dicens. Vade et lauare septies in Iordane: & recipiet sanitatem caro tua: atq; mundaberis. Iratus Naaman recedebat dicens, Putabam q̄ egrederetur ad me, & stans inuocaret nomen Dñi dei sui, & tangeret manu sua locum lepræ, & curaret me. Nunquid non meliores sunt Abana & Pharphar fluuij Damasci omnibus aquis Israel, ut lauer in eis: et munder? Cum ergo auersisset se: & abiret indignans, accesserunt ad eum serui sui, et loquuti sunt ei. Pateret si rem grandem dixisset tibi propheta certe facere debueras: quanto magis, quia nunc dixit tibi, lauare, et mundaberis? Descendit in Iordane septies iuxta sermonem viri Dei, et restituta est caro eius: sicut sicut caro pueri paruuli, et mundatus est a lepra. Reuersusq; ad virum dei cū vniuerso comitatu suo: venit et stetit corā eo: et ait. Vere scio quia nō sit deus alius in vniuersa terra, nisi tm̄ in Israel.

¶ Fec. iij. Lcō libri Regum. iij. ca. iij.

IN diebus illis. Mulier q̄dam clamabat ad Heliseū prophetam dicens. Seruus tuus vir meus mortuus est. Et tu nosti: quia seruus tuus fuit timens deum. Et ecce creditor venit, vt tollat duos filios meos ad seruiedum sibi. Cui dixit Heliseus. Quid vis vt faciā tibi? Dic mihi qd habes in domo tua? At illa rñdit. Non habeo ancilla tua quicq; in domo mea: nisi parum olei quo vingar. Cui ait, Vade, & pete mutuo ab omnibus vicinis tuis vasa vacua nō pauca, et ingredere et claude ostiū tuū cum intrinsecus fueris tu et filij tui: mitte inde in omnia vasa hæc, et cum plena fuerint, tolles. Iuit itaq; mulier: et clausit ostiū super se & super filios suos. Illi offerebāt vasa: et illa infundebat. Cumq; plena fuissent vasa: dixit ad filiū suum. Affer mihi adhuc vas, Et ille respōdit. Non habeo. Stetitq; oleum. Venit autem illa, et indicauit homini dei. Et ille. Vade (ingr) vende oleū: et redde creditori tuo. Tu autem et filij tui viuite de reliquo.

¶ De eo quod restat a debiti dissolutione.

¶ Feria tertia sequenti.

IN diebus illis. Mulier q̄dam ex. iij. reg. lib. ca. iij. ponit miraculū ab Heliseo factum in viduē consolationē: quā dicit fuisse vnā de vxorib; pphetarum. Creditor, qui pecuniā crediderat viro meo dū viueret. Ad fūcūdū sibi. p p̄ris debito. Quo vingar. apō antiq̄s hic erat precipuus olei vñs: q̄ se fouerent. Nō pauca, s; multa & q̄ sufficiāt ad dissoluendū mariti debitū. Inde. i. ex oleo quod habes. Ostium super se. i. post se. Stetitq; i. fluere cessauit. Redde enim manitus tuus accepit. De reliquo. i.

EPISTOLAE

Haec dicit dñs. honora p̄rem tuū. Ex exod. ca. xx. vbi postea p̄posuit p̄cepta ordinis
 tis hoīem ad deū: hic ponit ordinātia illū ad p̄ximū. ⁊ in p̄mis ad parentes: q̄ post
 deū sunt auctores vitę n̄g. Nō occides. q̄: q̄ tibi nō vis alteri ne faciaris. Nō in
 chaberis. i. nō cōmittes adulteriū. Nō furtū. q̄: q̄ facit: dissoluit societate vitę. fā
 sū testimoniū. in dñū. p̄mi redūdās. timorē ei⁹. q̄: vt dicit siluator n̄r: q̄ videt alterius
 vxorē ad p̄cupiscēdiā
 mēchatus ē eā in corde
 suo. ⁊. p̄p̄s videbat
 voces. ⁊ audiebat. Lo
 q̄re tu. q̄ dñs loquuntur
 est nobis. Nolite time
 re. q̄: p̄pterea nō morie
 mini. Ut nō peccareo
 tis. ob timorē dñi. De
 celo. i. de aēre: q̄ erat in
 mōtis cacumine. De
 os alienos. idē p̄ceptū
 sēpē repetit: vt magis
 illō memorię inculcādo
 affigat. Altare de ter
 ra. q̄: gētiles de lapidi
 b⁹ faciebāt. Pacifica
 v̄ra. i. sacrificiis ad pla
 cādū deū. In om̄i lo
 co. i. altari mihi dicaro.

¶ Feř. v. seq̄nti.

Actū est v̄bū dñi.
 Ex Jerem. ca. v. ij.
 In q̄ postea p̄p̄heta
 exclusit q̄dā remedia/
 in q̄bus iudē p̄fidebāt:
 hic facit idē ex eo q̄ de
 suo tēplo fiduciā habebāt.
 Sta in porta. vbi
 est max⁹ p̄p̄i p̄uē.

Uias v̄ras. i. opa v̄ra.
 habitabo vobiscū: exau
 diēdo vos ⁊ faciendo/
 que p̄camini: quod si
 nō feceritis: deferā tēplū
 v̄rū: ⁊ quid sint facturi
 ostendit. Si b̄ndire
 ritis. i. benedictiōes di
 gnas feceritis. cetera
 manifesta sunt. In lo
 co isto. qui est in terra
 p̄ patrib⁹ v̄ris p̄missi.

¶ Feř. vj. seq̄nti.

Feria quarta. Lectio libri Exodi. Ca. xx.
 Haec dicit dñs. Honora p̄rem tuū et matrē tuā.
 vt sis lōgu⁹ sup̄ frā. q̄: dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi.
 Nō occides. nō moechaberis. nō furtū facies. nō loq̄ris
 cōtra p̄ximū tuū falsū testimoniū. Nō cōcupiscēs domū
 p̄ximī tui: nec desiderabis vxorē ei⁹. nō seruū. nō an
 cillā. nō bouē: non asinū. nec oīa. q̄ illius sunt. Cūctus
 autē p̄p̄s videbat voces. ⁊ lāpades: ⁊ sonitū buccinā.
 mōrēq̄: fumārē. Et perterriti ac pauore cōcuſi: steter
 unt. p̄cul dicētes Moyſi. Loquere tu nobis ⁊ audies
 mus. Non loq̄tur nobis deus ne forte moriamur. Et
 ait Moyſes ad p̄p̄m. Nolite timere. Vt em̄ probaret
 vos venit deus: ⁊ vt terror illius esset in vobis. ⁊ nō
 peccaretis. Steritq̄: p̄p̄s de longe. Moyſes autē accessit
 ad caliginē. in q̄ erat de⁹. Dixitq̄: p̄pterea dñs ad Moy
 sen. Hec dices fili⁹ isrl̄. Vos vidistis. q̄ de celo loquu
 tus sum vobis. Nō facietis deos argēteo: nec deos au
 reos facietis vobis. Altare de terra facietis mihi. ⁊ offe
 retis sup̄ eū holocausta. ⁊ pacifica v̄ra. Oves v̄ras: ⁊
 boues in om̄i loco. in q̄ memoria fuerit n̄ v̄s mei.

¶ Feř. v. Hieremīę p̄phetę. Cap. vj.

In dieb⁹ illis. Factū est v̄bū dñi ad me. dicens. Sta
 in porta dom⁹ dñi: ⁊ p̄dica ibi v̄bū istud: ⁊ dic.
 Audite v̄bū dñi oīs iuda. q̄ īgredimini p̄ portas has.
 vt adoretis dñm. Hec dicit dñs exercitū de⁹ isrl̄. Bo
 nas facite v̄ias v̄ras: ⁊ studia v̄ra: ⁊ habitabo vobiscū
 cū in loco isto. Nolite cōfidere in v̄bis mēdach dicen
 tes. Tēplū dñi. tēplū dñi. tēplū dñi est. Q̄ m̄ si b̄n dīre
 xeritis v̄ias v̄ras: ⁊ studia v̄ra. si feceritis iudiciū inter
 virū ⁊ p̄ximū ei⁹: aduenē ⁊ pupillo. ⁊ viduē nō fe
 ceritis calūniā: nec sanguinē innocentē effuderitis in lo
 co hoc: ⁊ post deos alienos non ābulaueritis in malū
 vobismetipsis: habitabo vobiscū in loco isto: in terra
 quā dedi p̄rib⁹ v̄ris a sc̄lo. ⁊ vsq̄ in sc̄lin. Ait dñs
 op̄s.

¶ Feř. vj. Numeri. Cap. xx.

In dieb⁹ illis. Cōuenerūt filij isrl. Ex li. Nsteroy. ca. xx. Miraculū d scribit qđ factū est in aq penuria. dicit igit qđ cū hebr̄oy mltitudo eēt i deserto sin (sin interpretat sc̄ar: p̄ ātiphrasim: si ē d: luc⁹ cū minime luceat. vel bellū: cū sit horridū) defecissetq; aq; puenit ut re. Apparuit glia dñi. i. nubes ex q dñs loq̄ solebat. Tolle ḡgā. s. Aarō/ q erat i tabernaculo testonij. qđ de petra hac. qđ dicat: rainetis videz impossibilē: niphilomin⁹ dei

In dieb⁹ illis. Cōuenerūt filij isrl aduersus Moysen & Aarō. & p̄ in seditionē dixerūt. Da nob aquā vt bibam⁹. Ingressusq; Moyses & Aarō dimissa multitudine in tabernaculū sōderis. corruerūt p̄ni in terrā: clamauerūtq; ad dñm: atq; dixerūt. Dñe de⁹ audi clamorē ppli hui⁹. & api eis thesaurū tuū fontē aq viue: vt faciat cesset murmuratio eorū. Et apparuit glia dñi sup eos. Loquutusq; ē dñs ad Moysen: dicēs. Tolle ḡgā: & cōgrega pplm tu et Aarō frat tuus: & loq̄mini ad petrā corā eis. Et illa dabit aq̄s. Cūq; eduxeris aquā de petra: bibet ois mltitudo: & iumēta ei⁹. Tulit igit Moyses ḡgā. q erat i cōsp̄ctu dñi: sicut p̄cepit ei cōgregata mltitudine āte petram: dixitq; eis. audite rebelles. et increduli. Nū de petra hac vob aquā poterim⁹ eijcere: cūq; eleuasset moyses manū: pcutiēs ḡga bis silicē. gressi sunt aq largissimē: ita vt ppli beret. et iumēta. Dixit dñs ad Moysē & Aarō. Quia nō credidistis mihi: vt sc̄ificaueritis me corā filiis isrl: nō introducetis hos ppl̄os in terrā. quā dabo eis. Hec est aq cōtradictiōis: vbi iurgati sūt filij isrl cōtra dñm: sc̄ificat⁹ ē in eis. (Sabbō. Danie. pphe. ca. xii.

In dieb⁹ illis. Erat vir habitās in Babylōe. et nomē ei⁹ Ioachim. Et accepit vxorē noīe Susannā filiā Elchī. pulchrā nimis. et timētē deū. Parētes em illius cū eēt iusti erudierūt filiā suā sc̄dm legē Moysi. Erat aut Ioachim diues valde. Et erat ei pomariū vicinum domui suę. & ad ipm cōstuebāt iudē: eo qd eēt honorabilior oim. Et cōstituti sūt duo senes iudices in āno illo: de qb⁹ loquutus ē dñs. Quia egressa inigras de Babylōe a seniorib⁹ iudicib⁹: q videbāt regere pplm. Isti fr̄q̄ntabāt domū Ioachim: & veniebāt ad eū oēs. q habebāt iudicia. Cū aut ppl̄s reuertisset p̄ meridie: ingrediebāt Susanna: & deambulabat in pomario viri sui. Et videbāt eā senes cotidie ingredientē & deambulātem: & exarserunt in concupiscentiam eius.

potētia hoc fiet. Bis. qz p̄mo ictu nō eripint aq: forte ex eo qđ xpo sc̄s dubitauit. ut sc̄ificaret⁹ me. firmi meis p̄missis credēdo: s; p̄tra nū fecistis. Quā dabo eis. i. datur⁹ erā. aut dabo illor⁹ posteritati. Sc̄ificatus ē in eis. i. in Moise & Aarō puniēdo eos: qz peccauerūt dubitādo: qz solo xpo potuerat eijcere aq ex petra.

Sabbato seq̄nti.

In dieb⁹ illis. Erat vir habitās. Ex Danie. pphe. ca. xii. In q ponit historia Rufanę supra ex Theodoro neicū nūq; alibi legere tur: de q multa hieronimus in plogo danielis.

In Babylōe videt hoc fuisse tpe captiuitat: in q etiā hebrei poterant h̄re suos iudices. pomariū. i. hort⁹ pomis cōstit⁹ nō pomariū: vt in q busdā codicib⁹ legit⁹. qđ sūt vrbis spaciū inter muros publicos & p̄uatas domos. De qb⁹ loquit⁹ est dñs i hier. ca. p̄xix. Ponat te (i. qd) dñs sūt Gedechiā & Achab: qd fuit rex Babylōis. i. igne: pzo eo qđ fecerūt stulticiā in isrl & mecha ti sūt in vxores amicor⁹ suor⁹: neq; obstat qđ dicit historia illos lapidatos: qz ponit p̄xix qd

et: fus lapidari deinde
 frigidatq; igni cōburi.
 Ppl's reuertisset. s. a liti
 bus r foro vbi iudices
 reddebāt iura. Tūde
 bāt eā. qz frēntabāt do
 mū Joachim. Euerter
 rūt sensum. i. a recta ra
 tīe dīlexerūt. Viderēt
 celū. i. deū in celo habi
 tāte. Dolorē. i. affectū
 amoris. Eam⁹ domū.
 hoc dicebāt qz vterq; so
 lū volebat Susannā in
 terpellare: qd cū frustra
 sepe fecissent: tādē alter
 alteri falsus est amorē
 suū. Sicut heri. p. pzi
 die. Et nudius tertius. i.
 die pcedēte diē p'dianū.
 Smegmata: saponē et
 alia / q ad muliebres mū
 dicas apta sunt. Nam
 sinegmo ē purgorz inde
 sinegmata purgatoria.
 Per posticū. i. pomarij
 ostiū secretū. Emisisti
 puellas ne essent testes
 adulterij. Mors mihi
 est. s. parata ex lege mo
 si. Absq; ope. i. sine pec
 cato. Senes loquuti
 sunt / mētiētes qd nō vi
 derāt. Dies crastina. i.
 postera eius diei q hęc
 acta erāt. Mittite ad
 Susannam. s. vt veniat
 in iudiciū. Duo pres
 byteri. i. seniores illi iu
 dices. Manus super
 caput. hoc faciebāt tes
 tes: qd nō testimonio qd
 pū erat p'damnatus.
 vt habetur ex Leuitici
 xxiij. Cum deambus
 laremus. hęc est forma
 testimonij falsi / q satis
 liquet.

Et euerterunt sensum suum, & declinauerunt oculos
 suos, vt non viderent cælum: neq; recordarentur ius
 diciorum iustorū. Erant ergo ambo vulnerati amo
 re eius, nec indicauerunt sibi vicissim dolorem suum.
 Factum est autem cum obseruarent diem aptum,
 quando eam possent inuenire solam: ingressa est ali
 quando sicut heri & nudius tertius cum duabus solis
 puellis: voluitq; lauari in pomario. Aestus quippe
 erat: et non erat ibi quispiā præter duos senes abscon
 ditos: et contemplantes eam. Dixit ergo puellis. Affe
 re mihi oleum et smegmata, et ostia pomarij claudis
 te, vt lauer, Cum autem egressæ essent puellæ, surrexe
 runt duo senes: & occurrerunt ad illam: et dixerunt,
 Ecce ostia pomarij clausa sunt: et nemo nos videt: et
 in concupiscentia tui sumus. Quamobrem assentire
 nobis: et commiscere nobiscum. Quod si nolueris
 dicemus contra te testimonium: qd fuerit tecum iuue
 nis: et ob hanc causam emisisti puellas a te. Ingenuit
 Susanna, et ait. Angustia mihi sunt vndiq;. Si em
 hoc egero, mors mihi est. Si autem non egero, non
 effugiam manus vestras. Sed melius est mihi absq;
 opere incidere in manus vestras, q; peccare in conspe
 ctu dñi. Exclamauit voce magna Susanna, Exclama
 uerunt autem et senes aduersus eam. Et cucurrit vnus
 ad ostia pomarij, et aperuit. Cum ergo audissent cla
 morem famuli domus in pomario irruerunt per pos
 ticum, vt viderent qd nam esset. postq; autem senes
 locuti sunt: erubuerunt serui vehementer, quia nunq;
 dictus fuerat sermo huiusmodi de Susanna. Et facta
 est dies crastina. Et cum uenisset ppl's ad Ioachim vi
 rum eius venerunt et duo presbyteri pleni ini qua co
 gitatione aduersus Susannam, vt interficerēt eam. &
 dixerunt coram ppro. Mittite ad Susannam filiā
 Elchiae vxorem Ioachim. Et statim miserunt: et venit
 cum parentibus et filijs, et vniuersis cognatis suis. Fle
 bant igitur sui, et omnes, q nouerant eam. Consur
 gentes autem duo presbyteri in medio ppli: posuerūt
 manus super caput eius, Quæ flens suspexit ad celū.
 Erat autem cor eius fiduciam habens in domino. Et
 dixerūt

dixerunt psbyteri, Cum deambularemus in pomario soliti: ingressa est hec cū
 duabus puellis: & clausit hostiū pomarij: et dimisit ase puellas. Venitq; ad eā
 adolescēs, qui erat absconditus, & cōcubuit. cum ea. Porro nos cum essem⁹ in
 angulo pomarij vidētes iniquitatē, cucurrim⁹ ad eos, & vidimus eos pariter
 cōmisceri. Et illum quidē nequiuimus cōphēdere: quia fortior nobis erat.
 Et apto hostio exiliuit. Hāc autē: cū apphēdissemus, interrogauimus quis
 nam esset adolescens: & noluit indicare nobis. Huius rei testes sumus. Credi
 dit eis militudo q̄si senioribus & iudicibus ppli: & cōdēnauerunt eā ad mor
 tem. Exclamauit autem voce magna Susanna: & dixit. Deus eterne, q̄ absco
 ditorum es cognitor: qui nosti omnia anteq; fiant: tu scis qm̄ falsum cōtra
 me tulerunt testimoniū, & ecce morior cum nihil horū fecerim, q̄ isti inas
 liciose cōposuerunt aduersum me. Et exaudiuit autem dñs vocē eius. Cūq;
 duceret ad mortē: suscitauit dñs spm̄ pueri iunioris: cui nomē Daniel. & ex
 clamauit voce magna. Mundus ego sum a sanguine hui⁹. Et cōuersus om̄s
 ppl̄s ad eum: dixit. Quis est iste sermo, quē tu loquutus es? Qui cū staret in
 medio eorum: ait. Sic fatui filij isrl̄ nō iudicātes, neq; qd̄ verum est cognoscē
 tes: cōdēnastis filiā isrl̄. Reuertimini ad iudiciū: quia falsum testimoniū lo
 quuti sunt aduersus eā: Reuersusq; est ergo ppl̄s cum festinatiōe. Et dixerunt
 ei senes: veni, & sede in medio nr̄m: & indica nobis, quia tibi deus dedit ho
 norem senectutis. Et dixit ad eos Daniel. Separate illos ab inuicem, pcul: &
 dī iudicabo eos. Cum ergo diuisi essent alter ab altero: vocauit vnū de eis, &
 dixit ad eum. Inueterate dierum malorū: nunc venerunt pctā tua: q̄ opaba
 ris prius indicās iudicia iniusta. Innocētes opprimēs, De⁹ eterne scientiā sū
 & dimittens noxios: dicente dño. Innocentē, & iustū testat Susanna. A san
 non interficies. Nunc ergo si vidisti eā: dic sub q̄ arbo guine hui⁹. qz inocēs ē.
 re videris eos pariter colloq̄ntes sibi: Quē ait. Sub Senes dixerūt ei. Salij
 schino. Dixit autē ei Daniel. Recte mentitus es tu in ca qz ipi iudices erāt: sine
 put tuum. Ecce em̄ angelus dñi accepta sententia ab duoz illoz iudicū assēs
 eo: scindet te medium. Et amoto eo iussit venire altū, sores. Honorē senectū
 & dixit ei. Semen chanaā & non iuda: species decepit tē, qz can̄ hois sapiētis
 te: & concupiscentia subuertit cor tuum. Sic faciebatis illis. Inueterate diez
 filiabus isrl̄: & illæ timentes loq̄bant vobis. Sed non in aloz. i. in malis opib;
 filia iuda sustinuit iniquitatem vram. Nunc ergo dic psumptoz. pctā tua. i.
 mihi sub q̄ arbore comprehenderis eos loq̄ntes sibi: pctōz tuoz pgnā. Di
 Qui ait. Sub prino. Dixit autem ei Daniel. Recte mē cete dño. hoc scriptū ē
 titus es & tu in caput tuum. Manet em̄ Angelus dñi in deut. ca. xxvij. Sub
 gladium habens: vt secet te medium: & interficiat schino. i. sub lentisco.
 vos. Exclamauit itaq; omnis cōtus voce magna: & scindet te. qz dixit sub
 surrexerunt oēs aduersus duos psbyteros. Cōuince in schino nomē schise. i.
 in chanaā. qz & si de trib⁹ scindet te. & Semen
 esset iuda degenerabat in chanaā. Spe

cie. pulchritudo puella. Loqunt vobis assentientes. filia iude. Susanna q nobilis
 & generosa erat. Sub primo. i. sub illico. Secet te: q dixerat sub primo alludens ad nomē
 subiunxit. Puse. i. secabit te mediū de qbo vide hieronymū in proemio Danielis pluri

bus hunc locum exponētem. Cetera patent.

¶ Dñica. iij. in. lx.

Rēs. Scriptū est qm Abraā. Ex epla pauli ad Salat. ca. iij. In q potest p rōnes

egetat de cessatiōe legē
 Mosais: illū idē p fili
 tudines oñdit. et primo
 de filio hēde sub tuto
 rib⁹ relicto. nūc de libe
 ro & suo scriptū ē. Gen.
 xxi. de ismaele. xxi. de
 isaac. de ācilla. i. agar.

De libera. i. sara. Scōz
 carnē. i. naturali mō. vñ
 hñōi naturales filij dñr.

per repromissionē. i.
 factā a deo: hoc ē spūa
 li qdā mō. per allego
 riā. i. p silitudinē. nā ait
 hierony. allegoria aliō
 pñdit in vñ: aliō sñt in
 sensu. Duo testamēta.
 nouū & vet⁹. In mōte
 synā. vbi data ē lex vet⁹
 p mosen. Cōiñct⁹ ē ei.
 in greco habet q vergit
 in ierl. aliōq sūa lōge a
 ierl. distat. Seruit. i.
 degit in fuitute legē.

Ille ierl. i. ecclesia q p sa
 rā designat. sic p Agar
 synagoga. Letare sñt
 rilis. e. saig. ca. lxiij. & fuit
 Sara sterilis: qz vñcuz
 in senectute genuit.

Agar aut plures: nam
 post sarg obitum illam
 Abraā sup induxit xpo
 re mutato noie in Ces
 thur. i. ex ea cōplures
 genuit. Multi filij des
 te. i. eccle q i initio pau
 cos habuit: s; deinceps
 plures genuit in xpo.

¶ Fe. ij. sequi.

In dieb. iij. tene
 rat duē mulieres.

rat em eos Daniel ex ore suo falsum dixisse testimo
 niura. feceruntq; eis sicuti male egerant aduersus pxi
 mam & interfecerunt eos. & saluat⁹ est sanguis inno
 xus in die illa.

¶ Dñica. iij. ad Galatas. Cap. iij.

Rēs. Scriptū ē em qm Abraā duos filios habuit.
 vñū de ācilla: & vñū de libera. Sed, qui de ancilla
 sed m carnē nat⁹ est. q aut de libera: p repromissionē.
 Quē sunt pallegoriā dicta. Hec em sunt duo testamē
 ta. Vñū qdē in mōte sinay, vbi seruitutē generās. q ē
 Agar. Sina em mōs ē in Arabia: q cōiñct⁹ ē ei: q nūc
 est ierlm, et seruit cū filiis suis illa aut q sursum ē ierlm,
 libera est q est m nra. Scriptū est em. Letare sterilis. q
 nō paris. eripe et clama. q nō parturis: qa mlti filij de
 ferte. magis q; ei⁹ q hēt virū. Nos aut ftes scdm isaac
 pmissionis filium⁹. Sed quō tūc is. q scdm carnē na
 tus fuerat. psequat⁹ cū q scdm spm: ita et nūc. Sed qd
 dicit scriptura? Hñce ācillā et filiū ei⁹. nō em hñes erit
 filij ancillē cū filio libere. Itaq; ftes nō sum⁹ ācillē filij
 sed libere: Qua libertate chr̄s nos liberauit.

¶ Fe. ij. Lectio lib. Regum. iij. ca. iij.

In dieb. iij. Venerūt duē mñeres meretrices ad regē
 Salomonē: steterūtq; corā eo. Quarū vna ait. Oble
 cro dñe mi. ego et mulier hēc habitam⁹ in domo
 vna: et peperī apd eā in cubiclo. Tertia aut die post q
 ego pepi. peperit et hēc. Et eram⁹ siml. nullusq; alij in
 domo nobiscū. exceptis nob⁹ duab⁹. Mortu⁹ ē aut fi
 li⁹ mñeris hui⁹ nocte. dormiēs qppe oppressit eū. & cō
 surgēs in tēpēste noctis silentio: tulit filiū meū de latere
 meo ācillē tuę dormiēs. et collocavit in sinu suo. sicut
 aut filiū. qui erat mortu⁹ posuit in sinu meo. Cūq; sur
 rexissim mñe. vt darē lac filio meo: apparuit mortu⁹.
 Quem diligentius intuens clara luce dephendi non
 esse incum. quē genuerā. Rñditq; altera mulier. Non

est ita vt dicit, sed filius tuus mortuus est, me⁹ autem
vixit, e contrario illa dicebat. Mentiris, filius quippe
meus vixit, et filius tuus mortuus est. Atq; in hunc
modum cōtendebāt corā rege. Tunc rex ait. Hęc dis
cit filius me⁹ vixit: & filij tuus mortuus est, et ista res
spōdit, nō: sed filij tuus mortuus est, et me⁹ autē vixit.
Dixit ergo rex. Alferite mihi gladiū. Cūq; attulissent
gladium corā rege, ait. Diuidite inquit infantē viuū
in duas partes: et date dimidiā partem vni: et dimidiā
partē alteri. Dixit autē mlier cui⁹ fili⁹ erat viu⁹ ad regē
(cōmota sunt q̄ppe viscera ei⁹ sup filio suo) Obsecro
dñe: date illi infantē viuū, et nolite interficere eum. Ecō
trario illa dicebat. Nec mihi nec tibi sit, sed diuidať.
Respōdit rex: et ait. Date huic infantē viuū: et nō occi
dat. Hęc est autem m̄r ei⁹. Audiuit itaq; ois isrl' iudi
cium qđ iudicasset rex, et timuerunt regem videntes
sapientiā dei esse in eo ad faciendum iudiciū.

¶ Ps. iij. Exodi. Cap. xxxij.

IN diebus istis. Loquutus est dñs ad Moysen dicens.
Descende de monte, peccauit ppl's tu⁹, quē eduxisti
de terra egypti. Recesserunt cito de via, quā ostendisti
eis, feceruntq; sibi vitulum cōstatilem, et adorauerunt,
atq; immolātes ei hostias: dixerūt. Isti sunt dij tui isrl',
qui te eduxerunt de terra egypti. Rursumq; ait domi
nus ad Moysen. Cerno qđ ppl's iste dur⁹ ceruicis sit, di
mitte me: vt irascat furor meus cōtra eum, & deleam
eos: faciāq; in gentem magnā. Moyses autem orabat
dominum deum suum: dicens. Cur domine irascitur
furor tu⁹ cōtra ppl'm tuum, quē eduxisti de terra egypti
in fortitudine magna et in manu robusta. Ne qđo
dicat egyptij. callide eduxit eos, vt interficeret in mōti
bus: et deleat de terra. Quiescat ira tua: et esto pla
cibilis sup nequitia ppl'i tui. Recordare Abrahā et isaac
& isrl' seruorum tuorum: quibus iurasti p temeripm,
dicens. Multiplicabo semen vrm sicut stellas celi, &
vniuersam terrā hanc, de q locutus sum: dabo semini
vřo & possidebitis eam semper. Placatusq; est domi
nus: ne faceret malum, qđ locutus fuerat aduersum ppl'm suum, & misertus
est populo. Dominus deus noster.

Ex. iij. regū. c. iij. In q
habet q pacto Salomō
deo pmittebat vt opor
ret qđd vellet: post has
bitis oib⁹ alijs elegit sa
piētiā. Et in expūentij
dñi a deo accepti. ponit
iudiciū p̄mum qđ fecit
de duabus mulierculis
disceptantib⁹ se iudice.
Lcō expōitiōe nō eget.

Nocte intēpēsta ⁊ no
ctis silērium dī media
nox q̄ tpe oīa silēt: ⁊ tps
nō ē qđ pīa administrā
di. Cōmota sunt q̄ppe
viscera ei⁹ sup filio suo.
vge oīa p parēntēsim
dicta sunt.

¶ Ps. iij. seqnti.

Item est dñs ad
Moysen: dicens.
Descende de monte. Et
ex. ca. xxxij. vbi postea
qđ ppl's absente Mose
p̄stauit vitulū: illūq; co
lere instituisse hic ostē
dit qđ de⁹ mos faciedū
p̄cipit: s; eadē illi p̄cipi⁹
est placat⁹. Ppl's tu⁹
dñi dicat: nā p idolatriā
nō meus. Cōstatilē. ex
p̄statiōe fornacis fusu. ⁊
fornatu. Dur⁹ cerui
cis. i. ceruicofus ⁊ dur⁹
atq; indocilis. Dimite
te me. i. nō interponas
p̄ces in hoc qđ volo ere
qui. In gēte magnā. i.
p̄ncipē gētis magnę.
Ne dicant egyptij. qđ
qđ minari facit. Dicēt
egyptij ⁊c. qđ locut⁹ fue
rat. Sinō cū infirmas
bat illi hebreorū p̄ncipē.

Scriptura quarta sequenti.

Naec dicit dñs deus. Sanctificabo nomen. Ex ezechiele cap. xxxvi. In quo postea
minatus est p̃plo israelitico aduersari eorū idolatriam p̃dixit illis p̃p̃era. Sc̃i
ficabo nomē meū. sc̃m ostendā liberādo vos ex fuitute. pollutum est p̃ idolatriam
iniscēdo vos ritibus gentiū inter q̃s versati estis. De gētibz inter q̃s estis diffusi.

Terrā ṽram. s. p̃missionē
nra. mundamini. ab
effectū q̃z lustrat p̃ctm
originale. Cor nouū
z sp̃m. q̃z lex euāgelica
tota est sp̃ualis: cū Mo.
saica sit carnalis. Cē
tera satis parēt: neq̃ in
digēt expositiōe.

Naec dicit dñs. Lau
uamini et mundi
estote. Ex esa. ca. i. In q̃
posteaq̃ interminatus
est p̃ctoꝝ p̃uentionem.
hic ponit remediū & sit
interim ṽtēdū. Laua
mini. s. a p̃ctoꝝ mactis.

Et mūdi estote. cauē
do a futuro: ne recidat
in p̃stinos errores.
Cogitationū. i. interiorū
z occultoꝝ criminū.
Quiescite. i. cessā
tate. s̃ q̃z non est satis
abstinere a malo: s̃z bo
nū etiā facere. subūgit.

Būfacere. Venite et
arguite me. i. si nō retu
lero vobis p̃mia p̃ ṽris
bonis opibus. Sicut
coccinū. i. rubra. vt est
coccinū color. est autē
coccinū hispani vocāt
grāna q̃ colliguntur ex
q̃squilla frutice nota.
Vermiculus opinoꝝ in
tēp̃tes p̃ ṽmiculū ip̃m
coccinū intelligere: q̃d
in vermiculos resolu
tur tandem: si non ṽris
bus cōtineat̃. Si vo
lueritis. s. p̃ceptis meis obtemperare. Bona terrē conuēdetis. id est sp̃ualibus bo
nia dītabimini.

¶ Fē. iij. Ezeielis. Cap. xxxvi.

Naec dicit dominus deus. Sanctifi
cabo nomen meum magnū, q̃d
pollutum est inter gentes: q̃d pol
luitis in medio earum, vt sc̃iat gē
tes quia ego dñs, ait dñs exerci
tuum, cum sc̃ificatus f̃ ero in vo
bis corā eis. Tollā quippe vos de gentibus: & congre
gabo vos de vniuersis terris, & adducā vos in terrā
ṽram: & effundā super vos aquā mundā: & munda
bimini ab omnibus inquinamentis ṽris, & ab vni
uersis idolis ṽris mundabo vos: & dabo vobis cor
nouum: & sp̃m nouum ponā in medio ṽri. Et aue
ram cor lapideum de carne ṽra: & dabo vobis cor
carneum: & sp̃m meum ponā in medio ṽri: & faciā,
vt in p̃ceptis meis ambuletis: & iudicia mea custodia
tis & opemini: & habitabitis in terra. quā dedi p̃rib⁹
ṽris. Et eritis mihi in pplm: & ego ero vobis in deū.
Ait dominus omps.

¶ Lectio Esaie prophetae.

Capite. i.

Haec dicit dominus deus. Lauamini: mundi
estote, auferite malum cogitationum ṽrarum
ab oculis meis. Quiescite agere p̃uerse: discite bene
facere. Quærite iudicium: subuenite oppresso: iudica
te pupillo: defendite viduam: & venite arguite me,
dicit dominus. Si fuerint p̃tā ṽra, vt coccinū: q̃
nīx dealbabuntur: & si fuerint rubra quasi vermicu
lus: velut lana alba erunt. Si volueritis: & audieritis
bona terræ comedetis. Dicit dominus omps.

Bona terrē conuēdetis. id est sp̃ualibus bo
nia dītabimini.

¶ Feria, v. Lectio libri Regum. iijj.

Capite. iijj.

IN diebus illis. Venit mulier Sunamitis ad Heliseū prophetā in mōrē carmeli. Cūq; vidisset eā vir dei de cōtra: ait ad Giezi puerū suū. ecce sunamitis illa. Vade ergo in occursum eius & dic ei. Recte ne agit circa te: & circa virum tuum: & circa filium tuum? Quæ dixit. Recte. Cūq; venisset ad virum dei in mōrē: apprehendit pedes ei⁹: & accessit Giezi: vt amoueret eā, & ait homo dei. Dimitte illā: anima eius in amaritudine est: & dñs celauit ad me: & non indicauit mihi. Quæ dixit illi. Nunquid petiui filium a dño meo. Nunquid non dixi tibi: ne illudas me? Et ille ait ad Giezi. Accinge lumbos tuos: & tolle bacin meum in manu tua: & vade. Si occurrerit tibi homo nō salutes eū, & si salutaauerit te quispiā: nō respondeas illi, & pones bacin meū super faciē pueri. Porro mī pueri ait. Viuit dñs: & viuit aīa tua, non dimittā te. Surrexit ergo: et secus tus est eā. Giezi autē p̄cesserat ante eos, & posuerat baculum super faciem pueri: & non erat ei vox neq; sensus. Reuersusq; est Giezi in occursum eius: & nunciavit ei: dicens. Non surrexit puer. Ingressus est ergo Heliseus domum. Et ecce puer mortuus iacebat in lectulo eius. Ingressusq; clausit ostium super se: & super puerum: & orauit ad dominum. & ascendit & incubuit super puerum. Posuitq; os suū super os pueri: & oculos suos super oculos eius. & manus suas super manus eius: & incurauit se super eum: & calefacta est caro pueri. At ille reuersus deambulauit in domo semel huc & illuc. & ascendit: & incubuit super eum. Et oscitauit puer septies: aperuitq; oculos. Et ille vocauit Giezi & dixit ei. Voca Sunamitem hanc. Quæ vocata: ingressa est ad eum. Quia ait. Tolle filium tuum. Venit illa: & corruit ad pedes eius, & adorauit super terram. Tulitq; filium suum. & egressa est. Heliseus vero reuersus est in galgalam.

¶ Feria sexta. Lectio libri Regum tertio.

Capite. xvij.

¶ Feria quinta sequenti.

IN diebus illis. Tenuit mulier. Et iij. Regū. capite. iij. In q̄ posteaq; mulier sunamitis concepit heliseo p̄dicante & peperit filiū: quem adultum deinde amisit: hic ponit quo pacto est ab eodem propheta restitutus vitę.

Mulier sunamitis ex Sunam vrbē palestine Judeę. In montem carmeli/quez heliseus frequentabat.

Respondit recte: dissimulauit forte dolorem: ne prohiberetur accedere. Amoueret. a pedibus prophete.

Celauit a me, quia prophete non vident: nisi/que a spiritu sancto reuelantur illis.

Petiui filium/quasi dicat/ tu sponte obrulisti: et impetrasti: igitur et suscitare potes amissum. Tenuit dominus. modus irrandi frequē in scriptura. idest per vitam meam: & tuam.

Super se et super puerum: idest post se & puerum. sic quoq; supra ex posuimus. Reuersus in galgalam. locus quoq; ab heliseo frequentatus quemadmodum et carmelus: distatq; a Ierico duobus passuum nullibus: ceciditq; in sortem tribus iuda.

¶ Feria sexta sequenti.

c iij

EPISTOLAE

IN diebus illis, Aegrotauit filius. Ex. iij. Reg. cap. xviij. In quo posteaq; posuit mirāculū illud: de q; supra dictū est: q; pacto diuertit ad mulierē viduā Sareptanā: pauciq; illā filiūq; illius: & ipse mirabiliter ab ea pascit: & ex vno pugillo farinę: nūc ponit quēadmodū mortuū puer/ est ab eodē pphā suscitatur. Mulieris, Sareptang. Halitus. i. spūs: quo est tincto sequitur mors necesse est. Quid mihi & tibi. i. qd negotij erat tibi in domo mea.

Iniquitates meę: q̄si ex ingressu illius in domum eius viderit mulieris p̄cā. q̄ alias non vidisset.

In cenaculū. partē domus superiorē. Expādit se. i. explicauit se. Mēsus est a metior. i. tris. sic Tergilij hēperia merire iacēs. Inferiorē domū. q; (vt dixim⁹) cenaculū pars est superior. Hunc cognoui. i. experimento didici.

Hec dicit dñs. In tpe placito. Ex esaiā pphā cap. xliij. Qd etiā fm hēbreos de mesia ē exponēdū: hoc ē de ihsō venturo. In tpe placito. i. legis gr̄e. Exaudiui te. vox p̄ris ē ad filiū. In die salutis. i. p̄sidijs tuis/ q̄ fit oīs salus. Auxiliat⁹ suę. dñs do pstantiā patiendi.

In fēd⁹ p̄p̄i. vt p te dō fēderaret⁹: reconciliareturq;. Terrā. i. terrę habitatores. Qui vincti sunt. i. p̄ccis implicati. Reuelamini in vītā: i. cognitiōe. Pascēt. loca p̄sidijs cōmemorat. Nō esuriēt. in trāsitōe p̄sidijs p̄sāt. Mōtes meos p̄uāges. i. p̄dicationē nihil erit iniūm. Semitę meę. hoc est p̄cepta. De lōge veniēt. i. ad fidē p̄dicationē. Et mariq; est occasum iudgē.

IN diebus illis, Aegrotauit filius mulieris m̄ris familiās, & erat langor fortissim⁹: ua vt nō remaneret in eo halitus. Dixit ergo ad Heliā. qd mihi & tibi vir dei ingressus es ad me. vt rememorarent iniquitates meę: & interficeres filiū meū: & ait ad eā Heliās. Da mihi filiū tuum. Tulitq; eū de sinu illius: & portauit in cenaculū. vbi ipse manebat: & posuit super lectum. et clamauit ad dñm: et dixit. Dñe deus meę: etiā ne viduā apd quā ego vt cunq; sustētor afflixisti: vt interficeres filiū eius: et expādit se atq; mēsus est super puerum trib⁹ vicib⁹. clamauitq; ad dñm: & ait. Dñe de⁹ meę: reuertat obsecro anima pueri huius in viscera ej⁹. et exaudiuit dñs vocē Helię: et reuersa est aia pueri intra eū & reuixit. Tulitq; Heliās puerum: & deposuit eum de cenaculō in inferiorē domū & tradidit illū m̄ri suę. et ait illi. en viuūt filius tuus. Dixitq; mulier ad Heliā. Nunc in isto cognoui: qm̄ vir dei es tu: et vbum dñi in ore tuo verum est.

¶ Lectio Esaię pphetę. Cap. xlix.

Hec dicit dñs. In tpe placito exaudiui te: & in die salutis auxiliatus sum tui. et seruauī te: et de di te in fēd⁹ p̄p̄i: vt suscitares terrā: et possideres hēreditates dissipatas: vt diceret his. qui vincti sunt. exite. & his. qui in tenebris reuelamini. Super vias pascētur: & in omnibus planis pascua eorum. Non esuriēt neq; sitient: & non percutiet eos æstus & sol: quia miserator eorum reget illos: et ad fontes aquarum portabit eos. et ponam omnes montes meos in viam: & semitę meę exaltabuntur. Ecce isti de longe venient. & ecce illi ab aquilone. et mari: et isti de terra australi. Laudate cæli & exulta terra: iubilare montes laudet: quia cōsolatus est dominus populum suum: et pauperum suorum miserebitur. Et dixit sion. dereliquit

me dominus: et dominus oblitus est mei. Nunquid obliuisci potest mulier infantem suum: ut non misereatur filio uteri sui? et si illa oblita fuerit: ego tamen non obliuiscar tui. Dicit dominus omnipotens.

¶ Lectio Esaie prophetæ

Capite. lv.

Aec dicit dominus. Omnes sitientes venite ad aquas: et qui non habetis argentum, properate: emite, & comedite: venite emite absque argento & absque villa commutatione vinum et lac. Quare appenditis

argentum non in pambus: et laborem vestrum non in saturitate? Audite audientes me: et comedite bonum: et delectabitur in crassitudine anima vestra. Inclinate aurem vestram, et venite ad me: audite et viuet anima vestra, et feriam vobiscum pactum sempiternum. Misericordias David fideles. Ecce testem posui: dedi eum ducem, ac præceptorem gentibus: ecce gentem, quam nesciebas, vocabis: et gentes, quæ non cognouerunt, ad te current propter dominum deum tuum, et sanctum Israel: quia glorificauit te.

Querite dominum, dum inueniri potest: inuocate eum, dum prope est. Derelinquat impius viam suam: & vir iniquus cogitationes suas et reuertatur ad dominum, et miserebitur eius: et ad deum nostrum, quoniam multus est ad ignoscendum. Non enim cogitationes meæ: cogitationes vestræ: neque viæ meæ: viæ vestræ: dicit dominus. Quia sicut exaltantur cæli a terra: sic exaltatæ sunt viæ meæ a vestris: et cogitationes meæ a cogitationibus vestris. Et quod descendit imber, et nix de cælo: et illuc vitra non reuertetur, sed inebriat terram et infundit eam: et germinare eam facit: et dat semen serenti: et panem comedenti: sic erit verbum meum, quod egredietur de ore meo. Non reuertetur ad me vacuum: sed facit quæcumque volui, & prosperabitur in his ad quæ misi illud. Dicit dominus omnipotens,

Laudate cæli, gratiarum actio eius: pro tanto beneficio. Et dicit sibi: nulli quod fuerit habitatores: non duo erit in captiuitatem.

Illamulier quæ peperit, Ego non obliuiscar. Sponsi mei.

¶ Aec dicit Dominus. Omnes sitientes. Ex esaiæ prophetæ. capite. lv. Quod ad christi prædicationem discipulorum per mundum diffusionem gentium: vocatio pertinet. Venite ad aquas salutes. In vobis gratia. Non habetis argentum. Quia bona spiritualia non emuntur. Vinum et lac. per quod intelligitur cibos spirituales. Non in pambus. Id est in alijs quæ magis famem augentur. Comedite bonum. Id est cibum quod non perit: sed in eternum saluat. Pacta sempiterna. Id est legem euangelicam. Quia lex Moysi temporalis fuit.

Fideles non infideles. Paulus acutus. Id est hoc citat ex septuaginta interpretum: Scripta dauid fideles. Testes dedi eum, propter deum filio dicit hoc. Quia nesciebas. Superius de filio loquar: nunc ad filium. Querite dominum. Omnes hortatur nunc: ut in tempore gratie querant deum. Quoniam multus est. Id est propensus et liberalis. Cogitationes meæ quod dicat aliter deus: aliter homo in his se habet: et ponit comparationem manifestam. Sed hæc in superius iam exposita sunt.

EPISTOLAE

C Dominica in passione.

Christus assistens. Ex epla pauli ad heb. ca. x. In q̄ ministeria veteris legis cōpa-
rens. Christus assistens. in greco adueniens. Pontifex futurorū. sicut Aaron fuit p̄eritorū.
Tabernaculū nō manufactū. q̄le fuit moisi: s; p̄ spm̄ sc̄m̄. Introiuit semel. in ḡnum.

In sc̄ta. s. sc̄toz. Aetna
redēptiōe inuēta. in gre
co inuentus ē. nā refert
ad ch̄z. Si em̄. locus
est a minori ad maius.

Cinis aspersus: q̄vt d̄
nūeri ca. xix. Cineres vi
tulę cōbussę imponebāt
aq̄q̄ immūdi lustrabāt.

Emūdauit. in greco p̄
futurū emūdabit. xps
diator ē intercedere mor-
te: p̄ quā eius testamē-
tū est p̄firmatū. ut q̄
sunt vocati ḡnḡ h̄redi-
tatis. i. ad h̄reditatē.
Accipiet̄ repromissionē.
sc̄z factā abraā. In re-
dēptionē p̄uaricationū:
q̄ in veteri lege p̄ sacri-
cis nō poterāt tolli.

¶ Fer. ij. sequi:

Actū est v̄bū dñi.
Ex iona. p̄ph̄a ca.
iij. in q̄ timef̄ q̄ pacto io-
nas executus est sibi a
deo unpatū [hoc est] vt
iret Niniū. &c. Sc̄do:
q̄ illō idē p̄ceperat.

Quę loquor. i. st̄ea sum
locutus. Ir̄nere triū
diez. vt vici oēs v̄bis
pagarēt. Adhuc q̄dra-
ginta dies. subaudi. res-
sūtiq̄ sūt dati ad p̄niā.

Saccis. i. cilicio ex pi-
lis capraz. Sedit in
cinere. humiliās se v̄z
corū dño & clamauit.

ex ore regio. s. p̄conē.
In fortitudine. i. for-
titer. Si cōuertat̄. q̄ si
aut. p̄p̄t̄ p̄ca n̄ra ē ira

C Dominica in passione. Ad hebreos.

Capite. ix.

Rēs. Christus autem assistens pontifex su-
tutorū bonorum, per āplius & p̄fectius
tabernaculū nō manufactū, id est nō huius
creationis, neq; p̄ sanguinē hircorum aut
vitulorū: sed per p̄prium sanguinē introiuit semel in
sc̄ta aeterna, redēptiōe inuēta. Si em̄ sanguis hircorum
aut taurorū. & cinis vitulę aspersus inquinatos sc̄fifi-
cat ad emundationē carnis: q̄to magis sanguis ch̄i,
qui per spm̄ sc̄m̄ semetip̄m obtulit immaculatū deo
emundabit conscientia n̄ram ab operibus mortuis:
ad seruiendū deo viuēti. Et ideo noui testamēti me-
diator est vt morte intercederet: in redēptionē earum
p̄uaricationum: q̄ erāt sub priori testamento repro-
missionem accipiant, qui vocati sunt aeternę h̄redi-
tatis in ch̄o Iesu domino nostro.

¶ Fer. ij. Lcō Ionę p̄phetę. Cap. iij.

In dieb; ill. Factū ē v̄bū dñi ad Ionā p̄phetā sc̄do,
dicēs. Surge & vade in Niniū ē ciuitatē magnā: &
p̄dicā in ea p̄dicationē: quā ego loqr̄ ad te. Et surrexit
lonas, & abiit in Niniū ē. iuxta v̄bum dñi. & Niniue
erat ciuitas magna itinere dierū triū: et cepit ionas in-
troire in ciuitatē itinere diei vni. et clamauit: & dixit.
Adhuc q̄draginta dies: et Niniue subuertet. & credi-
derūt viri Niniuite in deo, & p̄dicauerūt ieiuniū: et ve-
stiri sunt saccis: a maiore vsq; ad minorē. Et puenit v̄-
bū ad regē Niniue. Et surrexit de folio suo: et abiiecit
vestimētū suū a se: & induit̄ ē sacco. Et sedit in cinere:
& clamauit: & dixit, in Niniue ex ore regis et princ̄is
pū cis. dicēs. Hoies & iumēta et boues et pecora non
gustēt q̄cūq; nec pascāt. & aquā nō bibāt. et opiantur
saccis: hofes, et iumēta et clamēt ad deū in fortitudine.
& cōuertat̄ vir a via sua mala: & ab iniquitate: q̄ est in

manib⁹ eorū. Quis scit si cōuertat⁹ & ignoscat de⁹: et reuertat⁹ a furore irē suę, & nō peribimus. Et vidit de⁹ opera eorū: quia cōuersi sunt a via sua mala, & miser tus est sup maliciā, quā locutus fuerat, vt faceret eis; & non fecit dominus deus noster.

¶ Fer iij. Lcō Danielis pphetæ. Cap. xiiij.

IN dieb⁹ illis. Cōgregati sunt Babylonij ad regē: & dixerūt ei. Trade nobis Danielē, q̄ bel destruxit & draconē occidit. sacerdotes interfecit, alioq̄ interficiemus te & domū tuā. Vidit ergo rex, q̄ irruerēt in eū vehemēter, et necessitate cōpullus rradidit eis Danielē. Qui miserūt eū in lacū leonū. & erat ibi sex dies b⁹. Porro in lacu erāt leōes septē. & dabant eis cotidie duo corpora: & duę oues, & tūc nō data sūt eis, vt deuorarent Danielē. Erat autē Abacuc ppheta in iudæa, & ipse coxerat pulmentū: & intriuerat panes in alueolo, & ibat in cāpū, vt ferret messorib⁹. Dixit angel⁹ dñi ad Abacuc. Fer prādiū, qd̄ habes in Babylonē Danieli: q̄ est in lacu leonū. Et dixit Abacuc. Dñe Babylonē nō vidi: et locū nescio. Et apphēdit eū angel⁹ dñi in vertice ei⁹, et portauit eū capillo capitis sui: posuitq̄ illū in Babylone sup lacū in impetu spūs sui: & clamauit Abacuc: dicēs. Daniel serue dei: tolle prādium, qd̄ misi tibi de⁹, & ait Daniel. Recordat⁹ em̄ mei es dñe de⁹ me⁹, & nō dereliquisti diligētes te. Surgensq̄ Daniel comedit. Porro angelus dñi restituit Abacuc confestim in loco suo. Venit ergo rex die septima, vt lugeret Danielē, & venit ad lacū & introspectit. & ecce Daniel sedēs in medio leonū, et exclamauit rex voce magna: dicēs. Magn⁹ es dñe de⁹ Danielis & ex traxit eū de lacu leonū. Illos autē, qui p̄dictiōis ei⁹ causa fuerāt, intromisit in lacū: & deuorati sunt in momento corā eo. Tunc rex ait. Pauēāt habitātes in vni uersa terra deum Danielis, quia ipse est liberator, et saluator: faciēs signa & mirabilia in cælo & in terra. qui liberauit Danielē de lacu leonum.

apphēdit & sic eū portauit sublimē. Impetu spūs. i. virtute sua spūali. In loco suo. vnde illū rapuerat. ut lugeret, qz putabat illū extinctum.

tus: ita & p penitentiam placabit. Mistrus ē sup maliciam: quā locutus fuerat. i. p̄nā/ quā fuerat illis interminatus. q̄ qz fuit cōminatoriā. I lis mutatis et pena est mutata.

¶ Feria tertia sequitur.

Congregati sūt ba bylonij. Ex danielē ppheta ca. xiiij. in q̄ pō steaq̄ narrauit quō danielis industria idolum belis euerfuit: em̄c ostē dit quēadmodū babylonij petierunt a rege: vt daniel dederet mortis: & q̄ pacto liberatus est ex lacu leonū: passus in p̄nā alimētōz. Aduersus regē: qz fecerunt in vrbe seditionē. In lacū leonū. i. caueā vbi ad suabāt & custodiebant leones. Duo corpora hominū. qz subdit & duę oues. Erat Abacuc: quō in fame pastus est Daniel & ex leonibus liberatus. Abacuc. vnus ex duodecim pphetis minoribus. Pulmentū. carnes sine ossibus. In triuerat panes. i. ex intrita formauerat. Est at intrita massa isformis cuiuscūq̄ rei. In alueolo. aluens ē vas siue receptaculū rei fluxę. Messoribus. q̄s in messes secādas pduxerat. In vertice eius. pro ex capitis vertice. Capillo. qz capillū capitis.

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Locutus est dñs. Ex Leuit. ca. xix. vbi inter alia legis pcepta: q sequuntur cōmemor-
 rat: q̄ pertinet ad prīmū. Non periurabis. In damnu prunū: q̄ etiā religionē legi-
 dit. Pollues. i. p̄fanabis. Calūniā. falsam accusationē intēans. Tū. violētis q̄busdā
 modis. Opus mercenarij. i. merces ppe illius quē pduxisti. Surdo. atq; p̄inde ab-
 senti. Offendiculum. i.
 obijcē in quē offendens
 cespitet. Personā pau-
 peris. qz in distributiua
 iusticia debet p̄siderari:
 nō aſit in cōmutatiua.

Criminator. i. delator
 criminū occultorum.

Sufurro. i. murmura-
 tor. Cōtra sanguinē. i.

innocētis. Nō oderis.

cum rācore. Publice.

ſim euāgeliū Marthei.

xviii. Si peccauerit in
 te frater tuus: c. ultionē.

amore vindictę. Sicut
 teipm. qz hoc amicitie

lex exigit. Et nihilom̄o
 n̄ in amore ordo qdā ē

vt nos magis amemus
 quam alios.

¶ Fer. v. ſeq̄nti.

Orauit Daniel: dñs

ex Daniele p̄-

pheta. cap. iij. q̄ oſo non

Danielis Azarig in ig-

nis fornace posito tri-

buſt. Dilectū tuū: quē

dilexisti & tranſtulisti in

paleſtinā ex huius caldeo-

rū. Pollicēs. hęc repro-

miſſio Abraam prīmo:

deinde poſteris facta ē

a deo. Imminuti ſum⁹.

exules: diſperſit ab oib⁹

de alijs hoib⁹ p̄cepti.

Non eſt princeps. qz

ſedeſias captiu⁹ erat.

Neq; p̄pheta q̄ nob⁹

denūciat quō ſis placā-

duſ. Neq; holocaustum.

i. ſacrificia q̄ non

habemus ſacerdotes qz

¶ Feria quarta. Lectio libri Leuitici.

Capite. xix.

IN diebus illis. Locutus eſt dñs ad Moysen: dicens.

Loq̄re ad oēm coetum filiorū iſrl: & dices ad eos.

Sancti eſtote. quia ego ſanctus ſum dñs deus v̄r.

Non facietis furtum: non mentiemini: nec decipiet

vnusquīſq; p̄ximum ſuum. Non periurabis in noīe

mco. nec pollues nomen dei tui. Ego dñs. Non facies

calumniā p̄ximo tuo: nec vi opprimes eum. Nō m̄o

rabitur opus mercenarij tui apd te vīq; mane. Non

maledices ſurdo. nec corā cæco pones offendiculum.

ſed timebis dñm deū tuum: quia ego ſum dñs. Non

facies. qd̄ iniquum eſt. nec iniuſte iudicabis. Nec cōſi-

deres perſonā pauperis: nec honores vultum potētis.

Iuſte iudica p̄ximo tuo. Non eris criminator. nec ſuſ-

furro in pplis. Non ſtabis cōtra ſanguinē p̄ximi tui.

Ego dñs. Non oderis fratrem tuum in corde tuo. ſed

publice argue eum. ne habeas ſuper illū p̄ctm̄. Non q̄

ras vltionem. nec memoreris iniurię ciuium tuorum.

Diliges amicum tuum ſicut teipm̄. Ego dñs. Leges

meas cuſtodite. Ego em̄ ſum dñs deus v̄r.

¶ Fer. v. Lectio Danielis prophetae.

Capite. iij.

IN diebus illis. orauit daniel dicens.

Dñe de⁹ ne deſpicias pplm̄ tuum

neq; auſeras miſericordiā tuam a

nobis: p̄pter Abraā dilectū tuū.

& Iſaac ſeruū tuum: & iſrl ſc̄m̄

tuum: quib⁹ locutus eſt pollicens. &

multiplicares ſemē eorum ſicut ſtellas cæli: et ſicut ares

nam. q̄ eſt in littore maris. quia domine imminuti ſu-

mus pluſq; oēs gentes. ſumꝯq; humiles in vniuerſa

terra hodie p̄pter p̄tā n̄rā. Et nō eſt in tpe hoc prīn-

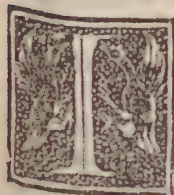
ceps & p̄pheta: & dux neq; holocaustum: neq; ſacrifi-

sunt in captiuitate positi. In anima p̄rita. sic Dauid psal. l. cor p̄ritum humiliasti. Sacrificiū n̄m: scz. cordis p̄riti. Ne p̄fundas nos. q̄ nō impetrat / qd̄ petit: relinquitur. quasi p̄fusus. In mirabilibus tuis. faciē do in n̄ra liberatiōe mirabilia: sicut āte hac fecisti. Da gl̄iam: faciēdo hęc miracula. In omnipotentia. in qua scilicet confidunt. Et sciant. idest experiantur.

¶ Feria sexta sequenti.

dum: neq; oblatio: neq; incensum: neq; locus primitiarum corā te. vt possimus inuenire misericordiam tuam. sed in animo contritū: & sp̄ū humilitatis suscipiamur. Sicut in holocausto arietum & taurorum: et sicut in millibus agnorum pingulum: sic fiat sacrificium n̄m in cōspectu tuo hodie. vt placeat tibi: quia non est confusio confidentib9 in te et nunc sequimur te in toto corde: & timemus te. & q̄rimus faciē tuam. Non confundas nos: sed fac nobiscum iuxta mansuetudinem tuā & scd̄m multitudinem misericordiæ tuæ. Et erue nos in mirabilibus tuis: & da gl̄iam nomini tuo domine: & confundantur omnes. qui ostendunt seruis tuis mala. Confundantur in omni potentia: & robur eorum conteratur. et sciant quia tu es dominus deus solus. & gloriosus super orbem terrarū. Domine deus noster.

¶ Feria. vi. Lectio Ieremię prophetę. Ca. xvij.

IN diebus illis. Dixit Ieremias. Dñe omnes. qui te derelinquunt confundentur. Recedentes a te in terra scribentur: qm̄ dereliquerunt venam aquarum viuentium dominum. Sana me domine. & sanabor: saluum me fac & saluus ero: quoniam laus mea tu es.

Ecce ipsi dicunt ad me: vbi est verbum domini: Veniat. Et ego non sum turbatus: te pastorem sequens: & diem hominis non desideravi: tu scis. Qd̄ egressum est de labijs meis: rectum in conspectu tuo fuit. Non sis tu mihi formidini: spes mea tu in die afflictionis. Confundantur. qui me persequuntur: & non confundar ego. Paueant illi: & non pauca ego. Induc super eos diem afflictionis: & duplici contritione contere eos. Domine deus noster.

Dixit Ieremias. Dñe oēs q̄ te derelinquūt. Et Ieremias. ca. xvij. hęc lēo p̄tinuā ē superiorū: q̄ legebat̄ feria quinta scd̄e dñice in quadragesima. Qui te derelinquunt. seruienti do dijs alienis. In terra. i. in inferioribus terrę. hoc est apd̄ inferos. Veniā aquarū. salientium in vitā eternā. Joānis. iij. Sana me dñe. Ieremię p̄catio ē.

Et sanabor a morbo: q̄ tu solus potes sanare. Ipsi. qbus verba tua denūciant. Verbum dñi. i. pena / quā nobis minabaris. Veniat. i. verbū illud: q̄si dicat: nō veniet. Non sum turbatus. ppter vba eorū.

Scd̄m te. i. mādāta tua exeq̄ns. Diem hominis. i. vitam deliciorū sanū / quā pleriq; hoies sequūt. Qd̄ egressum est. malos coarguēdo. In conspectu tuo: q̄ tu illis mihi iussisti.

Non sis formidini. i. pena / quā alyis es minatus non veniat: sup̄ me. Confundentur pro confundantur. Duplici cōtritione. hoc est mortis et captiuitatis. Contere eos. i. contere vt supra. i. nō optatiue aut imperatiue. sed enūciatiue.

EPISTOLAE

¶ Sabbato sequenti.

Dixerunt impij. Ex Jeremia ppha ca. xvij. paucis vbis immutatis. Nā p eo qđ hic legiſt' dixerūt impij iudgi ad inuicē in originali legiſt'. Et dixerūt venite ⁊ cogitemus ptra Jeremiā cogitationes: ⁊ ē obſtinatio iudgōꝝ in chſm par illi quā habuerunt in ieremiā. Cogitationes. i. vias qb' illi occidam' tāq; ppheta falſa nob' denūciatē. Let a ſacerdote. qz nihilomi nō docebit eā. Cōſiliū a ſapiēte. i. a ſeptuaginta ſeniorib' / qđ moſes inſtituit. Sermo a ppheta. qđ futura nob' denūciat. Percutiam lin gua. teſtimonia falſa in tēdētes. Attēde dñe. deſpectio eſt Jeremię. Audi. ad puniēdū eos. Pro bono malū. qđ dicitur: certe reddiſt' mihi ab his. Fouēā anime meę. i. pñiciē vītę meę. In pſpectu tuo. i. qđ tibi ſim obſecur' faciēdo / qđ illis erāt vtilitati. Clamor de domib'. ſ. ſamer gladio pētiū. Latro nē. qđ eos diſtrahat atq; diſturbet: ⁊ in captiuitatē ducat. Propitius. relinqđo impunitā iniquitatē illōꝝ. In tpe furoris. i. vindictę tuę.

Dñica i ramis palmarū. Rēs. hoc ſentite in vob'. Ex eplā ad philip. ca. ij. philippenſes exēplo chſi paul' ad hūilitatē hortat'. hoc ſentite in vob'. qđ chſus ſenſit in ſe. In forma dei. i. p eſſentia deus. Nō rapinā. qđ rē alienā ſibi viſurpās. Exinaniuit ſe. i. abiecit ſe. For mā fuit. i. hoīs dei fuit iſto geniti. In ſilitudinē. qz ⁊ ſi vcr' hō nō tñ in originali petō genitus. habitu. i. ſigura: vt in greco habet. Viſq; ad mortē. ⁊ nū quēcūq; mortē: ſ. mortē aſcēſiōe. Sup oē nomē. i. qđ ſit chſus deus ⁊ hō. Cēleſtium. tres mūdi partes cōplectitur / cēluū: terras / inferos.

¶ Sabbato. Lcō Jeremię pphete. Ca. xvij. In dieb' ill'. Dixerūt impij iudgi ad inuicē. Venite cogitem' cōtra iuſtū cogitationes. Nō em pibit lex a ſacerdote: nec cōſiliū a ſapiēte: nec ſermo a ppheta. Venite pcutiam' eū lingua: et nō attēdam' ad vnū uerſos ſermōes ei'. Attēde dñe ad me ⁊ audi vocem aduerſariōꝝ meōꝝ. Nūqđ reddet' p bono malū. qđ foderūt fouēā aīę meę: Recordare qđ ſteterim in cōſpectu tuo. vt loqꝛer' p eis bonū: et auerterē indignatiōnē tuā ab eis. Propterea da filios eorū in famē. ⁊ deduc eos in man' gladij. Fiāt vxores eorū abſq; libris ⁊ viduę: ⁊ viri earum interficiantur morte. Iuuenes eorū cōſodiant' gladio in plio. audiat clamor de domib' eorū. Adduces em ſup eos laironē repēte. qđ foderūt fouēā: vt caperēt me. ⁊ laqꝝ abſcōderunt pedib' meis. Tu aut dñe ſcis oīe cōſiliū eorū aduerſum me in mortē. Ne ppitieris iniquitati eorū. et pām eorum a facie tua nō deleat'. Fiāt corrūctes in cōſpectu tuo. in tpe furoris tui abutere eis. Dñe deus noſter.

¶ Dñica in ramis palmarū. Pauli ad phil. ca. ij. Rēs. Hoc em ſentite in vobis: qđ et in chſo Ieſu. Qui cū in forma dei eēt nō rapinā arbitrat' eſt eſſe ſe aq̃lē deo: ſed ſemetipm exinaniuit formā ſerui accipiēs: in ſilitudinē hoīm factus: et habitu inuēt'. vt hō. Hūiliauit ſemetipm fac' obediēs vſq; ad mortē. mortē aut crucis. Prop' qđ ⁊ de' exaltauit illū: et donauit illi nomē: qđ eſt ſup oē nomē: vt in noīe ieſu oē genu ſectat'. cēleſtiū. terreſtriū. et infernōꝝ. Et oīs lingua cōſiteat'. qđ dñs ieſus chſs in gla eſt dei pſis.

¶ Feria secunda sequenti.

Dixit esaias. Dñs deus apuit. Ex esa. ca. l. qđ sine p̄rouersa de christi passiōe intelligendū est: in cuius p̄sona dicit p̄pheta. Apuit mihi aurē insinuando futurā passiōem. Non p̄tradico. Dixit enī fiat volūtas tua. Retrosūm nō abij. s; me q̄rētib; obtuli. Corp; & genas, hoc & euāgelistę testant sicut & q̄ sequitur. Non sum p̄fusus. i. passus a p̄re repulsam.

¶ Fer. ij. Lcō Esaię p̄phetę. Cap. l.

In diebus illis. Dixit esaias. Dñs deus aperuit mihi aurem: ego autē non cōtradico: retrorsum nō abij. Corpus meum dedi percūtētibus: & genas meas vellentibus. Faciem meam non auerti ab increpantibus, & conspuentibus in me: dominus deus auxiliator meus, & ideo non sum confusus. Ideo posui faciem meam, vt petram durissimam: & scio qm̄ non confundar. Iuxta est, qui iustificat me: quis contradicet mihi? Stemus simul. Quis est aduersarius meus? Accedat ad me. Ecce dominus deus auxiliator meus. Quis est qui condemnet me? Ecce omnes quasi vestimentum conterentur: tinea comedet eos. Quis ex vobis timens dominum: audiens vocē serui sui? Quis ambulabit in teneris: & non est lumen ei? Speret in nomine domini: & innitatur super dominum deum suum.

¶ Feria. iij. Lcō Ieremię p̄phetę.

Capite. xj.

In diebus illis. Dixit Ieremias. Domine demonstraſti mihi, & ego cognoui: tu ostendisti mihi studia eorum, & ego quasi agnus mansuetus, qui portatur ad victimā, et non cognoui: quia cogitauerunt super me consilia: dicentes. Mittamus lignum in patrem eius: & erradamus eum de terra viuentium. Et nōnē eius non memoretur amplius. Tu autem domine deus Sabaoth, qui iudicas iuste: & probas renes & corda: videam ultionem tuam ex eis. Tibi enim reuelauī causam meam. Domine deus meus,

ni me. ultionem tuam qua illorum scelera vlciscaris. et hoc non zelo vindicte: sed amore iusticie.

vt petram. ad perpetiendum durissima q̄q.

Qui iustificat me. i. pater qui est iustus: qm̄

vtriusq; eadem natura. Qui condemnet me.

scilicet / iuste, alio qui iniuste condēnatus est.

Conterentur. i. luent p̄gnas. sceleris in me commissi. Serui sui.

idest christi hominis. q̄ (vt ait paulus) formam serui accepit. In

tenebris. scilicet igno-

rantig. Non est lumē ei [quasi dicat] nullus.

Speret in nomine domini. scilicet omnis fide-

lis. Et innitatur. quia in illo est omne

fundamentum et stabilitas.

¶ Feria. iij. sequenti.

Dixit Ieremias. Domine demonstraſti mihi. Ex Ieremias capite. xj. quod totum ad christi passiōem pertinet. Et sunt verba christi sub p̄sona p̄phetę.

Studii eorum. quę omnia mihi reuelasti futura. Lignum. subaudi venenatum puta tantum: sicut rododaphnen.

Tu autem domine. subaudi attende oratio-

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Dicite filiis sion. Ex esa. ca. lxiij. & lxiij. Qui loci de chfo exponit partim de eis adu-
tu: partim de eiusdē passiōe. Dicite filiis sion. i. eccle/ hoc est fidelū pgregatiōi.
Venite p vcturus est. Merces cū eo. cuiq; scdm opa sua. Vocabūt eos. i. angeli.
ppls sc̄tus vctus est. Tu aut. i. ecclesia. Ciuitas q̄sita. quā deus q̄siuit. Et non
derelicta in p̄tate demo-
nū. Quis est iste. h̄ba
sunt āgeloz ad miratū
ch̄ri ascēsiōem. De
edō. i. idumeaybi regna-
uit Esau: q̄ cognouit ē
edō/ hoc ē ruber. De
bosra. ciuitate Arabie.
vbi vestes purpura infi-
ciebāt. In stola sua. i.
veste insigni castitatis.
hoc est in hūanitate.

Ego. ch̄s r̄ndet. p̄o:
pugnator. i. defensor eo-
rū/ q̄ me sequūt. Qua-
re. h̄ba sūt itez āgeloz:
q̄b̄ subdit ch̄ri respōsū.
Torcular calcaui. i.
vuas torculari p̄ q̄s in-
telligimus passiōis tor-
mēta. Nō fuit vir meo-
cū. qz ē ab oib̄ dereli-
ctus. Calcaui eos. h̄c
h̄ba ad tps aliō p̄tinet:
puta ad antichristū.

Dies vltiōis. cui⁹ memi-
nisse necesse ē. Retri-
butiōis. in iudicio vni-
uersali. Circūspexi.
hoc etiā ad supiora p̄ti-
net. De antichristo qdā
h̄c oia intelligūt. s; in
pphet̄ sp̄ ordo p̄mutat
eaz rez: q̄s futuras aut
factas p̄dicarūt.

Dicit Esaias. Dñe
q̄s credidit audi-
tui n̄fo. Ex esa. cap. liij.
q̄b̄ totū de ch̄ri passiōe
exponit. Quis credi-
dit. p̄ credet q̄d est fre-
q̄ns ap̄d pphetas. Au-
ditui n̄fo. p̄ f̄mone quē

¶ Feria quarta. Esaiæ prophetæ.

Capite. lxiij. & lxiij.

Haec dicit dominus deus. Dicite filiis sion. Ecce
saluator tuus venit. Ecce merces eius cū eo: &
opus eius corā illo. Et vocabunt eos ppl̄s sanctus res-
dempti a domino. Tu autem vocaberis q̄sita ciuitas:
& nō derelicta. Quis est iste. qui venit de edon tin̄tis
vestibus de bosra: iste formosus in stola sua: gradiens
in multitudine fortitudinis suę. Ego. qui loquor iusti-
ciam. & p̄pugnator sum ad saluādum. Quare ergo
rubrum est indumentum tuum. & vestimēta tua sūt
cut calcātium in torculari? Torcular calcaui solus. &
de gentibus non est vir mecum. Calcaui eos in furo-
re meo: & cōculcaui eos in ira mea. Et aspersus est san-
guis eorum super vestimenta mea: & oia indumēta
mea inquinavi. Dies em̄ vltiōis in corde meo: ānus
retributionis meę venit. Circūspexi: & nō erat auxilia-
tor q̄sui. & nō fuit. q̄ adiuuaret. Et saluauit mihi bra-
chiū meū. et indignatio mea. ipsa auxiliata est mihi. Et
conculcauit ppl̄s in furore meo. & inebriaui eos in
indignatione mea. & detraxi in terrā virtutē eorum.
Miserationum dñi recordabor. laudē dñi super oib̄
q̄ reddidit nobis. Dominus deus noster.

¶ Lectio Esaiæ pphetæ. Cap. liij.

In diebus illis Dixit esaias. Dñe quis credidit auditui
n̄fo: & brachiū dñi cui reuelatū est. Et ascendet sicut
virgultum corā eo: & sicut radix de terra sicut
ti. Non est species ei neq; decor. Et vidimus eū: & nō
erat aspect⁹: & desiderauim⁹ eū despectū & nouissimū
virozū virū dolorū. & scientē infirmitatē. Et q̄si
absconditus vultus ei⁹. & despect⁹. vnde neq; reputau-
mus eum. Vere languores n̄ros ipse tulit: & dolores
n̄ros ipse portauit. Et nos putauim⁹ eum q̄si leprosu:
& pcussum a deo. & humiliatū. Ipse autē vulnerat⁹ est

ā spū scō audiuimus. Brachū dñi. i. filius / p quē p̄ opatur. qñ dicat: paucis. Et
ascēdet. i. nāscet. Cor. i. co. s. p̄re. Quasi h̄gultū. i. i. ruter. De terra sitiēt. i. de h̄gme
impositura. Species. cū illuderet a iudeis. Et desiderauim⁹ hoc fecerūt p̄farche &
pp̄berg. Quasi abscedit. p̄re pudore. Nec reputauimus. s. saluatore: s̄ erat re n̄a.
Quasi leprosus. cū nō eēt. pacis n̄re. recōciliatōis cū deo. Cui⁹ luore. i. sanguis

propter iniquitates n̄ras: attritus est p̄pter scelera n̄a.
Disciplina pacis n̄re super eum: & luore ei⁹ sanati sum⁹.
Oēs nos q̄li oues errauimus. vnusquisq; in viā
suā declinauit: & posuit dñs in eo iniquitatē oīm n̄m.
Oblat⁹ est quia ipse voluit. & non apuit os suū. Sicut
ouis ad occisiōē ducet: & q̄li agn⁹ corā tondente se
obmutescet: & non apiet os suū. De angustia & de
iudicio sublat⁹ ē. Gñationē ei⁹ quis enarrabit? Quia
abscisus est de terra viuentiū. Propter scelus ppli mei
perculsi eum. Et dabit impios p̄ sepultura. & diuites
p̄ morte sua: eo q̄ iniquitatē non fecerit: nec dol⁹ fues
rit in ore ei⁹: & dñs voluit cōterere eū in infirmitate.
Si posuerit. p̄p̄cto animā suā: videbit semē longeuū.
& voluntas dñi in manu ei⁹ diriget. p̄ eo qd̄ tradidit
in mortē animā suā: & cum sceleratis reputatus est. Et
ipse p̄tā m̄liorum tulit: & p̄ trāsgressoribus rogauit
vt non perirent. Dicit dominus omps.

¶ Fe. v. in coena domini. Ad Cor.
rinth. s. Cap. xj.

Fratres. Conuenientibus ergo vobis in vnum. iā
non est dominicā coenā māducare. Vnusquisq;
eū suā coenā p̄sumit ad māducandum. Et alius
quidem esurit: alius autē ebrius est. Nunquid domos
non habetis ad māducādū & bibendum? Aut eccle
siam dei contemnitis: & confunditis eos. qui non ha
bent? Quid dicā vobis? Laudo vos: in hoc nō laus
do. Ego em̄ accepi a domino: quod. & tradidi vobis:
quoniam dominus Iesus in qua nocte tradebatur:
accepit panem: & gratias agens fregit. & dixit.

habetis. in gr̄eco nō particulam habet. qñ dicat: nō licet vobis facere ante cōtionem.
Contēntie. nō venietes cū alijs. Cōfundite. in eoz p̄fusiōē hoc faciētes. Laudo
vos. subaudi in alijs. A dño. i. m̄li hoc reuelauit. Tradebatur. a iuda p̄ditore.

ne decolori. Iniquitatez
oiz. vt vno p̄ oib⁹ satis
faceret. Oblat⁹ ē. i. ad
passiōē venit. De an
gustia. s. mortis p̄ resurre
ctionē. Et de iudicio. q̄
oēs descēdebāt ad infer
ros. Sñationē ei⁹. s. dñi
uinā. Qñ si legeret q̄re:
sensus eēt manifest⁹. nā
dixit ineffabilē ei⁹ gñas
tionē: sed ait mortuus ē.
rñdit. p̄p̄ scelus. &c.
Perculsi ē. i. p̄cuti p̄
missi. Et dabit impios.
mortis autores: q̄ factū
est hierosolymis a Tio
to euersis. Si posuerit
aias. s. ponet. igit̄ vide
bit. Semē lōgē. i. ch̄ria
nūmū lōgetatez patē
tē. & vsq; in sc̄i finē per
manētē. Voluntas dñi
per illum fiet.

¶ Fe. v. in cena dñi.
H̄c. Cōuenientibus
vobis. Et. i. pau
li epla ad Corint. ca. xj.
Corinthios paulus isti
tuit circa corpis Ch̄ri
cōmuniū vsq;. Cōueniē
tibus in vñ. ad sacra
mētē eucharistie partici
pationē. Nō est. i. non
p̄tingit vob. Ipnica ce
nā. q̄ ordinē perturbat.
P̄sumit. i. ēre sumit.
scz quā veniat ad cōio
nē. Ebrius est. & vno
q̄ p̄sumpfit. Domos

Fregit post h̄ba p̄secratiōis. Silt calicē. i. vinū in calice. Nouū testamētū. quē admodū
 vet̄ in sanguine agnita et nouū in sanguine ch̄rl. Annūciabit̄. sp̄az recolēdo et memo
 rādo. Donec veniat. in fine sc̄li ad iudicādū. Oīesa deinde tāti sac̄i institutiōe: demō
 strat q̄lter sit sumēdū. Indigne. i. nō obfuitis: q̄ sunt obfuita. Reus erit. accusandū
 veniet. Probet se. i. p̄ficiētā suā examinet. Nō dijudicās. i. discernēs hūc cibū spiritālē.
 Ideo. i. ex hac causa qd̄
 indigne accipiūt. Dor
 mūt. obetit. Iudicare
 mur. i. a deo p̄ talē mo
 dū. Dū iudicamur. i. a
 dño sic castigamur.
 Dānemur. i. eternāl̄.
 ¶ 1. Fe. vj. seq̄nti.

In tribulatiōe sua.
 Ex Osee p̄ph̄a ca.
 vj. in q̄ p̄ph̄a demōstrat
 miserationē diuinā et im
 p̄niis q̄bus h̄ec misicor
 dia p̄cedit. Dicit igit̄.

In tribulatiōe sua. i.
 p̄cōz p̄nitētia. m̄ae
 qd̄ fuit sub iōāne bap̄ti
 sta: q̄ p̄cessit ch̄r̄: vt lu
 cifer solē. Venite. h̄ba
 sunt p̄peratiū ad bap̄
 tismā iōānis. Cepit. in
 captiuitatem duxit.
 Percussit. idē dixit sed
 alijs h̄bis. Post duos
 dies. q̄b̄ fuit ch̄s in se
 pulchro. Suscitabit
 nos. qz illī resurrectione
 fuit causa nostrē: vt ait
 paul̄. Quasi diluculū.
 qz ē lux vera et sol iusti
 cig. Imber temporar
 ius. i. opportū ad ter
 rē fertilitatē. Serotis
 nus. ideoqz magis desol
 derat. Quid faciā. dñs
 cit q̄b̄ misicordia deo
 negat. Ephraim et iu
 da. duas trib̄ alloq̄t̄.
 Nubes matutina. q̄ dis
 soluit et dissipat a sole sine vtilitate. Dolui in p̄phetis. i. p̄ p̄phetas vos cor̄xi. Et
 occidi eos. i. a vobis occidi p̄missi: cū p̄dicarēt h̄ba mea. Et iudicia tua p̄ q̄ p̄meris.
 Quasi lux. qz manifesta erūt. Misicordiā volui. subaudi a te. Et sciētā dei. i. cogni
 tionem. vos autem non cognouistis aut cognoscere voluistis.

Accipite & manducate. Hoc est corpus meū: qd̄ pro
 vobis tradet̄. Hoc facite in meā cōmemorationē. Silt
 & calicē: post q̄ carnauit. dicens. Hic calix nouū testā
 mentū est in meo sanguine. Hoc facite q̄uēscūqz: bibe
 tis: & in meā cōmemorationē. Quotiescūqz em̄ m̄a
 dacabitis panē hunc: & calicē bibetis: mortē dñi anū
 ciabitis donec veniat. Itaqz quicūqz mādūcauerit pa
 nem: & biberit calicē dñi indigne. reuserit corpis. &
 sanguinis dñi. Probet aut̄ seipm̄ hō: & sic de pane illo
 edat. & de calice bibat. Qui em̄ mādūcat & bibit in
 digne: iudiciū sibi mādūcat. et bibit: nō dijudicās cor
 pus dñi. Ideo inter vos multi infirmi & imbecilles: &
 dormiunt mlti. Qd̄ si nosmetipsos dijudicarem̄.
 non vtiqz iudicarem̄. Dum iudicamur autē. a dño
 corripimur: vt nō cū hoc mūdo damnemur.

¶ 1. Fe. vj. in paralceue. Lcō Osee. ca. vj.
Haec dicit dñs. In tribulatiōe sua m̄ae cōsurgēt
 ad me. Venite. et reuertamur ad dñm: quia ip̄e
 cepit et sanabit nos: p̄cūtiēt. et curabit nos. Viuificabit
 nos post duos dies: & in die tertio suscitabit nos: &
 viuemus in cōspectu eius: & sciemus. seq̄murqz. vt cō
 gnoscāmus dñm. Quasi diluculum p̄parat̄ ē egres
 sus ei⁹: & venit q̄si imber nobis tēporaneus. & serotis
 nus terrae. Quid faciā tibi ephraim? quid faciā tibi
 iuda? Misericordia v̄ra q̄si nubes matutina. & quasi
 ros mane pertransiens. Propter hoc dolui in p̄phet
 tis: & occidi eos in verbis oris mei: & iudicia tua q̄si
 lux egredientur. Quia misicordiā volui: & non sa
 crificium. & scientiam dei plusqz holocaustum.

C Exodi. Capite. xij.

IN diebus illis, Dixit dñs ad Moysen & Aaron in terra egypti. Mensis iste vobis principium mensium: primus erit in mensibus anni. Loquimini ad vniversum cœtum filiorū isrl̃: & dici-

te eis. Decima die mensis huius: tollat vnusq̃q̃ agnū p̃ familias & domos suas. Sin autē minor est nūerus vt sufficere possit ad vescēdū agnū: assumat vicinum suum, q̃ cōiunctus est domui ei⁹, iuxta numerum aīa rum, q̃ sufficere possint ad esum agni. Erit autē agnus absq̃ macula: mascul⁹ annicul⁹, iuxta quē ritū, et. tolle tis & hēdum: & seruabitis eū ad vsq̃ q̃rtā decimā diē mēsis hui⁹. Immolabitq̃ eū vnīuersa mltitudo filiorū isrl̃ ad vespērā: & sument de sanguine eius, ac ponent sup vtrūq̃ postē: & in supliminarib⁹ domorū: in q̃ bus comedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni: & azymos panes cū lactucis agrestib⁹. Non comedetis ex eo crudū qd, nec coctū aq̃: sed assum tm̃ igni. Caput cū pedib⁹ ei⁹ & intestinis vorabitis: nec remanebit quicq̃ ex eo vsq̃ mane. Si quid residuum fuerit: igne comburetis. Sic autē comedetis illū. Renes ṽros accingetis: & calciamenta in pedibus, tenētes baculos in manibus: & comedetis festinanter. Est enim phase, id est transitus domini.

C Sabbato sancto paschæ, Genesis.

Capite primo.

IN principio creauit deus cælū & terrā. Terra autē erat inanis & vacua: & tenebræ erant super faciem abyssi: & spūs dñi ferebat sup aq̃s. Dixitq̃ de⁹. Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit de⁹ lucem q̃ esset bona: & diuisit lucē a tenebris. Appellauitq̃ lucem diē: et tenebras noctem. Factūq̃ est vespere: & mane dies vn⁹. Dixit q̃q̃ deus. Fiat firmamētū in medio aq̃rum: & diuidat aq̃s ab aquis. Et fecit de⁹ firmamētū. Diuisitq̃ aq̃s, q̃ erāt sub firmamēto ab his, q̃ erāt sup firmamētum, & factum est ira. Vocauitq̃ deus firmamentum cælum. Et factum est vespere: & mane dies secundus. Erant ⁹ de⁹. Cōgregent aq̃, q̃ sub cælo sunt in loca

Dixit dñs ad Moysen & Aaron. Et li. Exodi. ca. xij. In q̃ agit de celebratiōe agni paschal̃: q̃ p̃signabat ch̃ri passiōez. Mēsis iste. i. lūa. prima. q̃noctio ṽro: q̃ fere p̃tingit in mēse Martio. Prim⁹ erit. q̃s iudei adhuc obfuit p̃ intercalatiōe.

vnusq̃q̃. i. p̃familias.

Tollat agnū. q̃ poterat esse q̃q̃ hēd⁹: vt paulo post dicitur. Tollet

z hēdū. nō q̃s vtrūq̃ de berēt sacrificare: s̃z alte rursū. Ad vesp̃as. post occasus solis ei⁹ diei.

Vtrūq̃ postē. i. vtrūq̃ ostiū siue ianuā. Azymos panes. i. sine fermēto: Lactucis agrestib⁹. i. amaritudinib⁹: vt ē in hebreo. Coctū aq̃. i. elictū. Accingetis. q̃s expediti ad singā: hoc ē p̃meti t cū baculis: q̃s est viator. Est em̃ phase q̃s seq̃t trāsire dñi ab interp̃te adiectū est. Et nota q̃ hic phase nō ponit p̃prie: s̃z p̃ allusiōe ad transitū angeli p̃uentientis p̃mo genita egyptiorum.

C Sabbato seq̃nti.

IN principio creauit

de⁹. Et Gen. l. ca. j.

In q̃ agit de creatione

mūdi: q̃s p̃rius ad p̃mū articlū fidei: in qua

potissimū instituebatur

eo die cathecumēniz

p̃sertim illis t̃p̃ib⁹ esset

manicheorum secta f̃re

q̃no. q̃ dicebāt hęc ṽsibilia: nō a deo: s̃z a deo

d

ne fuisse creata: & quia lectio quæ ad contextum attinet est plana: non tamquam nisi quoddam locos ambiguos. Iuanis & vacua. i. non ornata: vt nunc est. Ferebatur super aquas. in hebreo volitabat: in chaldeo in fustabat. Hieronymus in hebraicis questionibus incubabat aquas: siue fonebat aquas. Fiat in hebreo sit lux. Dies vnus. idemque primus omnium dierum. Aquas ab aqua. i. celum crystallinum ab inferioribus elementis. vnde in cantico aque omnes quæ super celos sunt. Cuius semen. sicut nuclei in pomis: & grana in siliquis: & spicis: vnde possint resseminari. Eas in firmamento. idest in octaua sphaera. Reptile. idest aquatilia: quæ potius reptant quam gradientur. Cetera grandia. pura balenas: orcas phiseteras. Omne volatile. etiam aues ex aqua produxit. xpusculum et feminam. hinc forte plato in symposio accepit quod homo in vtroque sexu est creatus primus: deinde sectus in vtroque sexum. et adhuc secabilis. quoniam omnia membra habet duplicia. Omnis ornatus eorum. Celi / Stelle / Sol / et Luna. Terra arborum et animalium.

cum vnum: & appareat arida. Factumque est ita. Et vocauit deus arida: terram: congregationesque aquarum appellauit maria. Et vidit deus quod esset bonum. & ait. Generuminet terra herbam virentem: & facientem seminem: & lignum pomiferum faciens fructum iuxta genus suum. cuius semen in semetipso sit super terram. Et factum est ita. Et produxit terra herbam virentem: & facientem semen iuxta genus suum: lignumque faciens fructum. et habens vnumquodque sementem secundum speciem suam. Et vidit deus quod esset bonum. Factumque est vespere: & mane dies tertius. Dixit autem deus. Fiant luminaria in firmamento caeli: & diuidant diem ac noctem. et sint in signa. & tempora. & dies: & annos: vt luceant in firmamento caeli: & illuminent terram. Et factum est ita. Fecitque deus duo luminaria magna: luminare maius: vt præesset diei: et luminare minus. vt præesset nocti: & stellas. Et posuit eas deus in firmamento caeli: vt lucerent super terram: et præessent diei ac nocti. & diuiderent lucem ac teneret bras. Et vidit deus quod esset bonum. Factumque est vespere: et mane dies quartus. Dixit etiam deus. Producant aquæ reptile animarum viuentis: & volatile super terram sub firmamento caeli. Creauitque deus cetera grandia: & omnem animam viuentem atque morabilem. quam produxerant aquæ in species suas: & omne volatile secundum genus suum. Et vidit deus quod esset bonum. benedixitque eis: dicens. Crescite & multiplicamini: & replete aquas maris: auesque multiplicentur super terram. Et factum est vespere: et mane dies quintus. Dixit quoque deus. Producat terra animam viuentem in genere suo iumenta & reptilia: & bestias terræ secundum species suas. Factumque est ita. Et fecit deus bestias terræ iuxta species suas. et iumenta. & omne reptile terræ in genere suo. Et vidit deus. quod esset bonum. & ait. Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram: & præstitimus piscibus maris. & volatilibus caeli: & bestijs vniuersisque terræ: omnique reptili. quod mouetur in terra. Et creauit deus hominem ad imaginem & similitudinem suam: ad imaginem dei creauit illum. masculum & foeminam creauit eos. Benedixitque illis deus: &

ait. Crescite & multiplicamini: & replete terram: & subijcite eam: & dominamini piscibus Maris & volatilibus celi: & vniuersis animantibus, quæ mouentur super terram. Dixitq; deus. Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem semen super terram. & vniuersa ligna, quæ habent in semetipsis sementem generis sui, vt sint vobis in escam: & cunctis animantibus terræ: omniq; volucris celi & vniuersis, quæ mouentur in terra: & in quibus est anima viuens, vt habeant ad vescendum. Et factum est ita. Viditq; deus cuncta, quæ fecerat: & erant valde bona. Et factum est vespere, & mane dies sextus. Igitur perfectus sunt celi & terra: & omnis ornatus eorum. Compleuitq; deus die septimo opus suum quod fecerat, et requieuit die septimo ab vniuerso opere quod patrarat.

¶ Lectio exodi. Capite: xliij.

N diebus illis. Factum est in vigilia matutina, & ecce respiciens Dominus super castra ægyptiorum per columnam ignis, et nubis: interfecit exercitum eorum, et subuertit rotas curruum, ferebanturq; in profundum. Dixerunt ergo

ægyptij. Fugiamus israel: dominus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait dominus ad Moysen. Extende manum tuam super mare: et reuertantur aquæ ad ægyptios super currus et equites eorum. Cumq; extendisset Moyses manum contra mare, reuersum est primo diluculo ad priorem locum. Fugientibusq; ægyptijs occurrerunt aquæ, et inuoluit eos dominus in medijs fluctibus. Reuersæq; sunt aquæ, et operuerunt currus: et equites cuncti exercitus Pharaonis, qui sequentes ingressi fuerant mare, nec vnus quidem superstituit ex eis. Filij autem Israel perrexerunt per medium siccæ maris, aquæ eis erant quasi pro muro a dextris et a sinistris. Liberauitq; Dominus in die illa Israel de manu ægyptiorum, et viderunt ægyptios mortuos super littus maris, et manum magnam, quam exercuerat Dominus contra eos. Timuit populus Dominum: et crediderunt Domino et Moysi seruo eius. Tunc cecinit Moyses et filij Israel carmen hoc domino: et dixerunt.

¶ Lectio Esaiæ prophetæ. Capite quarto.

Factum est in vigilia. Ex Libro Exodi. capite quarto decimo. In quo postea quam dixit profectio nem hebreorum ex ægypto: et maris rubri diuisionem: ægyptiorum in sequentium ardorem: nunc quod deus fecerit in hostibus per dendis. In vigilia matutina: quia hoc in quattuor vigiliis diuinitas debatur. Per columnam ignis et nubis. in quibus hebreos protegebat. Exercitum. hoc est magnam partem exercitus.

Ægyptij. qui non erant occisi. Ad ægyptios. id est contra ægyptios.

Quod vero quidam dicunt mare diuisum per duodecim meatus et vnamquamq; Tribum suam iter arripuisse: ego nescio vnde hoc acceperint.

Timuit populus Dominum: et crediderunt Domino: et Moysi seruo eius. Tunc cecinit Moyses et filij

EPISTOLAE

Apprehendet septē mulieres. Ex esaiā. ppha. ca. iiii. In quo posteaq; ppheta f̄ dixit
 variationē & mala p̄uentura nūc qd inde seq̄t ostendit: dices qd viris bello interēptis.
 Septē mulieres & p̄uenerūt hebrei: nūc & septenariū. p plurib; ponere. Panē n̄z. i.
 n̄ris manib; acq̄sūtū. & sic dē vestib;. Nōmē tuū. sc̄. qd dicamur vxores tuz. Opprobriū
 n̄m. sterilitatis sc̄. aut viduitatis. In die illa. sc̄. legē ḡgē. Germē dñi. ch̄s dei s̄
 llus. fruct; terrē. i. ḡ
 gimis ch̄i n̄ris. Qui
 saluati sūt. i. crediderūt
 ex iudēis. In sion. i. in
 ecclia. In vita. i. in li
 bro vitę: in q̄ sc̄i p̄scrip
 ti sūt. Si abluerit. i. i
 mo qz abluet. sic enīz in
 plurib; locis reperit.
 Filiaz sion. i. ecclēsię.
 Iudici; & ardor;. i. iusti
 cię & amoris: nā. p̄pter
 hęc duo ch̄s p̄ nobis
 passus est. Et creauit
 dñs. ad bonoz p̄solatio
 nē & p̄tectionem: p̄crea
 bit. Nubē. i. in ymbz
 q̄ p̄teget ab estu. p̄er
 diē. quēadmoduz filios
 israel p̄cedebat p̄ diē
 in columna nubes: & su
 mitz p̄ noctem in flāma
 ignis: ad q̄ hoc in loco
 alludit.

Haec ē hereditas.
 Ex eodē esaiā. ca.
 iiii. In calce capitis: qd
 iūgit cū p̄ncipio capiti.
 Iy. qd iā expōsitū est su
 pra sc̄. vi. dñice. iij. in.
 xl. pete illinc expōsitio
 nē cū lēōne.

ceptorē gētib;. Ecce gentē, quā nesciebas vocabis: et gētes, q̄ nō cognouerūt
 te ad te current p̄pter dñm deū tuum, et sc̄m isrl: quia glificauit te. Querite
 dñm dū inueniri pōt; inuocate eū dum p̄pe ē. Derelinq̄t impi; viā suā: & vir
 iniqu; cogitationēs suas: et reuertat ad dñm et miserebit eī: et ad deum n̄m,
 qm̄ multus est ad ignoscendum. Non em̄ cogitationes meę cogitationes
 v̄rę: neq; vię v̄rę vię meę: dicit dñs. Quia sicut exaltant celi a terra, sic
 exaltatę sunt vię meę a v̄is v̄ris: et cogitationēs meę a cogitationib; v̄ris.
 Et quō descendit imber, et nix de cælo, et illuc vltra non reuertet: sed inebriat.

In dieb; ill. Apphēndēt septē mulieres virū vnum
 in die illa: dicētes. Panē n̄m comedemus: et vestis
 mētis n̄ris opiemur: tñm modo inuocet nōmē tuū sup
 nos, aufer opprobriū n̄m. In die illa erit germen dñi
 in magnificētia et glia: fruct; terrē sublimis: et exulta
 tio his, qui saluati fuerint de isrl. Et erit oīs, qui relictus
 fuerit in s̄o & reliqu; in Ierlm: sc̄tūs vocabit oīs, qui
 script; est in vita in Ierlm. Si abluerit dñs sordē filiaz
 rū s̄o: et sanguinē Ierlm lauerit de medio eius: in spū
 iudici; et spū ardoris. Et creabit dñs sup oēm locum
 mōris s̄o, et vbi inuocatus est, nubē p̄ diē & fumū &
 splēdorē ignis flāmātis in nocte. Super oēm em̄ glā
 p̄fectio et tabernacūm erit in ymbracūm diei ab estu,
 & in securitatē & absconsiōem a turbine et a pluuia.

C Lectio Esaię pphetę. Cap. lv.

Haec est hereditas seruorū dñi: et iusticia eorum
 Hapd me: dicit dñs. Oēs sitiētes venite ad aq̄s: &
 qui nō habetis argētum p̄perate: emite, et comedite.
 Venite emite absq; argēto: et absq; vlla cōmutatione
 vinū et lac. Quare appēditis argētū nō in panib;: &
 laborē v̄rm nō in saturitatē? Audite audiētes me: &
 comedite bonū, et delectabit in crassitudine aīa v̄ra.
 Inclinate aurē v̄ram et venite ad me: audite & viuēt
 aīa v̄ra. Et seriā vobiscū pactū sempiternū: misericordi
 dias dauid fideles. Ecce testē p̄p̄is dedi eū: ducē ac p̄
 p̄

terram, et infundit eam: & germinare eā facit: & dat semen ferenti: & panē comedenti, sic erit verbū meū, qđ egredietur de ore meo. Non reuertetur ad me vatum: sed faciet qđcunq; volui: & p̄sperabitur in his, ad quæ misi illud. Dicit dñs omp̄s.

¶ Ad Colossenses, Cap. iij.

Rēs. Si cōsurrexistis cū christo: q̄ sursum sunt q̄ris te: vbi ch̄s est in dextera dei sedēs. Quē sursum sunt sapite: non q̄ super terrā. Mortui em̄ estis: et vita v̄ra abscōdita est cū ch̄o in deo. Cū aut̄ ch̄s apparuit vita v̄ra: tūc et vos apparebitis cū ipso in gl̄ia. paruit vita v̄ra: tūc et vos apparebitis cū ipso in gl̄ia.

¶ Dñica in resurrectione. Ad Corin. ca. v.

Rēs, Expurgate vetus fermentū: vt sitis noua cōsp̄sio: sicut estis azymi. Etenim pascha n̄m immolatus est ch̄us. Itaq; epulemur, Non in fermento veteri: neq; in fermento maliciæ, & nequitia: sed in azymis syn̄ceritatis, & veritatis.

¶ Fe. ij. Actuum. Cap. x.

In dieb9 illis. Stās Petr⁹ in medio plebis: dixit. Viri fr̄es, vos scitis qđ factū est v̄bū p̄ vniuersam iudeā. Incipēs em̄ a Galil̄ea post baptismū, qđ p̄dicauit Ioānes Iesum a Nazareth: quō vnxit eū deus sp̄s sc̄to & v̄tute: qđ p̄trāsūt bñfaciēdo et sanando oēs opp̄ssos a diabolo: qm̄ degerat cū illo. Et nos testes sumus oīm, qđ fecit in regiōe Iud̄eorū et Ierl̄m: quē occiderūt suspēdentes in ligno. Hūc de⁹ suscitauit tertia die & dedit eū manifestū fieri nō omni pp̄lo, sed testib9 p̄ordinatis a deo nobis, qđ māducauimus & bibimus cū illo: postqđ resurrexit a mortuis. Et p̄cepit nobis p̄dicare pp̄lo: & testificari, quia ipse est, qui cōstitutus est a deo iudex viuorū & mortuorū. Huic oēs p̄phetę testimonium phibent: remissionē p̄cc̄torum accipe p̄ nomen eius: omnes, qui credunt in eum.

Corinthios hortatur expulsis veteribus peccatis.

In dieb9 illis. Stās petr⁹ in medio. Ex actib9 ap̄loz ca. x. in qđ petr⁹ accersit a Cornelio cēturione et rogat⁹ ab illo et alijs cōplurib9: vt de ch̄i religioe illos doceret: inter cetera hec dicit. Vos scitis etc. Verbū. I. p̄dicatiois euāgelicę: Incipēs em̄. I. a Galil̄ea vñ incepit p̄dicare posteaqđ baptizat⁹ est ch̄s, nā antea non p̄dicauit.

Rēs. Si cōsurrexistis cū ch̄o. Ex eplā pauli ad Colos. ca. iij. in qđ po stes qđ illos in fidei v̄tute instruit: nūc hortat illos ad bōa sp̄s ritualia optāda. Conosurrexistis. p̄ fidē et charitatē. Quē sursum sūt. i. celestia. Vbi. s. in celo. Mortui estis. i. in ch̄o in baptismate p̄sepulti. Abscōdita. qz mortui mūdo: vni aut̄ dō. Cū apparuerit in iudicio finali. Vita v̄ra. i. p̄ quē viuistis. Apparebit cū ipso eludē gl̄ie p̄ncipes.

¶ Dñica i resurrectione.

Rēs. Expurgate vetus fermentū. Ex eplā pauli ad Cor. j. ca. v. qz in fine p̄cedūt lēōnis dixit ap̄ls cauēdum eē ab inani gl̄ia. qz modicū fermentū totā massam corrūpit: sic parua scintilla magnū excitat ignē. Nūc infert iustitias expurgate. etc. hoc est nō resideat in vobis aliqđ sōmes veteris p̄cc̄ti.

Noua cōsp̄sio. i. massa sine mixtura. Sicut estis azymi. i. p̄ baptisō mū a p̄cc̄o veteri mūda ti. et alludit ad p̄as azymos qđ in pascha v̄scebāt. Pascha n̄z. qđ signabat p̄ agnū: sicut p̄ azymos p̄as/puritas n̄z p̄scitig. Igitur ad has epulas Ap̄stolus

¶ Feria. ij. sequenti.

Iesum nazarenū. p̄structio inusitata idiomati latino. Quō. s. spū scō vixit eū. s. iesum sic p̄s. cui⁹ participatio ei⁹. Pertrāsīt. s. p̄ oēm iudeā. Testes sum⁹. qz oibus interfuit. nō omni populo. qz ea q̄ trāscedūt naturā de⁹ reuelat p̄mo supioribus ordinibus: & per illos inferiorib⁹. Nobis. s. testibus. qbus dixit: & eritis mihi testes in ierl̄z & iudea. Iudey vinoz. qz p̄ oē iudiciū dedit filio. iō. a. ca. v. Oēs. pph̄e. i. nō solū nos sum⁹ testes.

¶ C Fe. iiij. sequenti.

Surgēs paulus et manu. Ex actibus apostolor. cap. xij. inq̄ narrat quōd paul⁹ apl⁹ venit Antiochiā cognōmine p̄sidi⁹: ad differētiā Antiochię magne. ubi rogat⁹ a principibus synagogę: hūc h̄z fmo nē. Manu. sic em̄ fieri p̄suevit. vt p̄feri⁹. fert anim⁹ calide fecisse filētia r̄p̄e maiestate manus. Tob. s. q̄ estis ex gñe Abrahā ch̄fo p̄dicāte. qd missus ē ad oues q̄ perierūt dom⁹ israel.

Verbū salutis. i. ch̄s saluator. Qui habitabāt. i. plebe. Et principes. i. maiores. Ignorātes. qz si dñm glorię cognouissent: nunq̄ crucifixissent illū. Voces pphetar. s. ignorātes.

Impleuerūt. s. oia q̄ sunt de illo scripta. Cū p̄sumassent. s. mali exiudicis. Deponētes. s. boni. Suscitauit eum. i. ch̄s hoiez. Per dies multos. s. p̄ q̄dragta. Ad plebē. i. ap̄s multitudinē. Et nos. auctoritate scripture pbat repromissionē Abrahę factā in filiis illorū esse cōpletū per ch̄s iesū.

¶ C Fe. iij. Actuum ap̄lorum. ca. xij.

IN dieb⁹ illis. Surgens autē paulus. & manu silentiū indicēs: ait. Viri fr̄es filij gñis Abrahā: & q̄ in vobis timēt deū. vobis verbū salutis huius missum est. Quis em̄ habitabāt ierl̄m & principes ei⁹ hunc ignorātes. & voces pphetarū. q̄ per oē sabbatum legunt⁹: iudicātes impleuerūt. Et nullā causam mortis inueniētes in eo: perierūt pilato. vt interficerēt eū. Cūq̄ cōsumassent oia. q̄ de eo scripta erāt. deponētes eum de ligno: posuerūt eū in monumento. De⁹ vero suscitauit eum a mortuis tertiā die: q̄ visus est p̄ dies multos his. q̄ simul ascēderāt cū eo de Galilea in ierl̄m: qui vsq̄ nūc sunt testes ei⁹ ad plebē. Et nos vobis annūciām⁹ eā. q̄ ad p̄res n̄ros repromissio facta est. qm̄ hāc deus adimpleuit filiis v̄ris resuscitās iesū ch̄m dñm n̄rm.

¶ C Fe. iij. Actuum ap̄lorum. Cap. iij.

IN dieb⁹ illis. Ap̄iens Petrus os suū: dixit. Viri israelite. & q̄ timetis deū audite. De⁹ abrahā & de⁹ isaac & de⁹ iacob: & de⁹ patrū n̄rorū glificauit filiū suū iesum. quē vos qdē tradidistis & negastis āte faciē Pilati. iudicāte illo dimitti. Vos autē sc̄tm & iustū negastis. & peristis virū homicidā donari vobis. auctorē vero vitę interficistis: quē de⁹ suscitauit a mortuis: cui⁹ nos testes sum⁹. & nūc fr̄es scio. q̄ ignoratiā fecistis: sicut & principes v̄ri. De⁹ autē. qui p̄nunciauit p̄ os omnium pphetarum pati ch̄m suū impleuit sic. Ponitami ni igit & cōuertimini: vt deleant p̄cā v̄ra.

¶ C feria quarta sequenti.

Perierēs petrus os suū. Ex actib⁹ apostolor. ca. iij. S; hęc v̄ba q̄ ponūt. s. viri israelite. & q̄ timetis deū audite. aliāde sumpta sunt & gemmate diuini officij adiecta. Verba autē petri hęc sunt. De⁹ Abrahā. & c. q̄b⁹ v̄bis petrus vixit ad populū sup̄e miraculū ill⁹: qd claudū ambulare fecit: dicit⁹ nō in vr̄ute. p̄cia id ē. cū ē: s; in nomine iesu ch̄risti illius quē crucifixērāt. Illo iudicāte dimittit. i. dimittēdū esse: id em̄ pilatus censebat. Virū homicidā. i. barrabbā sedinosum illū atq̄ p̄inde homicidā. De⁹ autē

EPISTOLAE

¶ Feria sexta sequenti.

Christus semel p peccis. *Ex. Petri epla. ca. iij.* In quo petrus fideles instruit dicēs: q̄ melius est bñfacere q̄ malefacere: ponit exēplū de ch̄so: q̄ mortuus est p peccis nō suis / s; nris. Mortificatos carne. i. insensibiles factos ad desideria carnis. triuificatos spū. i. intelligētes spūalia. In quo p̄dicatio Noe vocādo ad penitentiā p̄cora fuit figura p̄dicationis ch̄i: ideo dicit in q̄. i. ad significādū p̄corū mortificationem in carne: z viuificationē in spū. In carcere ligati p̄studine peccāoi. p̄p̄dicauit. s. p̄ Noe seruū suū. Expectabāt dei patiētiā. p̄ ānos. scētūz viginti vt scribit Sene. ca. vj. Cū. i. q̄ tpe medio Noe fabricabat arca.

Baptisma p aquā. s. Est aut in hoc silitudo q̄ Noe z familia ex diluuio euasit i arca: nos autē ex peccis p baptisma. Deposito carnis fordiū. qz nō tā corpus q̄ animā abluit. In terrogatio bōz p̄scitiō. qz baptizādō interrogatur: an credat in deū. Per resurrectionē. qz z nos sūt resurgem. Degluties mortē. q̄ ante nos oglutiebatur. De qua ppheta. Ero mors tua o mors: z moris tuus inferne.

¶ Sabbato sequenti.

Deponētes omnez maliciā. *Ex prima petri epla. ca. ij.* In q̄ postea ap̄ls instituit fideles de regeneratione spūali. nūc instituit eos de educatione p̄scēti ip̄am regenera-

¶ Feria. vj. Lectio beati Petri Apostoli.
Capite. iij.

Charissimi. Christus semel p peccatis nris mortuus est: iustus pro iniustis: vt nos offerret deo: mortificatos quidē carne: viuificatos autē spū. In quo & his, qui in carcere erāt: spū veniens p̄dicauit: q̄ in creduli fuerant aliqñ: qñ expectabant dei patiētiā in diebus Noe: cū fabricaret arca, in q̄ pauci, idest octo animę saluę factę sunt sup aquā: qd' & vos nunc sillis formę saluos facit baptisma, nō carnis depositio sordium: sed cōscientię bonę interrogatio in deum. Per resurrectionē Iesu christi dñi nri a mortuis, qui est in dextera dei patris.

¶ Sabbato. Lectio beati Petri ap̄li. s.
Capite. ij.

Charissimi. Deponētes oēm maliciā & oēm dolū: & simulatiōes et inuidias, et oēs detractiōnes: sicut modo genitj infantes rationabile, & sine dolo lac cōcupiscite, vt in eo crescatis in salutē, si tñ gustatis qm̄ dulcis est dñs. Ad quē accedentes lapidem viuū ab hoibus quidē reprobātū, a deo autē electum & honorificatū: & ipsi tanq̄ lapides viuī sup & edificat mini domos spūales in sacerdotiū sctm̄: offerētes spūales hostias acceptabiles deo, p̄ Iesum ch̄m. Propter qd' cōtinet scriptura, Ecce pono in sio lapidē summū angularē probatū, p̄ciosum, & omnis, qui credēs rit in eum nō confundetur. Vobis igitur honor credentibus, non credentibus autem lapis, quem repro-

bat. Et ip̄i. s. vos. Superedificationi domos. i. in deo

morum similitudinem: sue templorum: in quibus estis sacerdotes. Scriptura: Esaię ca. xxvij. ex trāslatione septuaginta. Lapidem summū. i. chřm. De quo in psal. hic factus est in caput anguli. vobis honor. s. erit hic lapis. Non credentibus. s. erit lapis offensionis. In quo & positi sunt. i. fundati esse deberēt: nunc aut sunt increduli. Populus acq̃sitiōis. i. quē sibi sanguine suo acq̃sivit. Non ppli. ante p̃uersionem.

¶ Dominica in
albis.

bauerunt ædificantes: hic factus est in caput anguli, et lapis offensionis, & petra scandali his, qui offendunt verbo, nec credunt in quo & positi sunt. Vos autem genus electum regale sacerdotium, gens sancta, & populus acquisitionis, vt virtutes annūciētis eius, qui de tenebris vos vocauit in admirabile lumē suum. Qui aliquando non populus dei, nunc autem popul⁹ dei. Qui non consecuti misericordiam: nunc autem misericordiam consecuti.

¶ Dominica in albis. Ioannis apli. s.

Capite. v.

Harissimi. Omne quod natū est ex deo vincit mundum, et hæc est victoria, quæ vincit mundum fides nostra. Quis est autem, qui vincit mundū, nisi qui credit quoniam Iesus est filius dei? Hic est, qui venit per aquam & sanguinem

Iesus Christus. Non in aqua solum: sed in aqua, & sanguine, & spiritus est, qui testificatur, quoniam Christus est veritas. Quoniam tres sunt, qui testimonium dant in celo. Pater, verbum, et spiritus sanctus: & hi tres vnū sunt. Et tres sunt, qui testimonium dant in terra. spiritus, aqua, & sanguis, & hi tres vnū sunt. Si testimonium hominum accipimus: testimonium dei maius est. quoniam hoc est testimoniū dei, quod maius est, quia testificatus est de filio suo. Qui credit in filium dei, habet testimonium dei in se.

nium. qz in ore duorū vel triū. &c. ergo multo magis dei testimonio credemus. De filio suo. qd fecit in baptismo & transfiguratione: dicens. hic est filius meus dilectus. &c. habet testimonium. i. effectū illius testimonij. Cetera manifesta sunt.

Omne quod natum est ex deo. Ex p̃ma ioānis epistola cap. v. In quo agit de generatione diuini verbi: et qz dixit omne quod natū est. &c. subdit. Hęc est victoria. i. qd facit vincere. s. fides nostra: quā de verbo habemus incarnato. Filius Dei generatione eterna.

per aquam & sanguinē. nam vtrumq; ex apto latere exiuit: vt significaretur aquā baptismatis habere vim omnem ex christi passione.

Et spiritus. s. sc̃s dat huius rei testimoniu: qm̃ missus est: ceciditq; super discipulos. docuitq; illos omnem veritatem. Qm̃ tres sunt. hęc manifestatio est per apertam beatorum visionem. Vnū sunt. in substantia & natura / que designantur per genus neutrum.

Et tres sunt. q̃ manifestant veritatē verbi.

Spūs. i. anima chři descendens ad inferos.

Aqua & sanguis. i. baptisma. vnū sunt: qz p̃uenerunt in assentione vñs veritatis. Testimoniu.

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Si autē christus p̄dicatur. Ex. i. Corin. epistola ca. xv. In quo agitur de mortuorū resurrectione. q̄d p̄bat ex ch̄ri ip̄s resurrectione. Si ch̄rs p̄dicat. ita me ⁊ ab alijs apostolis p̄sequētia tenet ex hoc: q̄d impossibile est p̄dicandis opus tā diuinū esse manent. Neq̄ ch̄rs resurrexit. s̄ resurrexit. igit̄ ⁊ mortui resurgēt. ⁊ hęc apostoli argumēta p̄cedūt deducendo ad incōueniētia. s̄ q̄d ch̄rs non resurrexit. ⁊ q̄d fides / Corinthiorū ē inanis: ⁊ ap̄lorū p̄dicatio vana. Estis in p̄ctis: q̄ p̄ fidē nō estis iustificati: q̄d etiā est inconueniēs. sicut ⁊ q̄d sequitur / q̄ mortui in ch̄ro sperātes sumus. i. expectātes hīc tñ ab eo res munerari. Misēribiles res: q̄ sustinemus in malis: ⁊ nō fruimur bonis. Nūc autē. hīc p̄bat p̄ditionalē. s̄ q̄d si ch̄rs resurrexit. ex p̄sequētia etiā mortui resurgēt. In suo ordine: q̄ p̄mus / q̄ resurrexit fuit ch̄rs ⁊ multa corpora sc̄d̄m surrēxerūt. s̄ in fine sēculi oēs simul resurgent in momento ⁊ ictu: vt ait apostolus.

¶ Feria. vi. sequenti.

Quā adhuc essem⁹. Ex epistola ad Romanos. ca. v. In q̄ posteaq̄ apostolus ostendit fr̄ritē fidei in iustificatione creditū: in hac ponit iustificationis motiui: q̄d excludit a nobis dicēs. Nūc q̄d ch̄rs cū essemus infirmi. s̄ p̄pter p̄ctm. Mortuus est p̄m ip̄s s̄. triū dieꝝ spacio. pro iusto. opus hoīs q̄ntū eūq̄ iusti vix merēt: vt q̄s p̄ eo velit mori: igit̄ multo minus peccator

¶ Feria quarta. Ad Corinthios. s̄.

Capite. xv.

Ratres. Si autē christus p̄dicatur. q̄ resurrexit a mortuis: quō quidā dicunt in vobis. q̄m resurrectio mortuorum non est: nec ch̄rs resurrexit: Si autē ch̄rs nō resurrexit: inanis est ergo p̄dicatio n̄ra: inanis est & fides vestra. Inuenimur autē et falsi testes dei: q̄m testimonium dixim⁹ a d̄ueris deum: q̄ suscitauerit ch̄rm: quem non suscitauit. si mortui nō resurgunt. nā si mortui nō resurgūt: neq̄ ch̄rs resurrexit. Qd' si ch̄rs nō resurrexit: vana est fides v̄ra. Adhuc em̄ estis in p̄ctis v̄ris. ergo & qui dormierunt in ch̄ro perierunt. Si in hac vita tñ ch̄ro sperātes sumus: miserabiliores sumus oībus hominibus. Nuncautem ch̄rs resurrexit a mortuis primitiā dormientium. q̄m quidē p̄ hominē mors: & p̄ hominem resurrectio mortuorum. & sicut in Adā omnes moriunt: ita et in christo omnes viuificabunt. vnusquisq̄ autem in suo ordine primitiā christus.

¶ Feria sexta. Ad Romanos.

Capite. v.

Fratres. Cum adhuc essemus infirmi: ch̄rs sc̄d̄m tempus p̄ impijs mortuus est: Vix em̄ p̄ iusto quis moritur. Nam p̄ bono forsūt quis audeat mori. Commendat autem suam charitatem deus in nobis: quoniam si cum adhuc peccatores essemus sc̄d̄m cundum tempus. christus p̄ nobis mortuus est: multo igitur magis iustificati nūc in sanguine ipsius salui erimus ab ira per ip̄m. Si em̄ cum inimici essemus reconciliati sumus deo per mortem filij eius. multo magis

hoc potest mereri. Commendat autem. i. commendabilem ostendit. Ab ira. i. ab inferno. q. maius est peccatū iustificare: q. ipm a pena liberare. Cū inimici essemus. p. peccatū. Ade. Reconciliati. i. in ore. i. ch. i. In vita. i. post gloriosam resurrectionē. Nō solū aut. in greco nō solū id aut. i. salui erimus in futuro. S; et gloriamur. subaudi nūc in p. senti.

¶ Dominica secunda post pascha.

gis reconciliati salui erimus in vita ipsius. Non solum autem. sed gloriamur in deo. Per iesum christum donum nostrum.

¶ Dominica. iij. post pascha. Beati Petri.

Capite secundo.

Harissimi. Christus passus est p. nobis. vobis relinqs exēplum. vt seqmini vestigia ei9. Qui p. ctm nō fecit. nec inuentus est dol9 in ore eius. Qui cum malediceret: nō maledicebat. cum pateret: nō cōminabatur. Tradebat autem iudis

canti se iniuste: qui p. tñ nra ipse pertulit in corpe suo super lignū: vt peccatis mortui iusticię viuamus: cui9 liuore sanati estis. Eratis em̄ sicut oues errantes. sed conuersi estis nunc ad pastorem & episcopum animarum uestrarum.

¶ Feria quarta. Ad Hebręos. Capite. xij.

Ratres. Obedite p. positis vris & subiaceat eis. Ipsi em̄ p. uigilāt: q. si rōne p. anirab9 vris reddituri: vt cum gaudio hoc faciāt. & nō gementes. Hoc em̄ nō expedit vobis. Orate p. nobis. Cōfidimus em̄ quia bonā conscientiā habem9 in omnib9 bene volētes cōuersari. Ampli9 autē depcor vos hoc facere. quo celerius restituar vobis. Deus autē pacis. qui eduxit de mortuis pastore magnū ouīū in sanguine testamēti aeterni dñm nrm iesum chr̄m: apter vos in omni bono: vt faciatis eius voluntatē: faciens in vobis. qd placeat coram se per iesum christum. Cui est gloria in sæcula sæculorum. Amen.

ab erat em̄ ab hierosolymis. Deus pacis. bñ fecit illi: o in clausula epistolę. Eduxit p. a morte suscitauit. testamēti eterni. qd sanguine chr̄i p. firmatum est.

Christus passus ē p. nobis. Ex. i. petri epistolę. cap. ij. In q. ad paciētia chřianos hortat. nam dixerat in hoc em̄ vocati estis. i. vt in iustā paciētē toleretis: et tūc inferet: chřus passus est. et. Vestigia eius. i. imitātes illū. Qui p. ctm nō fecit. in hoc imitari nō possumus. Tradebat se. offerendo se querentibus ad mortē iniustā. In corpore suo. p. gnā p. nobis sustinēdo. P. ctm mortui. nō peccādo. Iusti ei9. i. chřo nos iustificāti. Cuius liuore. Ex. esaiā sumptū ē. Ep̄m. id est sp. eulatozem.

fer. iij. seqnti.

Obedite prepositis vris. Ex. epistolę pauli ad hebręos. cap. xij. In q. apostolus docet quō hebręi se debēt hēre circa p. atos. Ipsi em̄. reddit iōnē qre deobcant obedire illis. Cū gaudio. cū viderint vos sibi obsequētes. Nō expedit vobis. i. qd illi laborēt: et vos nō obediat. Orate p. nobis. i. adiuuate nos p. cibus vris apd deū. Bñ volētes p. uari. i. desiderantes bonā p. ueritatem omn. Restituar vobis.

EPISTOLAE

¶ Feria sexta sequenti.

Multitudinis autem credentium. Ex actibus apostolorum. ca. iij. in quo describitur credentium secta communio et primo in genere. Cor vnum. quia inuicem connectebatur charitate. Virtute magna. quia faciebant miracula virtute diuina. Gratia magna. idest amor. qui facit omnia communia. unde sequitur. neque quisque erat egens. quia omnia erant omnia. quae sequuntur per se patent.

¶ Dominica. iij. post pascha

Obscuro vos tanquam aduenas. Ex. i. per tri epistolam. cap. ij. et continua tur epistola praedecessoris inuicem est. Deponentes omnem maliciam. Itaque in ducit hoc in loco apostolus fideles ad diffusionem fidei per exemplum sanctae purgationis dicens. Obscuro vos. Aduenas et peregrinos. scilicet a ciuitate celesti.

A carnalibus desiderijs. sicut peregrini. quia non immorantur in voluptatibus. quae occurrunt in via. sed perueniunt in patriam. Conuersationem bonam. non ad propriam laudem. sed ad dei gloriam. adeo subdit. ut glorificetur deus. In die visitationis. id est cum diuina gratia illos conuerterent.

Omnis creatura humana. scilicet habet a deo regiminis autoritatem. ideo subdit siue regi. siue missus a rege. Quasi liberi. scilicet libertate. quia quae est a visitationis. et non sub praetextu libertatis non obediendo superioribus. quae sequuntur praeterea usque ad obsequium dyabolis. Sunt enim dyabolici homines morosi et diffidules. et quibus mala est purgatio. quod olus particula in compositione in malum sonat semper. Gratia dei. idest res gratas deo.

¶ Feria sexta. Actuum Apostolorum.

Capite quarto.

In diebus illis. Multitudinis autem credentium erat cor vnum. et anima vna. Nec quisquam eorum. quae possidebat aliquid suum esse dicebat. sed erant illis omnia communia. Et virtute magna reddebant apostoli testis monium resurrectionis Iesu christi domini nostri. et gratia magna erat in omnibus illis. Neque enim quisque egens erat inter illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant. vendentes afferebant precia eorum. quae vendebant. et ponebant ante pedes Apostolorum. Diuidebantur autem singulis prout cuique opus erat.

¶ Dominica tertia. Beati Pauli.

Capite. ij.

Charissimi. Obscuro vos tanquam aduenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desiderijs. quae militant aduersus animam. Conuersationem vestram inter gentes habentes bonam. ut in eo. quod deus tractant de vobis tanquam de malefactoribus ex bonis operibus vos considerantes. glorificent deum in die visitationis. Subiecti igitur estote omni humanae creaturae propter deum. Siue regi quasi praecellenti. siue ducibus tanquam ab eo missis. ad vindictam malefactorum. laudem vero bonorum. Quia sic est voluntas dei. ut beneficientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam. Quasi liberi. et non quasi velamen habentes maliciae libertatem. sed sicut serui dei. Omnes honorate. fraternitatem diligite. Deum time. Regem honorificate. Serui subditi estote in omni timore domini. Non tantum bonis. et modestis. sed etiam dyabolis. Haec est enim gratia. In christo Iesu domino nostro.

¶ Feria quarta sequenti.

Non enim in manufacta. Ex epistola Pauli ad hebreos. capite. ix. In quo postea q̃ multa de sacerdotio veteris legis dicit: cōparat illud xpi sacerdotio. Manifesta. q̃ fuit tabernaculū Moysi & Salomonis tēplum. Vteroz. qz templa sunt ad celi similitudinem. pro nobis. s. mediator. ut sepe offerat se. s. semel oblatus est: vt dicit

¶ Feria quarta ad Hebræos.

Capite nono.

Fratres. Non enim in manu facta sancta Iesus introiuit exemplaria verorum: sed in ipsum cælū: vt appareat nunc vultui dei pro nobis. Neq; vt sepe offerat semetipsum: quemadmodum pontifex intrat in sancta per singulos annos in sanguine alies no. Alioquin oportebat eum frequenter pati ab origine mundi. Nunc autem semel in consummatione sæculorum ad destitutionem peccati per hostiam suam apparuit. Et quemadmodum statutum est hominibus semel mori: post hoc autem iudicium: sic & Christus semel oblatus est ad multorum exhaurienda peccata. Secundo sine peccato apparebit omnibus expectantibus se in salutem.

¶ Feria sexta. Ad Romanos.

Capite. xliij.

Fratres. Nemo nostrum sibi viuuit: & nemo sibi moritur. Siue enim viuimus: domino viuimus. Siue morimur: domino morimur. Siue ergo viuimus: siue morimur, domini sumus. in hoc enim Christus mortuus est, & resurrexit: vt & viuorum & mortuorum dominetur. Tu autem quid iudicas fratrem tuum in manducando: et quare spernis fratrem tuum in non edendo? Omnes enim stabimus ante tribunal Christi. Scriptum est enim. Viuo ego dicit dominus: quoniam mihi flectetur omne genu: & omnis lingua confitebitur deo. Itaq; vnusquisq; nostrū pro se rationem reddet deo.

ea que sunt in lege Moysi phibita. In non edendo. reputando illum insanum: qz non edit in lege phibita. Ante tribunal. vbi de his iudicamur. Scriptum est esai. xlv. Itaq; conclusio est intenti.

ad multorum exhaurienda: hoc ē tollēda p̃cta multoz: qz nō oēs sunt digni. Post hoc iudicium. s. extremū erit.

Sine p̃cto. nam in primo aduētū venit in similitudinē p̃cti. nam q̃s faber dicit: q̃s ch̃s in primo aduētū sine peccato apparuit: aliud est apparere: & aliud esse. vnde & Esaias dixit cū sceleratis reputat̃ est: & q̃si p̃cto inducitur in corpore mystico.

¶ Feria sexta sequenti.

Nemo n̄m sibi viuuit. Ex ep̃la Pauli ad Roma. cap. xliij. in quo ostēdit quō maiorē h̃re se debent ad minores. Et ponit ratio / q̃ accipit ex parte eius ad quē pertinet de sermo alteri iudicare / hoc est de primo. te autem est ch̃s: cui oēs viuimus aut morimur.

Nemo. qz nos nō sumus dñi viue aut mori nostri. In hoc. hoc dominus est morte sua p̃secutus: vt sit dñs n̄r per redēptionē. Tu aut. ponitur ratio / q̃ accipitur ex parte eius / qui iudicat temere de alio. In māducādo. s.

EPISTOLAE

C Dominica quarta post pascha.

Omnem datum optimum. Ex epistola Iacobi. capite. i. In quo remouet errorem dicendi bonum meritum. Et omne bonum perfectum. id est bonum glorie. A patre luminum. cui omnia sunt aperta sicut in lumine diei claro. Immutatio et obumbratio. sicut nobis qui semper immutamur et aliquando dies aliquando noctes. Genuit nos. per modum adoptionis. In verbo. id est per filium. Initium creaturæ. scilicet quantum ad gratiam. Scitis. prescire debetis. Sit autem. precepta moralia proponit que satis patent per se. Insitum verbum. id est quod mentibus inserendum est.

C Dominica quarta. Iacobi apostoli.
Capite primo.

In verbo. id est per filium. Initium creaturæ. scilicet quantum ad gratiam. Scitis. prescire debetis. Sit autem. precepta moralia proponit que satis patent per se. Insitum verbum. id est quod mentibus inserendum est.

C Feria quarta
sequenti.

Omnes enim vos. Ex epistola prima Pauli ad Thessalonicenses. capite. v. In quo posteaquam posuit in certitudinem diei iudicii: facit illos cautos circa illius expectationem neminem et quia paulo ante dixit fratres non estis in tenebris: nunc dicit filij lucis estis. id est christi qui est lux vera.

Sicut ceteri. scilicet infideles. Qui dormiunt. scilicet noctis et ignorantis filij. et cetera. Diei sumus. subaudi filij.

Loricam fidei. id est armorum. que corpus munit. per quam intellegimus fidem charitate informatam.

Spem salutis. et sic testatur tres virtutes que sunt propter Christianorum. In iram. id est in damnationem eternam. In acquisitionem salutis. id est saluationem.

Ratres. Omne datum optimum: & omne donum perfectum de sursum est. descendens a patre luminum. apud quem non est transmutatio: nec vicissitudinis obumbratio. Voluntarie enim genuit nos verbo veritatis: ut simus initium aliquod creaturæ eius. Scitis fratres mei dilectissimi. Sit autem omnis homo velox ad audiendum: tardus autem ad loquendum. & tardus ad iram. Ira enim viri iusticiam dei non operatur. Propter quod abijcientes omnem immundiciam. et abundantiam malicie: in mansuetudine suscipite insitum verbum. Quod potest saluare animas vestras.

C Feria quarta. Ad Thessalonicenses prima.
Capite. v.

Fratres. Omnes enim vos filij lucis estis: & filij dei. Non sumus noctis. neque tenebrarum. Igitur non dormiamus. sicut & ceteris: sed vigilemus: & sobrii simus. Qui enim dormiunt. nocte dormiunt: & qui ebrii sunt. nocte ebrii sunt. Nos autem. qui diei sumus: sobrii simus induci loricam fidei. & charitatis. et galeam spem salutis: quoniam non posuit nos deus in iram: sed in acquisitionem salutis per Dominum nostrum Iesum Christum. qui mortuus est pro nobis: ut siue vigilemus: siue dormiamus: simul cum illo viuamus. Propter quod consolamini inuicem: & ædificate alterutrum. In Christo Iesu domino nostro sicut & facitis.

In iram. id est in damnationem eternam. In acquisitionem salutis. id est saluationem.

¶ Feria sexta sequenti.

Gratias agimus deo. Ex epistola pauli ad Colossenses. ca. i. In quo apostolus inducit Colossenses ad tenendum firmiter euangelium. Et primo captat illos beniuolentiam: cum dicit se orare p ipsos scilicet pfumatione. Nos fecit. scilicet tam Iudgos & Sentiles. Sortis scilicet forum. & hoc per baptismi gratiam. De potestate tenebrarum. i. diaboli. Dile-

¶ Fe. vi. Ad Colossenses. Cap. i.

Fratres. Gratias agimus deo & patri, qui dignos nos fecit in parte sortis sanctorum in lumine. Qui eripuit nos de potestate tenebrarum: & transfudit in regnum filii dilectionis sue: in quo habemus redemptionem & remissionem peccatorum. Qui est imago dei inuisibilis primogenitus omnis creaturæ, quoniam in ipso condita sunt uniuersa in cælis & in terra uisibilia. Siue throni: siue dominationes: siue principatus: siue potestates: omnia per ipsum & in ipso creata sunt. Et ipse est ante omnes: & omnia in ipso constant. Et ipse est caput corporis ecclesie: qui est principium primogenitus ex mortuis, ut sit in omnibus ipse primatum tenens. Quia in ipso complacuit omnem plenitudinem diuinitatis inhabitare: & per eum reconciliari omnia in ipsum pacificans per sanguinem crucis eius: siue, quæ in cælis sunt: siue, quæ in terra.

¶ Dñica. v. Iacobi apostoli. Cap. i.

Charissimi. Estote autem factores uerbi, & non auditores tantum: fallentes uosmetipsos. Quia si quis auditor est uerbi, & non factor, hic comparabitur viro consideranti vultum natiuitatis sue in speculo. Considerauit enim se & abiit: & statim oblitus est qualis fuerit. Qui autem perspexerit in lege perfectæ libertatis: & permanserit in ea: non auditor obliuio- sus factus: sed factor operis, hic beatus in facto suo erit. Si quis autem putat se religiosum esse non refrenans linguam suam: sed seducens cor suum: huius uana est religio. Religio munda & immaculata apud deum, & patrem hæc est. Visitare pupillos, & uiduas in tribulatione eorum: & immaculatum se custodire ab hoc sæculo.

ea quæ inde dicit. Religiosum. i. christianum uerum. Non refrenans. i. tactando se quod satia est illi si crediderit: & si non fuerit opatus. Seducens cor suum. i. seipsum fallens, uisitare pupillos, & sequuntur. hæc autem sunt opera christiani.

ctionis. quæ per diliget saluum: & per illum nobis. In quo. i. per quem.

primogenitus. i. ante omnia alia creata. genitus per naturam: cum sint alia per creationem.

In ipso edita. i. per ipsum. quæ uerbo domini omnia creata sunt.

Siue throni. quattuor angelorum ordines nominat: per quos & alios quos intel- ligit. Caput ecclesie. in corpore mystico.

Principium. i. primus qui resurrexit ad uitam immortalis. Complacuit. scilicet deo. In habitare in ipso. idest in christo homine. Alia patent.

¶ Dominica quinta post pascha.

Estote factores. ca. i. bi. Ex epistola iacobi apostoli. ca. i. In quo apostolus inducit fideles ad acquiescendum ueritati: et ipsam opem adimplendo.

Fallentes uos. quæ illis in perniciem uiam reddit. In speculo. quæ tamen si uidet se homo: non tamen pretere sed umbratice: sic sermo est umbra et non res uera. Legem libertatis. i. euangelij. quæ lex ueræ uirtutis erat.

Et permanserit opando.

¶ Feria secunda rogationum.

Confitemini alterutrum. Ex epistola iacobi apostoli capite. v. In quo inducit fideles ad pignitētiā sacramentū: per qđ remittunt pēta mortalia. Alterutrum. i. non tñ deo: sed etiā alteri homini. Pro inuicē. i. vicissim. i. alter p altero. Depēatio iusti. ergo iniusti nō est accepta. Helias. qđ dixit pbat helig exēplo sumpto ex. iij. regum. ca. xviij. Et non pluit. qđ factū est ppē pēcm Achab: & Jezabel vxoris illius. Rursus orauit. Ex eodem libro: capite seqnti. A veritate. siue fidei: siue morum. Operit multitudinem pētorū. s. vt dixerimus quod nū vis debentur a deo.

¶ Feria quarta sequenti.

Obscuro vos pmiū. Ex. s. epistola pauli ad Timotheū cap. ij. In quo Timotheū instruit quod orare debeat p subditis: immo: et pro omnibus.

Vt qđtem. i. p temporē qđte & tranquillitate. Pietate. i. religione.

Castitate. q̄ coniuncta est religioni. Virgilius & casta maneant in religione nepotes. Hoc bonum. s. orare p omnibus. Veritatis. seuā selice vult oēs venire.

Vnus deus. s. est qui omnes creauit: et vult illos saluos esse.

Vnus mediator. q̄ nos deo reconciliat. Testimonium confirmatū est per apostolorum pōdicationem: & miraculorū operationem. In fide et veritate. idest quę pertinent ad fidei veritatem.

¶ In vigilia ascēsiōis.

¶ Feria secunda Rogationum. Iacobi apostoli. Capite. v.

Harissimi. Confitemini alterutrum peccata vestra: & orate pro inuicem: vt saluemini. Multum enim valet deprecatio iusti assidua. Helias homo erat similis nobis passibilis. et oratione orauit: vt non plueret super terram: & non pluit

annos tres: & menses sex. Et rursus orauit & cælum dedit pluuiam & terra dedit fructum suum. Fratres mei si quis autem ex vobis errauerit a veritate: & cōuerterit quis eum scire debet: quoniam, qui conuerterit fecerit peccatorem ab errore vitæ suæ: saluabit animā eius a morte: & operit multitudinē pētorum.

¶ Feria quarta. Ad Timotheum primo.

Capite secundo.

Charissimi. Obsecro igitur primū omniū fieri obsecratiōes, orōnes, postulatiōes: gratiarum actiones pro omnibus hominibus: & pro regibus: & omnibus, qui in sublimitate sunt constituti: vt tranquillam & quietam vitam agamus in omni pietate & castitate. Hoc enim bonum est et acceptum coram saluatore nostro deo: qui omnes homines vult saluos fieri: & ad agnitionem veritatis venire. Vnus enim deus: & vnus mediator dei, & hominum homo christus Iesus: qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus. cuius testimonium temporibus suis confirmatum est: in quo positus sum ego p̄dicator & apostolus. Veritatem dico: non mentior doctor gēdum in fide & veritate.

¶ In vigilia Ascensionis domini.

Ad Ephesios. Capite. iij.

Uniciuq; nrm data est gra. Ex epla pauli ad ephesios. ca. liij. In quo ostendit qd oēs fideles sunt vnu corpus mysticu: cuius caput ē chrs. Scōz mēsurā. alijs. s. plus r alijs minus. Dicit. subaudi scriptura. Ex eisaia. ca. lxxij. Captiuitatē. i. illos q in limbo interop. erāt derēti. Dedit dōa. in die pētecostes dedit dōa spūscī. r cotidie dat qbus vult. Quid est. i. q̄liter intelligēdū. Descēdit hoiez assumpturus. Impleret oia. q̄ de illo p pphas scpta erāt.

Rēs. Vniciuq; autem nrm data est gra scdm mēsuram donatiōis chri. Propter qd dicit. Ascēdens in altum captiuā duxit captiuitatem, dedit dona hoibus. Qd aut ascēdit: qd est nisi ga & descēdit primū in inferiores partes terrē? Qui descēdit ipse est. & q ascēdit sup oēs cēlos: vt adimpleret oia. Et ipse dedit qdā quidē aplos: qdā aut pphetas. alios vero euāgelistas. alios aut pastores & doctores ad cōsumationē scōrum in op⁹ ministerij in ēdificationē corpis chri: donec occurrām⁹ oēs in vnitatē fidei: & agnitio nis filij dei: in virum perfectum: in mensuram ætatis plenitudinis christi dñi nostri.

In die ascēsiōis. Lcō actū ap̄lorum. Ca. f.

Primū quidē sermonē feci de omnib⁹ o Theophi le, q̄ cepit iesus facere & docere: vsq; in diē. q̄ p̄ci piens ap̄lis p spm sc̄m. q̄s elegit assumpt⁹ est. Quib⁹ & p̄buit seipm viuū post passionē suā in mltis argumētis: p dies q̄dragita apparēs eis, et loqns de regno dei: & cōuēscēs p̄cepit eis ab hierosolymis ne discederent: sed expectarēt pmissionē p̄ris: quā audistis (īqt) p os meū. Quia ioānes quidē baptizauit aq̄: vos autē baptizabimini spū sc̄o: nō post mltos hos dies. Igī qui cōuenerāt interrogabāt eū, dicētes. Dñe: si in tpe hoc restitues regnū isrl̄? Dixit autē eis. Nō ē vrm nos se tpa. vñ momēta. q̄ p̄ posuit in sua potestate. Sed accipietis. & tūc supueniētis spūscī in vos: eritis mihi testes in ierlm̄: & in omni iudæa & samaria. & vsq; ad vltimū terræ: & cū hoc dixisset videntib⁹ illis eleuatus est: & nubes suscepit eū ab oculis eorū. Cūq; in tuerent in cælum euntem illum: ecce duo viri astiterunt iuxta illos in vestibus albis: qui & dixerunt. Viri galilæi quid statis aspicientes in cælum? Hic iesus. q̄ assumptus est a vobis in cælum: sic veniet quēadmodum vidistis eum euntem in cælum.

Dedit. s. distribuit dōa. Cōsumatio nē scōz. i. p̄fectionē fidei. Corpis chri. s. ecclesie cuius caput est chrs. In vnitatē fidei. i. q̄ sumus in illius fide vni. In vix p̄fectū. qz oēs in gr̄te chri sui mus suscitandi.

In die ascēsiōis.

Primū qdē smonē feci. Ex initio apostolice historie: quā Lucas euāgelista scripsit: quā Theophilo mittit: q̄ dicit fuisse ep̄s Asia ticū. Primū smonem. euāgelii dicit: qd sc̄ptū incipiens a sacerdotio zacharię terminauit in ascēsiōe dñi. vsq; in diē. s. ascensionis.

P̄cipiēs. qd eēt facturi. p̄buit se viuū. post resurrectionē vsq; ad ascēsiōēq; fuerunt dies. xl. Argumētis. i. figuris [vt mō hortolanus Magdalene: nunc p̄gnus duobus discipulis. Cōuēscēs. i. s. mul cū illis comedens.

P̄missionē p̄ris. de missiōe. s. spūs sancti. Joānis. ca. xiiij. Spā sc̄o quē nō conferebat Joānes baptista. Qui p̄uenerāt. sc̄cū illo mandicātes r bibentes. Regnū isrl̄. nā adhuc nō sentiebāt spūalī.

EPISTOLAE

virtutē spūſſecti. ad p̄dicandū euāgeliū meū. Intuerent admirantes illius ascēſionē. Viri. angeli in specie viroz. Sic veniet in fine ſeculi ad iudicandū hoīes. ſ. in forma humana: vt nūc vidistiſt ascēdentem.

¶ Dñica poſt aſcēſionem.

Eſtote prudētes ⁊ vigilate. Ex eplā petri. i. ca. iiii. In q̄ poſtea q̄ apls fideles ordinati ſunt in ſeipſoz in primos: nūc hortat illos ad timorē inſtāt. iudicij: ⁊ mētis puritatē in ordine ad ſeipſoz ad

primos. Operit. ne videant a deo: vt ſupra dicit in eplā iacobi. Voſpitales. hoſpitiū exercitēs hoſpites vſos. Sine murmuratiōe. ſ. expetaz. Accepit grāz ſcz a dño: hoc ē grati.

Dñi diſpāſatores. q̄ grati dāt: grati dādū accipere. Si q̄s loq̄t. ſ. hōba exhortatoriā. Sero mōes dei. Nō ſibi edeo deferēdo. Si q̄s miniſtrat. ſ. q̄s nō ad ſe ſz ad deū referat: q̄ ſibi talia dedit ad diſtribuendū pauperibus.

¶ Jer. vi. poſt oct. aſcē.

Adem⁹ ih̄z ch̄m p̄t paſſionē. Ex eplā pauli ad heb. ca. ij. vbi q̄ ſupra citauerat teſtimoniū ex p̄phā: miſiſti eū paulom⁹ ab angelis: nūc hō exponit hōba de ch̄fo: dicēs. Tūdim⁹ ih̄z p̄t paſſionē. i. ex merito paſſiōis. Tit grā ſi. hoc ē nō ex n̄ris meritiſ. Decebat. puer n̄cōs erat vt d̄ p paſſiōē ſi filij nos pducere in gloriā. Propt̄ quē. i. ad quē oīa reſerūt. Et p puer. q̄ ē cauſa efficiēs. Adduxerat. i. adducere volebat. Cōſumare. i. vſq̄ ad p̄ſumatiōē pducere. Autōrē ſalutis. i. ih̄m ch̄z. ⁊ hoc ē illius paſſionē. Ex vno. i. ex eodē p̄re. ſz ch̄s p gnationē: hoīes alij p creationē. Nō p̄fundit. i. nō erubet ſc̄it. Dicēs. ps. xxi. q̄ de ch̄fo etiā in ſenſu ſp̄ali debet intelligi. Et iter⁹. Eſa. ca. viij. Pueri mei de q̄b⁹ ioā. xvij. hoīb⁹ in q̄b⁹ q̄s dediſti mihi. Q̄ ergo pueri cōicauerūt. ſ. in natura paſſibilitatē. Nūſq̄ angelos. i. naturā angelicā aſſūpſit ſic h̄uānū

¶ Dñica poſt aſcēſionē. B̄ti Petri apli. ca. iij. **C**hariffimi. Eſtote prudētes: et vigilate in oſonibus. Ante oīa autē mutuā in vobis inter ipſos charitatē cōtinuā hñtes. quia charitas operit multitudinē p̄ccōrū. Hoſpitales inuicē ſine murmuratiōe. Vnūq̄ q̄ ſicut accepit grām in alterutrū illā adminiſtrātes: ſicut boni diſpenſatores m̄iſiformis grāe dei. Si quis loquit̄. q̄ſi ſermones dei. Si quis miniſtrat: tanq̄ ex v̄tute. quā adminiſtrat de⁹: vt in omnibus honorificetur deus: per ieſum ch̄m dñm n̄m.

¶ Fer. vi. poſt oct. aſcēſiōis. Ad heb. ca. ij. **R**es. Videm⁹ ieſum p̄t paſſionē mortis gl̄ia ⁊ honore coronatū: vt grā dei p omnib⁹ guſtares mortē. Decebat eū p̄t quē oīa: ⁊ p quē oīa: q̄ mltos filios in gl̄iā adduxerat. autōrē ſalutis eorū p paſſiōē nē cōſumari. Qui em̄ ſc̄ificat. ⁊ q̄ ſc̄ificat ex vno oēs. Propt̄ quā cauſam nō cōfundit fr̄es eos vocatē dicēs. Nūciabo nomē tuū fr̄ib⁹ meis: in medio eccl̄iē laudabo te. ⁊ iterū. Ego ero fidens in eū. ⁊ iterū. Ecce ego et pueri mei. q̄s dedit mihi de⁹. Qui a ergo pueri cōicauerūt carni. et ſanguini. et ipſe ſit participauit ei⁹ dē: vt p mortē deſtrueret eū. q̄ hēbat mortis impiū. i. diabolū: et liberaret eos. q̄ timore mortis p totā vitā obnoxij erāt ſeruituti. Nuſq̄ em̄ āgelos apphēdit: ſed ſemē abraē apphēdit. Vñ debuit p oīa fr̄ib⁹ ſimilari: vt miſericors fieret: ⁊ fidel⁹ pōtiſex ad deū: vt repropiciaret delicta ppli. In eo em̄ in q̄ paſſus ē ipſe. et tētat⁹: potēs eſt: et eis q̄ tētant auxiliari. Vñ fr̄es ſc̄i. vocationis cāleſtis participes. cōſiderate aplm ⁊ pōtiſicē cōſeſſiōis n̄rē ieſum ch̄m dñm n̄m.

¶ Sabbato in vigilia pentecostes.

Genesis. Capite. xxij.

Entauit deus Abraā: & dixit ad eum. Abraā Abraā. At ille rñdit. Adsum. Ait illi. Tolle filiū tuum vnigenitum, quē diligis Isaac: et vade in terrā visiois: atq; ibi offere eū in holocaustū, super vnū mōtiū, quē mōstrauero tibi. Igit

Abraā de nocte cōsurgēs, strauit asinū suū: ducēs secū duos iuuenes: et Isaac filiū suū. Cūq; cōcidisset ligna in holocaustū. abijt ad locū, quē p̄cepat ei de⁹. Die aut̄ tertio eleuatis oculis, vidit locū, p̄cul. Dixitq; ad pueros suos. expectate hic cū asino: ego et puer illuc. vsq; p̄perātes, postquā adorauerim⁹ reuertemur ad vos. Tulit q; ligna holocausti: et imposuit sup̄ Isaac filiū suū. Ipse v̄o portabat ignē, et gladiū in manib⁹. Cūq; duo p̄gerēt siml; dixit Isaac p̄ri suo. P̄r mi? At ille rñdit. Quid vis fili? ecce (inqt) ignis et ligna: vbi ē victima holocausti? Dixit aut̄ Abraā. De⁹ p̄uidebit sibi victimā holocausti fili mi. Pergebāt ergo parē, et venērūt ad locū, quē ostēderat ei de⁹: in q̄ edificauit altare: et desup̄ ligna cōposuit. Cūq; alligasset Isaac filium suū: posuit eū i altare sup̄ struē lignorū, extēdit manū et arripuit gladiū: vt immolaret filiū suū et ecce āgel⁹ dñi clamauit de cēlo dicēs. Abraā Abraā. Q uirñdit adsum. Dixitq; ei. Nō extendas manū tuā sup̄ pueros, nec acias illi quicq;. Nunc cognoui, qd̄ timeas dñm: & non peperisti filio tuo vnigenito p̄pter me. Leuauit Abraā oculos suos: viditq; post tergum anetē inter vepres herentē cornib⁹, quē assumēs obtulit holocaustum p̄ filio. Appellauitq; nomen loci illi⁹: dñs vider. Vnde vsq; hodie dī. In mōtem dñs videbit. Vocauit autem angelus dñi Abraā secundo de cēlo: dicens. Per memetip̄m iurauit dicit dñs: quia fecisti hāc rem: & nō peperisti vnigenito filio tuo p̄pter me, benedicā tibi & multiplicabo semē tuū sicut stellas cēli & arenā, q̄ est in littore maris. posside bit semē tuum portas inimicorū suorū, & hñdicent in semine tuo oēs gētes terræ: quia obedisti voci me⁹. Reuersusq; est Abraā ad pueros suos: abierūtq; Bersabeæ simul. & habitauit ibi.

et repropiciaret. facie do deū p̄picū p̄ sui cor por; oblationē. In co. i. in natura hūana. Et tē tāt⁹ a demōg in deſto. Ap̄m. i. ch̄m a p̄e mū ſuiz. Apoſtolus. eū miſe ſus interpretatur.

¶ In vigi. p̄tecoſtes.

¶ Entauit v̄ abraā
Ex gen. ca. xxi. in
q̄ exponit q̄ pacto deus
t̄tauit abraā: an ſibi in
filio occidēdo obtēpera
ret. In mōtē visiois. i.
p̄ poterat videri tota
adiacēs regio: q̄ tūc eo
rat iuxta leriz. ſ. poſtea
fuit vbi adiectus mōs
aut̄ ille vocabat⁹ Mōzia.
Die tertio tñ t̄pis ſuffi
ciebat ad veniēdum de
Bersabeæ ad mōtē mo
riat⁹: hoc ē ad leriz. De
p̄uidebit. hoc ē p̄phe
tie dictū ē qm̄ de⁹ p̄
uit de hoſtia cōdenda p̄
filio. vsq; hodie dī. i. in
puerbiū circūferē oia
hebr̄eorū q̄ n̄c ſcūs ſunt
in aliq̄ anguſtia. i. mōte
dñs videbit. Vocauit
ſcō qz facta fuerat. p̄
miſſio abraam: quā n̄c
itep̄ iuramēto p̄firmat.
Per memetip̄. qz nihil
ē deo mai⁹ p̄ qd̄ iurare
poſſit. Abierūt ad ber
ſabeæ: vñ ſuerāt p̄fecti
ad montē Mōzia.

EPISTOLAE

¶ Lectio secunda.

Scripsit Moyses canticū. Ex Deutero. ca. xxi. In quo ppha populi israeliticū in legis iā traditę obſuatiōe. ⁊ Joſue ſuū ſucceſſorē hortat⁹ ⁊ qđ facere debeat: admo-
net. Scripsit canticū. qđ ponit cap. ſeq̃nti. ſ. Audite eglī q loquor. Verba legis. ſupra
ſcriptę. Leuitis. q̃ erant de tribu Leui ad qđ id offm̃ p̃tinebat. Arcę ſederis. nō p̃tat
vtrū intrā aut extra ar-
cam poneretur. In
teſtimoniū. ne p̃tendas
legis ignorantiam.

¶ Lectio libri Deuteronomij. Capite. xxxf.

Cōtētiōſe egitiſ. vt pa-
tet in Exodo ⁊ i libro
nūeroꝝ. Sermones
iſtoſ. ſ. cantici inſeq̃n-
tiſ: hoc eſt audiēt eglī.
Noui em̃. p̃ ſp̃m̃ p̃phe-
ticū. In extremo tpe.
cum ṽm̃ meſſiā: hoc ē
ch̃m̃ ṽm̃ occideriſ.

Scripsit Moyses canticum: & docuit filios iſrl. Præ-
cepitq; dñs iſue filio Nun: & ait. Confortare. &
ſeſto robuſtus. Tu em̃ introduceſ filioſ iſrl in terrā:
quā pollicituſ ſum eiſ: & ego ero tecum. Poſtq; ergo
ſcripsit Moyses verba legis hui⁹ in volumine: atq; cō-
pleuit: præcepit Leuitiſ. qui portabāt arcam fœderiſ
dñi: dicens. Tollite librum iſtum: & ponite illum in la-
tere arcę fœderiſ dñi dei n̄rī: vt ſit ibi cōtra te in teſtimonium. Ego em̃ ſcio
cōtentionem tuā: & ceruicem tuā duriffimā. Adhuc viuente me. & ingrediē-
te vobīſcum: ſemper cōtentiōſe egitiſ cōtra dñm: q̃tō magiſ cum mortuū
fuero. Cōgregate ad me oēs maioꝛeſ natu per tribuſ v̄ſaſ atq; doctōꝛeſ: &
loquar audientib⁹ eiſ ſermones iſtoſ: & inuocabo cōtra eoſ cælum & terrā.
Noui em̃ q̃ poſt mortem meā iniquē agetiſ: & declinābitiſ cito de via. quā
p̃cepi vobiſ. & occurrent vobiſ mala in extremo tempore qñ feceritiſ malū
in cōſpectu dñi: vt irriteriſ eum per opera manuū v̄ſarū. Locutuſ eſt er-
go Moyses audiente vniuerſo cœtu filioꝝ iſrl verba carminiſ hui⁹: &
ad finem vſq; compleuit.

¶ Lectio. iij.

Ap̃prehendent mu-
lieres ſeptem. ſz
iam expoſita eſt in par-
te ſupioꝛi in vigilia reſ-
urrectiōiſ dñi.

ap̃prehendent ſeptem muliereſ virū vnū
in die illa. dicenteſ. Panem n̄m comed-
muſ. & veſtimentiſ operiemur: tantum-
modo inuocetur nomen tuū ſup noſ.
aufer opprobrium noſtrum. In die illa erit germen domini in magnificen-
tia & gloria. & fructuſ terrę ſublimiſ: & exultatio hiſ. qui ſaluati fuerint de
iſrael. & erit omniſ. qui relictuſ fuerit in ſion: & reſiduū in ieruſalem. San-
ctuſ vocabitur omniſ. qui ſcriptuſ eſt in vita in ieruſalem. Si abluerit domi-
nuſ ſordem filiarū ſion. & ſanguinem ieruſalem lauerit de medio ei⁹: in
ſp̃itu iudicij & ſp̃itu ardoriſ. & creabit dominuſ ſuper omnem locū mōſ-
tiſ ſion: & ubi inuocatuſ eſt nubem per diem & fumum & ſplendorem
igniſ flammanſ in nocte. Super omnem enim gloriā protectio: & ta-
bernaculuſ erit in vmbꝛaculo diei ab æſtu: in ſecuritatem & abſconſio-
nem a turbine & a pluuiā.

¶ Lectio Eſaię p̃phetę. Cap. iij.

ap̃prehendent ſeptem muliereſ virū vnū
in die illa. dicenteſ. Panem n̄m comed-
muſ. & veſtimentiſ operiemur: tantum-
modo inuocetur nomen tuū ſup noſ.

¶ Lectio quarta.

Audit israel mandata vite. Ex Baruch iheremie pphetę scriba. ca. iij. in quoſ Baruch pphę iſrl' ad ſapiętię deſideriũ hortat. Mandata. i. ad vitam inducētia. Prudentiam. i. rerũ diuinarũ ſapiętiã. Inimicorũ. i. in captiuitate. Cum mortuis. i. petri bno; In infernum. i. cũ idolatriſ. Dereliqſti. hęc eſt horũ cauſa. ⁊ eſt reſponſio ad

qſtionem. In pace. relinqntes autem viam deibellis oppoſi ſunt. Et victus. i. verus animarum paſtus.

Lumen oculorũ. viden do apertę ſalutis viam.

Et pax. id eſt quies.

Quis. qſi dicat: nemo ex fidelibz. Locum eius. ſ. ſapiętię ſue prudentię. Principes gętium. q. oēs erant idola tre ⁊ deum ignorantes.

Beſtias p venatiõẽ illaz. In ambz ceſſ. per ateuſpium.

Theſauros. q. per hęc putant ſe poſſe dñari.

Non eſt finis. q. ex Solonis ſentētia diuitiaz. nullus eſt terminus.

Fabricant in vaſa ⁊ pecunias. Nec eſt inuētio. q. non conſequitur q. volũt.

Viderũt lumen. ſcintillã aliquã veri boni.

Disciplinam ignorauerunt obcecari voluptatibz.

Filij eorum. nō bene a patribz inſtituti.

In terra Canaã. vbi anteq̃ ab hebreis poſſideret

erat cultus ignotus.

Filij Agar. i. iſmaelitz. oēs in quibz viã vi-

te ignorauerunt.

O iſrael. ſubaudi conſidera. Quã magna. i.

quã late patens.

Magnus eſt. ſc. dens. fuerunt gęntes. ad

¶ Lectio Baruch prophetę. Cap. iij.

Audi iſrael mandata vitę: & auribus percipe: vt ſcias prudentiã. Quid eſt iſrael q. in terra inimicorum eſ? Inueteraſti in terra aliena: coinquinas tuſ es cum mortuis. Deputatus es cum deſcendentibz in infernum: dereliquiſti fontem ſapiętię. Nam ſi in viã dei ambulaeſſes: habitaeſſes vtq. in pace ſuper terram. Diſce vbi ſit prudentia: vbi ſit vtuſ. vbi ſit intellectus. vt ſciãſ ſimul vbi ſit longiturnitas vitę ⁊ vtuſ. vbi ſit lumen oculorum ⁊ pax. Quis inuenit locum eiꝯ? ⁊ quis intrauit in theſauros eiꝯ? Vbi ſunt principes gętium? ⁊ qui dominat ſuper beſtias. et q. ſunt ſup terram? Qui in auibus cęli ludunt qui argentum theſaurizāt. ⁊ aurum: in q. cõſidunt hoĩes. ⁊ non eſt finis acquiſitionis eorum? Qui argentum fabricāt. ⁊ ſolici ti ſunt. nec eſt inuentio operum illoꝝ. Exterminati ſunt: ⁊ ad inferos deſcenderunt: ⁊ alij ex loco eorum ſurrexerunt. Iuuenes viderunt lumen: ⁊ habitauerunt ſuper terrã. Viã autem diſciplinę ignorauerunt: neq. intellexerunt ſemitas eiꝯ: neq. filij eorum ſuſceperunt eã a facie ipſorum longe facta eſt. Non eſt audita in terra chanaã neq. viſa eſt in theman. Filij q. q. agar. qui exquiſierunt prudentiã: q. de terra eſt: negociatores terrę ⁊ theman. ⁊ fabulatores. ⁊ exquiſitores prudentię ⁊ intelligentię: viã autē ſapiętię nescierunt: neq. cõmemorati ſunt ſemitas eiꝯ. O iſrl' quã magna eſt domꝯ dei: ⁊ ingens locus poſſeſſionis eiꝯ. Magnus eſt ⁊ nō habet finem: excelluſ et immenſuſ. Ibi fuerunt gigātes notiati illi. qui ab initio fuerunt ſtatura magna cientes bellum. Non hoſ elegit dñs: neq. viã diſciplinę inuenerunt: ppter ea perierunt. Et qm nō habuerunt ſapiętiã: interierũt ppter ſuã inſipientiã. Quis aſcendit in cælum. ⁊ accepit eã. ⁊ eduxit eã de nubibz? Quis trãſſerit mare. ⁊

EPISTOLAE

supiora, refert. s. ad tē-
rā Canaan & Thēmā.

Nō hos. s. te o israel
elegit. Accepit eā. s.
sapiētiā. Sup aux ele-
ctū. q̄si dicat: nullus: q̄
a deo tñ reuelata est p
filium suum. In eterno
tpe. i. in eternū duratur
ra. Lumē. s. solis & lu-
ne per solē: & aliax q̄q̄
stellax. Dixerunt ad
sum. rebus inanimatis
dat finonē. per p̄pos
p̄tiam. Luxerunt ei. i.
eius imperio. Aduer-
sus eū. i. q̄ ei aduerse.

In terris visus est. q̄
nō est loquutus iaz per
p̄phetas: s. per seipsū
suscepta carne hūana
p̄dicans q̄ ante dixerat
per p̄phetas.

¶ Alia lectio.

Actū est cū Apol-
lo esset Corinthi.
Ex actibus apostolorū
ca. xix. In q̄ Lucas de-
scribit pauli p̄dicatiōez
Ephesi. Apollo. pauli
coauditor: in euāgeliū p̄-
dicatiōe. Ephesiz. ciui-
tatē minoris Asię siue
Ionię. Sp̄m sc̄m. s.
in signo visibiliz: tunc
sic dabatur baptizati.
Audiuimus. mirum est
q̄ isti dicūt cū in forma
baptismi notetur: sed in
baptismo iōannis nō ex-
primebant noia trium
p̄sonaz. Duodecim q̄
sic baptizati sunt.

Suadēs. suasiōibz ora-
torijs ad euāgeliū fidē
inducēs. Cetera patēt.

¶ In festo sp̄s
tus sancti.

inuenit illam: & attulit illam super aurum electum.
Non est, qui possit scire vias eius: neq; qui exquirat se-
mitas eius. Sed qui scit vniuersa: nouit eam: & ad in-
uenit eam prudentia sua. Qui pręparauit terram in
aeterno tempore: & repleuit eam bipedibus, & quas
drupedibus. Qui emittit lumen & vadit: & vocauit
illud: & obedit illi in tremore. Stellę autem dederunt
lumen in custodijs suis, & lætata sunt. Vocatę sunt,
& dixerunt. Adsumus. Et luxerunt ei cum iucundita-
te, qui fecit illas. Hic est deus noster: & non æstimabi-
tur alijs aduersus eum. Hic adinuenit omnem viam
disciplinę: & tradidit illam Iacob puero suo: & israel
dilecto suo. Post hæc interis visus est: & cum homi-
nibus conuersatus est.

¶ Lectio Actuum Apostolorum.

Capite. xix.

N diebus illis. Factum est cū
Apollo esset Corinthi, et Pau-
lus peragratis superioribz par-
tibus veniret Ephesum: et in-
ueniret quosdam discipulos:
dixitq; ad eos. Si sp̄itū san-
ctum accepistis credentes?

At illi dixerunt ad eum, Sed
neq; si sp̄itus sanctus est, audiuimus. Ille vero ait. In
quo ergo baptizati estis? Qui dixerunt, In Ioannis
baptismate. Dixit autem Paulus, Ioannes baptizauit
baptismo pœnitentię populum: dicens, In eum, qui
uenturus esset post ipsum, vt crederent: hoc est in Ie-
sum. His auditis, baptizati sunt in nomine Domini
Iesu. Et cum imposuisset illis manus Paulus: venit spi-
ritus sanctus super eos, & loquebantur linguis & p̄-
phetabant. Erāt autem omnes viri fere duodecim. In-
trogressus autem Synagoga: cum fiducia loqueba-
tur per tres menses disputans, & suadens de Regno
Dei.

¶ In die sancti sp̄itus. Lectio Actuum
Apostolorum, Capite secundo.

Quoniam cōplerent dies pētecoster. Ex actib⁹ aploꝝ ca.ij. In quo lucas ponit spūscē missionē: quē admodū chꝛs pꝛsērat. pētecoster. i. qnā gesū a die: vꝛz resurrexerit. In eodē loco. i. in cenaculo vbi erāt cētū viginti aigide qb⁹ in capite supꝛiori dicit. Veniētis spūs. i. vꝛz violēs. Repleuit. subaudi splēdore. Linguz. q. donū liguar illis dādū erat. Ex oi natiōe. q. puenērāt rōne festi. Cōfusa ē. admiratiōe rei. Galilei.

In dieb⁹ ill. Cum cōplerent dies pētecoster: erāt oēs pariter in eodē loco. Et fact⁹ est repēte de celo son⁹, tāq. aduenientis spūs vehemētis: & repleuit totā domū vbi erāt sedētes. Et apparuerūt

illis dispartitē linguē tāq. ignis: seditq. supra singulos eorum. Et repleti sunt oēs spūs scō: et ceperunt loqui variis linguis: put spūscs dabat eloqui ill. Erāt aut in ierlīm habitātes iudei viri religiosi ex omni natiōe, q. sub celo est. Facta autē hac voce cōuenit multitudo, & mēte cōfusa est: qm̄ audiebat vnusq. q. lingua sua illos loqntes. Stupebāt aut oēs, et mirabantur dicentes. Nōne ecce oēs isti, qui loquunt galilei sunt? Et quō nos audiui mus vnusq. q. linguā nrām in q. nati sum⁹? Parthi: & medi: et elamitē: et qui habitāt mesopotamiā, iudeā et cappadociā: pōtum: et asiā, phrygiā, pāphiliā, egyptum: et partes libyē: q. est circa cyrenem: et aduenē Romani: iudei q. q. & p̄selyti: cretes et arabes: audiui mus eos loqntes nrīs linguis magnalia dei,

Quod fecit. Actuum ap̄lorum. Ca. x.

In dieb⁹ ill. Aperiens Petrus os suū: dixit. Viri fr̄es & p̄res: nobis p̄cepit dñs p̄dicare pp̄lo & testificari: quia ip̄e est, qui cōstitut⁹ ē a deo iudex viuorum, et mortuorum. Huic oēs pphetē testimonium phibēt: remissiō emp̄torū accipere per nomen eius: omēs, qui credunt in eum. Adhuc loqnte Petro ꝑ̄ba hac, cecidit spūscs super oēs, qui audiebāt ꝑ̄bum. Et obstupuerunt ex circuncisiōe fideles, qui venerāt cum Petro, quia & in natiōes gr̄a spiritus sc̄i effusa est. Aus diebāt em̄ illos loqntes linguis & magnificātes deū. Tunc respondit Petrus. Nunquid aquā phibere potest: vt nō baptizent hi, qui sp̄m sc̄m acceperunt: sicut & nos? Et iussit eos baptizari in nomine domini nr̄i Iesu christi.

quorū erat lingua distincta ab alijs. Parthi. enūerat regiōes vñ iudei venerāt. sp̄parthi/ a madiā/ mesopotamiā. i. quā inē duo flumina/ hoc ē tigris et euphrates. pōtū. cui annexa ē bythiniā. pāphiliā. cōtermina ciliciz. q. oēs erāt in asiā. Egypt⁹. hō partim in asiā partim in aphrica. Circa cyrenē. i. regiōne cyrenaicā: q. est inē egyptū et aphricā p̄prie dictā. p̄selyti. i. p̄uersi de gentilitate ad iudaismū. Cretes. ex insula creta. Arabes ex triplici arabia.

Quod fecit. i. sequenti.

Aperiens petrus os suū. Ex actibus aploꝝ cap. x. In q. post Cornelij p̄uersionē: pōit petri p̄dicationē. p̄p̄o dicare et testificari. qn̄ dixit: et mihi testes. viuorū et mortuorū. i. bonorū et malorū. Oēs p̄phetē. nō solū nos q. illū audiui mus. Cecidit spūscs in signo visibili. Et circūcisiōe. i. iudei ad fidē p̄uersi. In natiōes. i. in gētiles. Nunquid aquā. qn̄ dicat: ex q. spūscs p̄uenit baptizari. In nomine Iesu christi. quia in p̄mitina ecclesia sic baptizabantur.

EPISTOLAE.

¶ Feria tertia sequenti.

Quam audisset apostoli. Ex actibꝫ aploꝝ. ca. viij. In quo posuit ꝑdicationē philippi: nūc ponit ꝑfectionē petri & iohannis in samariam q̄ iam crediderat. Sp̄m sc̄m. q̄ baptizatis nondū venerat. quē tñ illis supuenientibus acceperunt ꝑ manū impositionē.

¶ Feria quarta sequenti.

¶ Fer. iij. Lectio Actuum Apostolorum.
Capite. viij.

N diebus illis. Gum audissent apostoli. qui erant hierosolymis quia recepit samaria vbum dei: miserunt ad eos Petru. m & Ioannem. Qui cum venissent: orauerunt ꝑ ipsis. vt acciperent sp̄m sc̄m. Nondum em̄ in quemquam illorum sup venerat: sed baptizati tm̄ erant in nomine Dñi Iesu. Tunc imponebant manus super illos: & accipiebant sp̄m sanctum.

¶ Feria quarta. Lectio libri Sapientię.
Capite primo.

In diebus illis. Dixit Salomō filiꝫ israel. Diligite iusticiam. qui iudicatis terram. Sentite de domino in bonitate: & in simplicitate cordis querite illum: quoniam inuenitur ab ijs. qui non tentant illum: apparet autem eis. qui fidem habent in illum. Peruersę enim cogitationes separant a deo: ꝑbata autem vtrius corripit insipientes. Quoniam in maliuolā animā non introibit sapientia: nec habitabit in corpore subdito ꝑccis. Sp̄s em̄ sanctus disciplinę effugiet fictum: & auferet se a cogitationibus. quę sunt sine intellectu. & corripiet a superueniente iniquitate. Benignus est em̄ sp̄s sapientię. & non liberabit maledictum a labijs suis: quoniam renum illius testis est deus: et cordis eiꝯ. scrutator est verus. et linguę eius auditor. Qm̄ sp̄s spiritus domini repleuit orbem terrarum: & hoc qđ continet omnia. scientia habet vocis.

Oligite iusticiam. Ex libro sapientię: ca. i. Sūt q̄ dicant libri illū esse philonis iudei. Ambrosius Salomōis esse putat. cui oēs fere refragant. Et est hoc libri introitū. in quo auctor hortat auditores ad iusticiā / sapiētiāꝯ amplectendam. Sentite de dño. i. bñ de illo sentite.

Simplicitate. i. innoctia. Non tētāt. i. qđ possunt asseq̄ rōne hūana expectant a deo. Separāt. quēadmoduz & bonę coniungunt.

¶ Probata vtrius. i. a deo.

Insipienter. i. ꝑ ignoꝝrantia ꝑccantes. In malinolaꝯ. i. mala appetētem. Sp̄s discipulis. i. auctor sapientię in discipulo. Effugiet fictū. i. qđ non q̄rit remissū apparētiā rei. Aufereť se. ab effectu alio qđ est vbiqꝫ. Sine intellectu. i. sine rōne. Et corripiet. i. puniet ab iniquitate. qꝫ ꝑccm̄ seq̄ns: est ꝑena ꝑcedētis. Sp̄s sapientię. subaudi dator.

Maledictū. i. hoĩes obstinatū in ꝑccis. Alas vñs suis. i. blasphemis lingua ꝑpetrať. Lingug auditor. ergo m̄ro magis opoz spectator.

Repleuit: qꝫ vbiqꝫ est.

Continet omnia. i. ha-

bet per amorem intra se continet. Scientiam vocis. qđ est inter illius dona.

¶ Lectio alia.

Per manus apostolorum. Et actib⁹ ap⁹tor⁹ ca. v. In quo Lucas posuit petri p⁹dicatōe
p⁹p⁹riā: et mira q⁹ faciebat: nūc ponit oīem in cōe tā p⁹dicatōe quā miracula. In ple
be. q⁹ p⁹ncipes et sacerdotes obstinatiores erāt. In porticu Salomonis. vbi erat maior
hoīum p⁹cursus. Cōiūgere illis. s. fide timētes ananīe penā. Magnificabat. p⁹pter mira
biles infirmo⁹ curatio
nes. Que aut⁹ sequunt⁹
ex dictis m⁹ifesta sunt.

¶ Lcō Actuum ap⁹lorum. Cap. v.

In dieb⁹ illis. Per man⁹ ap⁹lorum fiebāt signa, & p⁹
digia multa in plebe. Et erāt vnanimiter oēs in por
ticu Salomonis. Ceterorum aut⁹ nemo audebat se cō
iungere illis: sed magnificabat eos p⁹p⁹ls. Magis autem
augebat credentiū in dño m⁹ltitudo virorū, ac muliez
rum ita, vt in plateas ei⁹cerēt infirmos & ponerent in
lectulis et grabatis: vt veniente Petro: saltem vmbra
ill⁹ obumbraret quemq⁹ illorum, et liberarent oīes
ab infirmitatib⁹ suis. Cōcurrebat aut⁹ & m⁹ltitudo vi
cinarū ciuitatum Ierlm: afferētes egros et vexatos ab
spīritib⁹ immundis, qui curabant omnes.

¶ Fe⁹. v. Lcō actūū Ap⁹lorum. cap. viij.

In dieb⁹ ill. Philipp⁹ descendens in ciuitatē Samas
ria: p⁹dicabat illis ch⁹m. Intēdebāt aut⁹ turbē his, q⁹
a Philippo dicebant vnanimiter audiētes, et vidētes
signa, q⁹ faciebat. M⁹lti em̄ eorum, qui habebant spūs
immundos: clamantes voce magna exibant. Multi
autem paralytici, et claudi curati sunt. Factum est em̄
gaudium magnum in illa ciuitate.

¶ Fe⁹. vi. Lcō actūū ap⁹lorum. ca. ij.

In dieb⁹ ill. Apiens Petr⁹ os suū dixit. Viri israelis
tē audite v⁹ba hęc. Iesum nazarenū virū approba
tū a deo in vobis v⁹tutib⁹, et p⁹digijs, et signis: q⁹ fecit
p⁹ illū de⁹ in medio v⁹ri (sicut scitis) hunc definito cōcō
lio, et p⁹sciētia dei traditū p⁹ man⁹ iniquum affigētes:
interemistis. Quē de⁹ suscitauit solutis dolorib⁹ infer
ni: iuxta qd⁹ impossibile erat teneri illum ab eo. Dauid
em̄ dicit in eū. Prouidebā dñm in cōspectu meo sem
p⁹: qm̄ a dextris ē mihi ne cōmouear. Prop⁹ hoc letatū
est cor meū: et exlaui lingua mea: insup⁹, et caro mea re
gescet in spe. Qm̄ nō derelinq⁹s aiām meā in inferno,
nec dabis scdm̄ tuū videre corruptionē. Notas mihi
fecisti vias vitę, replebis me iucūditate cū facie tua.

¶ Fe⁹. v. seq⁹nti.

Philipp⁹ descēdēs.

Et actib⁹ ap⁹lorū.
ca. viij. In q⁹ lucas pos
uit q⁹ descripsit gesta
Stephāi diaconi. h⁹c p⁹
seq⁹ facta philippi ap⁹l.

Ciuitatē Samarie q⁹
fuit metropolis decē tri
buū israel: et ibi erāt se
mijudę: qm̄ partē le gis
accepāt: hoc est qnq⁹ li
bros Moisi. Intende
bāt. i. attente audiebāt:
maxime vidētes mira
cula q⁹ ab illo fiebāt cu
rando paralyticos, &c.

¶ Fferia sexta
sequenti.

Aperis pet⁹ os
suū. Et actibus
ap⁹tor⁹ ca. ij. S⁹ hęc ver
ba ap⁹is pet⁹. ex sup⁹io
ribo sunt. Et p⁹bat pet⁹
p⁹ autoritates sacre scri
pturę qd⁹ iesus quē ius
dei crucifixerūt mēso
sas in lege p⁹missus.
Israelite iudeos alloq⁹.
tur facies illos attētos.
probatū in vob⁹. p⁹ mira
cula / q⁹ in p⁹sentia v⁹ra
fecit. per illū. i. p⁹ hoiez
ch⁹m. Desuncto cōci
lio. i. certa qda dei p⁹de
stinatiōe p⁹ mūdi salute.
Dolq⁹bus inferni. q⁹
nec ipse neq⁹ p⁹res scio
serunt dolores cū ad il
los descēdit. Ab eo. i.

EPISTOLAE

ab inferno. Dauid enim dicit in ps. xv. Ne commouear. ne vlla ex pte perturbet. Requiescit in spe. resurgendi. Animam meam in morte separatam a corpore. Scdm tuum. i. corpore sine anima.

¶ Sabbato in vigilia Trinitatis.

Effundam spm. Ex Johe. ppha. ca. ij. in q posteaq. ppha pdixit. populo bona tpaia. hic pmitit bna spualia: qd est copletu in missioe spscti. Super carne. i. hoiem.

Filij. iuuenes: senes. oem gratiā & sexū desig-
nat. Sōnia. i. reuelatōes in somnijs. Sup
suos. mō sint baptizati.

Et dabo. hec signa p-
cedent iudiciū vniuersi-
tatis: qd in sensu lrali
sic debeat intelligi: tes-
tis ē petrus Actū. ij.
q citat hec vba pphg.

¶ Alia lectio.

Loquutus est dñs
ad Moysen: dicēs.
Ex Leuitico. cap. xxiij.
In q agitur de oblatio-
ne primiciarū: qd erat in
die festi qnāgesime.

Manipulos spicarum.
etiam si nōdum fuerit
metendi tps. Liba-
mēta offerētur. cū pau-
cis q sequūtur: ppter
mittūtur vsq locū illuz
numerabitis ergo ab
altero die sabbati: in q
celebrabat pascha vsq
ad septē hebdomadas
integras: qbus pfiunt
quingenta dies.

Sacrificiū nouum. i. de
frugibus. Decimis
duabus. ille autē decime
erant partes Ephi. sed
amphibologia est an q
libet panis haberet du-
as decimas: an singuli
singulas. In vsum
eius. i. sacerdotis.

eius. Et vocabitis hunc diē celeberrimum atq. scissimum. Omne op⁹ seruile
nō facietis in eo. Legitimum sempiternum erit in cunctis habitaculis: & ge-
nerationibus vestris. Dicit dominus omnipotens:

¶ Sabbato in vigilia Pentecostes.
Iohelis prophetæ. Capite secundo.

HAcc dicit dominus deus. Effundam
spiritum meum super omnem car-
nem: & prophetabunt filij vestri et
filiae vestrae. Senes vestri somnia
somnia bunt: & iuuenes vestri vi-
siones videbunt. Sed et sup seruos
meos. et ancillas in diebus illis effundam spm meum:
& dabo prodigia in caelo & in tera sanguinē. et ignē
& vaporem fumi. Sol conuerteretur in tenebras: & luna
in sanguinem. ante q. veniat dies domini magn⁹.
& horribilis. Et erit omnis quicunq. inuocauerit nomē
domini: saluus erit.

¶ Lectio libri Leuitici. Cap. xxij.

IN diebus illis. Loquutusq. est domin⁹ ad Moysen.
dicens. Loquere filiis israel: & dices ad eos. Cum in-
gressi fueritis terram: quā ego dabo vobis: et messue-
ritis segetem: feretis manipulos spicarum primicias
messis vestrae ad sacerdotem: qui eleuabit fasciculum
coram domino: vt acceptabile sit pro vobis altero
die sabbati. & sanctificabit illum. Numerabitis ergo
ab altero die sabbati in quo obtulistis manipulum
primiciarum septem hebdomadas plenas. vsq. ad al-
teram diem expletionis hebdomadae septimae: quina-
quaginta dies. & sic offeretis sacrificiū nouū domino:
ex omnibus habitaculis vris. Panes primitiarum duos
de duabus decimis sile fermentatae: q. eleuabit sacer-
dos corā domino. Cūq. eleuauerit eos sacerdos cum
panibus primiciarum corā domino: cedent in vsum

¶ Lcō libri Deuteronomij. Ca. xvj.

IN dieb⁹ illis. Dixit Moyses ad filios israel. Septē hebdomadas nūcrahis tibi ab ea die. q̄ falcē in segetē miseris. et celebrabis diē festū hebdomadae: dñō deo tuo oblationē spōtaneā manus tuę. quā offeres iuxta bñonē dñi dei tui. et epulaberis corā dñō deo tuo: tu & filij tu⁹. & filia tua: et seru⁹ tu⁹. & ācilla tua. & leuities. q̄ est intra portas tuas: et aduena. ac pupillus. et vi dua: q̄ morant^r vobiscū in loco. quē elegerit dñs deus tuus: vt habitet nomē ei⁹ ibi. Et recordaberis qm̄ seruus fueris in egypto: custodiesq; ac facies. q̄ tibi p̄cepta sunt. Solēnitatē q̄q; tabernaculorum celebrabis per septē dies qm̄ collegeris de area. et torculari fruges tuas: & epulaberis in festiuitate tua: tu et filij tu⁹ & filia. & seruus tu⁹: et ācilla tua: leuities q̄q; et aduena: et pupillus & vidua: et q̄ intra portas tuas sunt: septē dieb⁹ dñō deo tuo festa celebrabis: in loco. quē elegerit domin⁹. Benedicetq; tibi dñs de⁹ tu⁹ in cūctis frugib⁹ tuis: et in omī ope manuū tuarū: et sc̄q; in leticia dicit dñs ops.

¶ Lcō libri Leuitici. Cap. xxvj.

IN dieb⁹ illis. Dixit domin⁹ ad Moysen. Loq̄re filijs israel. Si in p̄ceptis meis ābulaueritis: & mādāta mea custodieritis. & feceritis ea: dabo vobis pluuias t̄pib⁹ suis: et terra gignet germē suū: et pomis arbores replebunt. App̄hendet messiū tritura vindemiā: & vindemia occupabit sementē: et comedetis panē v̄m in sat̄ritate: et absq; pauore habitabitis in terra. Dabo pacem in finib⁹ v̄ris: dormietis: et nō erit. qui exterreat. Auferā malas bestias: & gladi⁹ nō trāsibit terminos v̄ros. Persequimini inimicos v̄ros. & corruēt carā vobis. Persequētur quinq; de v̄ris centū alienos: & centū ex vobis decē millia. Cadent inimici v̄ri gladio in conspectu v̄ro. Respiciā vos. et crescere faciā: multiplicabis mini: et firmabo pactū meū vobiscum. Et comedetis vetustissimā veterū: et vetera nouis supuenietib⁹ p̄p̄ietis. Ponā tabernaculū meū in medio v̄ri: et nō abiciet vos vltra aīa mea. Ambulabo int̄ vos: & ero de⁹ v̄ri vosq; eritis ppl̄s me⁹. Dicit dominus ops.

¶ Et habitabo vobiscum / vt possitis me familiariter consilire.

¶ Alia lectio.

Dixit Moyses ad filios israel. Septē hebdomas. Ex Deutero. ca. xvj. est materia ea dē cū p̄cedēti lcōne. Septē hebdomas. q̄ vt supra dixim⁹ p̄ficiūt dies quāq̄sinta: in q̄ fine celebrabāt festū oblationis. In segetē. quādo messuisti manipulos p̄miciat^r: & mirū est qd̄ dicit cū eo t̄pe nōdū frumenta sint matura ad metēdū. Epulabar^r. et addit octo hoīz gñas: cū q̄bus epulaturus est. Qd̄ fueris suus. atq; p̄ inde grat^r: & memor libertatis adept^r. Solēnitatē tabernaculorū: q̄ celebrat^r m̄sc̄ septēbris. ita colligitur qd̄ hęc tria sunt festa illoz p̄cipua.

¶ Lectio alia.

Loq̄re filijs israel. Si in p̄ceptis. Ex Leuitico. ca. xxvj. In q̄ p̄mittit bona hebreis si p̄cepta sua seruauerint: & p̄tra mala si neglexerint. T̄pib⁹ suis. q̄z int̄pestiue poti⁹ nocēt: quā pro sunt. Tritura vindemia. q̄z messū collecto p̄ multitudinē copia p̄nuabit vindem⁹. Absq; pauore ab hostib⁹ v̄ris. pactū meū. qd̄ pepigi cū Abrahā. Vetustissima veterū. i. fruct⁹ anni p̄teriti p̄tinētes fruct⁹ futuritat⁹: noui excludēt veteres. Tabernaculū meū. i.

EPISTOLAE

Electio alia.

Electio Danielis prophetae. Ca. iij.

Angelus dñi descendit. Et dñs niele propheta. cap. iij. In quo ponitur liberatio trium puerorum ex fornace ignis et ipso rum hymnus ex liberatione. Et socijs eius. s. Anania et Misaele.

uno ore. spiritu sancto dictante illis verba et verborum modulatio nem. Nomen glorie. scz tetragramatō. idest quattuor litterarum.

In templo ad humani tatem chri referri pos test: in qua Deus habit at. In throno. et hoc ad virginem deiparam.

Abyssos. idest spūs damnatos et infideles angeli. Firmamento. idest celo empy reo. Cetera patent ad finem vsq.

in sc̃la. Bñe aq̃ oēs, q̃ super celos sunt dño, bñe oēs vtutes domini domino. Benedicite sol & lūa domino: hymnū dicite et supexaltate eū in sc̃la. Benedicite stellas celi domino: benedicite hymber et ros domio. Bñe oīs spūs dei dño: hymnū dicite & superexaltate eū in sc̃la. Bñe ignis & est⁹ dño: bñe frigus & estas domino. Bñe rores et pruina dño: hymnū dicite & superexaltate eū in sc̃la. Bñe glacies et niues dño: bñe noctes & dies domio. Bñe lux & tenebrae dño: hymnū dicite, et supexaltate eū in sc̃la. Bñe frig⁹, et estas dño: benedicite pruina & niues dño. Bñe fulgura et nubes dño: hymnū dicite et supexaltate eū in sc̃la. Benedicat tra dominū: bñe mōtes & colles dño. Bñe oīa nascētia t̃re dño: hymnū dicite et superexaltate eū in sc̃la. Bñe maria & flumina dño: bñe fōtes dño. Bñe cete et oīa, q̃ mouēt in aqs domino: hymnū dicite et supexaltate eū in sc̃la. Bñe oēs volucres celi do: bñe oēs bestiæ et pecora dño. Bñe filij hoīm dño: hymnū dicite et superexaltate eū in sc̃la. Benedicat isrl dñm: laudet et supexaltet eū in sc̃la: bñe sacerdotes dñi domio. Bñe serui dñi dño: hymnū dicite et superexaltate eū in sc̃la. Benedicite spūs et animæ iustorum dño. Benedicite sc̃ti et hūiles corde domino: hymnū dicite et superexaltate eū in sc̃la. Bñe anania azaria misael dño: hymnū dicite et supexaltate eū in sc̃la.

In diebus illis. Angel⁹ autem dñi descendit cū Azaria, et socijs eius in fornacē, & excussit flāmā ignis de fornace, & fecit medium fornacis q̃si ventū roris flātem. Flāma autē diffusa est sup fornacē cubitis q̃draginta nouē: & incendit qs reperit iuxta fornacē de chaldæis ministros regis, q̃ eum incendebāt: & nō tetigit eos oīno ignis. nec cōtristauit: nec quicq̃ molestiæ intulit. Tunc hi tres q̃si ex vno ore laudabant. et glificabāt: & benedicebāt deū in fornace: dicētes. Bñs es dñe de⁹ patrum nr̃orum: & laudabilis, et gl̃iosus, et super exaltatus in sc̃la. & benedictum nomē gl̃iæ tuę sc̃m laudabile & sup exaltatum in oīb⁹ sc̃lis. Bñs es dñe in templo sc̃to gl̃iæ tuę: & superlaudabilis, et sup gl̃iosus in sc̃la. Bñs es in throno regni tui: & superlaudabilis & superexaltat⁹ in sc̃la. Bñs es, q̃ intueris abyssi: & sedes super cherubin, & laudabilis & superexaltatus in sc̃la. Bñs es in firmamēto celi: et laudabilis, & gl̃ios⁹ in sc̃la. Bñe oīa opa dñi dño: bñe celi domino. Bñe āgeli dñi domino: hymnū dicite, et supexaltate eū

Lectio Actuum Apostolorum.

Capite. xij.

IN diebus illis. Conuenit vniuersa ciuitas audire vbi dñi, vidētes autē turbas iudei repleti sunt zelo: et cōtradicebāt his, q̄ a paulo dicebant blasphemantes. Tunc cōstāter Paulus, et Barnabas dixerunt. Vobis oportebat primū loqui vbi dñs: sed qm̄ repellitis illud: & indignos vos iudicatis vitæ æternæ: ecce conuertimur ad gētes. Sic em̄ p̄cepit nobis dñs. Posui te in lucē gentiū, vt sis in salutē vsq; ad extremū terræ. Audiētes autē gētes gauisi sunt: & gl̄ificabāt vbi dñi: & crediderūt q̄tq; erāt p̄ordinati ad vitā æternā. Disseminabat autē vbi dñi p̄ vniuersam regionē. Iudei autē cōcitauerūt mulieres religiosas, & honestas: & priores ciuitatis: & excitauerūt p̄secutionē in Paulum, et Barnabā: & eiecerunt eos de sinib⁹ suis. At illi excusso puluere pedum in eos: venerunt iconium. Discipuli quoq; replebātur gaudio, & spiritu sancto.

Dñica in Trinitate, Apocalyp. ca. iij.

IN diebus illis. Vidi ostiū apertū in celo, & vox prima, quā audiui tanq; tubæ loquentis mecum, dicēs. Ascēde huc: et ostendā tibi, q̄ oportet fieri cito. Post hec statim fui in spū: & ecce sedes posita erat in celo: & supra sedē sedēs: &

q̄ sedebat siliis erat aspectui lapidis iaspidis, et sardinis. Et iris erat in circuitu sedis siliis visib⁹ smaragdinae, et in circuitu sedis sedilia viginti quattuor: & supra thronos viginti quattuor seniores sedētes circumamicti vestimentis albis: & in capitibus eorū coronas aureas, et de throno p̄cedebāt fulgura, & voces, & tonitrua, et septem lapides ardētes ante thronū, q̄ sunt septē spūs dei. & in cōspectu sedis tanq; mare vitreū sile cristallū. & in medio sedis, & in circuitu sedis quattuor animalia plena oculis ante & retro, & animal primū sile leoni, et sedm̄ animal sile vitulo: et tertium animal hñs faciē q̄si hoīs. & quartum animal sile aq̄le volāti: & quattuor animalia: et singla eorū habebāt alas senas: et in circuitu, et int⁹ plena sunt oculis. et requiē nō habebāt die ac nocte: dicētia. Sctūs Sanctus

Lectio alia.

Conuenit vniuersa ciuitas. Ex actibus apostolorum ca. xij. In q̄ posita est posuit apostoli pauli p̄dicationē factā in Antiochiam pisidię. Hoc in loco ponit p̄tensionē p̄ncipij synagoge aduersantij paulo. Vniuersa ciuitas. s. antiochensium. Repleti zelo. s. inuidia, et nō amoris. Blasphemantes. i. male dicētes et detrahētes. Vbi dñi. qz chrs p̄ncipaliter v̄it p̄t oves israel. Conuertimur ad gētes. qz vocatiōe futura est scriptura sacra. P̄cepit dñs. cū dixit. eritis mihi testes in ierusalē. In lucē gentiū. Esa. xlix. Samis sūt. s. de sua p̄uersiōe salutē. P̄ordinati. i. a deo p̄destinati. Excusso puluere. sicut dixerat saluator. Matth. xi. x. Tulerunt iconium. que est ciuitas.

Dominica in Trinitate.

Vidi ostiū apertum in celo. Ex apocalypsi. ca. iij. In q̄ ponitur reuelatio facta Joāni: q̄s de rebus / q̄ p̄tinent ad fidē ecclesie vniuersale. et p̄mo. describitur dei maiestas reuelārī, etior quam audiri. hec vox erat angeli. Que opz fieri. ex dei ordinatione. Iaspidis et sardinis. lapilli sunt p̄ciosi. Iris. arcus celestis. Smaragdine. q̄ est vni

EPISTOLA

ex coloribus iridis. Viginti quatuor seniores, tale portum ad maiestatem prouidet pertinet. De throno. s. dei. Septe lampades. et quod illas intelligat: ipse subdit quod sunt septem spiritus sancti dona. Mare vitreum. per quod significat sacram baptismi. Quattuor aialia. per quod intelligat quattuor euangeliste. Alas lenas. id est quolibet aial alas sex. Qui erat. per hoc designat omni generationes. Procidebant. s. adorantes deum viuere in secula seculorum. id est vitam eternam.

Fe. quarta sequenti.

Respōdo autē pe-
trus. Ex actibus
aploꝝ ca. v. In quā postea
quod Lucas posuit ierepa-
tionē aploꝝ: quod dicebant
percitare plebē inducēdo
nouā doctrinā. hic pōit
respōsū petri et aploꝝ.

Exaltauit per resurrectionē.
et ad celū ascē-
sionē. Penitentiā. id est. tēps pe-
nitēdi. Sumus testes. quia
interfuimus. Dissecabā-
tur. s. fremebant. Inono-
rabilis. id est. quod habebat ab
omnibus honori. Ad breue.
s. tēps. ut i apostoloꝝ ab-
sentia loqretur. Theo-
das. cuius rei etiā. Iose-
phus meminit. Esse ali-
quē. id est. magnū. Persus
sefe aliquē credēs. Oc-
cusus ē. a fructo (scilicet) Sy-
rie pside. Judas galile-
us alex. exemplū ad
hoc inducit. In diebus per
fessiois. quibus quiescebat in
ciuitate suaz: ut ibi pfi-
teret nōmē suū et fami-
lię. Et nūc. applicat hęc
exēpla ad negociū p̄fēs
hoc. Cōsiliū hoc. id est. do-
ctrina. Dissoluet sicut
hoꝝ quod dixit. Cōsenser-
rūt illi. s. Gamalieli.
Celsus. id est. superat: aposto-
lis: puta pugnis et ala-
pis. Gaudētes. tamen si
vulnerati.

In festo corporis Christi.

Ego enim accepi a
dño. Ex. i. epistola

Sanctus. Dñs deus omnipotens: qui erat: et qui est: et qui ventu-
rus est. et cū darent illa aialia gl̄ia: et honorē: et bñonē
sedenti super thronum viuenti in sc̄la sc̄lorum: p̄cide-
bāt viginti quattuor seniores ante sedem in throno: et
adorabāt viuētem in sc̄la sc̄lorum. Amen.

Fe. iij. Actuum aploꝝ Cap. v.

In diebus illis. Rūdens autē Petrus et ap̄li: dixerunt ad
plebē. Obedire oportet deo: magis quā hominibus. Deus
patrū v̄forū suscitauit iesum. quē vos interemistis: su-
spēdētes in ligno. Hūc principē. et saluatore deus exal-
tauit dextera sua ad dādā poenitētiā isrl̄. et remissionē
p̄ccōrū: et nos sumus testes horum v̄borū: et sp̄s sanctus.
quē dedit deus omnibus obedientibus sibi. Hęc cū audissent
dissecabāt: et cogitabāt interficere illos. Surgēs autē quidā
in cōcilio phariseꝝ noīe Gamaliel legis doctor honora-
bilis vniuersę plebi: iussit foras ad breue hoīes fieri. Di-
xitque ad illos. Viri israelite attendite vobis super omnibus istis:
quid acturi sitis. Ante hos enim dies extitit Theodas di-
cēs se esse aliquē. Cui cōsensit nūerus virorū circiē quidri-
gētorū: quod occisus est: et omēs. qui credebāt ei: dissipati sūt: et
reducti ad nihilū. Post hūc extitit iudas galileus: et diebus
p̄fessiois: et auertit populum post se. et ipse perierat: et omēs qui
cōsenserūt ei: dissipati sunt: et nūc itaque dico vobis: discedite
ab omnibus istis: et sinite illos. Quia si siest ex hominibus cōsiliū
hoc. aut opus dissoluet. Si vero ex deo est: nō poteritis
dissoluerē: ne forte et deo repugnare videamini. Cōsen-
serunt autē illi: et cōuocātes ap̄los: celsus denūciauerūt
ne oīno loqrent in noīe iesu: et dimiserūt eos. et illi qui
dem ibāt gaudentes a cōspectu cōcilij. quā digni habi-
tisunt per noīe iesu cōtumeliā pati. Oī autē die nō cessa-
bāt in tēplo. et circa domos docētes. et euāgelizātes iesu
sum ch̄m. In festo corporis Christi. Ad Cor. i. ca. xj.

FRes. Ego enim accepi a dño quod et tradidi vobis.
Quia dñs iesus in quā nocte tradebat. accepit panē:

et gr̃as agēs, fregit et dixit, Accipite, et māducate. Hoc est corp⁹ meum, qđ p vobis tradet. Hoc facite i meā comōnē. Siste, et calicē postq̃ cenauit, dicens. Hic calix nouū testamētū ē i meo sanguie. Hoc facite, q̃r̃iescūq; biberitis in meā comōnē. Quotiēscūq; em māduca bitis panē hūc, et calicē bibetis, mortē dñi ānunciabitis: dōcē veniat. Itaq; q̃cunq; māducauerit panē, et biberit calicē dñi indigne: reus erit corporis, et sanguis dñi. Probet autem seipm hō: et sic de pane illo edat, et de calice bibat. Qui em māducat, et bibit indigne, iudiciū sibi māducat et bibit: et nō dijudicās corp⁹ dñi.

CDñica. i. post trinitatem. Ioānis. i. ca. iij

Charissimi. De⁹ charitas est. In hoc apparuit charitas dei in nob: qm̃ filiū suū vnigenitum misit de⁹ in mūdū, vt viuam⁹ per eū. In hoc ē charitas: nō q̃si nos dilexerim⁹ deū: sed qm̃ ip̃e prior dilexit nos: et misit filiū suū p̃piciationem p̃pctis nr̃is. Charissimi: si dilexit nos de⁹, et nos debem⁹ alterutrum diligere. Deū nemo vidit vnq̃. Si diligim⁹ inuicē: de⁹ in nobis manet: et charitas ei⁹ in nob p̃fecta est. In hoc cognos scim⁹: qm̃ in eo manem⁹, et ip̃e in nobis: qm̃ de spū scō suo dedit nobis, et nos vidimus, et testificamur, qm̃ p̃r misit filiū suū saluatōrē mundi. Quisquis cōfessus fuerit: qm̃ iesus est fili⁹ dei, de⁹ in eo manet: & ip̃e in deo. Et nos cognouim⁹ et credimus charitati, quā habet de⁹ in nobis. De⁹ charitas ē: et qui māet in charitate: i deo māet, et de⁹ i eo. In hoc. n. p̃fecta ē charitas dei nobiscū: vt fiduciā habeam⁹ in die iudicij, quia sicut ille ē, et nos sum⁹ in hoc mūdo. Timor nō est in charitate, sed p̃fecta charitas foras mittit timorē: qm̃ timor poenā hēt. Qui aut̃ timet: nō ē p̃fect⁹ in charitate. Nos ergo diligam⁹ deum: qm̃ ip̃e prior dilexit nos. Si quis dixerit: qm̃ diligo deum, & fr̃em suū ode rit: mendax est. Q̃ nī em̃ nō diligit fr̃em suum, quē videt: deum, quem non videt quō p̃reest diligere? Et hoc mādatum habem⁹ a deo, vt qui diligit deum, diligat & fratrem suum.

hec dilectio dat nob securitatem. Sicut ille est bñs ac̃s in celo iustis et iniustus: ita et nos debemus facere amando bonos et malos: amicos et inimicos: alia patent.

pauli ad Cor. ca. xj. In q̃ apl's oñdit huius sacramēti dignitatē. dño. i. dño reuelante.

Iesus. i. q̃ est sacramētoz institutio. Trade bat a iuda p̃ditore.

fregit. ante p̃secratos nē. itaq; p̃ p̃leplim hoc dicit. hoc ē corpus meum. q̃ba sūt p̃secratiōis nouū testamētū. in q̃ p̃ mittūt. bōa spūalia sic i veteri t̃p̃alia. Annūciabit. rēp̃sentando ip̃am per hoc sacm̃. Donec veniat. ad iudiciū vltimū. Itaq; hortat ad hoc sacm̃ digne accipiendū. Reus erit. i. p̃p̃ nē: ac si ch̃z occiderit

probet se. i. p̃sciētiaz suaz exāminet. Et sic. i. digne accipiedo. Non dijudicans. i. discernens ab alijs cibis.

CDñica. i. post trinitatem.

De⁹ charitas ē. Ex epistola ioā. i. ca. iij. In q̃ apostolus hortat fideles ad charitatē. p̃m: dicens: q̃r̃ q̃ fr̃em diligit: ē ex deo: et dī filius: et nō diligit etc.

In hoc dei exēplo idē facit: q̃ nos diligit. Tū uiamus per eū: vitāgrē. p̃piciationē: q̃ sic fecit nos deo amicos ex inimicis per p̃c̃m. Nemo uidit: n̄p̃lominus tñ in nob habitat: t̃ridimus: h̄mānitatē ch̃i oculis corporalibus.

Deus i eo manet. i. per s̃raz. In die iudicij: q̃

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Non regnet pccm. Ex epistola pauli ad Rom. ca. vi. In quo inducit fideles ad bñ mittendū pccm: hic ostendit dimitte dī modū. ut obediat. qz q̄ est subditus pccō trahit ab appetitu irrationali. Mēbra v̄ra q̄ sunt instrumēta bñ aut male opandi. Bñ ina iusticię. i. bonorū oporū instrumēta. Nō dñabitur. i. sōne. inclinans ad peccandū.

Sub lege mosaica. q̄ grām non p̄ferbat.

Peccauimus. q̄si dicat: nō peccauimus. An nescitis. q̄si dicat: scire debetis. Siue pccī. qz q̄ facit pccm suū ē pccī.

In formā doctrinę. s. catholice per ch̄m et ab apostolis diuulgatę.

¶ Feria septa sequenti.

Non cesso grās. ex Epistola pauli ad Ephē. ca. i. vbi postea q̄ p̄misit salutationem in p̄ncipio epistolaz dicit solitam: agit deo grās de illoz p̄uersiōe ad f̄idē & mutua charitate. In agnitiōe eius. i. vt illum cognoscatis.

Quę sit spes. i. credentes qd̄ sperare debeāt.

Quę diuitię. vñ nob̄ det p̄mia. In nos. ad nob̄ bñficiēdum. In ch̄o. i. per christum. Oē nomē. vltra q̄tuor ordines spirituum / q̄s noiauit: vsq̄ ad vltimā hierarchiaz. Sub pedibus eius. cū data est illi ois potestas in celo & in terra. Mat. vltimo.

Super ecclesiā tam militante q̄ triūphāte.

Corpus ipsius. s. mys̄ticū. Qui oia. ordo est. plenitudo eius ad implect. i. p̄fic̄ per eū. q̄ oia in oibus operat. i. per christum.

¶ Feria quarta beati Pauli. Ad Romanos. Capite. vi.

Fratres. Non regnet pccm in v̄ro mortali corpore vt obediat cōcupiscētis eius sed neq̄ exhibeatis membra v̄ra. arma iniquitatis pccō. sed exhibete vos deo tanq̄ ex mortuis viuētes: et mēbra v̄ra arma iusticię deo. Pccm em̄ vobis nō dñabitur. Non em̄ sub lege estis: sed sub grā. Quid ergo? Peccauimus: qm̄ non sumus sub lege. sed sub grā. Absit. An nescitis: qm̄ cui exhibetis vos seruos ad obediendum: serui estis ei9. cui obedistis. siue pccī ad mortem: siue obediēdis ad iusticiā? Grās autem deo. q̄ fuistis serui peccati: obedistis autem ex corde in eam formam doctrinę: in quam traditi estis. Liberati autē a peccato. serui facti estis iusticię. Per iesum christū dōminum nostrum.

¶ Fē. vi. B̄i Pauli ad Ephēsiōs. Cap. i.

Fr̄es. Non cesso grās agens p̄ vobis memoriā v̄ri faciens in ōsonib9 meis. vt deus dñi n̄ri iesu christi p̄r gr̄iā det vobis sp̄m sapientię. & reuelationis. in agnitiōem ei9. illuminatos h̄re oculos cordis v̄ri. vt sciatis q̄ sit spes vocatiōis eius: & quę diuitię gr̄iā h̄reditatis ei9 in sanctis: & q̄ sit supereminens magnitudo v̄tutis ei9 in nos. qui credimus secū dū operationē potentię v̄tutis ei9: quam operatus est in christo: suscitans illum a mortuis. & constituens ad dexteram suam in c̄lestibus supra oē m̄ principatū. & potestatem. & v̄tutē. & dñationem. & omne nomen. qd̄ nominatur. non solum in hoc s̄culo: sed etiam in futuro: & omnia subiecit sub pedibus eius: & ip̄m dedit caput supra omnem ecclesiā: quę est corpus ipsius. & plenitudo eius. qui omnia in omnibus adimplerur.

Dñica. iij.

¶ Dominica secunda post Trinitatem.

Nosite mirari si odit vos mundus. Ex epistola Joannis. f. cap. iij. In quo postea
inducit fideles ad charitatem: nunc deterret illos ab odio. Si odit vos. qz opa mū
di maligna sunt & sine charitate. De morte ad vitam. & hoc per charitatem. In mor
te. i. in pēto. homicida est. sui & alterius quē odit. Vitam. q̄ confertur per gratiam.

¶ Dominica secunda. Beati Ioan
nis apostoll.

Capite. iij.

Harissimi. Nolite mirari si
odit vos mundus. Nos scim⁹
quoniam translati sumus de
morte ad vitam: quoniam dili
gamus fratres. Qui non dili
git: manet in morte. Omis
qui odit fratrem suum: homi
cida est. Et scitis quoniam omnis

homicida: non habet vitam æternam in se manentem. In
hoc cognouimus charitatem dei, quoniam ille pro nobis animam
suam posuit: & nos debemus pro fratribus animas po
nere. Qui habuerit substantiam huius mundi: & viderit
fratrem suum necessitatem habere: & clauserit viscera
sua ab eo, quoniam charitas dei manet in eo: Filioli mei
non diligamus verbo neque lingua: sed opere & veritate.

¶ Fē. iij. Beati Pauli ad Colossē. Cap. iij.

Fratres. Mortificate membra vestra, quae sunt super terram
fornicationem immundiciam, libidinem, concupiscentiam
malam, & auariciam, quae est simulachrorum
seruitus. Propter quod venit ira dei super filios incredulitatis
in quibus et vos ambulastis aliquando cum viuieritis in illis.
Nunc autem deponite & vos omnia iram indignationem
maliciam blasphemiam turpem sermonem de ore vestro.
Nolite mentiri inuicem: expoliates vos vesterem hominem
cum actibus suis, & induentes nouum eum, qui renouatur
in agnitionem dei secundum imaginem eius, qui creauit eum:
ubi non est masculus & foemina, Gentilis & Iudaeus,
circumcisio & preputium, Barbarus & Scythae, seruus & liber.
Sed omnia & in omnibus Christus.

ex parte mentis: sed corporis. In omnibus Christo. sine distinctione sexus & nationis.

Cognouimus. per experientiam. Pro fratribus. scilicet corporalem pro spirituali illorum. Qui habuerit. duos ponit casus in quo elemosyna de necessitate facienda est: quod si non fecerit. non erit in eo charitas.

¶ Fē. iij. sequenti.

Mortificate membra vestra. Ex epistola Pauli ad Colossenses. ca. iij. In qua apostolus inducit Colossenses ad consummationem vitae secundum fugam vitiorum. Super terram. id est quae sunt ad presentem vitam pertinentia.

Idolorum seruitus. quia auarus magis colit pecuniam quam deum. Propter quod. scilicet vitia superiora.

Ira dei. id est vindicta. In credulitatis. id est quod credunt credenda. Tunc ambulastis. ante peruersitatem.

Nunc deponite. scilicet vitia spiritualia. Mortem inuicem. decipientes vos.

Ceterum homines. id est vitia illa gentilitatis vestrae ante conversionem.

Solum hominem. qui est renouatus per baptismum & dei cognitionem. Imaginem eius. id est partem rationalem. quae est dei imago. nam irrationalis similis est bestiae. Masculus & foemina. quod non est distinctio

EPISTOLAE

¶ Feria sexta sequenti.

Haec est annunciatio. Ex epistola. i. iohannis ca. i. In quo posito p̄mio accedit ad institutionem fidelium. vs de rebus. q̄ maxime ad fidem pertinent. Annunciatio. i. euangelium. Audiuimus ab eo. s. a verbo incarnato. Lux est ioh. i. x. Ego lux mundi. In tenebris. s. culpe & ignorantie. Mentimur. s. verbo. Veritatem non facimus. s. opere. nam veritas etiam in operibus est. Eth. cor. i. iij.

In luce ambulamus. iuste viuendo. Societatem habemus. s. in charitate viuentes. Eū dat nos. per sacramenta. Seducimus nos. qz non sumus in societate cū deo. Cōfiteamur. s. nos esse peccatores. Peccauimus. in p̄terito. Mendacem eum fecimus. qz sepe in scriptura dicitur: quod nemo immunis est a culpa.

¶ Dñica. iij. post Trinitatem

Humiliamini sub potenti manu dei. Ex epistola petri. i. capite. v. In quo postea q̄ instituit seniores: hic instituit iuniores. s. maxime ad humilitatem et obedientiam. Omnē sollicitudinem. nō quod sint negligentes: sed q̄ a deo sit omne bonū putantes. Sobrii. in victu & vestitu. Circuit. patrans vobis insidias in q̄s incidatis. In fide. charitate informata. Et fraternitati. i. fraternibus vris q̄ sunt p̄ oēm mundū dispersi: q̄ eadē patitur. Ois ḡs. s. largitor. In modicū passos. qz pena temporalis brevis est.

¶ Feria sexta. Beati Iohannis apli. i.

Capite. i.

Charissimi. Hæc est annunciatio. quam audiuit mus ab eo: & annunciamus vobis: quoniā de lux est: & tenebræ in eo non sunt vllæ. si dixerimus quoniam societatem habemus cum eo, & in tenebris ambulamus: mentimur: & non facimus veritatem. Si autem in luce ambulamus: sicut & ipse est in luce. societatem habemus ad inuicem: & sanguis Iesu christi filij eius emundat nos ab omni p̄tō. Si dixerimus: quoniam p̄c̄m non habemus. ipsi nos seducimus: & veritas in nobis non est. Si confiteamur p̄c̄tā n̄ra. fidelis est & iustus. vt remittat nobis p̄c̄tā n̄ra: & emundet nos ab omni iniquitate. Si dixerimus: quoniā nō peccauimus: mendacem facimus eum: & verbum eius in nobis non est.

¶ Dominica. iij. Beati Petri apostoli. i.

Capite. v.

Harissimi. Humiliamini sub potenti manu dei: vt vos exaltet in tpe visitatiōis. Omnē sollicitudinem v̄ram p̄ncipiantes in eum: qm̄ ipsi cura est de vobis. Sobrii estote & vigilate: quia aduersarius v̄r diabolus tanq̄ leo rugiens circuit q̄rens. quem deuoret. cui resistite sortes in fide. scientes eandem passionem ei. q̄ in mundo est v̄ræ fraternitati fieri. Deus autē omnis ḡræ. qui vocauit nos in p̄teritam suam gl̄iam in ch̄o iesu modicum passos: ipso perficiet: cōfirmabit. solidabitq̄. Ipsi gl̄ia & imperium in sæcula sæculorum.

¶ Fē. iij. Beati Pauli ad Colossenses.

Capite. iij.

¶ Feria quarta sequenti.

Omnē quodcumque facitis. Ex epla pauli ad Colossē. ca. iij. in quo loco apl's induit ad
 pfectionē opīs. In noīe chrī. oīa in ei⁹ gloriā referētes. p̄ri p̄ ip̄m. qz mediator
 est int̄ nos ⁊ deū in oībus. In dño. i. in lēitis ⁊ honestis/nā in turpib⁹ nō licet. Amari
 esse. i. duri ⁊ difficiles. Obedite parētib⁹ qd debere honorari etiā in p̄ceptis legalibus

Frēs. Omne quodcumque facitis in v̄bo aut in opere
 oīa in noīe dñi nrī iesu chrī. gr̄as agētes deo et
 p̄ri per ip̄m. Mulieres subditę estote viris: sicut opor-
 tet in dño. Viri diligite vxores v̄ras: & nolite amari
 esse ad illas. Filij obedite parētib⁹ p̄ oīa: hoc em̄ placitū
 est in dño. P̄res nolite ad indignationē puocare
 filios v̄ros: vt nō pusillo aīo fiāt. Serui obedite per oīa
 dñis carnalib⁹: nō ad oculū seruīētes: q̄li oīb⁹ placētes:
 sed in simplicitate cordis timētes dñm. Qd cūq; fa-
 citis: ex aīo operamini: sicut dño & nō hoībus: sciēz
 ies. qd a dño accipietis retributionem hēreditatis. Per
 iesum chrīm dñm nr̄m.

¶ Fer. vi. Beati Petri apli i. Cap. i.

Charissimi. Reportātes finē fidei v̄rę salutē aīarū
 v̄rarum. De q̄ salute exquisierunt: atq; scrutati
 sunt pphete: qui de futura in vobis gr̄a pphetaue-
 runt scrutātes, in qd vel q̄le t̄ps significaret in eis spūs
 chrī: p̄nunciāseas, q̄ in chrō sunt passiōes, & postero
 res gl̄ias: quib⁹ reuelatū est: quia nō sibi metip̄s. Vos
 his aut̄ ministrabāt ea: q̄ nūciata sunt vobis per eos:
 qui euāgelizauerunt vobis spū sc̄to misso de cælo: in
 quē desiderāt āgeli p̄spicere. Propter qd succincti lum-
 bos mētis v̄rę sobrii, p̄fecti, sperate in eā, q̄ offeret vos
 his gr̄am in reuelationē iesu chrī: q̄li filij obedientię,
 non cōfigurati priorib⁹ ignorātię v̄rę desiderijs: sed
 secundum eum, qui vocauit vos sanctū: vt & ipsi
 sancti in omni conuersatione sancti sitis. Quoniam
 scriptum est. Sancti eritis, quoniam ego sanctus sum.
 Et si patrem inuocatis eum, qui sine acceptione perso-
 narum iudicat secundum vniuscuiusq; opus: in timo-
 re incolatus vestri tempore conuersamini.

Incolatus v̄ri. i. vitę et alludit ad illō psalmistę. Incolatus meus. plongatus est.

alo fiāt. siue fugā arri-
 piētes. siue nō potētes
 vob obtēperare ppter
 sequiciā v̄rę. Ad ocl̄. i.
 nō tñ in p̄sentia: s̄ etiā
 in absentia. Placētes
 i. vt illis placeāt.
 Timētes dñm. i. placen-
 tes deo ⁊ nō hoībus.
 Ex aīo. i. volūtarię ⁊ nō
 coacti.

¶ Fer. vi. sequenti.

Reporātes finē fi-
 dei. Ex epistola
 petri. i. ca. i. p̄det autē
 lctō ex supiorib⁹ (nā dis-
 perat in quē nūc qd vis
 dītes creditis.) Credo-
 tes aut̄ exultabitis lēti-
 cia inenarrabili ⁊ gl̄io-
 cata. nūc seq̄. Repor-
 tates finē fidei. i. salutē
 aīar. In qd vel q̄le. scz
 sal⁹ illa p̄ chr̄ ēēt v̄ctu-
 ra. Passiōes ⁊ gl̄ias. vt
 Esaię. ca. liij. Nō sibi
 metip̄s. i. pphētis.

trōb. p̄nunciando q̄ v̄rio
 t̄pib⁹ erāt futura. Spū
 sc̄to. in die p̄tercoites.

In quē. i. ip̄m sc̄m cū
 trinitate. Prop̄ qd. i.
 qz estis filij dei p̄ adop-
 tionē. Succincti lum-
 bos. i. casto coipe ⁊ mē-
 te. In reuelationē. i. p̄
 reuelationē. Cōfigura-
 ti. i. p̄formati. Sc̄m
 eū. i. deū. Scriptū est.
 Leuiti. xix. Et si p̄rem
 inuocatis. i. qz inuocatis.

EPISTOLAE

¶ Dominica quarta post trinitatem.

Existimo enim quod non sunt. Ex epistola ad Romanos. cap. vii. dixit in superioribus quod per adhesionem ad christum consequimur vitam eternam. nunc quia illa sit vita ostendit: quod per hanc praestat. Consigne. i. quales. huius temporis. i. vite temporalis. Spectatio creature. i. hominis. Reuelatione. i. beatitudinis. hoc per patientiam laborum. Vanitatem. i. mortis et passionis

bus. Si uolens. quod dicat. uelit nolite hoc per peccatum Adam. Propter eum. i. deum patientes. In spe. i. resurrectionis.

A seruitute. i. a mortalitate. In genuit. i. in continuo dolore. Et parturit. i. labore solui desiderat. Usque ad huc. i. in hac vita. Nos ipsi. i. apostoli. qui primi spiritum sanctum accepimus.

Gemimus. i. in tribulationibus. Expectantes adoptionem. i. premium adoptionis nostre in filios dei. Et redemptionem. i. liberationem a corruptione.

¶ Feria quarta sequenti.

Sicut per unius delictum. Ex epistola pauli ad Romanos. capite. v. In quo apostolus comparat peccatum ad donum christi. Et primo quod ad peccatum Adam. deinde quantum ad peccatum in lege.

Unius delictum. i. primi parentis. Per unius iustitiam. i. christi.

Inobedientiam unius. qui non obediuit deo: et per uariatus est. Objectionem unius. i. christi qui factus est obediens propter usque ad mortem.

Subtrahit. i. successit. ut abundaret delictum: quod

ante legem licebat hoc. uel alio modo agere. sed post legem non licet sine peccato transgredi. Superabit et gratia. per Christum. Cetera patent.

¶ Dominica quarta. Beati Pauli ad Romanos. Cap. vii.

Ratres. Existimo enim quod non sint condignae passionibus huius temporis ad futuram gloriam, quae reuelabitur in nobis. Nam expectatio creature reuelationem filiorum dei expectat. Vanitati enim creatura subiecta est non uolens: sed

propter eum, qui subiecit eam in spe. Quia et ipsa creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem gloriae filiorum dei. Scimus enim, quod omnis creatura in gemiscit: et parturit usque adhuc, non solum autem illa: sed et nos ipsi primicias spiritus habentes: et ipsi intra nos gemimus adoptionem filiorum dei, expectantes redemptionem corporis nostri. In iesu christo domino nostro.

¶ Feria quarta. Beati Pauli. Ad Romanos. Capite. v.

FRatres. Sicut per unius delictum mors in omnes homines in condemnationem, sic et per unius iustitiam in omnes homines in iustificationem uitae. Sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi: ita et per unius obedientiam iusti constituentur multi. Lex autem subintravit ut abundaret delictum. Vbi autem abundauit delictum, superabundauit et gratia. Ut sicut regnauit peccatum in mortem: ita et gratia regnet per iustitiam in vitam aeternam. Per iesum Christum dominum nostrum.

¶ Feria sexta sequenti.

Patientes estote. Ex epistola iacobi apostoli. ca. v. In quo iustos consolatur: ne in tribulationibus deficient. Ad aduersum dñi cum accipietis laborum vestrorum mercedem. Ecce agricola. exemplo agricolę expectandum esse dicit. Temporaneum. i. suo tpe. Et serotinum. i. post ea perueniēte. Appropinquabit. i. ppe est merces vstra. Ingemiscere in alterutrum. i. vidētes alterius labores. Nō in dicimini. i. ad neminem impatiētię. Iudex assit. i. ppe ē chrs q̄ vos liberabit. Exēplū accipite. i. prophetas. Exitus mali. mortis/ q̄ nō est malū culpe: s; pēnę. Longanimitatis. i. spei. Beatificamus eos. i. bñs dicimus. sine dñi: q; ipse mortē subiit.

¶ Feria sexta. Beati iacobi apostoli.

Capite quinto.

Charissimi. Patientes estote vsq; ad aduentum domini. Ecce agricola expectat preciosum fructum terrę: patienter ferens: donec accipiat temporale & serotinum. Patientes igitur estote: & vos cōfirmate corda vestra: quia aduentus domini appropinquabit. Nolite ingemiscere fratres in alterutrum, vt non iudicemini. Ecce iudex ante ianuam assit. Exemplum accipite fratres exitus mali & longanimitatis, & laboris, & patientię prophetas, qui locuti sunt in nomine domini. Ecce beatificamus eos, qui iusti nuerunt. Sufferentiam iob audistis, & finem domini vidistis. Quoniam misericors est deus & misericorator.

¶ Dominica. v. Beati Petri apostoli.

Capite. iij.

Harissimi. Omnes vnanimis in oratione estote. compatientes: confraternitatis amatores, misericordes, modesti, humiles. Non reddentes malum pro malo, nec maledictum pro maledicto: sed e contrario benedicientes.

Quia in hoc vocati estis: vt benedictionem hereditate possideatis. Qui enim vult vitam diligere, & videre dies bonos: coercet linguā suā a malo: et labia eius ne loquantur dolum. Declinet autem a malo: & faciat bonum: inquirat pacem, & sequatur eam: quia oculi domini super iustos: & aures eius in preces eorum. Vultus autem dñi super facientes mala: & quis est, qui vobis noceat si boni æmulatores fueritis? Sed & si quid patimini propter iusticiam, beati. Timorem autē eorū ne timueritis: vt nō cōturbemini, Dñm autē chr̄m sanctificate in cordibus vestris.

¶ Dñica. v. post trinitatem.

Omnes vnanimis in oratione. Ex epistola petri. i. ca. iij. In quo apostolus informat fideles ordinando eos ad primum. Illud hō qd dicit in oratione in clausula superioris cybi: vt non impediant orationes vestras.

Compatientes. s. inuicē alter alteri. In hoc. i. ad hoc: vt bñdicat: etiā maledicētib; vobis. Quid em̄ vult. hoc sup̄ tū est ex psal. cxxij.

Oculi sup̄ iustos. respiciēs eos fauorabiliter.

Aures eius. sup̄. paratę ad audiēdū. Vultus dñi. s. iratus ad illos puniēdū. Æmulatores bñi. i. virtutis & bñitatis.

Bñi. s. eritis. Timorem eorū. i. terrorē quo vos tentant a bono depellere. Cōturbemini. impatiēter aduersa sustinendo. Sanctificate dñm. i. firmate.

EPISTOLAE

Cferia quarta sequenti.

Arbitramur em iustificari. Ex epistola pauli ad Rom. ca. iij. z. iij. In quibus comparatur legem veterem legi euangelice. Arbitramur zc. qsi dicat no qz fides sine opibus mortua est. Deus tm. qz est etiā gētiū. Deus est. s. iudeorū z gentiliū. Circūcisionē. i. iudeos. p̄p̄tū. i. gētiles: z vtroqz p̄ fidē xp̄i v̄turi: aut q iam venit. Legē statuis

mus. i. p̄firmam⁹ veterē p̄ nouā. p̄fem n̄m. i. a quo p̄ carnē iudē de scē debāt. Habet gl̄iaz. s. ap̄d hoies. qd̄ obediuit deo. Et q̄ opatur. qz illd̄ qd̄ p̄cedit alicui sicut merces operis traditur per modū debiti: vita autē eterna p̄cedit per viam gr̄e. igitur nō p̄pter legis opera. Quinō operatur. id est legis opera nō facit.

Cferia sexta sequenti.

Accedam ad vos in iudicio. Ex da lachia p̄pheta cap. iij. In quo propheta ponit xp̄isti aduentum in iudicium finale. Testis yelox. qz breui tempore terminabitur: z de quibus sit prolaturus sententiam subdit: quiade ijs que sunt capitaliora. Mittam heliam. hoc ex capite sequenti sumptum est / qui ante Domini aduentum ad hoc in vita reseruatus p̄dicabit contra anti xp̄istum. Corda patrum ad filios. id est incredulos reducent ad fidem parentū fidelīū.

Ne forte veniat. imo sine forte. quod est frequens in sacris litteris. aut dicit hoc propter temporis incertitudinem. paratione. quia ultra non inhabitabitur.

C Dyca. vi. post Trinitatem.

Cferia quarta. Beati Pauli ad Rom.
Capite. iij. & iij.

Fratres. Arbitramur em iustificari hominē p̄ fidē sine operib⁹ legis? An iudeorū deus tm? Nōne & gentium? Immo & gentiū. Qm̄ quidem vn⁹ est deus. qui iustificat circūcisionē ex fide: & p̄p̄ciū per fidem. Legē ergo destruim⁹ per fidem? Absit. Sed legem statuim⁹. Quid ergo dicim⁹ inuenisse Abraam p̄fem n̄m scd̄m carnem? Si em̄ Abraā ex operibus legis iustificat⁹ ē: habet gl̄iam. sed nō ap̄d deū. Quid em̄ scriptura dicit? Credidit Abraā deo: & reputatū est illi ad iusticiā. Et autē: qui operatur: non imputatur scd̄m gr̄am. sed scd̄m debitū. Ei v̄o. qui non operat⁹. credenti autem in eum. qui iustificat impium. reputat⁹ fides eius ad iusticiam.

Cferia sexta. Lectio Malachie prophetæ. Capite. iij.

Aec dicit dñs deus. Accedam ad vos in iudicio: & ero testis v̄elox: maleficis & adulteris & per iuris. & qui calumniantur mercedem mercenarij: & humiliant viduas & pupillos. & colaphizant capita populorum: & op̄primunt peregrinum. nec timuerunt me: dicit dñs exercituum. Ecce ego mittā vobis Heliam p̄phetam anteq̄ veniat dies dñi magnus & horribilis: & cōuerter corda patrū ad filios: & cor filiorū ad p̄res eorū: ne forte veniā: & percutiā terrā anathemate.

C Dominica sexta. Beati Pauli ad Romanos. Capite sexto.

Anathemate. id est eterna sc̄

Quicūq; baptizati sumus. Ex epistola pauli ad rom. ca. vi. Quid dixit paulo ante: qd ubi abundauit delictū supabundauit & grā. diceret q̄piā ergo p̄stāndū est in p̄ctis. hūc apostolus errore remouet: dicens. Quicūq; baptizati &c. In morte ipsius. ex qua baptismus h̄z efficaciam. Cōsepulti. s; ille surrexit ad vitā. & nob̄ surgēdū est a p̄ctis ad vitam renouatiōem. Cōplantati ex mala terra in bonā. Vetus homo n̄r. q̄ p baptismū surrexit in nouū hoīez.

Rates. Quicūq; baptizati sum⁹ in ch̄so iesu: in morte ipsius baptizati sum⁹. Cōsepulti em̄ sum⁹ cū illo p baptismū in mortē: vt quōd ch̄s resurrexit a mortuis p grām patris: ita, & nos in nouitate vitæ

ambulem⁹. Si em̄ complantati facti sumus similitudine mortis ei⁹: simul & resurrectiōis erim⁹. Hoc scientes: quia vetus hō n̄r simul crucifix⁹ est: vt destruat⁹ corp⁹ p̄cti, vt ultra nō seruiam⁹ p̄ctō. Quicūq; mortu⁹ est: iustificat⁹ est a p̄ctō. Si autē mortui sum⁹ cū ch̄so: credimus: quia simul etiā viuem⁹ cū illo. Sciētes q̄ ch̄s resurgēs ex mortuis iam nō moriet⁹: mors illi ultra nō dñabit. Qd' em̄ mortu⁹ est p̄ctō: mortuus est semel. Qd' autē uiuit, uiuit deo. Ita & vos existimate vos mortuos quidem esse p̄ctō. viuentes autem deo. In christo iesu domino nostro.

Fez. iij. Bñ Pauli ad Heb. Cap. xij. & xij.

FRēs, Habemus grām p quā seruiamus placentes deo: cū metu & reuerētia. Et em̄ de⁹ n̄r ignis cōsumēs est. Charitas fraternitatis maneat in vob⁹: et hospitalitātē nolite obliuisci. Per hāc em̄ placuerunt qdā āgelis hospitio receptis. Memētote victorū tāq; sim⁹ vincti: & laboratiū tanq; & ipsi in corpore morātes. horribile cōnubiū oib⁹: et tor⁹ immaculat⁹. Fornicatores em̄, et adulteros iudicabit de⁹. Sint mores sine auaricia: cōtēti p̄sentib⁹. Ipse em̄ dixit, nō te deserā: nec de relinquā: ita, vt cōfidēter dicam⁹. Dñs mihi adiutor ē: nō timebo quid faciat mihi hō. Memētote p̄positoz v̄torū, qui vobis locuti sunt v̄bū dei. Quorū intuetes exitū cōuersatiōis imitāmini fidē. Iesu ch̄s heri & hodie ipse & in sc̄la sc̄lorum. Amen.

indigētia alioz. Honorabile cōnubiū. qm̄ ē libidinis repressiū. Tor⁹ immaculat⁹. i. legiō timor. Ipse em̄ dixit ioh̄es. j. Dñs mihi adiutor, ex psal. p̄positoz. i. p̄latoz.

Crucifixus est. i. mortuus vñ surgat nouus.

Mortuus est. i. p̄ctō.

Iustificatus est. i. p baptismū. Mortuus est p̄ctō. i. ppter p̄ctm̄ delēdū. Semel. qm̄ mors illa fuit sufficiens ad delēdā oim̄ p̄ctā. Ita & vos. similitudinē applicat.

C. f. f. iij. sc̄nti.

Habemus grāz, ex epistola pauli ad heb. ca. xij. & xij. & pens det lctō ex supioribus. itaq; regnum immobile suscipiētes. Subdit per qd possimus illō acq̄re reddicens. habemus grām. i. facile h̄re possumus. Metu & reuerentia. q̄ sunt religionis instrumenta. Ignis cōsumēs. sanālos/purgans p̄o bonos. Charitas fraternitatis. i. amor fraternus. & tāgit tria in q̄ b⁹ debz ostēdi charitas n̄a. quoz p̄mū est. hospitalitas. Angelis hospitio rece. vt Abas & Loth. Gen. xviij. & xix.

Memētote te victorū. i. eoz / q̄ sunt in catenis vincti / qd est sc̄dm.

Et laboratiū. s. in paupertate. qd est certū.

In corpore morātes: qz indigētia vñ corporis debet vos mouere de

EPISTOLA E

¶ Feria sexta sequenti.

Nunc scribo vobis. Ex epistola. i. iohannis ca. ij. In quo ex p̄dictis in capite superio
ri infert int̄ctum. Si q̄s peccauerit: ex humana fragilitate. Iustū. i. q̄ p̄ vere
p̄nitentibus interpellat. Propiciatio. nam seip̄m obrulit p̄ n̄ra exp̄iatioe. In hoc sc̄io
mus. i. per exper̄tiam. exp̄iatiā cognoscim⁹.

Et ip̄e ambulare. i. imi
tando illū. M̄datū
nouū: scz antiquū: t̄a ex
lege naturali / q̄s ex lege
diuina in q̄b⁹ iubemur
proximos diligere sicut
nosmetipsos. M̄datū
nouū. i. in lege euangeli
ca renouatum. Qd̄ est
verū: d̄est verificatū.

In ip̄o. i. in ch̄so: q̄ pas
sus est p̄ nob⁹. Et in vo
bis: qz dixit mandatum
nouū do vobis: et.

¶ Dominica. viij. post
Trinitatem.

Humanū dico p̄p̄
t̄ infirmitatem. Ex
epistola pauli ad Rom̄.
ca. v. In quo postea q̄
induxit Rom̄anos ad pec
cata dimittenda: nūc in
ducit illos ad b̄n viuen
dum: p̄mo ex oper⁹ f̄a
cilitate: et qz paulo ante
dixerat: liberati a pec
cato serui facti estis ius
ticię: nūc infert dicēs.
humanum dico. i. nihil
difficile p̄cipio: s̄z ratio
consonum: et qd̄ ab hoīs
fragilitate p̄ḡtari p̄ōt
quod p̄bat ediuersorū:
quemadmodum actio
nes vitioſę sunt in pote
state n̄ra: ille quę per
virtutem. Ita nunc:
post conuersionem ves
tram. In sanctifi
cationem / idest vsq̄ ad
sanctitatis consumatio
nem.

¶ Feria sexta. Beati iohannis apostoli.

Capite secundo.

Charissimi. Hęc scribo vobis: vt non peccetis
Sed si quis peccauerit: aduocatum habemus
apud patrem iesum Christum iustum: & ipse est pro
piciatio pro peccatis nostris. Non pro nostris autem nō
tantum: sed etiam pro totius mundi. & in hoc scim⁹
quoniam cognouimus eum, si mandata eius obser
uamus. Qui dicit se nosse eum, & mandata eius nō
custodit: mendax est, & in eo veritas non est. Qui
autem seruat verbum eius vere: in hoc charitas Dei
perfecta est. In hoc scimus: quoniam in ipso sumus.

Qui dicit se in Christo manere: debet sicut ille am
bulauit & ipse ambulare. Charissimi: non m̄datum
nouum scribo vobis, sed m̄datū qd̄ vetus habuistis
ab initio, mandatum vetus est verbum, quod audis
stis. Iterum mandatum nouum scribo vobis, qd̄ est
verum, & in ipso: & in vobis. Qm̄ tenebrę transie
runt: & lumen verum iam lucet.

¶ Dominica septima. Beati Pauli
ad Romanos. Cap. vj.

Ratres. Humanū dico p̄pter infirmitatē
carnis vestrę: sicut enim exhibuistis m̄s
bra v̄ra seruire immundicię, & iniquitas
ti ad iniquitatem: ita nunc exhibete m̄s
bra v̄ra seruire iusticię in sanctificationem. Cum em̄
serui essetis peccati liberi fuistis iusticię. Quem ergo
fructum habuistis tunc in illis: in quibus nūc erubesci
tis? Nam finis illorum mors est. Nunc vero liberati
a peccato: serui autem facti deo. habetis fructum ves
trum in sanctificationem, finem vero vitam aeternā.
Stipendia enim peccati mors. Gratia autem dei vita
aeterna. In christo iesu dño nostro.

¶ Feria quarta sequenti.

Nihil nunc damnationis. Ex epistola ad Romanos. viij. In quo posteaq̃ ostendit cessationē legis veteris factā per ch̃m: nūc dicit adprehendū esse ch̃so legis gr̃e auctori. Nihil damnationis. idest nulla damnationis causa. Lex sp̃ialis quātamodū est euāgelica. A lege pct̃i. i. ab obligatiōe pct̃i actualis. Et mortis. q̃ tollit oēm pgnā debiti tam p pctō. Nam qd impossibile declarat modū huius liberationis.

¶ Feria quarta. Beati Pauli ad Romanos. Cap. viij.

Fratres. Nihil nunc damnationis est his, qui sunt in christo iesu; qui non secundum carnem ambulat. Lex enim spūs vitæ in Christo iesu liberauit me a lege peccati, & mortis. Nam quod impossibile erat legi in quo infirmabatur per carnem; deus filium suum mittens in similitudinem carnis peccati: & de peccato damnauit peccatum in carne: ut iustificatio legis impleretur in nobis: qui non secundum carnem ambulamus: sed secundum spiritum. Qui enim secundum carnem sunt, quæ carnis sunt, sapiunt. Qui vero secundum spiritum: quæ sunt spiritus, sentiunt. Nam prudentia carnis mors est. Prudentia autē spiritus vita & pax. In christo iesu dño nro.

¶ Fer. viij. Beati Pauli ad Romanos. Capite. v. iij.

Fratres. Sapientia carnis inimica est deo. Legi enim dei non est subiecta, neq̃ enim potest. Qui autē in carne sunt: deo placere non possunt. Vos autem in carne non estis, sed in spiritu: si tamen spiritus dei habitet in vobis. Si quis autem spiritum christi non habet: hic non est eius. Si autem christus in vobis est: corpus quidem mortuum est propter peccatum: spiritus vero viuunt propter iustificationem. Quod si spiritus eius, qui suscitauit iesum a mortuis, habitat in vobis: qui suscitauit iesum christum a mortuis: viuificabit & mortalia corpora ṽra propter inhabitantem spiritum eius in vobis.

etiam suscitabit corpora vestra: & hoc ppter sp̃m habitantem in vobis.

Legi veteri q̃ non purgabatur a pct̃is aieq̃ carnis. Infirmabatur. i. erat imperfecta. Per carnē: q̃ nō mudabat nisi corpus. Similitudinē carnis. q̃ fuit passibilis: tñ nō peccatit̃. De peccato. i. de seipso facto hostia p pctō. Dānauit pct̃m. i. deleuit. Pndētia carnis. i. q̃ qd carnalia q̃rit. Mors est. i. ad mortē ducit. Prudentia spūs & pax. i. reges.

¶ Fer. vi. sequenti.

Sapientia carnis inimica ē deo. Ex eadem epistola: & coniungitur lco epistolę superioris. Sapientia carnis: sapientia hic / & prudentia superius improprie accipiuntur. Inimica deo: q̃ repugnās illis pceptis. Neq̃ pōt: q̃ nemo pōt duobus dñis seruire.

Nō estis. i. esse debetis. Si habitat in vobis. i. cū baptismo sp̃m sc̃m accepistis: & cū fide sp̃m. Nō h̃z: q̃ p̃dit grām. Nō est ei. i. mēbrū. Mortuū est. i. mortis necessitati subiectū. Qd si spūs ei. i. dei. habitat in vobis: perseverando in fide et grā: q̃ suscitauit illum.

EPISTOLAE

¶ Dñica. viij. post Trinitatem.

Debitores sumus nō carni. hęc lēō supiori p̄nuat. & est p̄clusio p̄ndens ex supiori
 bus. & p̄z lēō. Spū dei agunt. q̄ nemo venit ad me. dicit saluator nisi p̄ meus
 traxerit illū. atq; in timore. sicut in veteri lege q̄ fuit lex timoris. Adoptiōis filiorū. s. p̄
 ḡam. In q̄. s. spū. Clamamus. clamare possumus. Abba. q̄d interpretat p̄r. s. q̄ sumus
 adoptiōis filij. Spūs. s.
 sc̄s. tertia in diuinis
 p̄sona. Testimoniū red
 dit. s. q̄d sum⁹ dei filij p̄
 reuelationē ap̄lo factā
 atq; etiā alijs cōplurib⁹

Si filij: p̄sequis ē: q̄d si
 sumus filij: erimus hęc
 redēs: nō q̄n filius natu
 ralis quē p̄stituit hęc
 dē vniuersorū: s. s. ḡh: q̄
 adoptiui. ¶ Fe. iij. sequ.

Non misit me chi
 sine baptizare. ex
 j. epla ad cor. ca. i. Ap̄ls
 in supiori parte dixit se
 paucos admodū baptis
 zasse. cui⁹ rōnē nūc red
 dit: q̄ nō t̄ā ad baptizā
 dū: quā ad docēdū mis
 sus ē: q̄d ē maioris offi
 cij. tamen si ad vtrūq; mis
 si sunt ap̄li. In sapiētia
 p̄bi. i. in iudana q̄ vbi ex
 q̄ntis pagē. Euacuet
 crux ch̄ri. i. fides passio
 nis eius. q̄ videt gētib⁹
 stulticia: q̄ nō argumē
 tis s. fide p̄met. Terc
 bū crucis. i. p̄dicatio
 passiōis. Peregrin⁹. i.
 infidelib⁹. Terc⁹ dei ē.
 q̄ p̄ crucē diabol⁹ veni
 ctus ē. Scriptū ē. efa.
 xxx. Sapiētiā. ingenio
 h̄iano ad inuētā de re
 b⁹ diuinis. sicut prudētiā q̄ est de agilib⁹. Tibi sapiēs: q̄n dicat: null⁹ ē in rebo ab hōie
 ad inuētis. Tibi scriba. i. legisperit⁹. Inq̄sitor sc̄li. i. rex seculariū. huius mūdi. q̄n di
 cat: inimo fecit In dei sapiētia. i. cognitiōe creaturaz. q̄ sūt dei speculū. Mūdi. i. mūdi
 sapiētes. Per stulticiā p̄dicatiōis. i. quā isti putabāt stulticiā. Signa petūt. q̄lia fuerūt/
 cū illis traderet lex. Sapiētiā. nō diuinā. s. q̄lē ipsi inueniūt. Iudgls sc̄daliū. i. offendi
 culū. Stulticiā. op̄mōe ip̄or. Vocatis. i. electis tam ex iudgls q̄ ex gentilib⁹. Dei
 virtutem. scilicet esse ch̄istum.

¶ Dñica. viij. Beati Pauli ad Roma. Ca. viij

Rēs. Debitores sum⁹: nō carni: vt sc̄d m carnem
 viuam⁹. Si enim sc̄d m carnē vixeritis: meriemini. Si autē spū facta carnis mortificaueritis. viueris.
 Quicūq; enim spū dei agunt: hi filij sunt dei. Nō cū
 accepistis spūm seruitutis iterū in timore: sed accepistis
 spūm adoptiōis filiorum dei: in q̄ clamam⁹ abba p̄r.
 Ipse enim spūs testimonium reddet spūi n̄ro: q̄ sum⁹
 filij dei. Si autem filij: & h̄eredes. h̄eredes quidem dei:
 coh̄eredes autem christi.

¶ Feria q̄rta. Beati Pauli ad Cor. Ca. i.

Fratres. Nō enim misit me ch̄rs baptizare: sed euā
 gelizare. Nō in sapiētia vbi: vt nō euacuet crux
 ch̄ri. Verbū enim crucis p̄eunib⁹ q̄dē stulticia est: his
 autē q̄ salui sūt. idest nobis v̄tus dei est. Scriptum est
 enim. Perdā sapiētiā sapiētū: & prudētiā prudentiū re
 probabo. Vbi sapiēs: vbi scriba: vbi inq̄sitor hui⁹
 sc̄li: Nōne stultā fecit de⁹ sapiētiā hui⁹ mūdi: Nā (quia
 in dei sapiētiā nō cognouit mund⁹ p̄ sapiētiā deum)
 placuit deo per stulticiā p̄dicatiōis: saluos facere credē
 tes. Quoniā & iudaei signa petunt: & gr̄ci sapiētiā
 q̄runt. Nos autem p̄dicamus ch̄m crucifixū: iudeis
 quidē sc̄daliū: gentib⁹ autē stulticiā. Ipsi autē vocatis
 iudaeis. atq; gr̄cis ch̄m dei v̄tutē & dei sapiētiā.
 Quia q̄d stultū est dei: sapientius est hominibus. Et
 q̄d infirmum est dei: fortius est hominibus.

C fferia sexta sequenti.

Aldete vocationē. Ex. i. epistola pauli ad Corin. ca. i. Et prīuatur prīncipius huius
lconis cū sine pcedētis. vbi oñdit qđ modus docēdi p sapiētia vboz nō puenit sū
dei catholice. Vocationē. i. modū vocatiōis. Sapiētes/potētes/nobiles: i. illitēo
rati ⁊ paupes ⁊ rustici. Stulta mūdi. i. qđ mūdus stultos putat. Infirma mūdi. i. qūe
mūdus putat infirma.

C Fer. vi. Bti Pauli ad Cor. i. Cap. i.

Rēs. Videte enim vocationē vram: quia nō mlti
sapiētes scđm carnē: nō mlti potētes, nō mlti no
biles: sed, q̄ stulta sunt mundi elegit de⁹: vt cōfundat
sapiētes. Et infirma mūdi elegit de⁹: vt cōfundat for
tia. & ignobilia mūdi: & cōtēptibilia elegit de⁹: et ea
q̄ nō sunt: vt ea q̄ sunt destrueret: vt non gl̄ief omnis
caro in cōspectu ei⁹. Ex ipso autē vos estis in chr̄o iesu,
qui fact⁹ est nobis sapientia & iusticia, & sc̄ificatio, &
redemptio: vt quemadmodum scriptum est: qui gl̄ia
tur in domino glorietur.

C Dñica. ix. Beati Pauli ad Corinthios. i. Ca. x.

Ratres. Non simus cōcupiscē
tes malorū: sicut & illi concu
pierunt. Neq; idolatrē efficias
mini, sicut quidā ex ipsis quē
admodū scriptū est. Sedit po
pulus māducare & bibere, &
iurrexerunt ludere. Neq; for
nicemur, sicut qdā ex ipsis for
nicatisunt: & ceciderunt vna die viginti tria millia.

Neq; tentem⁹ chr̄m: sicut quidā eorū tentauerunt: &
a serpētib⁹ perierunt. Neq; murmuraueritis, sicut qui
dā eorum murmurauerunt & perierunt ab extermin
atore. Hec autē oīa in figura cōtingebāt illis. Scripta
sunt autē ad correctionē nram, in q̄s fines sc̄lorum de
uenerunt. Itaq; qui se existimat stare, videat ne cadat.
Tentatio vos nō apphendat nisi humana. fidelis autē
deus est: qui nō patiet⁹ vos tentari supra id, qđ pote
stis. Sed faciet cum tentatione etiā puentum: vt possi
tis sustinere.

missiois. In q̄s fines deuenerūt. i. sum⁹ in vltima mūdi grate. Stare. s. in deo. Ne
cadat. ex tērationē. Nisi hūana. i. q̄ nō pōt oīno ab hoīe euitari. Id qđ potestis. Iudo
audi vincere. Prouentū. i. meriti augmentū ⁊ fructū ex tentatione.

fortia. i. q̄ putat fortēs.

Ea q̄ nō sunt. i. q̄ ab
his putant nullius esse
momentū. Ea q̄ sunt. i.
existimant eē magna.
Nō oīs caro. i. null⁹ hō.
ex modo loq̄ndi ap̄d he
breos. Ex ipso. i. ex ip̄o
suis p̄tute. Sapiētia. s.
nra. qđ est chr̄s. Scrip
tū est terem⁹ ca. ix. qui
gloriat ⁊ c.

C Dñica. ix. post
trinitatem.

Non simus concu
piscētes. Ex ep̄la
i. ad cor. ca. x. ⁊ pendet
lco ex supioribus: dices
rat nāq; hec autē in fi
gura facta sunt nostri: ⁊
tūc infert: vt nō simus
p̄cupiscētes malorū: sicut
illi fuerūt. Hebr̄gi:
post tot beneficia a deo
accepta. Idolatrie. vt
hebr̄gi fuerūt circa la
tionē legis. Scriptū ē.
Exodi. xxxi. Surrexer
rūt ludere. in vituli cul
tu. Fornicari sunt. cū
feminis ex Madian. vt
habet Numeri. xxi.
A serpētib⁹. vt scribit
Nūeri. xxi. Sicut qdā
eorū murmurauerūt. vt
patet in plurib⁹ scriptu
re locis. Ab extermin
atore. s. aēlo antea q̄
ingrederent⁹ terram ⁊ c.

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Non omnis caro. Ex. i. ad Cor. ep. ca. xv. In q. apls disputat de resurrectione mortuorum in p. p. cuiuscumque animam et corpus: et p. d. l. c. ex fine superioris lectionis: dixit autem deus dat unicuique secundum proprium corpus: et tunc infert. Non omnis caro eadem caro: et sunt diuersae speciei sicut et ipsa animae. Celestia: quae ueniunt et corporalitate saltim. Celestium gloria. i. pulchritudo. Si resurrectionis non est omnis similitudo: quia in resurrectione erit idem titulus numeralis: in his autem non est hominibus identitas. Seminatur: ponit differentias inter corpora mortuorum et resurgentium. Si est corpus animale. i. quod est. Scriptum est. Gen. i. In animas uiuentium. i. vitam animalem. Spiritum uiuificantem. s. alios. Sed non prius sicut patet de Cain et Abel/ de ismaele et isaac/ de iacob et Esau.

¶ Feria vi. sequenti.

Sicut in Adam omnes moriuntur. Ex eadem epistola et capite: et quod paulo ante dixit/ quod si christus resurrexit: et mortui resurgent: tunc infert sic in Adam. etc. In suo ordine: quia prius fuit christus tempore et dignitate: reliqui omnes simul tempore dignitate differenter. Qui sunt christi. i. ipsius membra. Deinde: scilicet post resurrectionem. Regnum deo. i. fideles quibus praesent in hac uita. Euacuauerit: quia remanebunt ordines aequalitatis: sed indistincti. Operetur regnare. Ex psal. cix. Donec ponatur. i. non solum usque ad inimicorum subiectionem: sed ex modo loquendi sacre scripture deiceps multo magis. Sub pedibus eius. Ex ps. viij. Destructur mors: quia restat uita immortalis. Qui subiecit ei omnia. quia christus quia homo est patri subiecit. Omnia in omnibus. i. quod potestas et dignitas omnibus inest a deo.

¶ Feria quarta, Beati Pauli. Ad Corinthios. f. Capite. xv.

Fratres. Non omnis caro eadem caro sed alia hominum, alia pecorum, alia volucrum, alia autem piscium: et corpora celestia, et corpora terrestria. Sed alia quidem celestium gloria: alia autem terrestrium. Alia claritas solis, alia claritas lunae: et alia claritas stellarum. Stella enim a stella differt in claritate: sic et resurrectio mortuorum. Seminatur in corruptione, surget in incorruptione. Seminatur in ignobilitate: surget in gloria. Seminatur in infirmitate: surget in uirtute. Seminatur corpus animale: surget corpus spirituale. Si est corpus animale: est et spirituale, sicut scriptum est. Factus est primus homo Adam in animam uiuentem: nouissimus Adam in spiritu uiuificantem. Sed non prius, quod spirituale est: sed, quod animale: deinde, quod spirituale. In christo iesu domino nostro.

¶ Feria vi. Beati Pauli ad Corinthios. f. Capite. xv.

Fratres. Sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes uiuificabuntur. Unusquisque autem in suo ordine primitiue christus. Deinde hi, qui sunt christi: qui in aduentu eius crediderunt. Deinde finis cum tradiderit regnum deo, et patri, cum euacuauerit omnem principatum, et potestatem. Oportet autem illum regnare, donec ponat omnes inimicos sub pedibus eius. Nouissime autem inimica destruetur mors. Omnia enim subiecit sub pedibus eius. Cum autem dicat omnia subiecta sunt ei: sine dubio preteritum, qui subiecit ei omnia. Cum autem subiecta fuerint illi omnia: tunc et ipse filius subiectus erit illi, qui subiecit sibi omnia: ut sit deus omnia in omnibus. In christo iesu domino nostro.

C Dominica. x. post Trinitatem.

S Citis qm̄ cum gentes essetis. Ex epistola. i. ad Corin. ca. xij. In quo disputat de gra q̄ p̄tinet in sacramētis: dicit de sp̄s alib⁹. i. gratijs: nolo vos ignorare. Gētes essetis. i. more gētilico viueretis. prout ducebamini. in greco q̄ pacto ducebamini seducti. Ana thema iesu. blasphemādo illū nomē: qd̄ gētilis faciebāt. Dñs ihs. p̄tendo illū dñm et saluatorē. Idē sp̄s. qz in deo p̄iūct⁹ in fidelib⁹ diuis⁹. Idē dñs. cui ola ministrāt. Ad vtilitatē. scilicet: manifestādo euāgelium. ⁊ p̄seqt alia sp̄s sc̄ti dōa. s. finem sciētijs/ fidē: ḡfay sanitas tum. Et reliqua.

C Dñica. x. B̄i Pauli ad Corin. f. Ca. xij.
Rēs. Scitis qm̄ cū gētes essetis ad simulachra muta, put ducebamini iētes. Ideo notū vob̄ facio: q̄ nemo in sp̄u dei loq̄ns: dicit anathema iesu. Et nemo pōt dicere dñs iesus: nisi sp̄s sc̄to. Diuisiōes ȳo ḡrā sunt: idē aut sp̄s, et diuisiōes ministratiōnū sunt: idē aut dñs, et diuisiōes opatiōnū sunt: idē ȳo de⁹ q̄ opatur ola in oib⁹. Vnicuiq; aut dat manifestatio sp̄s ad vtilitatē. Alij qdē p̄ sp̄m dat sermo sapientijs: alijs autē sermo sciētijs sc̄m eundē sp̄m. Alteri fides in eodem sp̄u: alijs ḡra sanitatū in vno sp̄u. Alij opatio ȳtutū. Alij p̄phetia. Alij discretio sp̄rituū: alijs ḡna linguarū: alijs interpretatio sermonum. Hęc autē ola operat vnus atq; idē sp̄s: diuidens singlis. put vult.

C Fēf. iij. B̄i Pauli ad Corin. ij. Cap. v.

Rēs. Scim⁹ qm̄ si terrestris dom⁹ n̄ra hui⁹ habitatiōis dissoluat⁹, q̄ edificatiōnē ex deo habemus domū nō manufactā: sed ęternā in celis. Nā & in hoc ingemiscim⁹ habitatiōnē n̄ram, q̄ de celo est sup̄ indui cupiētes. Si tñ vestiti et nō nudī inueniamur. Nā et q̄ sum⁹ in hoc tabernaclo ingemiscim⁹ grauati: coq̄ nolum⁹ expoliari: sed sup̄estiri: vt absorbeat⁹, quod mortale est a vita. Qui autē efficit nos in hoc ipsum deus, q̄ dedit nobis pign⁹ sp̄s. Audētes igit⁹ semp̄ & sciētes, qm̄ dū sum⁹ in hoc corpe, pegrinamur a dño (p̄ fidē em̄ ambulam⁹, et nō p̄ speciē) Audem⁹ autē: & bonā volūtātē habemus magis pegrinari a corpe & p̄ntes esse ad dñm. & ideo cōtendim⁹ siue absentes siue p̄sentes placere illi. Oēs em̄ nos manifestari oportet ante tribunal ch̄i, vt referat vnusq; p̄pria corporis put gessit siue bonū siue malū. Sciētes ergo timorem dñi, hoībus suademus: deo autē manifesti sumus. Spero autē & in cōscientijs v̄ris manifestos nos esse. per iesum ch̄m dñm n̄m.

C Fēf. iij. seqnti.

S Cū qm̄ si terrestris. Ex. ij. ad cor. ep̄la ca. v. In q̄ apls cōmēdat ministeriū noui testamēti exp̄nio fidei.

Terrestris/ domus. i. corpe terrenū mortālē. habem⁹ domū. p̄stat in trāslatiōe. Nō manu factā. s. corpe ḡificatū/ qd̄ est immortale. In gemiscim⁹ cupiētes. qd̄ alibi dixit. cupio dissolui ⁊ eē cū ch̄so. Vestiti. s. corpe hoc mortali. Et nō nudī. i. spoliati eo. qz cupim⁹ immortali tatē ⁊ nolum⁹ p̄dere hanc mortalitatē. s. nūi granū frumēti cadēs ⁊ c.

Ingemiscim⁹ de dissolutione corporis ⁊ aig. mortalitas a vita. s. p̄ gloriā superuenientem.

In hoc ip̄s. i. vt habemus vtrūq; appetit⁹. pign⁹ sp̄s. i. ḡram: vt sp̄ualē illā vitā appetamus. Audentes et sciētes. i. qz hoc scim⁹ ⁊ audem⁹. per fidē: p̄rēthesis est. per speciem: vidētes rem sicut i

EPISTOLAE

est. Audemus inq̃. peregrinari a corpore sub. quā a dño placere illi. quomodo cūq̃ veli-
mus nolim⁹. Oēs em̃. necessitatē ponit resurrectiōis. Timorē dñi. amendū esse.
Manifesti sumus. q̃ scrutās cōrda. In p̃sentijs ṽris. i. cuius vos cōsiliy estis.

¶ Feria sexta sequenti.

Spe em̃ salui facti sumus. Ex epistola ad Rom. ca. viij. vbi apls incipit exhortari ad

patētiā & tolerantiam
passionū: ad quā mar-
tine confert spes. Ideo:
subdit: spe salui facti su-
mus. Spes q̃ videt. q̃
nō videm⁹. vbi claresc̃
sumus in expectatione
vidēdi. h̃ cū videm⁹ tñ
nō est spes. per patiē-
tiā. q̃ est p̃m̃cta spei.
Spūs adiuuat. dirigen-
do nos ad ch̃z. Sicut
opz. i. vt pueniēs est ad
salutē. postulat p no-
bis. i. postulare nos fa-
cit. Quid desideret
spūs. de angelo cui⁹
nrm attriburo qdam in-
telligunt. ¶ Dñica. xj.

Notū vob facio. ex
eplā ad Cor. i. ca.
xv. In q̃ agit de resurre-
ctiōe mortuor. & impo-
nis cōmendat euāgelij
excellētis. In q̃ statis.
crepti & nō iacētes.
Qua rōne. q̃ nō hūana
s̃ diuina. frustra. i. si-
ne effectu. Cō accēpi. s.
a deo. Sc̃z scripturas p
pphetaz de illo. Ce-
ph̃. i. petro: q̃ syrice di-
ctus ē cep̃. i. gr̃. e. p̃o
& latine petr⁹. de q̃ vide
Lucē vltimo. tñ de-
cim. i. iōan. xv. Quingē-
tis. in galilea. xat.
vlti. Iacobo de hoc

nō legitur apd euangelistas. Apostolis oib⁹: in die ascētionis. Mihi tanq̃ abor-
tuo. i. post ascēsiōnē vocato: de q̃ actū. ix. Vocare apostolus: sed q̃d sum: gr̃a dei
sum. q̃ ex me p̃secutore tñ. vacua nō fuit. i. sine operibus. ¶ Feria. iij. sequenti.

Nescitis qm̃ corpa ṽra. Ex. i. ad Cor. eplā ca. vi. In q̃ agit de affinitate corpiū hūā-
ni ad corpa ch̃i: & hoc p baptisimū & fidē. Mēbra ch̃i. i. subtrahēdo me ab ipso.

¶ Feria sexta. Beati Pauli ad Roma. Ca. viij.
Fratres. Spe enim salui facti sumus. Spes autē. q̃ vi-
det: nō est spes. Nā. qd̃ videt quā: quid sperat? Si
autē qd̃ nō videm⁹ speram⁹. p patientiā expectamus.
Sic autē & spūs adiuuat infirmitatē nr̃am. Nā quid
oremus sicut oportet: nescimus: sed ipse spūs postulat
p nobis gemitibus inenarrabilibus. Qui autē scrus-
tatur corda: scit quid desideret spūs: quia scdm̃ deum
postulat p sanctis.

¶ Dñica. xj. Beati Pauli ad Corin. i. Ca. xv.

Eratres. Notum autē vobis fa-
cio euāgelij. qd̃ p̃dicauī vo-
bis: qd̃ & accepistis: in quo et
statistis: p qd̃ & saluamini: qua
rōne p̃dicauerim vobis: si re-
netis: nisi frustra credidistis.

Tradidi em̃ vobis in primis
qd̃ et accēpi: qm̃ ch̃s mortu⁹
est p p̃ctis nr̃is scdm̃ scripturas. Et: q̃a sepult⁹ ē. & q̃a
resurrexit tertia die scdm̃ scripturas: et q̃a visus est Ce-
ph̃e. & post hoc vndecim. Deinde visus ē plusq̃ angē-
tis fr̃ibus simul: ex quib⁹ mlti manēt vsq̃ adhuc. qui
dam autē dormierūt. Deinde visus est Iacobo: deinde
apls oib⁹. Nouissime autē oim̃: tanq̃ abortiuo visus
est & mihi. Ego enim sum minim⁹ aplorū: qui non
sum dign⁹ vocari apls: quoniā p̃secutus sum eccliam
dei. Gr̃a autem dei sum id. qd̃ sum: & gr̃a eius in me
vacua non fuit. ¶ Feria. iij. Bti Pauli ad Cor. i. Ca. vi.

Frēs. Nescitis qm̃ corpa ṽra membra ch̃i sunt.
Tollēs ergo mēbra ch̃i: faciā mēbra meretricis.

Meretricis. p. carnis libidine. Meretrici: nō legitime vxori. Inqt scriptura. Gen. ij. In carne vna. ppe aut cū vxore: cū meretrice autē qdāmodo. 1us spūs cōm amorē. Fugite fornicationē: de q victoria i sola fuga ē. Extra corp⁹: qz maculat solā aiaz. In cor pus suū: qz tā corp⁹ aiaz cōiūnat. Tēplū spūscitip fidez baptisū. Non estis vti. ppz iuris: sicut mēbrū nō est sui iur/ s; totius corp⁹ ē magis q suū.

1us Fez. vi. seqnti.

Abst. An nescitis: qm q adheret meretrici, vñū corp⁹ efficitur? Erūt (ingt) duo in carne vna. Qui aut adhe ret dño, vnus spūs est. Fugite fornicationē. Omne em pētm, qd cūq fecerit hō: extra corp⁹ ē: q aut fornicat, in corp⁹ suū peccat. An nescitis qm mēbra vřa tem pū sūt spūscitip: qui in vobis est, quē habetis a deo: & nō estis vři. Empti em estis pōio magno. glificate & portate deum in corpore vestro.

1us Fez. vi. Bti Pauli ad Cor. i. Ca. v. &. vi.

Ratres. Scripsi vobis in epistolā, nē commiscea mini fornicarijs. Non vtiq fornicarijs huius mundi: aut auaris, aut rapacibus, aut idolis ser uentibus: alioquin debueratis, de hōc mundō exisse. Nūc aut scripsi vobis nō cōmisceri Si is, q frat inter vos nō iat: est fornicator: auar⁹, aut idolis seruiēs: aut maledic⁹, aut ebriosus: aut rapax, cū hmōi nec cibum sumere. Quid em mihi de his, qui foris sūt iudicare? Nōne de his, q int⁹ sunt vos iudicatis? Nā eos, qui fo ris sunt, de⁹ iudicabit. Auferte malū ex vobis ipīs. Au det aliquis vřm hñs negociū aduersus alterū iudicari apd iniqs, & nō apd scōs. An nescitis qm scī de hoc mūdo iudicabūt: Et si in vobis iudicabit mūd⁹, indiz gni estis, qui de minimis iudicatis? Nescitis qm āgelos iudicabimus: qto magis scāria? Scāria igit iudicia si habueritis, cōtēptibiles: qui sunt in ecclia: illos cōstitui te ad iudicādū. Ad veretūdīā vřam dico. Sic non est int⁹ vos sapiēs qui qz qui possit iudicare int⁹ frēm suū, sed frat cū frē iudicio cōtēdit, & hoc apd infideles. Iā quidē oīno delictū est in vobis: qz iudicia habetis int⁹ vos. Quare nō magis iniuriā accipitis? Quare non magis fraudem patimini? Sed vos iniuriā facitis, & fraudatis: & hoc fratribus.

uari. Dico. s. hoc qd seqt. s. qd sunt int⁹ vos lites. Iudicia int⁹ vos: nō seqntes pcep tū euāgelicū. Iniuriā: qz deterius est iniuriā facere q pati: vt inquit plato.

Scripsi vob in epla 1us Fez. i. apli epla ad Cor. ca. v. partim. vi. et qz fortasse in alia qdam epistola scpseratine cō miscerent fornicarijs: illi putabāt qd itelliger ret paul⁹ de fornicatiōe spūali/ hoc ē idolatria/ nūc dicit illō itelligēdū eē de oibus criminosis.

fornicarijs hui⁹ mū di. pcoribus in rebus mūdānis. Rapacib⁹. s. alieni inasoribus. xpi do e. i. i. mō: potius qz talia fecisse. Nō cō miscerit aliq mō: nūc rat cū qb⁹ nō. Qui for sūt. i. infidelibus: q nō sūt in foro ecclesie. Iudic care: debetis. Auferte malū. i. malos hoies.

Negociū. i. litē. qū dicat nō bñfacit si illi pueni tis apd iudices inqz: nō potius apd iustos.

Scī iudicabūt. i. erunt venturo iudici assesso res: iuxta illō 1us par. xix. Sedebūt sup sedes. xij. iudicātes. In vob. i. p vos in die iudicij. De minimis. i. paruis mūdi rebus. Angelos: q cecī deit cū lucifero. Cōtēp tibles. i. minoris estimatiōis: qz tātes sunt pū dētiōres i agilibus: sa piētiōres ad maiora fo

EPISTOLAE

¶ Dominica: xij. post trinitatem.

Fiduciam talem habemus. Ex epla. ij. ad Corin. ca. iij. In quo posteaq; ostēdit se no-
legere hominē cōmēdatiōem sic dicit. oia deo accepta: esse referēda. Cogitare. qd
minus est qd dicere. A nobis. s. qd ex nobis. Nō ita. sicut hebēis. S; spū. s. infuso. d.
lex euāgelica pstat. Ministratio mortis. cuiusmodi erat veteris legis. In lapidib; .i.
tabulis lapideis.

Fuit in gl'ia. i. glorioſa.

Faciem Moſi. q̄ erat
cornuta: vt legit̄ Exod.

xxiij. Euacuatur. s.
p euāgelicā legē. Nō

magis qm̄ dicat: multo
magis erat in gloria.

Dānatiōis: q̄ inducebat

p legē Moſi. Ministe

riū iusticię. qd̄ est in le-

ge euangelica.

¶ Fer. iij. seq̄nti.

Non. predicamus

nosmetipsos. Ex

epistola pauli. ij. ad Co-

rin. ca. iij. In q̄ q; sup̄

vocatur euāgelis sūit̄

hic vocat euangelium

chri: putaret aliq; esse

duo euangelia: ideo di-

cit. Nō p̄dicamus. s.

tanq; autores euāgel.

Seruos v̄ros. s. admi-

nistrādo vob; doctrinaz

chri. Qui dixit. i. di-

cido fecit. Genesie .i.

Illuxit. i. lucē spūalē in-

fudit. Ad illuminatio-

nem sciēt̄. i. ad manife-

stationē noticię diuine.

In faciē iesu chri. me-

lius in greco in persona

chusti. Theſaurum

itū. i. illūinationē dei.

In vasis fictilibus. i. in

hoc corpore mortali.

Sublimitas. i. hoc ma-

gnū qd̄ facimus. Nō

angustiamur. i. defati-

gamur. Aporiamur. i. indigemus q; grece aporia est indigentia. Non derelinqui-

mur. s. a deo. Det. cinur. s. in periculum. Mortificationem iesu. i. compassionem.

manifestetur. s. in iudicio.

¶ Dominica: xij. Beati Pauli ad Co

rinthios. ij. Capite. viij.

Rēs. Fiduciā talē habemus per ch̄m ad
deum: nō q; sufficiētes sim; aliquid cogi-
tare a nob; qm̄ ex nob; sed sufficiētia nra
ex deo est. Qui & idoneos nos fecit mi-
nistrōs noui testamēt̄: non litera. sed spū. Littera em̄
occidit: spū autem viuificat. Qd̄ si ministratio mor-
tis litteris deformata in lapidibus fuit in gloria: ita vt
non possent intendere filij israel in faciē Moyſi ppter
gl'iam vultus eius. q̄ euacuatur: quomodo nō magis
ministratio spū erit in gl'ia? Nam si ministratio dā-
nationis est in gloria: multo magis abundat ministe-
rium iusticię in gloria.

¶ Feria quarta. Beati Pauli ad

Corinthios. ij. Cap. iij.

Fratres. Non enim nosmetipsos prædicamus: sed
iesum christum dominum nostrum. Nos autē
seruos vestros per iesum. Quoniam deus. qui di-
xit de tenebris lucem splendescere. ipse illuxit in cordi-
bus nostris ad illuminationem sciēt̄ claritatis dei
in faciē christi iesu. Habemus autem thesaurum istū
in vasis fictilibus. vt sublimitas sit virtutis dei: & non
ex nobis. In omnib; tribulationem patimur: sed nō
angustiamur. Aporiamur: sed non destituimur. Per-
secutionem patimur: sed non derelinquimur. Deſi-
mur: sed non perimus. Semper mortificationem iesu
christi in corpore nostro circumferentes: vt & vita
iesu in corporibus nostris manifestetur.

Apuriamur. i. indigemus q; grece aporia est indigentia. Non derelinqui-
mur. s. a deo. Det. cinur. s. in periculum. Mortificationem iesu. i. compassionem.

¶ Fer. vi.

¶ Feria sexta sequenti.

Semper nos q̄ uiuimus. Ex eadē epistola ⁊ capite ⁊ p̄tinua lco cū fine supior: ep̄st
⁊ est eadē ep̄st sentētia. Ergo mors. s. ch̄ri aiādo nos ad tolerādos labores.
tita. s. ch̄ri p̄fēdo sūe resurrexiōis.

Scriptū est p̄s. cxy. Oīa p̄pt̄ vob: subaudi facim⁹ ⁊ patimur. Ut gr̄a abūdās. f. a. n. o. l.

Scriptū est ps.cxy. Oīa pp̄t vōs: subaudi facim⁹ ⁊ patimur. Ut gr̄a abūdās. Iam nō
in vōs, per multos. q̄

in vos, per multos. q̄
ex n̄ro ope agāt dō, gra.
tias. Nō deficim⁹. s. in
substinēdis laborib⁹.

Qui fortis ē. i. hō carna
lis. Qui int̃r ē. i. spūal̃.
In p̃senti. s. corp̃e sub
iecto corruptiōi. Pon
dus eternū. i. rē magnā;
hoc ē gloriā eternā.

Dñica. xij. post
Trinitatem.

Aliag dictę sunt p
missiões. Ex epist
pauli ad Gala. ca. iij. In
q declarat: qđ hereditas
eterna nō dat p legē mo
si: s; p chři fidem. Se
mini eiꝝ. q̄ impleta sunt
in chřo. adeo dicit sem
i et nō seminibꝝ. Voc
testamētū. i. pmissiões
per modū testamēti.

Que. s. lex. 7 est ordo q
lex facta ē. &c. Nō irri
tū facit. i. nō tollit pro
missionē Abrahe factaz.

Ex lege hereditas sub
audi dat. Nō ex pmi
sioe s; dat ex pmissioe;
ergo nō ex lege. Quid
ergo lex? subaudi aliq
diceret qd pmiur popt
transgressionē. i. punitio
nē delictor. Semē. i.
chrs de semine abrahe.
Cui pmisserat. id in q
erat pmissio cōpleda.

per angelos. qz lex non
fuit data a deo Mosi
nisi p angelu. vt habetur
p voluntate sua. tunc. s3
a. i. lex Mosi.

¶ **F** **Q**uod **Fe**.vi. **Beati Pauli ad Corinth. ij. Ca. iij.**
Res. Semp nos q uiuimus ppter iesum in morte
 tradimur: vt et vita iesu manifestet in carne nra
 mortali. Ergo mors in nobis opat: vita aut in vobis.
 Hntes aut eund spm fidei: sicut scriptu est. Credidi ppter
 qd loquut9 sum: & nos credim9: ppter qd & loquim9
 scites qm, q suscitauit iesum: & nos cu iesu suscitabit9
 & constituet vobiscu. Oia em ppter vos: vt gra abundas
 p mltos in gfaru actioe abundet in glam dei. Propter
 qd no deficim9, sed licet is, q foris est nr ho corrupta:
 tñ is, qui intus est: renouat de die in die. Id em qd in p
 senti est momentaneu: & leue tribulatiois nre: supra
 modum in sublimitate eternum gliepodus operatur
 in nobis: no cõtemplatibus nobis, q vident9: sed q no
 videntur. Quẽ em vident9 temporalia sunt: q aut no
 videntur, æterna sunt.

¶ Dominica. xiij. Beati Pauli ad Galatas. Cap. iij.

Ratres. Abraę dicte sunt pmissiões & se-
mini ei⁹. Nō dicit & seminib⁹ q̄si in mul-
tis: sed q̄si in vno, & semini tuo: q̄ ē chr̄s.
Hoc autē dico testamētū cōfirmatū a deo,
q̄ post q̄dringētos & triginta ānos facta ē lex: nō irri-
tū facit a d̄ euacuādā pmissionē. Nā si ex lege hāredi-
tas: iā nō ex pmissiōe. Abraę autē p repromissionē do-
navit de⁹. Quid igit lex? Propt̄ trāsgressionē posita
est: donec veniret semē, cui p̄miserat, ordinata p̄ āges
los in manu mediatoris. Mediator autē vni⁹ non est,
de⁹ autē vn⁹ est. Lex ergo aduersus p̄missa dei? Absit.
Si em̄ data esset lex, q̄ posset viuificare: ꝑe ex lege eēt
iusticia. Sed cōcluserit scriptura oīa sub p̄tō: vt p̄missio
ex fide iesu chr̄i daretur credentibus.

Actus. vii. In manu mediator. i. in prate chri ad mutandū cā p. reditrate sua. Tunc. s. nisi p. ageli. vt habetur. Tunc. s. duo. i. dei et homin. Quisicare. i. vitā eternā dare. Scriptura. i. lex moisi.

¶ Feria quarta sequenti.

Mortificati estis legi. Ex epistola ad Rom. cap. vii. In quo agitur de lege Moysae cessatione per aduentu legis euangelice. Mortificati legi. s. Moysae. Scitis alterius. i. eiusdem christi. fructificetis. opera noue legis faciendo. Essemus in carne. ante quiescentem. Morti. i. opera morte digna. Nunc aut sub lege euangelica. Lex peccati est. i. nunquid inferitur ex vobis istis: quod fuit peccandi occasio. Peccati non cognoscimus esse malum. Nesciebam subaudi peccati esse.

Ius concupisces. Exo. xx.

Occasione. itaque non fuit lex peccati: sed occasio peccandi. Omni concupiscentiam. i. augmentauit in me incensum peccandi. Nam peccati. i. concupiscentia. Occasione accepta: per legem [ut dictum est.] Seduxit. i. trahendo me ad peccato presentendum.

Occidit me. i. inducens ad opus. Quod bonum est. i. in se. Factum est mors. i. mortis causa: sed non ideo malum: ideo dicit absit. Peccati. id est concupiscentia: ut appareat peccati. i. malum.

Per bonum. i. per legem quod distinguit malum a bono.

Operatum est mihi in morte. i. induxit me ad peccatum.

¶ Feria sexta sequenti.

Scimus quod lex. Ex eadem epistolarum capite ad Rom. et peruenit ad hunc precedentis epistolae. ubi apostolus probat quod dicit per testimonium legis naturalis. Lex spiritualis. i. ordinans ad rationis instructum. Ego carnalis. i. sequens appetitum irrationalem.

¶ Feria quarta. Beati Pauli ad Rom.

Capite. vii.

Fratres. Mortificati estis legi per corpus christi: ut sitis alteris. qui ex mortuis resurrexit: ut fructificetis deo. Cum enim essemus in carne: passionibus peccatorum. quod per legem erat operabatur in membris nostris: ut fructificarent morti. Nunc autem soluti sumus a lege mortis in qua detinebamur. ita ut seruiamus in nouitate spiritus: et non vetustate litterae. Quid ergo dicemus? Lex peccati est: Absit. Sed peccatum non cognoui nisi per legem. Nam concupiscentiam nesciebam: nisi lex diceret. Non concupisces. Occasione autem accepta: peccatum per mandatum. operatum est in me omni concupiscentiam. Sine lege. nam peccatum mortuum erat. Ego autem uiuebam sine lege aliquid: sed cum venisset mandatum. peccatum reuixit. Ego autem mortuus sum. Et inuentum est mihi mandatum quod erat ad vitam: hoc esse ad mortem. Nam peccatum occasione accepta per mandatum seduxit me: et per illud occidit. Itaque lex quidem sancta et mandatum sanctum et iustum et bonum. Quod ergo bonum est: mihi factum est mors: Absit. Sed peccatum. ut appareat peccatum: per bonum operatum est mihi mortem. Ut fiat supra modum peccatus peccatum per mandatum.

¶ Feria vi. Beati Pauli ad Roma. Cap. vii.

Fratres. Scimus quia lex spiritualis est. Ego autem carnalis sum venundatus sub peccato. Quod enim operor non intelligo. Non enim quod volo bonum: hoc ago. sed quod odi malum. illud facio. Si autem quod nolo illud facio: consentio legi quoniam bonum est. Nunc autem iam non ego opere illud: sed quod habitat in me peccatum. Scio enim quia non habitat in me: hoc est in carne mea bonum. Nam velle adiacet mihi: perficere autem bonum. non inuenio. Non enim quod volo bonum. hoc facio: sed quod nolo malum. hoc

temundatus est a primo parente. Quod operor. scilicet per appetitum non intelligo per rationem: quia ignorat omnis flagitiosus quod operatur. Quod volo. per rationem. hoc ago. appetitu obstante. Quod odio. scilicet per rationem. Consentio legi. in quantum nolo: repugno autem in quantum facio. Non operor. scilicet quod dicat ratio. Per enim. id est per concupiscentiam. habet bonum. id est inclinatio ad bonum. Nolle adiacet. id est volutio boni per rationem. Non inuenio. impediens appetitum: Inuenio legem mihi. scilicet volenti facere bonum rationi personam.

ago. Si autem quod nolo illud facio: iam non ego operor illud. sed quod habitat in me peccatum. Inuenio igitur legem volenti mihi facere bonum: quoniam mihi malum adiacet. Condelector enim legi dei secundum interiore hominem. Video autem aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meae: & captiuam me in lege peccati: quod est in membris meis. Infelix ego homo: quis me liberabit de corpore mortis huius: Gratia dei. per Iesum Christum dominum nostrum.

¶ Dominica. xiiij. Beati Pauli ad Galatas. Capite quinto.

Rates. Spiritu ambulate: & desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit aduersus spiritum: spiritus autem aduersus carnem. Hec enim sibi inuicem aduersantur. ut non quaecumque vultis. illa faciatis. Quod si spiritu ducemini: non estis sub lege. Manifesta sunt autem opera carnis: quae sunt fornicatio. immunditia. impudicia. luxuria. idolorum seruitus. ueneficia. inimicitiae. contentiones. emulationes. irae. rixae. dissensiones. sectae inuidiae. homicidia. ebrietates. commessationes. & his similia. quae praedico vobis. sicut praedixi quoniam qui talia agunt. regnum dei non consequentur. Fructus autem spiritus est charitas. gaudium. pax. patientia. longanimitas. bonitas. benignitas. mansuetudo. fides. modestia. continentia. castitas. Aduersus huiusmodi non est lex. Qui autem sunt christi. carnem suam crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs.

tu: Inuenio legem mihi. scilicet volenti facere bonum rationi personam.

Malum. id est inclinatio ad peccatum. Condelector legem. consentio per rationem.

Aliam legem. id est inclinationem ad malum. Legi mentis. scilicet naturali quae inducit ad bonum. Mortis huius. non dicit simpliciter de corpore: sed addit mortis alioque corporis immortalitas appetibili est. Gratia dei: sed liberabit.

¶ Dominica. xiiij. post trinitatem.

Spiritu ambulate. Ex epistola Pauli ad Galatas. ca. v. quia superius dixit non esse viuendum secundum carnem: sed secundum spiritum: nunc infert. Spiritus ambulate etc. Caro aduersus spiritum: unde constituitur bellum illud plusquam civile. Quaecumque vultis per rationem. faciatis. obstante appetitu.

Sub lege. id est seruitute legali subiecti. Manifesta. quia sunt sensibilia.

praedico vobis. antequam veniat dei iudicium: quia tunc non erit penitentiae locus. Fructus autem enumeratis multis peccatorum generibus: enumerat opera spiritus.

Aduersus hominismum haec omnia legi praesentunt. Qui sunt christi. imitatores. Crucifixerunt carnem. id est in his concupiscentijs vitia mortui sunt cum carne.

EPISTOLAE

¶ Feria quarta sequenti.

Nolite iugū ducere. Ex epistola ad Cor. ij. ca. vi. In quo apostolus hortat Corinthios
ut deuitent infidelitū p̄suetudine ad vobis iugo subditis. Quę participatio an-
thei infideli. p̄tra positis: opponunt namq; iusticia iniquitatis lux tenebris. ch̄s Belial. fide
tici. xxi. ponā tabernaculū meum in medio
v̄r. p̄ quo apostolus di-
cit: hic ihabirabo i illis.
Propter q̄d. i. q̄z ita ē.
Dicit dñs. esai. li. Exire
de medio. tria tangit in
hac admonitiōe. p̄mū
q̄d eoz p̄cta deserant.
fm vt p̄tōrum occasio
nem fugiamus. tertium
ne dissimulemus eoz
mala: s; potius rephēn-
damus. Has p̄missio-
nes. hoc ita ex cap. vij.
est. hortaturq; Corin-
thios ad mundationem
p̄cōz tam sp̄ualium q̄
corporalium.

¶ Feria. vi. sequenti.

Nescitis q̄ iniquū.
Ex eplā ad cor. j.
ca. vi. et p̄nuat eplē su-
priori: q̄ legebat fer. vi.
post dñcē. xj. post trini-
tatē. vbi dixit q̄re nō in a-
gis fraudē patimini. et
tūc infert. An nescitis
q̄ iniquū. q̄si dicat videt
q̄d nesci it. Nolite er-
rare. Duos errores res-
mouet. prior: q̄d crede-
bāt p̄ fidē et baptismum
etiā sine opib; p̄cta deo-
leri. molles. libidinis
mollicitē exercebāt. Mar-
tialis. fortitā et posset vincere molles otho. fuisse hęc. i. his vicijs detēti. Oia licēt. i.

possum facere. nō nō sit p̄tra legē. Nō oia expedit. i. sunt vicia ad finē p̄sequendū. vt
licet vxorē ducere: s; alicui nō est vtile. vt philosopho. Sub nulli p̄tate. vt sim puta sub
impio vxor. exēplū est a simili de v̄tēz esca: q̄ licet comedere: s; nō expedit aliqñ. De
struer. post corpōz resurrectionē: qñ erit v̄tēz. s; nō erit illi vsus. Corp⁹ dñi. s. ordina-
tur dñs corpōz. q̄ suscitabit ab illo. Dum suscitauit. i. ch̄m: atq; ex consequenti nos
quoz suscitabit.

¶ Feria. iij. Beati Pauli ad Cor. ij. Cap. vi. & vij.

Fratres. Nolite iugū ducere cum in fidelib; . Quę
em participatio iusticię cum iniquitate? Aut q̄so
cietas luci. ad tenebras? Quę autē cōuēctio ch̄i. ad
Belial? Aut q̄ pars fidelis. cū infidelis? Quis autē cōsensus
tēplo dei. cū idolis? Vos em estis tēplū dei viui: sicut
dicit de⁹. Qm inhabitabo in illis: & inābulabo inter
eos: & ero illorū de⁹: & ipsi erunt mihi p̄p̄s. p̄pter q̄d
exite de medio eorū: & separamini dicit dñs. et immū-
dum ne tetigeritis: separamini dicit dominus. & ego
recipiā vos. Et ero vobis in patrem: & vos eritis mihi
in filios & filias: dicit dominus omnipotens. Has er-
gō hñtes promissiones charissimi: mundemus nos
ab omī inq̄namēto carnis & sp̄s: p̄ficiētes sc̄ficatio-
nē in timore dei. Per iesum ch̄m dñm nr̄m.

¶ Feria. vi. Beati Pauli ad Corinthios. j. Ca. vi.

Frēs. An nescitis q̄a iniqui regnum dei nō posside-
bunt? Nolite errare. neq; fornicari. neq; idolis ser-
uientes: neq; adulteri. neq; molles. neq; masculorū cō-
cubitores: neq; fures. neq; auari. neq; ebriosi. neq; ma-
ledici. neq; rapaces regnū dei possidebunt. Et hęc aliqñ
qdā fuit is: sed abluti estis: sed sc̄ficati estis. sed iustifi-
cati estis in noie dñi nr̄i iesu ch̄i & in spū dei nr̄i. Oia
mihi licēt: sed nō oia expediūt. Oia mihi licēt. Sed ego
sub nullius redigar potestate. Esca v̄tēz. et v̄tēz efciēs:
de⁹ aut & hunc & hāc destruet. Corpus aut nō forni-
cationis: sed dñō: & dñs corpōz. Deus x̄o & dñm su-
scitauit. & nos suscitabit per virtutem suam.

¶ Dñica. xv. post trinitatem.

Spiritus uiuimus. Ex eplā pauli ad Gala. ca. vi. Nisi quis pmitteat clauisula ex sine capitis
superioris. q̄ etiā p̄debat ex eplā q̄ legebat in dñica p̄cedēti vñ inferebat q̄ hic legio
mus. Si spūs ec. Inuicē puocātes. scilicet ad rixā et p̄tēdēs. p̄occupat. ab aliq̄ passione
carnali. Qui spūales estis. i. liberi et tali passiōe. Cōsiderās. ex plurali facit trāsitiū ad

singulārē. Sz potio ita dīa
stingue vt hęc p̄ba iuno
gēda sint inferiorū.

Alter alteri. p̄ inuicē.

Se eē aliqd. i. p̄ se sus
ficiētē sine alteri adiu
torio. Se seducit. i. de
cipit falsa dese opiniōe.

In semetipso. i. nō pen
debit ex alteri iudicio /
sz p̄ciētia sua teste vi
uet. Ono suū. p̄gnā sui
pcti. ē q̄le illud t̄ergiliū
q̄sq̄ suos patimur ma
nes. Qui cathecizat. i.
instituit ad fidē. In bo
nis: nō imitemur illuz
in malis. Errore. i. circa
hoc. Nō irrideat. i. nō
decipit. Quē seminaue
rit. i. fin opa sua merce
dē recipiet. Gēsa patēt.

¶ Fēf. iij. sēq̄nti.

Quicūq̄ sunt subiu
go. Ex epistola. i. ad
Tim. ca. vi. In q̄ ap̄lus
inducit Timotheuz ad
ea faciēda q̄ ad p̄fice
ptinēt. Dños suos:
etiā infideles. vt pauli
nus ep̄s nolēsis / q̄ ser
uist infideli dño: p̄ filio
cuiusdā vidue. Blasphē
mēt a dño infideli. f̄fres
sūt. i. ch̄ro sub eadē fide.
B̄nficiū. i. baptisimi eius
dē. Si q̄s alit. s. quā
me dictū. Scēbz pietatē
i. religiōez ch̄rianā.

¶ Fēf. vi. sēq̄nti

Fratres. Si spūs uiuimus: spūs & ābulēm⁹. Nō efficias
mur inanis gl̄ie cupidit: inuicē puocātes: inuicem
inuidētes. F̄res, & si p̄occupat⁹ fuerit hō in aliq̄ delicto,
vos, q̄ spūales estis: hmōi instruite in spū lenitatis. Cō
siderās teipm ne & tu testeris. Alter alteri⁹ onera por
tate: & sic adimplebitis legē ch̄ri. Nā si q̄s existimat se
aligd esse (cū nihil sit) ipse se seducit. Op⁹ autē suū p̄bet
vnusq̄sq̄, & sic in semetipso tm̄ gl̄ia habebit: & nō in
altero. Vnusq̄sq̄ em̄ on⁹ suum portabit. Cōmunicet
autē is, qui cathecizat ⁊ bo, qui se cathecizat in oībus
bōis. Nolite errare: de⁹ nō irrideat. Quē em̄ seminaues
rit hō: hęc & metet. Qm̄ qui seminat in carne sua: de
carne & metet corruptionē. Qui autē seminat in spū,
de spiritu & metet vitā æternā. Bonum autem faciēs
tes nō deficiam⁹: tempore em̄ suo metem⁹: nō deficiē
tes. Ergo dum tps habem⁹: operemur bonum oēs,
maxime autem ad domesticos fidei.

¶ Fēf. iij. Bēi pauli ad Timo. Ca. vi.

Charissime. Quicūq̄ sunt sub iugo serui: dños
suos oī honore dignos arbitrent⁹, ne nomē dñi,
et doctrina blasphemet. Qui autē fideles hñt dños: nō
cōtēnāt: quia f̄res sunt: sed magis seruiant: quia fideles
& dilecti: qui beneficiū participes sunt: hęc docet, &
exhortare. Si quis aliter docet, & non acquiescit sanis
sermonib⁹ dñi n̄ri iesu ch̄ri: & ei qui scd̄m pietatē est
doctrinē supb⁹: nihil sciēs: sed lāguēs circa q̄stiones &
pugnās ⁊ borū: ex quib⁹ oriunt⁹ inuidiā: cōtentiones,
blasphemie: suspiciōes, malę cōflictiōes hoīm mente
corruptorum: & qui veritate priuati sunt: existimā

Supb⁹. subaudi ē tal. i. inobediēs. Nihil sciēs. i. ignor⁹. Et lāguēs. i. stupid⁹ et sensat⁹.
Cōflictiōes: p̄rouerbie. Auitate puati. s. vite: iusticie et doctrine. Pietatē. i. religio
nis p̄dicationē faciēda ēē p̄p̄t lucrū. Quēst⁹ magn⁹. i. sat⁹ magnū lucrū p̄dicarou. Pie
tas. i. pietas: exercitatio cū sufficiētia rez. necessaria.

EPISTOLAE

Nihil intulimus in hūc. Ex eadē epist. 7 ca. 7 prīuatur lēō supiori epist. nām dixit cū
sufficiētia: Nī dicat: nihil aliū curantez: tūc infert. Nihil intulimus &c. Quibz
tegatur. i. vestes. Diuites fieri. s. ex officio p̄dicatiōis. In rērationē: qz diuitie p̄gnas
sunt instrumēta peccandi. Cupiditas: in gr̄co nō est simpliciter cupiditas: s. p̄cūqz sile
argēti amor: hoc ē philagytia. Doloribz. qz ob diuitias multi pierūt. O hō dei. prius
tim hortat. Timor hēgū
ad hēc fugiēda. Cōtā
multis testibz. qd fecit
in p̄dicatiōe sua sepe 7
qñ est ad p̄dicatū as
sumptus. Tiuiticat. s.
in q viuit. Sub pōtio
pilato: qñ dixit chzistus
Ego ad hoc veni in mū
dū: vt testimoniū perhio
beā x̄itati. Bonam cō
fessionē. s. p̄cipio. Man
dātū. s. p̄dicatiōis euan
gelicę. In aduētū. s. in
articulo mortis tūc.
Suis t̄pibus in die iudī
cij. Cetera patet.

tium q̄stum esse pietatem. Est autem q̄stus magnus
pietas cum sufficiētia.

¶ Feria. vj. Baati Pauli ad Timos
thaeum. s. Capite. vj.

Charissime. Nihil intulim⁹ in hūc mundū haud
dubiū: qz nec auferre qd possum⁹. Hñtes autē
alimēta: & qb⁹ tegamur: his cōtēti sum⁹. Nā q volūt
diuites fieri: incidūt in rērationē: & in laqum diaboli
& desideria m̄sa inutilia & nociua: q mergūt hoies in
interitū, et p̄ditionē. Radix em oim malorū est cupidi
tas, quā qdē appetētes errauerūt a fide, & inseruerunt
se doloribus m̄tis. Tu autē o hō dei hēc fuge. Sectare
x̄o iusticiā, pietatē, fidē, charitatē, patiētiā: & m̄suetud
inē. Cetera bonū certamē fidei, Apphēde vitā aeternā
nam in qua vocatus es: & confessus bonam confes
sionem coram multis testibus. Præcipio tibi coram
deo, q viuificat oīa & ch̄o iesu, q testimoniū reddidit
sub pōtio pilato bonā cōfessionē, vt serues mādaturū
sine macula irrep̄hēnsibile vsqz in aduētum dñi nr̄i iesu
ch̄ri: quē suis t̄pib⁹ oñdet b̄tus, & sol⁹ potēs rex regū
& dñs dñantium, qui sol⁹ habet immortalitatē, et lu
cem habitat in accessibilē, quē nullus hoim vidit: sed
nec videre pōt. Cui honor & imp̄iū sempitnū. Amē.

¶ Dñica. xvj. Bñ Pauli ad Ephe. Ca. iij.

FRes. Obsecro vos ne deficiatis in tribulationibus
meis p vobis, q̄ est gr̄a v̄ra. Hui⁹ rei gr̄a, flecto
genua mea ad p̄rem dñi nr̄i iesu ch̄ri: rex q oīs paters
nitas in celis & in terra noīat: vt det vobis scd̄m diui
tias gl̄ie suę: & tūtē corroborari p spm̄ ei⁹ in interiori
hoīe, ch̄m habitare p fidē in cordib⁹ v̄ris. In charita
te radicari: & fundari: vt possitis cōphendere cū oib⁹
sc̄tis: q̄ sic latitudo, lōgitudo, sublimitas: & pfundū, &
Scire etiā supereminentē scientię charitatē ch̄ri: vt im
pleamini in oēm plenitudinē dei. Et aut, qui potēs est

Obscuro vos ne defi
ciatis. Ex epist. pauli
ad Ephe. cap. iij. vbi in
originali habet: p̄p̄ qd
peto ne deficiatis. i. qz cō
fidētiā habeo p ch̄z ex
audiri: oro. In tribula
tiōib⁹ meis. q̄s sustineo
p vob. Deficiatis. s. ter
riti. S̄la v̄ra. s. si nō de
ficiatis. hui⁹ rei. s. ne
deficiatis. Dis paterni
tas: qz est p̄mar q p̄ per
naturā genuit filius.
Tūtē. s. patiētię. Cor
roborari. i. vt corrobore
mini. Ch̄z habitare. i.
vt ch̄s habitet. In cha
ritate. q̄ est p̄p̄a ch̄ri
noī. s. i. Cōphēdere. i.
cognoscere. Lōgitudo
volatitudo: sublimitas
& pfundū. oēs dimēsiō
nes inherat p q̄o intelli

Et deū omnia continentē q̄ tñ nō comprehendit. Scire etiam, s. vt sciat. Sup̄eminēt. i. q̄ vincit cognitiōes. Hoc negaret Thomas q̄ charitas dī vicit sciētā. plenitudinē. i. dōna q̄ dat cū charitate. Et aut. repere ab inferioribus sit gloria. Sup̄abūdā. er. i. abundantius. ¶ Feria quarta sequenti.

Uidete ne q̄s vos decipiat. Ex epist. ad Colos. ca. ij. In dī ap̄s hortat illos ne decipiāt a pseudo ap̄tis.

oia facere superabūdāter, quā petim⁹, aut intelligim⁹, sed m̄ vtutē, q̄ operat in nobis. Ip̄s glia in eccl̄ia: & in ch̄ro iesu in oēs ḡnationes sc̄lisc̄lorum. Amen.

¶ Feria q̄rta. Beati Pauli ad Colos̄

senses. Capite. ij.

Fratres. Videte ne q̄s vos decipiat p̄ philosophiā, & inanē fallaciā sed m̄ traditiōem hoim, sed m̄ elemēta mūdi, & nō sed m̄ ch̄m, quia in ip̄o inhabitat oīsplenitudo diuinitatis corporalit̄: & estis in illo repleti, qui est caput oīs principat⁹ & potestatis. In q̄ & circūcisi estis, circūcisiōe nō manufacta in expoliatiōe corp̄is carnis, sed ī circūcisiōe iesu ch̄ri: cōsep̄ti in baptismo: in q̄ & resurrexistis p̄ fidē operatiōis dei: q̄ suscitauit illū a mortuis. Et vos cū mortui eētis in delictis: & p̄putio carnis v̄rē: cōiuuificauit cum illo donās vobis oīa delicta. Per iesum ch̄m dñm nr̄m.

¶ Fer. vj. B̄i Pauli ad Colossenses.

Cap. iij. & iij.

Fr̄es. Quicumq; iniuriā facit, recipiet id, qd̄ iniūgessit: & nō est personarum acceptio ap̄ deum. Dñi qd̄ iustum est & equū seruis p̄state: scientes qm̄ & vos dñm habetis in cælo. Oīoni instate vigilātes, in ea gr̄arum actiōe: orantes simul & p̄ nobis: vt de⁹ aperiat nobis ostium sermōis ad loq̄ndum myssterium ch̄ri. Propter qd̄ etiā vinctus sum, vt manis festem illd̄: ita vt oportet me loqui. In sapientia ābus late ad eos: qui foris sunt: t̄ps redimentes. Sermo v̄r semper in gr̄a sale sit cōditus: vt sciatis quō oporteat vos vniciq; respondere.

initū est q̄rti capitis: q̄ dixit in capite sup̄iori & suis in dños: nūc & dñis in suos. In ege loci: cui daturū estis rōnē: oīoni: hoc ad oīones p̄tinet. Ostiū finis. i. libertatē ad p̄dicā dñi euāgelii. Timet̄ sū. i. in carcere ne p̄dicē h̄bā dei: qd̄ factū est ephesi vñ scribit. vt manifestē illd̄: iuge ei qd̄ dixit: aperiat nob̄ ostiū. Qui for̄. i. extra eccl̄iā. T̄ps redimētis. i. oportuitatē hoc faciēdi capr̄tes. Sale p̄ditus. i. gr̄ar̄ audientibus / nō molestus: est p̄ditus penultima lōga a p̄dio. is, vt sciatis: q̄ cuiusq; personę inspicit: dī ē p̄ditio.

per philosophiā. q̄ ratiōes ph̄ysicę repugnāt fidei. Inanē fallaciā. i. sophistica argumēta ab hoib⁹ vniuersa et p̄ncipijs naturalib⁹ & nō ex fide.

Corpalit̄ q̄ h̄bū assūp̄ sit naturā h̄ianā: hoc ē corp⁹ & aīaz. In illo. i. pillū. Repleti. i. gr̄a. In expoliatiōe carnis. i. p̄putij ablatiōe. In circūcisiōe ch̄ri. i. baptis̄mū: qd̄ successit circūcisiōni. Surrexist. ad vitā gr̄e. Operatiōis dei. i. quā de⁹ opat̄. Et vos cū mortui: ordo ē: vt iūuificauit vos cū illo. i. a p̄ctis vos erexit: resurgēs quēdamodū ille resurrexit: q̄ resurrexiō ch̄ri fuit nr̄e resurrexiōnis causa.

¶ Fer. vi. sequenti.

Quicumq; iniuriā facit. Ex epist. ad Colossē. partim. iij. partiz iij. capitibus. nā in fine capit̄ tertij h̄ba sunt. q̄ iniuriā facit &c. nā q̄ supra dixerat: quō se iūicē dberēt h̄re diuersę hoīz p̄ditiōes: tūc infert q̄ q̄ q̄ sui op̄is mercedē accipiet. Vñ: q̄s instū ē.

EPISTOLAE

¶ Dominica. xvij. post Trinitatem.

Obscuro vos ego vincitus in dño. Ex epist. paul. ad Ephes. ca. iij. In q̄ ephesios ap̄ls instituit in mōib⁹ christiāis. vincit⁹. nā q̄ tpe hāc scripsit eplaz i viculis erat. In dño. p̄p̄t dñi obsequi. Vocatiōe q̄ vocati estis. i. pie & iuste vt fideles decet. Supponātes inuicē. i. mutuos defectus tollerātes. Trinitatē spūs. i. ecclesie quā facit spūssētus. Unū corpus. s. mysticū sub. sitio. Vocandiā v̄g ad fidē christi. In vna spe. s. vitę eternę. Un⁹ dñs. sub est cui oēs sunt. Un⁹ de⁹ & p̄r. s. p̄ creationē. Sup oēs. p̄ excellētiā. Et p̄ oia. & gubernatio nē. Cetera patēt.

¶ Fer. iij. q̄tuor tpor.

Ecce dies veniūt.

Ex Amos p̄phā.

ca. ix. In q̄ ad fr̄as ponit

tēpli redificatio: p̄ quā

intelligim⁹ euāgelij p̄di

cationē. dicitur. Ecce

dies veniūt. i. euāgelij

diuulgatio. Arator

messorē: & calcator v̄g

mittētē semē. p̄ qd̄ signi

ficat acceleratio publi

candiōis euāgelij q̄ p̄pa

gabūt indicēs. Dulcedi

nē. s. euāgelicę doctrinę

& p̄ mōtes intelligit apo

stolos. p̄ colles doctos

res. Captiuitatē libe

rādo eos aptātē diaboli

Ciuitates destr̄as. cul

tu diuino destitutas. et

ita exponē q̄ sequit̄ de

christi cultu.

Alia lectio.

Congregat⁹ est oīs

pp̄ls. Ex Neemia.

ca. viij. In q̄ postea q̄ in

supiorib⁹ posuit ciuita

tis ierlm̄ instauratiōes:

hic describit pp̄li agre

gatiōis: vt p̄caret dñs ne

pp̄t p̄cā pp̄li it̄reuer

teret. Quasi vir vn⁹. i.

vnanimis. porta aq̄z.

¶ Dominica. xvij. Beati Pauli ad
Ephesios. Capite. iij.

Rēs. Obscuro vos ego vincit⁹ in dño. vt digne ābuletis vocatiōe. q̄ vocati estis: cū oī hūilitate. et māsuetudine: cū patientia supportātes inuicem in charitate. Solliciti seruare vnitatē spūs in vinclo pacis. Vnum corpus & vn⁹ spūs. sicut vocati estis in vna spe vocatiōis v̄rę. Vn⁹ dñs. vna fides. vnū baptisma: vn⁹ de⁹ et p̄r oīm qui sup oēs: & p̄ oia: & in oībus nobis: qui est bñs in secula seculorum.

¶ Feria. iij. q̄tuor temporum. Lectio

Amos p̄phetę.

Cap. ix.

HAcc dicit dñs. Ecce dies veniēt: & comp̄hendet Arator. messorē: & calcator v̄g mittētē semē. & stillabūt mōtes dulcedinē. & oēs colles culti erunt. Et cōuertā captiuitatē pp̄li meis. i. & edificabūt ciuitates desertas. & inhabitabunt. & plantabūt vineas & bibēt vinū earū: & faciēt hortos: et comedēt fruct⁹ eorū. Et plātabo eos super humū suā: & nō euellā eos vltra de terra sua: quā dedi eis. Dicit dñs op̄s.

¶ Lectio libri Neemię. Cap. viij.

IN dieb⁹ ill⁹. Cōgregat⁹ est oīs pp̄ls q̄si vir vn⁹ ad plateā. q̄ est āte portā aq̄rum. Et dixerūt esdr̄s scribē vt afferret lib̄rū legis moȳsi quā p̄ceperat dñs israeli. At tulit ergo Esdras sacerdos legē corā mltitudine viroꝝ rū & mulierū: cū eisq̄ q̄ poterāt intelligere i die prima septimi. Et legit in eo in platea. q̄ erat āte portā aq̄rū: a māt vsq̄ ad mediū diē: in cōspectu viroꝝ. et mulierum & sapiētū. Et aures oīs pp̄li erāt erectę ad lib̄rū. Stetit autē Esdras sup gradū lignē. quē fecerat ad lib̄rū q̄ndū. Et apuit Esdras lib̄rū corā oī pp̄lo. et bñdixit Esdras dño deo voce magna. Et rñdit oīs pp̄ls. Amē amē. Eleuātes autē man⁹ suas incuruan sunt: & adora

¶ Alio nomine vocat porta fontis. Librū legis de quo Esdras. viij. Mēsis. viij. in q̄ erat festū tubarū: vt habet Leuitici. xxiij. Et legit. obscuriora declarādo. Erecte. vt attēti audirēt. Gradū lignēū. q̄si cathedrā siue sedē: s; hic nō sedebat: s; stabat pedib; insisit es: e interponunt hic qdā assessores: q̄s p̄termisit. qz nō faciūt ad rē. In gradu suo. i. in cū neis inferiorib; q̄s Esdras: Nolite lugere. iugebāt ⁊ flebāt cū audirēt vba legis. Bibi

te mulsum. i. vniū melle p̄ditum. Gaudiū dñi. i. gaudētes. spūaliter. In dño ē fortitudo nōs tra. i. p̄fortatio.

¶ Fes. vi. seq̄nti.

¶ **C**ōuertere isrl' ad dñm. Ex Osee p̄pheta ca. xiiij. In quo p̄missa decē tribuū punitiōe: subdit diuine miseri cordis p̄miserationē.

Qm̄ corruisti. i. a statu s; cecidisti. Verba. s. duplicia i p̄corū p̄fessione. Accipe bonū. i. sacrificiū de bōis ⁊ facultati b; nris. Titul' labioz. i. sacrificia laudis ex ore nro. Assur. i. rex assyrioz: q̄si dicat: nō cōfugim⁹ alio petitori salūtē. Sup̄ eq̄s. q̄si dicat: nō aliū de petem⁹ auxiliū q̄ a te. Pupilli. i. ei⁹ q̄ nō hz p̄miserationē modi erat isrl' ante ch̄stī aduētū. Sanabo: hoc dicit p̄ph̄a i p̄sona ch̄stī. Sp̄ōrānce. i. anteq̄ ip̄i diligāt me. Quasi ros. vñ Esaię. lv. Rosate celi desup ⁊ nubes pluāt iustū. Radix ei⁹. i. ecclesię q̄ est ch̄s. Ut libani. siue thuris: siue montis p̄heuces: māytrūq̄ significat. In vmbra eius scy ch̄stī. Tinet tritico. i. eucharistie sacro.

uerunt deum. p̄ni in terrā. Porro leuitē silētium facies bāt in pplō ad audiendā legē. ppl̄s autē stabat in gradu suo: ⁊ legerunt in libro legis dei distingere. ⁊ apte ad intelligēdum. Dixit autē Neemias sacerdos et Esdras scriba: ⁊ Leuitē interpretantes vniuerso pplō. Dies sc̄ificat⁹ est dño deo nro: nolite lugere. ⁊ nolite flere. Flebat em̄ oīs ppl̄s cū audirēt vba legis. Et dixit eis. Ite. comedite pingua. ⁊ bibite mulsum. et mittite partes eis. q̄ nō p̄parauerunt sibi: quia sanct⁹ dies dñi est. ⁊ nolite cōtristari. Gaudium etenim dñi est fortitudo nostra.

¶ Fes. vi. Lcō Osee p̄phete. Ca. xiiij

¶ **H**aec dicit dñs de⁹. Cōuertere isrl' ad dñm deū tuū: qm̄ corruisti in iniquitate tua. Tollite vobis cū vba. et cōuertimini ad dñm: ⁊ dicite ei. Oēm aufer iniquitatē: ⁊ accipe bonū: ⁊ reddem⁹ vitulos labiorū nrorū. Assur nō saluabit nōs. Sup̄ eq̄s nō ascende mus: nec dicem⁹ vltra dñi nri opera manū nrarum: quia ei⁹. qui in te est misereberis pupilli. Sanabo cōtritiones eorum. diligā eos sp̄ōrānce: quia aduersus est furor me⁹ ab eis. Ero q̄si ros: ⁊ isrl' germiabit sicut liliū: ⁊ erumpet radix ei⁹. vt libani. Ibunt rami ei⁹: ⁊ erit q̄si oliua gl̄ia ei⁹: ⁊ odor ei⁹ vt libani. Cōuertentē sedētes in vmbra ei⁹: viuēt tritico: ⁊ germiabunt q̄si vinea. Memoriale ei⁹ sicut vinum libani. Effraim qd mihi vltra idolat: Ego exaudia ⁊ dirigā eum: ego vt abietem virentem ex me fruct⁹ tuus inuēt⁹ est. Quis sapiens ⁊ intelligat ista intelligens ⁊ sciet hęc? Quia recte viue dñi: ⁊ iusti ambulabunt in eis. Pręuaricatores vero corrueunt in eis.

¶ Quasi vinea: vñ saluator. Joā. xv. Ego sicut. Tinet libani. qd generosus est. ppe inōtē illū. Exaudia. o fones eius. Dirigam. in viam salutis. Ego vt abietē. subaudi factam eū. Fructus tuus. Et tertia ad sc̄am p̄sonam facit transitū. Quis sapiēs: paucitatez credentiū admirat. p̄pheta. Qz recte. ⁊ vnde tantam credentium.

EPISTOLAE

¶ Alia lectio.

Quintus est dñs ad Moſen. Ex Leuitico ca. xxiij. vbi agitur de feſto expia-
tionis: quo tempore deſcendit Moſes de mōte portans ſcr̄as tabulas. Affligetis ani-
mas: ſc̄z ieiunius ⁊ vigilijs. Offeretis holocauſtū: de quo in libro Numerorū ca. xxiij.
Die nono mēſis ſeptimi. hoc eſt pudie eius diei: q̄ eſt expianſiō ⁊ hoc q̄ feſta heb̄eorū
fr̄q̄nter incipiebant a
veſpere diei p̄cedentis.
Cetera vſq; ad finem
epiſtolę per ſe mani-
feſta ſunt.

¶ Alia lectio.

Quintodecimo die
mēſis. Ex Leui-
tico ca. xxiij. vbi agitur
de feſto tabernaculorū:
q̄b̄ referebat t̄p̄s illō q̄
filij iſrael vagabant in
deſerto: in deſertis habi-
tantes. Celebrabitis
ferias. i. dies feſtos reli-
gioſe obſeruandos.
Fructus arboris pulcher-
rimus: non eſtat q̄ ſit ar-
bor hec: ſunt qui dicant
eſſe citrū: ſ; neq; adhuc
q̄ ſit citrus inter viros
doctos eſtat ſatis cum
in eo ḡne ſint cōpures
ſpecies. Spathulas
palmarū: has greci voc-
cāt ſpadiceos: ſunt ſiliq̄
ille in q̄bus naſcunt pal-
mule ſive dactyli.
Ligni denſarū frondiū.
neq; arbor hec q̄ ſit ma-
niſeſtu eſt: niſi ad quam
cūq; referat q̄ modo ſit
frondofa: ombra culis. i.
ſegnīs. vnde ⁊ ſegnope-
ſtia d̄r̄. i. tabernaculorū
ſit ones.

mini coram dño deo vſo. Celebrabit̄ſq; ſolēnitatem eius ſeptem diebus per
annum. Legitimum ſempiternum erit in generationibus vſis. Menſe ſepti-
mo feſta celebrabit̄ſ: ⁊ habitabit̄ in vmbra culis ſeptem dieb̄. Omnis qui
de ḡne eſt iſrael, manebit in tabernaculis: vt diſcāt poſteri vſi q̄ in tabernac-
ulis habitare fecerim filios iſrael: cum educerem eos de terra ægypti, ego do-
minus deus veſter.

¶ Sabbato. Lectio libri Leuitici. Capit. xxij.

In diebus illis. Loquut⁹ eſt dñs ad
Moſē: dicēs. q̄ntodecimo die
mēſis hui⁹ ſeptimi: dies expia-
tionum erit celeberrim⁹, et vo-
cabitur ſct⁹. affliget̄ſq; aīas
vſas in eo: ⁊ offeretis holo-
cauſtū dño. Omne opus ſerui
le non facietis in tempore diei
hui⁹. quia dies ꝓpiciationis eſt: vt ꝓpitiet vobis dñs
deus vſ. Omnis anima, quę afflicta nō fuerit die hac,
peribit de ꝓp̄lis ſuis: ⁊ q̄ operis quiſpiā fecerit: delebo
eam de ꝓp̄lo ſuo. Nihil ergo operis facietis in eo. Legi-
timum ſempiternum erit vobis in cunctis ḡnatiōis
bus ⁊ habitatiōib⁹ vſis. Sabbatum requiectionis eſt:
et affligetis animas vſas. Die nono mēſis ſeptimi a
veſpere vſq; ad veſperum celebrabit̄ſ ſabbata vſa
ſtra. Dicit dominus omnipotens.

¶ Lectio libri Leuitici. Cap. xxij.

In diebus illis. Loquutus eſt dñs ad Moſen: dicēs.
In quintodecimo die mēſis ſeptimi. q̄n congrega-
ueritis omnes fructus terrę vſę celebrabit̄ſ ferias
dñi ſeptem dieb̄. Die primo, ⁊ die octauo erit ſabba-
tum. i. eſt requies, ſumeret̄ſq; vobis die primo fructus
arboris pulcherrimę ſpathulaſq; palmarū, ⁊ ramos
ligni denſarū frondiū: ⁊ ſalices de torrente: ⁊ lætabis
vobis in diebus illis. Et ſolēnitatem vſam ſeptem diebus
per annum. Legitimum ſempiternum erit in generationibus vſis. Menſe ſepti-
mo feſta celebrabit̄ſ: ⁊ habitabit̄ in vmbra culis ſeptem dieb̄. Omnis qui
de ḡne eſt iſrael, manebit in tabernaculis: vt diſcāt poſteri vſi q̄ in tabernac-
ulis habitare fecerim filios iſrael: cum educerem eos de terra ægypti, ego do-
minus deus veſter.

¶ Alia lectio.

Domine deus nŕ. Ex Michea ppheta cap. vii. tibi denſciat populo ſolationē poſt reditū captiuitatis ex Babylonia. In ſga. ſicut paſtores ſga ſine baculo vtſo tur. Solos in ſaltu. i. in ſolitudine ſaltuoſa. Intra dies antiq̄s. i. ſicut feciſti in exitu iſrael de egypto. Videbūt gēres. i. finitimi perturbabūt de nŕa pſperitate. Surde erūt. i. laudire nolūt.

¶ Lectio Michea prophetæ. Ca. vii.

Domine deus nŕ. Palce pplm tuū in virga tua: gregē hæreditatis tuæ habitantes ſolos in ſaltu. In medio Carmeli paſcentur Baſan, & Galaad iuxta dies antiq̄s. Videbunt gēres & cōfundent ſuper omni fortitudine ſua. Ponent manum ſuper os, aures eorum ſurde erunt. Qm̄ quis deus ſiſtis tui, qui auferſi iniquitatem: & trãſfers p̄t̄m reliquiarum hæreditatis tuæ? Non immitteſ vltra furorem tuū: qm̄ volens miſericordiā eſt. & reuertet & miſereſ nŕi. Deponet iniquitates noſtras: & p̄ijciet in pfundum maris omnia p̄c̄ta nŕa. Dabis veritatem iacob: miſericordiā Abraam: q̄ iuraſti p̄t̄bus nŕis a diebus antiquis. Domine deus noſter.

¶ Lectio Zachariæ prophetæ. Cap. vii

In diebus illis. Factum eſt verbum dñi ad me: dicens. Hæc dicit dñs exercituum, Sicut cogitaui, vt affligerem vos cum ad iracundiā me p̄uocaſſent p̄res vŕi: & non ſum miſertus: ſic conuerſus cogitaui in diebus iſtis: vt beneficiam Ieruſalem & domui iuda. Nolite timere. Hæc ſunt ergo verba quæ facieris. Loquimini veritatem vnusquiſq; cum proximo ſuo. Veritatem & iudicium pacis iudicate in portis veſtris. Et vnusquiſq; malum contra amicum ſuum ne cogitetis in cordibus veſtris: & iuramentum mendax ne diligatis. Omnia enim hæc ſunt. quæ odiſi dicit dominus. Et factum eſt verbum domini exercituum ad me dicens. Hæc dicit dñs exercituum: ieiunium q̄rti: & ieiunium quinti, & ieiunium ſeptimi, & ieiunium decimi erit domui iudæ in gaudium, & in læticiā: & in ſolēnitates præclaras. Veritatem tm̄ & pacem diligite. Hæc dicit dominus exercituum.

qui erant in Babylone. Erit in gaudium. i. uertetur in proſperitatem.

de erūt. i. laudire nolūt.
Similis tui: q̄ſi dicat nemo. Auſers iniquitatē per peng medicinam. Nō immitteſ ſecūda perſona tranſit ad tertiaz. Projiciet in pfundū. i. faciet eas nō apparere ad punitionem. Dabis h̄turē. iterū reuertit ad ſc̄az perſonā. Veritatē iacob. i. p̄miſſiōes ſactas p̄t̄bus noſtris.

¶ Alia lectio.

Actū eſt ſbū dñi. Ex zacharia ppheta. In q̄ agit de p̄miſſiōe reedificandis ierlm̄ / & qd̄ deus miſerebitur iſrael. Sicut cogitaui. qz tūc erat illis iratus: nūc ſo placat / & reſpicit ad ip̄s meſſie. p̄otius quaz ad ieruſalem reſtitutionē. Verba. i. opera ex ſb̄is meis. Iudicat. ſine perſonaz acceptione. In portis vŕis. qz in portis ciuitatū reddebatur ius. vnusq; ne cogitetis. ſolęcimus ē in ſimone latino. Ieiunū q̄rti. i. m̄ſis in q̄ capta ſunt ieruſalē. Ieiunū q̄nti. in q̄ tēplū & ciuitas cōbuſta ſunt. Ieiunium ſeptimi. in die expiationis. Ieiunū decimi qm̄ rumor captiuitatis iudę peruenit ad eos

EPISTOLAE

¶ Alia lectio.

Angelus dñi descendit cū Azaria. Ex Daniele ca. iij. s; iſ expōſita eſt ſupra in tabb^o
poſt dñicā in. xl. z meminit itē in vigilia trinitatis. ¶ Ex eplā pauli alia lēo.

Tabernaculū factū eſt. Ex epiſ. ad hebrēos ca. ix. In q̄ tabernaculū z ſacerdotiū ve
teria legis cōparat chōſin cui⁹ figura ſiebāt illa. Tabernaculū p̄mū erat illa

pars vñ ingrediebāt in
tēplū. Cādelabrū imo
vñū erat cādelabrū
hñs ſeptē lucernas ex
oleo ardētes. Et mēſa
z ppoſitio. i. ſeptem pa
nes in mēſa ppoſiti.

Wicif ſc̄ta. q̄ſi interior
dicebāt ſc̄ta ſctōz.

Post velamētū. i. corti
nā inter mediā. Au
reū thuribulū. zc. Exo
di. xvj. hñs mīſera. Exo
di. xvi. tūrgā Harō. Au
me. xvij.

Sup q̄. ſupra
dicta. Cherubin gl̄ie. ſ.
dei cui āgeli ſunt.

Obſtāntia. ſ. alijs ſuiſ.
In p̄ori tabernaclo.

q̄ pars dicebāt ſc̄ta.
Sēp introibāt. i. q̄tidie
p̄ſummates. ſ. p̄ncēdū.

In ſc̄do. i. intra ſc̄ta ſc̄o
rum. Sō ſine ſanguis
ne. ſ. in āno ſemel. alias
nūt ſine ſanguine intra
bat.

Significante ſpū
ſc̄to. ſ. q̄b̄ via pueniendi
ad celeſtia: nōdum erat
patefacta.

P̄iori ta
bernaculo. i. veteri legi
manēte. Que parabo
la. i. figura. Tpis inſtā
tis. i. p̄ſent hoc ē noue
legis.

Juxta quā. ſ. pa
rabolā. Perfectū face
re. ſ. a p̄ctis mūdādo.

Servietē in cibis z potio
b⁹. in lege iuſſiat: bap
tiſmatis. i. ablutiōib⁹ a le
pra. Ch̄s aut. hęc clau
ſula iā fuit enarrata dñi
ca in paſſione.

¶ Lectio Danielis pphete. Cap. iij.

IN dieb⁹ illis. Angelus dñi descendit cum Azaria
& ſocijs ei⁹ in fornacem. & excuſſit flammā ignis
de fornace: et fecit medium fornacis q̄ſi ventum roris
flātem. Flāma autem diſfuſa eſt ſuper fornacē cubitijs
q̄draginta nouē: et incendit q̄s reperit iuxta fornacem
de caldejs miniſtros regis. qui eā incendebāt. Et nō reti
git eā omnino ignis: nec cōriſtauit: nec quicq̄ mole
ſtiæ intulit. &c. vt ſupra in vigilia natalis dñi.

¶ Ex eplā Pauli ad Hebrēos.

Capite. ix.

Fratres. Tabernaculū factum eſt primum in q̄ erāt
cādelabra: & mēſa. & ppoſitio panum: q̄ dī ſc̄ta.
Post velamentum aut: ſc̄dū tabernaculū qd̄ dī ſc̄ta
ſctōrum. aureum hñs thuribulum: & arcā teſtamenti
circumtectā ex omni parte auro. in q̄ erat vna aurea
hñs māna: & yga Aaron: q̄ frōduerat: & tabulę teſta
menti. Super q̄ erāt cherubim gl̄iæ obumbrātia p̄pi
ciatorium: de quibus nō eſt modo dicendum per ſin
gula. His yō ita cōpoſitis: in priori quidem taberna
culo ſemper introibāt ſacerdotes ſacrificiorum officia
cōſummates. In ſc̄do yō ſemel in anno ſol⁹ pōtifex:
nō ſine ſanguine: quem offerret p̄ ſua: & p̄p̄i ignora
tia. Hoc ſignificare ſpū ſc̄to nōdum p̄palatū eſſe ſc̄to
rum viā: adhuc priore tabernaclo hñte ſtarum. Que
parabola eſt tpis inſtātis. Iuxta quā munera & hoſtie
offerunt. q̄ nō poſſunt iuxta cōſcientiā perfectā ſacra
reſeruiētē ſolūmodo in cibis. & in potib⁹. & in va
rijs baptiſmatib⁹: & iuſticijs carnis: vſq̄ ad t̄ps corre
ctiōis impoſitis. Ch̄s aut. aſſitēs pōtifex futurorū bo
norum p̄ apli⁹: & p̄fect⁹ tabernaculū nō manuſactū:
ideſt nō hui⁹ creatiōis: neq̄ per ſanguinem hircorum
aut vitulorum. ſed p̄ p̄p̄iū ſanguinē introiuit ſemel
in ſc̄tā. æterna redemp̄tione inuenta.

C Dñica. xvij. posttrinitatem.

Gratias ago deo meo semp. Ex epla. i. ad cor. ca. j. In quo posita salutatioe agreditur eplę materiā. dicitq; in p̄mis se agere gr̄as ꝛc. In gr̄as dei. i. p̄p̄t gr̄as. Diuites facti. i. abūdātes. In illo. i. per illū. In omni h̄boꝝ sciētia. q; baptizati accepto spū sc̄to hęc accipiebāt. Testimoniū p̄firmatū. i. firmit̄ iudicatū. alioq; nō ēēt recta sciētia

C Dñica. viij. Beati Pauli ad corin. i. Capite. i.

Rēs. Gr̄as ago deo meo semper p vobis in gr̄a dei. q̄ data est vobis in ch̄o iesu. Q uia in oib⁹ diuites facti estis in illo in omī v̄bo. & in oī sciētia. Sicut testimoniū ch̄i cōfirmatū est in vob⁹: ita vt nihil desit vob⁹ in vlla gr̄a expectātib⁹ reuelationē dñi n̄ri iesu ch̄i. Qui & cōfirmabit vos vsq; in finē sine crimine. In die aduētus dñi n̄ri iesu ch̄i.

C Eē. iij. Bēi pauli ad Corin. i. Ca. iij.

Rēs. Nescitis q̄a tēplū dei estis. & spūs dei habitat in vobis: Si quis autē tēplū dei violauerit. disp̄dit illum de⁹. Tēplum em̄ dei sc̄m ē: qd̄ estis vos. Nemo se seducat. Si quis videt inter vos sapiēs esse i hoc sc̄lo: stult⁹ fiat. vt sit sapiēs. Sapiētia. n. hui⁹ mundi: stultitia est ap̄ deum. Scriptū est enim. Cōphēndā sapiētes in astutia eorum. Et iterum. Dñs nouit cogitationēs sapientium. quoniā van⁹ sunt. Nemo itaq; gl̄ietur in hominibus: sed in oībus iesus christus.

C Fē. vi. Bēi Pauli ad Corin. i. Ca. iij. & v

Rēs. Nō enim in sermōe est regnū dei: sed in v̄tute. Q uid vultis? In v̄ga veniā ad vos: an in charitate. & spiritu. mansuetudinis? Omnino auditur inter vos fornicatio & talis fornicatio: qualis nec inter gentes: ita vt vxorem patris sui aliquis habeat. Et vos inflati estis: & nō magis lucitū habuistis: vt tollat de medio v̄m q̄ hoc op⁹ fecit. Ego quidē absens corpore. p̄sens autē spū iā iudicaui: vt p̄sens eum. qui sic opat⁹ est. in noīe dñi n̄ri iesu ch̄i: cōgregatis vobis: & meo spū cum v̄tute dñi iesu: tradere hmōi hoīem sathanę in interitum carnis. vt spirit⁹ saluus sit in die dñi nostri iesu christi.

illos ad dignoscēdū int̄ illos: q̄ nitebāt inflati smone ⁊ nō in v̄tute regnare. Nō em̄ in smōe. i. in v̄bis inanibus: s; in v̄tute. In v̄ga. i. vt castiget vos acriter increpādo. An in charitate. i. clemētē admonēdo: ⁊ de q̄ sit increpaturus ostēdit. Inter gētes. i. gētilēs q̄ viuūt sola nature lege. Inflati estis. i. superbi ⁊ dedignantes hmōi

si a ch̄i testimoniū discor daret. Expectādo. i. in die iudicij. Sine crimine. i. p̄cto mortali.

C Fē. vi. seq̄nti.

Nescitis q; tēplū dei estis. Ex. i. ad cor. epist. ca. iij. Nā postea q̄ dixit qd̄ decipiēs fideles p falsaz doctrinā in maius crimen incurrit quā si tēplū materiale incēderet: tūc infert. Tēplū dei. i. in q̄ deus spūalit̄ habitat.

Templū violauerit. corumpēdo ⁊ violādo per falsaz doctrinā. Disperdet illū. in gēnū. Se seducat. arrogādo sibi sapiētiā. Sapiēs in hoc seculo. i. sapiētia hūanitus adinuēta. Ut sit sapiēs. i. sapiētia diuina

Scriptū est. Job ca. v. In astutia. i. i sophimatis argute ex cogitat.

Et iter. ps. xcij. Ne mo. gloriē. petulū ē p̄ncipalit̄ mētra. S; in oībus iesus ch̄us: hoc a cōcinnatore officij adieciū est.

C Fē. vi. seq̄nti.

Non em̄ in smōe. Ex. i. ad Cor. epist. ca. iij. ⁊ v. Nam in fine p̄ouis capit. ap̄ololu pollicitus ē se v̄tutē ad

EPISTOLAE

scelera castigare. Cōgregatis vobis. i. simul vobiscū. Tradere sathān. i. extra fideliū cōiōnē eijcere. In interitū carnis. i. vt faciat penitētiā in carne / sicut in carne peccauit. In die dñi. i. in die mortis. C Dñica. xx. post trinitatem.

Renouamini spū. Ex epist. ad Ephe. ca. iij. In q̄ qz dixerat deponadā esse veterem Querfationēz veterē hoīem: hoc est veteris hoīs pccā: nūc dicit renouādos esse: induendū nouū hoīez. i.

chřm per imitationē. Scōz deli qntū ad hāc nā naturā. In vitare. qz nō fuit in illo volū. mēdaciū: qd vitati op pōnit. Inuicē mēbra. ex q̄ alter altēz defraudare nō debet. Trasci mini. ex ps. iij. Nolite peccare: i. gñ ira pōt eē citra pccm: modo sit a rōne modificata. Sol nō occidat. qz vt Orat⁹ ait. Ira furor brevis ē: q̄ si durat vit. in odiū. Qui furabāt. āte puer fionē. Magis laboret. vñ habeat necessaria: nō mō sibi: s; etiā vnde alijs largiri possit.

C ffer. iij. seqnti.

State ⁊ tenete traditiōes. Ex epist. ad Thessalo. ca. ij. ⁊. iij. pstat em ex fine prius ⁊ pncipio seqnti capiti. Itaq; inducit illos ad p seuerādū in bōis opib⁹.

Stare. i. perseuerare. Traditiōes. pcepta. Per fmoēz. i. pſentia. Per eplaz. in absentia. Ipe aut de⁹. bñ pcat

illis. Orate p nob. ⁊ qd debeāt orare pro subdit: Tū fimo dei. i. euāgeliū qd pācam⁹. Currat ⁊ clarificet. s. p oēs gētes. quēadmodū ⁊ apō von cucurrit ⁊ clarificatū ē. Liberemur ab importunis. s. pſendo apli: ⁊ pturbātib⁹ hū dei. Nō oīm. qz nōdū adhuc oēs gētes p me crediderūt. fidelis de⁹. i. suis pmissis adiplēdis. Custodiet a malo. i. a psecutiōe ob acceptā fidē. De vob. i. de vſa obediētia nob exhibita. Mns aut dirigit. ad ipse dū sua mādāta. In charitate bi. s. erga. pſimos. Et i patiētia chři. erga psecutores vſos.

C feria sexta sequenti.

Omnis aīa potestatis. Ex epist. ad Rom. ca. xij. In q̄ apls eos iſtituit ⁊ pmo quō se debeāt hſe minores erga maiores. Potestatis. i. pſat: qm pſatio illa. ē a deo. Bōi

CDñica. xix. Beati Pauli ad Ephesios. i. Ca. iij. **R**ēs. Renouamini spū mētis vſe: et induite nouū hoīem: qui ſcđ m deū creat⁹ est in iusticia et ſctitate vitatis. Propť qđ deponētes mēdaciū. loquimini vitatē vnusquisq; cū pximo suo: qm sum⁹ inuicem mēbra. Irascimini et nolite peccare. Sol nō occidat sup iracundiā vſam. Nolite locū dare diabolo. Qui fura bat: iā nō fureť. Magis aut laboret opādo māib⁹ suis: qđ bonū est: vt habeat vñ tribuat necessitatē patiēti.

CFer. iij. Bñ Pauli ad Thessa. ij. ca. ij. ⁊. iij. **R**ēs. State, et tenete traditiōes, q̄s didicistis, siue per sermonē, siue p eplam nŕam. Ipe aut dñs nŕ iei⁹ chŕs et de⁹ et pŕ nŕ, qui dilexit nos: ⁊ dedit cōsolatiōnē ⁊ tñā, et spē bonā in grā: exhortet corda vſa, ⁊ cō firmet in oī ope et fermōe bono. De cetero fſes orate p nobis: vt sermo dei currat, et clarificet: sicut ⁊ apđ vos: et vt liberemur ab importunis et malis hoīb⁹. Nō. n. oīm est fides. Fidelis aut de⁹ est, qui cōfirmabit vos, et custodiet a malo. Confidim⁹ aut fſes de vobis in dño: qm q̄cunq; pcpim⁹ et facitis: et facietis. Dñs aut dirigit corda et corpora vſa in charitate dei et paciētia chři.

C feria. vi. ad Roma. Ca. xij.

Rēs. Ois aīa potestatis⁹ sublimiorib⁹ subdita ſit. Nō est. n. potestas nisi a deo. Quē aut sunt: a deo ordinata sunt. Itaq; qui resistit pſati, dei ordinatiōi resistit.

opis. s. mali: q. sicut per illos officia repmunt mali. ita et. pmouet bñs. potestatis. i. insti
gesside. Time. i. iudicē illū. Stadiū portat. q. puniat criminosos. In irā. i. pñitōes et vin
dictā ex eo qd malū agit.

¶ Dñica. xx. post trinitatem.

Audete qm̄ caute ambuletis. Ex epistola ad ephe. ca. v. In q̄ inducit illos. ad imi
tandū chri sapiētiā. Caute ambuletis: maloz commertia fugiētes. Redimētes

scit. Qui autē resistit: ipsi sibi dānationē acquirūt. Nā
principes nō sunt timori bñi operis: sed mali. Vis autē
nō timere potestatis: bonum fac: & habebis laudē ex
illa. Dei enim minister est tibi in bonum. Si autē mas
lū feceris: time. Non enim sine causa gladium portat.
Dei em̄ minister est: vindex in irā ei: q. malū agit.

¶ Dñica. xx. Beati Pauli ad Ephe. Cap. v.

Rēs. Videte quō caute ābuletis, nō qm̄ inspiētes:
sed vt sapiētes, redimētes tps: qm̄ dies mali sunt.
Prop̄ea nolite fieri imprudētes: sed itelligētes: q̄ sit vo
lūtas dei. Et nolite inebriari vino in q̄ est luxuria: sed
implemini spū scō: loqntes vobismetipsis in psalmis,
hymnis, et cāicis spūalib: cāntes & psallētes in cordi
bus vris: dño grās agentes semp. p oib⁹ in noīe dñi
nr̄i iesu chri deo et p̄ri: subiecti inuicē in timore chri.

¶ Fe. iiii. Bñi Pauli ad Thessa. ij. Ca. iij.

Rēs. Denūciam⁹ vobis in noīe dñi nr̄i iesu chri:
vt subtrahatis vos ab oī fr̄e ābulāte inordinate:
& nō sc̄m̄ traditionē, quā acceperūt a nobis. Ipsi. n.
scitis quēadmodū oporteat imitari nos. Qm̄ nō in
quieti fuim⁹ int̄ vos: neq; gratis panē māducauimus
ab aliq: sed in labore & fatigatiōe nocte ac die opant̄
tes: ne quē vrm̄ grauaremus. Nō qm̄ nō habuerimus
p̄tātē: sed vt nosmetipsos formā darem⁹ vob⁹ ad imi
tandū nos. Nā & cū essem⁹ apd⁹ vos: hoc denunciaba
mus vobis: qm̄ si quis nō vult operari, nec māducat.
Audiuim⁹ em̄ inter vos qsdā ābulātes inquiete, nihil
operātes: sed curiose agentes. His autē qui hmōi sunt,
denunciā⁹, & obsecram⁹ in dño iesu chro: vt cum
silentio operātes suū panē māducēt. Vos autē fr̄es nos
līe deficere bñfacientes. In chro iesu dño nr̄o.

darem⁹. i. exēplū qd vos imitarem̄ini. Inq̄re. i. negocialē. s. in rebus q̄ nō ad rem: sed
ad curiositatē pertinet. Cū silentio operantes. i. q̄ti et pacifici. Panē suū. i. suo labo
re acq̄situm. Deficere. i. delituere: nam actiuum est.

tes tps. i. habita opor
tunitate bñs opib⁹ in
sistēdo. Mali sunt. i. bñ
agēdi facultatē impediē
tes. fieri imprudētes. i.
de futur⁹ improuidit.
Volūtas dei: q̄ vult oēs
hoīes saluos fieri ex il
loz bñs opib⁹. Ine
briari vino. qd rōnē ex
ceat. Spū scō: q̄ nō ha
bitat nisi in sobrijs.
Loqntes vobismetipsis
. i. inuicē: qd loq̄ debeāt
expm̄it. s. psal. hymnos
et cāica spūalia. In
timore chri: q̄ timor est
charitatis annexus.

¶ Fe. iij. sequi.

Denūciamus vob.
Ex epis. pan. ij. ad
Thessalo. ca. iij. Et pri
mae lēo epistolę super
riori q̄ legebat fe. iij.
post dñicā. xij. itaq; nūc
instituit Epheſios ad ma
li euitationē. Subtra
hat⁹ vos: euitādo illius
cōsōr: iū: iuxta illō psalo
mographi: cū peruerso
peruerter⁹. Quā accē
perunt: xbo. i. et opere.
Imitari nos: in quo
debent imitari ostēdit.
Inq̄re. i. ociosi. s. labo
rātes. Laborantes: vt
ex labore nro victū q̄ra
mus. habuimus
p̄tātē. s. accipiēdi a vob⁹
necessaria. Formam

EPISTOLAE

¶ Feria sexta sequenti.

Recipe diuitibus huius scilicet. Ex epist. pauli ad Timotheum. ca. vi. Et est clausula totius epistolae. In quo Timotheum docet quod instituere debeat diuites. Sublime sage. i. in superbia erigamur. In incerto. quia sunt impio fortune subiecti. Praestat abunde. tam in presenti temporalia quam in futuro eterna. Bene agere. repetere a superioribus precipere. In bonis operibus quae sunt huius diuitie.

Tribuere et concitare. bona sua temporalia. Thesaurizare quod in euangelio saluator precipit.

¶ Dominica. xxi. post trinitatem.

Confortamini in domino.

Ex epist. ad ephesios.

ca. vi. In qua apostolus instituit ephesios in moribus.

hortando illos ex spe et

fiducia: quam habere debet post fidem acceptam. Armaturam dei: quia arma militum non sunt carnalia:

ideo spiritualia: hoc est virtutibus.

Aduersus carnem et sanguinem. id est homines mortales.

Principes. potestates. rectores. id est demones. non insidiantes. Spiritualia ne quaeritis. id est malos spiritus. In caelestibus. id est in hoc aere caliginoso.

In die malo. id est in presenti vita. ubi est tentatio pugna.

In omnibus. id est in prosperis et aduersis succincti lumbos. scilicet in gualo castitati.

In veritate. id est non hypocriti. Lorica iusticie. id est virtute: quod est propria armatura.

In preparatione euangelij. id est in predicando christi euangelium.

¶ Feria. iiii. sequenti.

Finis precepti est

charitas ex prima epist. pauli ad Timotheum. ca. i.

In qua apostolus precepit non esse intendendum legalibus obseruationibus et genealogiis. indeterminatis: quae nihil asserunt ad diuinum

¶ Feria quarta. Beati Pauli ad Timotheum. Capite vi.

Charissime. Precipe diuitibus huius scilicet non sublimem sapere: neque sperare in incerto diuitiarum: sed in deo uiuere. qui praestat nobis omnia abunde ad fructum: bene agere diuites fieri in omnibus operibus bonis. Facile tribuere: communicare: thesaurizare sibi fundamentum bonum in futurum: ut apprehendant vitam eternam.

¶ Dominica. xxi. Beati Pauli ad Ephesios. Capite sexto.

Ratres. Confortamini in domino: & in potentia virtutis eius. Induite vos armaturam dei: ut possitis stare aduersus insidias diaboli: quae non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem: sed aduersus principes & potestates: aduersus mundi rectores tenebrarum harum contra spiritualia nequitiae in caelestibus. Propterea accipite armaturam dei: ut possitis resistere in die malo: & in omnibus prosperis secti stare. State ergo succincti lumbos vestros in veritate: & induti lorica iusticie: & calciati pedes in preparatione euangelij pacis. In omnibus sumetes scutum fidei in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. Et galeam salutis assumite. & gladium spiritus quod est verbum dei.

¶ Feria. iiii. ad Timotheum. i. Cap. i.

Charissime. Finis precepti est charitas de corde puro: & conscientia bona. & fide non ficta. A quibus quidam aberrantes conuersi sunt in vaniloquium: volentes esse legisdoctores non intelligentes: neque qui loquuntur: neque de quibus

legis complementum: sed magis impediunt: dicit igitur quod finis precepti est charitas. De corde puro. quantum ad appetitum. Conscientia. quantum ad intellectum. Fide de non ficta. i. vera et non simulata. quia omnis confessio fit ad salutem. Conuersi sunt in vaniloquium. asserendo quod necesse est legalia obseruari. Legis doctores. qui non fuerint discipuli. Legitime vtatur. puta moribus semper ceremonialibus vsque ad christum.

Lex non est posita

de quibus affirmant. Scimus autem quia bona est lex: si quis ea legitime vtatur. Sciens hoc quia iusto lex non est posita: sed iniustus & non subditis: impijs & peccatoribus: sceleratis & cōaminatis patricidis: matricidis: homicidis: & fornicarijs: masculorum concubitoribus: plagiarijs: mendacibus: periuris. Et si quid aliud sanæ doctrinæ aduersatur: quæ est secundum euangelium gloriæ beati Dei (quod creditum est mihi.) Grās ago ei qui me confortauit. In Christo iesu domino nostro.

¶ Feria. vi. beati Pauli ad Timo. f.

Capite. ij.

Charissime. Veritatem dico: non mentior. Doctor gentium in fide & veritate. Volo ergo viros orare in omni loco, leuantes puras manus sine ira et discipulatione. Sicut & mulieres in habitu ornato cum verecundia & sobrietate: ornantes se non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis: vnde veste preciosa. sed quod decet mulieres. promittentes pietatem per opera bona. Mulier in silentio discat cum omni subiectione. Docere autem mulieri non permittitur: neque dominari in virum, sed esse in silentio. Adam enim primus formatus est: deinde Eua: & Adā non est seductus: mulier autem seducta in peruersione fuit. Saluabitur autem per generationem filiorum: si permanserit in fide, & dilectione: & sanctificatione cum sobrietate.

¶ Dominica. xxij. beati Pauli ad Philip. Ca. f.

solum in ecclesia. Leuantes. per quod significatur mentis eleuatio. Discipulatione. cum proximis controuersia. Similiter mulieres. subaudi orare volo. Cum verecundia. que proprie est seminarum virtus et puerorum. In tortis crinibus. i. calamistratis. pietatem. idest pietatis opera in sumptibus pauperum huiusmodi vestium precia distribuendo. Discat. idest non doceat. Esse silentio. viro non contradicendo. Adam primus. atque proinde mulieri preferendus. Saluabitur autem. non docendo. sed per proles educande industriam.

¶ Dominica. xij. post Trinitatem.

iusto. quia iustus non continetur timore pene.

Non subditis. i. rebellibus. plagiarijs. i.

qui vedunt liberos pro suis: quod capitale crimen est. Sane doctrina. et que sit doctrina sana subdit: que est secundum euangelium: cui concordat omnis veritas: quod euangelium creditum est mihi: subaudi predicandum iudeis et gentilibus. Gratias ago et hoc. i. quod mihi credita est euangelij predicatio.

¶ Feria. vi.

sequenti.

Veritatem dico.

Ex prima ad Timotheum epistola. capite secundo. In quo dicit se predicatoriem et apostolum. hoc est a deo missum: quod sibi non arrogasse nunc dicit. sed reuera de eo gloriatur. In fide et veritate. idest in istis que pertinent ad fidem et mores: in quibus consistit veritas. In omni loco. idest non

Confidimus in dño Iesu. Ex epistola ad Philipenses. ca. i. paucis verbis immus
 ratio: in originali sic est: fidens hoc ipm: q. qui cepit. &c. In quo loco apostolus
 Philipenses facit bñuolos cū dicit se de illis bñ sperare. Tñq. in diem Christi iudicii
 finale intelligit. Sentire. s. de bono principio bonū finem sperare: cum pñertim vos bñ
 ligam. Socios. q. gaudetis de victoria mea in euāgeliū p̄dicatione. In omni sciētia.
 nam crescente charita-
 te crescit sciētia. Ut
 p̄betis. i. eligatis & ap-
 probetis meliora.

Synceri. i. mundi in vo-
 bis. Sine offensa. in
 pñertis. Fructu iusti-
 cię. id est bonis opibus.

C Fer. iij.

sequenti.

Manifeste est ma-
 gnum pietatis.
 Ex epistola ad Timos-
 theū. i. partim ex calce
 capitis tertij partim ex
 cap. iij. vbi agitur de
 Timothei institutione
 ad ecclesiam pertinere.

Pietatis sacramen-
 tā. scz de verbi incarna-
 tione. Iustificatū in
 spū. scz sancto iusticię
 Christi restitūte.

Apparuit āgelis. quod
 antea per experientias
 non cognouerunt.

Assumptū in gloria. cū
 resurrexit a mortuis.

Spiritus. i. sanctus.

Novissimis t̄pibus. scz
 Antichristi. Spiritus
 erroris. i. ducētibz in
 errorem. In hypocri-
 si. i. sanctitate simulata.

Cauteriatam confē-
 tiam. i. diaboli cauterio
 iustam. Prohibentiū
 nubere. qñ hoc sit ma-
 lum. Abstinerē a ci-
 bī. quasi illicitis.

S. nctificat em̄. ratio cur est bona. hęc pponens. q. nuptię nō sunt male nec cibi illiciti.
 Deuita. q. talia nō faciūt ad nrām fidem. Ad pietatē. em. i. ad religionem. Exercitatio
 corpis. p. ieiuniū & vigiliā. Ad modicū. s. ad subijciendū menti carnem.

Fratres. Cōfidimus in dño Iesu: quia qui coepit in
 vobis opus bonū. p̄ficiet vsq. in diē Ch̄i Iesu. Si-
 cut est mihi iustū hoc sentire. p. oībz vobis (eo q. ha-
 beam vos in corde & in vinculis meis: & in defensio-
 ne & cōfirmatiōe euāgeliū) socios gaudiū mei oēs vos
 esse. Testis em̄ mihi est deus quō cupiā oēs vos esse in
 visceribus Ch̄i Iesu. Et hoc oro: vt charitas v̄ra ma-
 gis ac magis abūdet in omni sciētia & in omni sensu.
 vt p̄betis potiora: & sitis synceres & sine offensa in
 diem Ch̄i: repleti fructu iusticię p̄lesum Ch̄m in glo-
 riam & laudem dei.

C Fer. quarta beati Pauli ad Timos-
 theum. l. Cap. iij. & iij.

Charissime. Manifeste est magnū pietatis sacra-
 mētū. qd' manifestatū est in carne. iustificatū est
 in spū. apparuit āgelis: p̄dicatū est gētibz. creditū est
 in mūdo: assumptū est in gl̄ia. Spūs autē manifeste dī-
 cit: q. in nouissimis t̄pibz dūcedet qdā a fide: attrēden-
 tes spiritibz erroris & doctrinis dæmoniorū in hypo-
 crisi: loq̄ntiū mēdaciū & cauteriatā hñtiū suā cōscien-
 tiā: phibētiū nubere: abstinere a cibis q̄s deus creauit
 ad p̄cipiēdū cū gr̄arū actiōe fidelibz: & hīs q. cognoue-
 rūt v̄itatē. Quia oīs creatura dei bōa ē: & nihil reij-
 ciēdū: qd' cū gr̄arū actiōe p̄cipit. Sctificat em̄ p. v̄bū
 dei et ofonē. Hęc pponēs fratribz bonę eris minister
 Iesu: enutrits v̄bis fidei: & bonę doctrinę. quam
 assecut' es. Ineptas autē aut ianes fabulas deuota. Exer-
 ce autē teipm ad pietatē. Nam corporalis exercitatio
 ad modicū vtilis est: pietas autē ad oīa vtilis est: p̄missi-
 onem hñs vitæ: q̄ nunc est & futuræ.

¶ Feria sexta sequenti

Fidelis sermo. Ex. s. epla ad Timotheu. partim. iij. cap. partim. v. et continuat eplę
superiori. vbi inducens Timotheu ad virtutis exercitiu dicit. Fidelis sermo. i. ver-
e dignę acceptio: qz vtilis capiētibz. Speramz in deū. q retribuet nobis laborz merce-
dem. Adoleſcentiā ptennat. erat cū in ca p̄tate: s; hortatur illi vt opa ſenſu faciat.

¶ Fe. vj. Beati Pauli ad Timotheu. f.

Capite quarto et qnto.

Charissimi, Fidelis sermo et omni acceptioe dig-
n9. In hoc em laboram9 et maledicimur et diu-
dicamur: qā speram9 in deū viuū, q est saluator oīm
hoīm. maxime fidelīū. Precipe hec et doce. Nemo ado-
lescētiā tuā cōrēnat: sed exēplū esto fidelīū: in vbo, in
cōuersatiōe, in charitate, in fide, in castitate. Dū venio
attende lconī: exhortationi, et doctriņę. noli negligere
grām q est in te: q data est tibi p pphetiā cū imposi-
tiōe manūū p̄sbyterij. Hec meditare, in his esto: vt p̄-
fectus tu9 manifest9 sit omnibz. Attēde tibi & doctri-
næ: insta in ill. Hoc em faciēs et teipm saluū faciēs, &
eos q te audiēt. Seniorē ne increpaueris, sed obseca-
vt p̄rem. Iuuenes, vt fr̄es. An9, vt m̄es. Iuūcūlas, vt
sorores in oī castitate. Viduas honora, q veræ viduæ
sunt. Si q aut vidua filios aut nepotes habet: discat pri-
mū domū suā regere, et mutuā vicē reddere parētibz.
Hoc em acceptum est coram deo.

¶ Dñica. xxij. Beati Pauli ad Philppen.

Capite. iij.

Fr̄es. Imitatores mei estote, et obseruate eos, qui
ita ābulant: sicut habetis formā nrām. Multi em
ambulāt, q̄s s̄ape dicebā vobis. Nūc aut et flens dico
inimicos crucis chr̄i: quorū finis interitus, quorū de-
veter est: et gl̄ia in cōfusiōe ipsorū: qui terrena sapiūt.
Nrā aut cōuersatio in cælis est. Vnde etiā saluatorem
expectamus dñm nr̄m iesum chr̄m, qui reformabit
corpus humilitatis nr̄e: cōfiguratiū corpori claritatis
sue: scdm opationē virtutis suæ: q possit etiā subijces
re sibi oia. In chr̄o Iesu dño nostro.

nr̄. s. ad iudiciū. Reformabit. s. in resurrectione. humilitatis nr̄e. i. corruptiōis. Cor-
pori claritatis suę. sicut et ipse cū glorioso corpore resurrexit. Scdm opationē. i. virtute
tem opandi. Subijcere sibi. etiam ad nihilum redigēdo.

In verbo. i. doctrina.

In p̄uersatiōe. i. vitz
sc̄imonis. Attēde l-
ctioni. sacre s; scriptu-
re: vt possis alios ex-
hortari et docere.

Data est p pphetiā, nā
Paulo reuelatū est hūc
vtilē futurum eccl̄e: s; qz
atqz ideo ordinandum.

p̄sbyterij. i. epar-
hę. Hec meditare. i. do-
ctrinā. In his esto. i.
opere exequendo.

Seniorē. posuit modū
dicēdi gñalē: nūc perso-
nas diuersas cōditionū
in specie. Terg vidig.
qm q somniet nō est in
hoc ordine. Filios aut
nepotes. q indiget illi-
educatione. Parentis
vno. si parētes hz.

¶ Dominica. xxiij. post
Trinitatem.

Imitatores mei est

tote. Ex epla ad

Philppen. ca. iij. In q

postea ap̄s posuit se

in cōfusiōe p̄sbyteribz:

nūc inducit illos ad se

imitandū. Formā no-

strā. i. p̄cepta q illis tra-

didit. Multi ābulāt. i.

vīa p̄uersam. Flēs di-

co. subaudi esse. Inre-

ritus. amoris p̄erna.

Et gl̄ia. qm in eo gl̄ia.

In cælis est. p spem et

fidē. Expectamz v̄tūo

EPISTOLAE

¶ Feria, iij. sequenti.

Fidelis sermo nam si commortui. Ex epistola ad Timotheum secunda. capite secundo. in quo loco veris predicatoribus gloria promittitur. Fidelis sermo. si verus est quem dico. Commortui propter euangelij predicationem. Conuiuimus. scilicet cum eo. Si sustinebimus. scilicet labores. Si negaueritis. scilicet illum. Si

non credimus. scilicet ab illo puniendos nos esse. fidelis in veritate iusticie. Seipsum. idest iusticiam suam: et est idem.

Testificans. idest testem illum inuocans.

Contendere verbis. scilicet cum falsis predicatoribus ad subuersionem audientium. loquacioribus magis credunt. Exhibere deo. subaudi et non hominibus: ut faciunt hypocritae. In confusibilem. scilicet faciens quae in confusionem tuam redundent. Profana. procul a religione.

Proficiunt. immo offi-
ciunt et nocent.

Serpet. idest tēdat ad corruptionem veritatis. Resurrectionem factam. decepti eo quod saluator dicit. Ioannis quinto. qui credit ei qui misit me: vitam eternam habet et in iudicium non veniet.

Stat. scilicet in resurrectione spes.

Signaculum hoc. quod subditur. Qui sunt eius. subaudi serui.

Ab iniquitate. qua negatur mortuorum resurrectio. In ma-

gna domo. comparat vasa vtenabilia hominibus bonis et malis.

¶ Feria sexta sequenti.

Imitatores mei estote. Ex epistola ad philippenses capite iij. sed iam exposita est in dominica superiori.

¶ Feria quarta ad Timotheum. ij.

Capite. ij.

Charissime. Fidelis sermo. Nam si commortui sumus. & conuiuimus. Si sustinebimus: & cō regnabimus. Si negauerimus: & ille negabit nos. Si nō credimus: ille fidelis permanet: negare seipsum nō potest. Hæc commune testificans coram deo. Noli verbis contendere. Ad nihil em̄ vtile est: nisi ad subuersionem audientium. Solicite autem cura teipsum probabilem exhibere deo: operarium inconfusibile: recte tractantem verbum veritatis. Profana autem & vaniloquia deuita. Multum em̄ proficiunt ad impietatem: & sermo eorum in cancer serpit. Ex quibus est Hymeneus & Philectus: qui a veritate exciderunt dicētes: resurrectionem iam factam: & subuerterunt quorū fidem. Sed firmum fundamentum dei stat: hñs signaculum hoc. Cognouit dñs qui sunt eius. & discēdit ab ingratis omnis qui inuocat nomē dñi. In magna autem domo non solum sunt vasa aurea & argentea: sed etiam lignea & fictilia: & quædam quædam in honorem. quædam in contumeliam. Si quis ergo emundauerit se ab istis: erit vas in honorem sanctificatum: & vtile domino ad omne opus bonum paratum.

¶ Fer. vj. beati Pauli ad philippenses.

Cap. iij.

Fratres. Imitatores mei estote: & obseruate eos qui ita ambulant: sicut habetis formam nostrā. &c. vt supra. fol. lxx.

C Dominica. xxiij. post Trinitatem.

Non cessamus p vobis. Ex epla ad Colos. ca. ij. In quo apłs ostendit se beneuolus Colossensibz: dñi orat p illos scilicet psumatōe. Agnūde volūtatis ei. diuinā voluntatē cognoscatis. Ambuletis digne. redētes in patriā. In sciētia dei. p pēpationes. In omī pte. amorā q̄tum ad appetitū. Cōfortari. s. p grām. Longanimitate. i. tollo-
rautes mala ei. spe cer-
ta.

C Dñica. xxiiij. Beati Pauli ad Colosenses. Capite. i.

Ratres. Nō cessamus p vobis orantes & postulātes: vt impleamini agnitiōe. volūtatis dei in omni sapientia & intellectu spiritali: vt ābuletis digne deo p oīa placētes. In omī ope bono fructificātes & crescentes in

scientia dei. In omni pte cōfortati scđm potētiam claritatis eius in omī patiētia & lōganimitate cū gaudio. In christo iesu dño nro.

C Fer. iij. Bti Pauli ad Hebræos Cap. iij. & iij.

Ratres. Videte ne forte sit in aliquo vestrum cor malū incredulitatis discedēdi a deo viuo sed adhortamini vosmetipsos p singlōs dies dñe hodie cognominat vt nō obduretur quis ex vobis fallacia pcti. Participes em̄ chri effecti sum⁹. si tñ initū substantiæ ei⁹ vsq; ad finē firmū retineamus: dñi dñ. Hodie si vocē ei⁹ audieritis: nolite obdurare corda v̄a: quēadmodū in illā exacerbatiōe. Q vidā em̄ audiētes exacerbauerūt: sed nō vniuersi qui pfecti sunt ab egypto p Moysē. Q uib⁹ autē insensusest q̄draginta ānis: nō ne illi qui peccauerūt: quorū cadauera pstrata sūt in deserto? Q uib⁹ autē iurauit nō introire in requiē ipi⁹: nisi illi qui increduli fuēre: & videm⁹ quia nō potuerūt introire i requiē ipi⁹ ppter incredulitatē. Timeam⁹ ergo ne forte relicta pollicitatiōe introitūdi in requiē ei⁹: existimetur aliquis ex nobis deesse. Et em̄ & nobis nūciatū est quēadmodū & illis: sed nō pfuit illis sermo audit⁹ nō admixtus fidei ex his q̄ audierunt. Ingrediemur em̄ in requiem qui credidimus in dominum Iesum Christum.

ita pollicitatiōe. i. p̄dicta dei. pmissiōe. Nob p̄nūciatū est. de rege gēna. nē illi de t̄pali. Nō admixt⁹ fidei: qz nō crediderūt: quēadmodū dixit. Secōtrario si introibunt.

C Fer. vi. sequenti.

Videte itaq. Ex epla ad Heb. par. tim. iij. partim. iij. capit. i. qz ex p̄falo pauli adduxerat illō. q̄draginta ānis p̄m⁹ sui ḡna: tñ hinc rō. nūc subdit. videte f̄res ne sit i vob cor malū. i. volūtas mala. Adhortamini vosmet ipsos. p̄sciētias v̄as ex aminādo. Dñe hodie cognominet in greco p donec est dñi. & hodie dñi totū t̄pab aduētū chri p̄mo ad h̄. tñ nō obdūretis. alindit ad illb q̄ in eodē psalmo ē. Noli te obdurare corda v̄a. Inritū substantiæ. i. fidei q̄ est substantia rez t̄pē randay. infra caput vno decimū. i. deo subdit. hō dñe: vt supia expositū est. i. t̄pē gr̄e. In illa exacerbatiōe. de q̄ in eodē psalmo. Quidā. nō in oēs. s. illi q̄ volebāt reuerti in egyptū. Qui b̄ insensūs ē: q̄si dicat: illis tñ q̄ audiētes v̄ba exploratorū volebāt recedere. Prostrata sunt. i. in p̄nā fug rebel lōis. qm̄ nō introierunt in terrā a deo p̄missā. Increduli. i. q̄ de p̄do sen nō crediderūt. Reli-

EPISTOLAE

Whica. xxv. post Trinitatem.

Ecce dies veniunt dicit Dominus. Et suscitabo David. 2c. Ex ieremia propheta capite. xxiij. In quo describitur coniunctio Dei veri et hominis cuius vera humanitas ostenditur cum dicit. David germen iustum. idest propagatum ex illius semine.

Regnabit rex. non de hoc mundo: sed de quo Matthæi ultimo. Data est mihi potestas in celo et in terra.

Salvabitur iuda. idest omnis qui deum confitetur [nam iuda confessio interpretatur.] Iste quod interpretatur visio dei: quod potius ad ecclesiam triumphantem pertinet.

Iustus noster. idest iustificans noster. quia dei proprius est iustificare. Qui eduxit filios israel. quasi dicat: beneficium illam antiquum de liberatione ex egypto. obliterabitur: et frequenter beneficij: hoc est de restitutione regni israel. de quo et in psalmo dispersiones israelis congregabit.

De terra aquilonis. idest a septentrione et ab omnibus alijs mundi partibus: et gentium vocatio ad omnes pertinet.

In terra. idest in ecclesia militante primum. et postea in triumphante.

¶ Feria. iij. sequenti.

Gratias agere debemus deo semper. Ex epistola ad Thessalonicenses secunda capite primo. in quo loco reddit illos benivolos: cum dicit se deo gratias agere quod illorum fides crescat. Ita ut dignus

¶ Dominica vigesima quinta.

Lectio Ieremiæ prophetæ

Capite. xxiiij.

Ecce dies veniunt dicit Dominus. & suscitabo David germen iustum. & regnabit rex & sapiens erit: & faciet iudicium & iusticiam in terra. In diebus illis salvabitur iuda: & israel habitabit confidenter.

Et hoc est nomen quod vocabunt eum Dominus iustus noster. Propter hoc ecce dies veniunt dicit Dominus: & non dicent ultra vivit Dominus: qui eduxit filios israel de terra ægypti: sed vivit Dominus qui eduxit: & adduxit semen domus israel. de terra Aquilonis: & de cunctis terris. ad quas eieceram eos illos. et habitabunt in terra sua. dicit dominus omnipotens.

¶ Feria quarta Beati Pauli ad

Thessalonicenses. ij.

Capite. i. in quo dicitur. Gratias agere debemus deo semper pro vobis (ita ut dignum est.) Quoniam super crescit fides vestra: & abundat charitas vniuscuiusque vestrum in invicem. ita ut & nos ipsi in vobis gloriamur in ecclesijs Dei pro patientia vestra & fide. in omnibus persecutionibus & tribulationibus vestris: quas sustinetis in exemplum iusti iudicii dei. ut digni habeamini in regno dei: pro quo & patimini. Si tamen iustum est apud deum retribuere retributionem his qui vos tribulant: & vobis qui tribulamini retribui quicquid nobiscum: in revelatione Domini nostri iesu

Fratres. Gratias agere debemus deo semper pro vobis (ita ut dignum est.) Quoniam super crescit fides vestra: & abundat charitas vniuscuiusque vestrum in invicem. ita ut & nos ipsi in vobis gloriamur in ecclesijs Dei pro patientia vestra & fide. in omnibus persecutionibus & tribulationibus vestris: quas sustinetis in exemplum iusti iudicii dei. ut digni habeamini in regno dei: pro quo & patimini. Si tamen iustum est apud deum retribuere retributionem his qui vos tribulant: & vobis qui tribulamini retribui quicquid nobiscum: in revelatione Domini nostri iesu

est. subandi fieri. In vos gloriemur. idest de vobis. In ecclesia dei: proponendo vos alijs in exemplum. In exemplum iusti iudicii Dei. idest per hoc sensibiliter apparebit iudicium Dei esse iustum. patetiam vestram pugnando. Retribuere. i. rependere malum pro malo. In reuelatione. idest quando veniet ad iudicium. in quo omnia reuelabuntur hominum opera. Cum angelis. executoribus diuini iudicii. Dantis vindictam. i. facientis vltionem. A facie domini. i. ex sententia egredientur ex eius ore.

Christi: de caelo cum angelis virtutis eius in flamma ignis dantis vindictam his qui non nouerunt deum: & qui non obediunt euangelio Domini nostri Iesu Christi. Qui poenas dabunt in interitu aeternas: a facie Dñi & gloria virtutis eius: cum venerit glorificari in sanctis suis: & admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt Iesum Chrm dñm nostrum.

**¶ Feria sexta beati Petri apostoli
secunda. Capite. iij.**

Charissimi. Non lateat vos quia vnus dies apud Dominum sicut mille anni: & mille anni sicut dies vnus: non tardat Dominus promissa: sicut quidam existimant: sed patienter agit propter vos. Nolens aliquos perire: sed omnes ad poenitentiam reuerti. Adueniet autem dies Domini vt sur, in quo caeli magno impetu transient. Elementa vero calore soluentur: terra autem & ea quæ in ipsa sunt opera: exurentur. Cum hæc igitur omnia dissoluenta sunt: quales oportet vos esse in sanctis conuersationibus & pietatibus: expectantes & properantes in aduentum diei Domini. Per quem caeli ardentur soluentur: & elementa ignis ardore tabescent. Nouos vero caelos: & nouam terram: & promissa ipsius expectamus: in quibus iusticia habitat. Propter quod charissimi hæc expectantes: satagite immaculati & inuiolati apud eum inueniri in pace. Et dñi nostri Iesu Christi longanimitatem salutem arbitramini.

Quales. quasi dicat: sollicitos & paratos. Nouos cēlos. non alios: sed hos renouatos. Esai. lxxv. Ecce ego creo cēlos nouos: & terram nouam. Iusticia habitat. i. habitabit: hæc expectantes. i. iustam retributionem. In pace. conscientie. Longanimitatem. i. dilationem. Arbitramini salutem. i. augmentum pignij et meriti vestri reputate.

¶ Feria vi. sequenti.

Non lateat vos quia vnus dies. Ex petri apostoli secunda epistola capite. iij. quæ in superioribus mentionem fecit de die iudicii: nunc de tempore tollit dubitationem. Sicut mille anni. scilicet apud nos: & est sumptum ex psalmo. lxxxix. Milles requirit anni ante oculos tuos quasi dies eterna. Non tardat promissum. idest promissi retributionem. Quidam existimant. negantes futurum iudicium. Patienter agit. iudicij differendo. Propter vos. vt iusti merendo proficiant: & mali per poenitentiam redeant. Dies domini. i. iudicij. Vltim. i. fur. i. repente. Celi transiet. p. ignis cōflagrationem. Calore. i. eodē igni.

Cum igitur. ex dictis infert quod solliciti esse debemus de illa die tre

EPISTOLAE

¶ In dedicatione ecclesie.

Vidi ciuitatem sanctam Ierusalem. Et Apocalypsi Joannis cap. xxi. Et nota est qd dedicatio ecclesie celebratur in die qua quilibet dieceseos ecclesia consecrata est: celebratur quoq; metropolitane ecclesie consecrationis dies: et quibusdam quoq; sancti Petri in urbe Romana dedicatio: et comparatur ecclesia hec militans illi Ierusalem celesti. Ideo dicit Joannes. Vidi Ierusalem nouam. idest societatem sanctorum gloriosam. Spōsam ornata[m] dotibus. que comitantur corpora glorificata. Dei cum hominibus. per nuptias spirituales. Que prima abierunt. quia omnia q̄ sunt perperiti in ecclesia militante/ cessabunt in triumphanti. Qui sequebatur. scilicet deus triumphus et vnus. Noua facio omnia. scilicet celos/ terram/ cum alijs elementis: atq; proinde electos meos.

¶ Finis.

¶ In dedicatione ecclesie.

¶ Lectio libri Apocalypsis.

Cap. xxi.

IN diebus illis. Vidi ciuitatem sanctam Ierusalem nouam descendentem de caelo a deo paratam sicut sponsam ornatam viro suo: & audiui vocē magnam de throno dicentem. Ecce tabernaculum Dei cum hominibus: & habitabit cum eis: & ipsi populus eius erunt: & ipse Deus cum eis erit eorum deus. Et absterget omnē lachrymam ab oculis eorum: & mors ultra non erit neq; luctus: neq; clamor: neq; dolor erit ultra: quia prima abierunt. Et dixit: qui sedebat in throno. Ecce noua facio omnia.

FINIS.

ÆPISTOLÆ

SANCTORVM
PROPRIÆ IN
CIPIVN-
TVR.

¶ In vigilia sancti Andree.

Benedictio domini super caput iusti. Ex ecclesiastico partim. xliij. partim. xlv. capitulis: sed paucis verbis immutatis: in originali est. Benedictionem omnium sentium dedit illi Dominus: et testamentum suum confirmabit super caput Jacob. Et sic autor de Jacob loquitur cui Isaac pater benedixit paterm. Ioseph altero filio.

**Epistolæ propriæ
sanctorum indicantur.**

¶ In vigilia sancti Andree. Lectio libri sapientie Ecclesiastici. Capite. xliij. & xlv.

Benedictio Domini super caput iusti. Ideo dedit illi hereditatem: & dimisit illi partem in tribubus duodecim: & inuenit gratiam in conspectu omnis carnis.

Magnificauit eum in timore inimicorum: et in verbis suis monstrauit. Glorificauit illum in conspectu regum: & ostendit illi gloriam suam.

In fide & lenitate ipsius sanctum fecit illum: & elegit eum ex omni carne. Et dedit illi cor ad precepta: & legem vite & disciplinæ. & excelsum fecit illum. Statuit ei testamentum æternum. Et circumcinxit eum zona iusticiæ: & induit eum Dominus stola glorie.

¶ In die sancti Andree. Beati Pauli ad Romanos.

Capite. x.

Fratres. Corde enim creditur ad iusticiam: ore autem confessio fit ad salutem. Dicit enim scriptura. Omnis qui credit in illum non confundetur. Non enim est distinctio Iudæi & Græci: nam idem dominus omnium: diues in omnibus qui inuocant illum. Omnis

dedit illi hereditatem abdicato Esau. In tribubus duodecim. hoc facit ad Andream: cui et ceteris apostolis saluator dicit. sedebitis et vos duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Ois carnis. id est omni hominum. Magnificauit eum. hoc de Moise dicitur: quod coram pharaone mirabilia fecit illa de qua in Exodo. monstrat. id est egypti plagas. In prospectu regum. scilicet pharaonis in egypto: aliorum deinde in deserto: terra canaan. Gloria sua. visionem presentant. Exo. xx. In fide et lenitate. quia fuit fidelis erga deum: mitis erga homines. Elegit eum. et illo duce populum ex egypto liberaret: deinde populum legem traderet. Excelsum fecit. hoc de Aaron Moysi fratre dicitur. scilicet omnia que dicuntur sunt de patriarchis. Moysi et Aaron: ad Andream referri possunt.

¶ In festo sancti Andree.

Quæ creditur ad iusticiam. Ex epistola ad romanos. ca. v. Et quia patet ante dicitur. si per carnis ore tuo: et corde creditur: derisus saluus eris: immo infertur. Corde creditur ad iusticiam. Scriptura. Esa. xlviii. Non est distinctio. quantum ad iusticiam: ad quam omnes

H v

tenentur. Dives in omnibz: vt omnes saluos esse velit. Omnis qui. Et Joële cap. 4. Et tunc procedit gradatim per color in qui dicitur grecis climax: latinis gradatio. Nō crediderunt. quia fides suppose. da est christiano. Nō audierunt. quia fides supponit auditum. Sine p̄dicante. quia auditus qui disciplinē sensus est: [vt ait Aristoteles] doctore indiget. Nisi mittat. ab eo scilicet qui h̄z auctoritatem & potestatem: p̄t tam grande mysterium reuelare. Sicut scriptū est.

Esai. liij. Euangelizantium. i. p̄dicatorum. Esaias dicit. in eodem cap. Ergo fides. ex superioribz colligitur. per verbum christi. qui hoc mortalibus reuelauit.

Non audierunt. quasi dicat: non possunt excusare se. In oīm terrā. ex psal. viiij. q̄ de Andrea dici possunt.

¶ In festo sanctę Barbare virginis.

Confitebor tibi domine. Ex ecclesia. ca. li. In q̄ auctor operis deum laudat: agit q̄ illi gratias pro beneficijs ab illo acceptis: q̄ omnia possunt accōmōdari huic regini in martyrio positę. Cōfitebor tibi. p̄ laudabo te. Pro tector. in malis. Adiutor. in bonis. Additione. quam erā subito ra sine tua gr̄a. Lingue inique. qui me criminabantur falso. Astatiū. cum plecterer propter tuam fidem. Arugientibus. i. frementibus in me p̄paratis. Ad escā. i. carnes meas ad deuorandum. Ap̄ssura flammę. quam mihi parabāt vt exurerent. Aestuata. ab estuo. as. ex absoluto fecit participium.

enim quicunq; inuocauerit nomen Dñi saluus erit. Quomodo ergo inuocabunt: in quem non crediderunt? Aut quomodo credent ei. quem non audierunt? Quomodo autem audient sine p̄dicante? Quomodo vero p̄dicabunt. nisi mittantur? Sicut scriptum est. Quam speciosi pedes euangelizantium pacem: euangelizantium bona. Sed non omnes obediunt euangelio. Esaias autem dicit. Dñe quis credidit auditui nostro? ergo fides ex auditu: auditus autem per verbum christi. Sed dico. Nunquid non audierunt? Et quidem in omnem terram exiuit sonus eorum: & in fines orbis terrę verba eorum.

¶ In festo sanctę Barbare virginis & martyris. Ecclesie hastes. Cap. li.

Confitebor tibi dñe rex. & colaudabo te Deum saluatorem meum. Confitebor nomini tuo: qm̄ adiutor & protector factus es mihi: & liberaisti corpus meum a perditione: a laqueolinguę iniquę: & a labiis operantium mēdaciū.

Et in conspectu astantium factus es mihi adiutor. Et liberaisti me secundum multitudinem misericordię nois tui. a rugientibus p̄paratis ad escam: de manibus quærentium animam meam: & de portis tribulationum. quę circumdederunt me: a p̄ssura flammę quę circumdedit me: & in medio ignis nō sum cōsumpta. De altitudine ventris inferi: & a lingua coinquinata: & a verbo mendacię: a rege iniquo: & a lingua iniusta. Laudabit vsq; ad mortem anima mea dñm.

quasi ab actino. Ventris inferi. i. eorum qui descendunt ad inferos. A lingua in-
tusa. repete a superioribus liberaſti me. Usq; ad mortem. i. per omnem vitam meaz.
Appropinquas erat. nisi me liberaſſes. Qui adiuuaret. s. ex hominibus. Non erat
subaudi qui adiuuaret. Memorata sum. ex actiuo fecit deponens verbum pro memini
tuz misericordie. De manu angustie. pro eo quod est augmentum me. in originali est de
manibus gētiū.

& vita mea appropinquans erat in inferno deorsum.
Circudederunt me vndiq; & non erat qui adiuua-
ret. Respiciens eram in adiutorium hominum: et nō
erat. Memorata sum misericordie tue domine: et
cooperationis tue quæ a seculo sunt: quoniam eruis
sustinentes te dñe: & liberaſ eos de manu angustie
domine deus noster.

¶ Sancti Nicolai episcopi.

¶ Lectio epistolæ beati Pauli
ad Hebræos. Ca.
p. iij. vij.

Ratres. Plures facti sunt sacer-
dotes secundum legem. Id-
circo q̄ morte prohiberentur permanere, hic autem
eo quod maneat in æternū:
sempiternum habet sacerdos-
tium. Vnde & saluare in
perpetuum potest: accedens

per semetipsum ad Deum semper viuens ad inter-
pellandum pro nobis. Talis enim decebat: vt no-
bis esset pontifex, sanctus, innocens: & impollutus,
segregatus a peccatoribus: & excelsior cælis factus.

Quoniam non habet necessitatem quotidie (quemadmo-
dum sacerdotes) prius pro suis delictis hostias offer-
re: deinde pro populi. Hoc enim fecit semel: se offe-
rendo Dominus noster Iesus Christus.

scilicet delictis: & quia Nicolaus fuit sacerdos secundum hunc ordinem: iuste de illo lo-
quitur: quod de christo dictum est.

¶ In festo sancti
Nicolai.

Plures facti sunt sa-
cerdotes. Ex episto-
la ad Hebræos ca. vij.
In quo sacerdotiū Aa-
ron sacerdotio Christi
comparauit: sed illius
fuit sacerdotium tempo-
rarium: christi autē eter-
num. Ex quo infer q̄
post Aaron successit
alii sacerdotes fuerūt.

Morte permanere.
quia mortales erant.
hic autem. id est Chris-
tus post resurrectionem.
Sempiternum:
ad illud quod v̄ psal-
m. Tu es sacerdos
in æternum. Accedens
per semetipsum. ex eo
quod homo coniunctus
est nature diuine.

Interpellandum pro no-
bis. nostram humanita-
tem patri representās.
Pontifex sanctus. ab in-
stanti conceptionis si-
ne peccato. Segrega-
tus a peccatoribus. quā-
tum ad contagionem:
alioqui cum peccatoribus
versabatur.

Excelsior cælis. quantū
ad naturam diuinam.
pro suis delictis. quia
sine peccato quod facie-
bat Aaron & illius suc-
cessores. pro populi.

EPISTOLAE

¶ In conceptione virginis Marię.

Dominus possedit me. Ex li. puer. Salomonis ca. viij. In quo Salomō inducit lo-
gine deipara dicit: illi accommodari. Tiaq. suaz. i. opex suoz: q. diximus p. tam cūcta
opatus est. Quicq. faceret. i. pducere. Cōcepta. i. intra genita in mēte diuina. Erupe-
rant. s. de cauernis terre
scaturientes. Constitute
rāt. mole sua impenden-
tes. Parturiebar. trāsla-
tio est a feminis sub tps
parlēdi. psgnebar. Car-
dines orbis. i. polos cir-
ca q. mūdus voluitur.
Aderātq. dō hīs crea-
dis interfui. Vallabat
abyssos / pfunditates
aq. rum viallo cingebat:
ne egredierent fines su-
os. Aethera firmabat.
vñ pars illa celi firma-
mētum ē. Librabat. i.
ad libellam dirigebat. i.
al niuel. Terminū suuz
. i. litora p. dēbat. fun-
damēta terre. i. cētrum:
cui oīa innectunt. Per
singulos dies. eternali-
ter. Ludēs. i. q. p. ludū
z ocū fabricās oīa. Cū
filijs hoīm. per partici-
pationē [nā in deo est p.
essentiā.] Audite me.
hoies ad se capeffendā
horat. Ad postes ostij.
nā postes sunt viallū q.
claudunt z aperiuntur.
ostij vero quo ingreditur
mur z egredimur quasi
domūs. Alia patent.

¶ In conceptione beatę Marię.

Prouerbiorum. Cap. viij.

Dominus possedit me in initio viarū suarū an-
teq. qcq. faceret a principio. Ab eterno ordina-
tasum. & ex a nūgs ante q. terra fieret. Nōdum erant
abyssi: & ego iā cōcepta erā. Necdū fontes aquarum
eruperāt: necdum mōtes graui mole cōstitēt. Antē
oēs colles ego parturiebar. Adhuc terrā nō fecerat &
flumina: & cardines orbis terrę. Q. n. pparabat cœ-
los aderā: q. certa lege & gyro vallabat abyssos: q. n.
æthera firmabat sursum. & librabat fōtes aquarum.
Q. n. circūdabat mari terminū suū. & legē ponebat
aq. s. ne trāsrēt fines suos. Q. n. appēdebat fundamēta
terrę: cū eo erā cūcta cōponēs. Et delectabar p. singulos
dies. Ludēs corā eo oī tpe. et ludēs in orbe terrarū &
deliciā meē esse cum filijs hoīm. Nūc ergo filij audite
me. Bñ qui custodiūt vias meas. Audite disciplinā &
estote sapiētes: & nolite abijcere eā. Beatus hō qui au-
dit me: & qui vigilat ad fores meas quotidie: & ob-
seruat ad postes ostij mei. Qui me inuenerit: inueniet
vitam: & hauriet salutem a dño.

¶ Leocadie v. g. s. Bñ Pauli ad Cor. ij. Ca. x.

Frēs. Qui glia: in dño glia: s. Non em̄ qui scipm̄
cōmēdat: ille pbat⁹ est: sed quē de⁹ cōmēdat. Vñ
nam sustineretis modicū quid inspiētiæ meæ: sed &
supportate me. Aemulor em̄ vos de iēmulationē. De
spōdi em̄ vos vni viro: v. ginē castā exhibere chfo.

¶ In festo sanctę
Leocadię virginis.

Qui glia: in dño. Ex. ij. ad Cor. ep̄la ca. x. z. xi. atq. oīa in deū eē referēda oñdit neq.
aliūde gliaz esse petēda. Cōmēdat. i. laudat glouādo de bōis. Cōmēdat. cōmēda-
bile facit p. miracula. Sustineretis. i. dissimularetis si in aliq. vob. video: inspiēs. Aemu-
lo: vos. q. est ambiguū ad bonū z malū: deo subdit dei emulatiōe. Despōdi vos. i. quo
tpe nuptias vras cū chusto p. fidem z baptisimū cōciliam. Exhibere. i. exhibendū chfo.
virginē castā. i. vos q. s. ginē integrā z p. virtutibus ornata: z hoc facit ad festum huius
virginis.

CIn festo sanctę Eulalie virginis.

Sapientia vincit maliciam. Ex libro Sapientie. ca. viij. sed premititur ex fine capitis seprimi clausula paucis h'bis immutatis. nam p eo qđ est in originali sapientiam non vincit malicia: concinnator inuertit h'ba dicēs: sapientia vincit maliciam. Attingit fortiter. acrimonia sua omnia penetrando. Suauiter. i. cum modestia: moderatione.

vanc amari. h'ba sūt

autoris: siue is sit Salomon: siue Philon. ⁊ pñt esse huius virginis h'ba mutatis mutandis.

Generositate. ordo est: sententia: homo hñs contubernius dei. i. familiaritatem. Glorificat. i. laudat. Generositate illius. i. sapientię. Dilexit illā. quia facit deo amabilem.

CIn festo Damasci pape.

Ecce sacerdos magnus. Ex libro ecclesiastici. ca. xliij. ⁊ xlv. sed clausula prima aliunde siue a cōcinnatore adiecta: qñ sub h'is h'bis nō est in tota scriptura sacra. Sacerdos magnus. i. pontifex siue papa: vt fuit Damasus. Recōciliatio. qz deū iratū nobis conciliauit: aut fuit irenarcha. i. pacificator inter iratos. Iureiuratio. ad illuz videt alludere: qđ est in psal. liij. Iurauit dñs: es sacerdos ⁊c. Bñdictione omnū gētium. hoc de isaac legitur.

CIn festo sanctę Lucie virginis.

CIn annūciatiōe bęg Marię virginis.

In festo. iij. post dominicā tertiā aduentus: hęc pro-

Sapientia vincit maliciā. Attingit ergo a fine vsq; ad finē fortiter: ⁊ disponit oia suauiter. Hāc amari ⁊ exg'sui a iuuetute mea. Et q'sui in spōsā mihi eā assumere. ⁊ amator fact' sum formę illius. Generositatē illius glorificat: cōtubernium hñs dei. sed ⁊ dñs oim dilexit illam. Doctrix em̄ est disciplinę dei.

Ecce sacerdos magnus. qđ in dieb' suis placuit deo. ⁊ inuētus est iustus: ⁊ in tpe iracūdię factus est recōciliatio. Nō est inuētus filius illi qđ cōseruaret legem excelsi. Ideo iure iurādo fecit illū dñs crescere in plebē suā. Bñōnē oim gentiū dedit illi: ⁊ testamētū suū cōfirmabit sup caput ei⁹. Cognouit eū in bñonib' suis. cōseruauit illi miām suā: ⁊ inuenit grām coram oculis dñi. Magnificauit illū in cōspectu regū: ⁊ dedit illi coronā gl'ię. Statuit illi testamētū sempiternū: ⁊ dedit illi sacerdotiū magnū: ⁊ beatificauit illū in gl'ia. Fungit sacerdotio. ⁊ hñe laudē in noīe ipsius: ⁊ offerre illi incensum dignū in odorē suauitatis.

CLucie virginis. Ecclesiast. Cap. li.

Commemoratio annūciatiōis bęg Marię virginis. Cap. viij.

In diebus illis. Loquutus est dñs ad Achaz. dicēs.

Pere tibi signū a dño. ⁊c. vt supra.

CIn festo sanctę Lucie virginis.

CIn annūciatiōe bęg Marię virginis.

In festo. iij. post dominicā tertiā aduentus: hęc pro-

phetia exposita est.

EPISTOLAE

¶ In festo sancti Dominici abbatis.

Virtus cor suum tradidit. Ex ecclesiastici cap. xxxix. ubi legitur non inustus sed sapiens. Diluculo. iam inde ab adolescentia. Deprecabitur. pro sapientia acq̃sitiōe. pro delictis. idest delictorū rema. Si voluerit. immo vult. q̃ petitiō est iusta. Et ipse recipiens. sp̃m sapientie. Mittet eloquia docens ignorantes. Confitebit domino. ad ip̃m q̃cquid boni est referendo.

Et ip̃e. scilicet dominus.

Consiliabit. scilicet obscura clarius sibi reuelando. Ip̃e. sc̃z sapiens a deo illuminatus. Doctrinē sig̃i.

Abi a domino reuelare. Multi. non dicit oēs q̃ sapientia plerisq̃ est odiosa. Non debet. q̃ veritas in eternum manet. Non recedet. inter homines in hoc seculo durabit: et apud deū in altero seculo p̃m̃is acceptis.

¶ In festo sancti Thomae apostoli.

Hospites. Ex epistola pauli ad Ephesios capite secundo in sup̃iore parte apostolus egit de vocatione gentium nunc ex eo infert.

Ergo non estis hospites. idest extranei: sed in numerū sanctorū recepti. Domestici dei. idest familiares. Sup̃ edificari. idest fundamēto ecclesie impositi.

Angulari lapide. de illo intelligit qui in edificādo templo Salomonis cum non conueniret in alijs locis: tandem ad duos parietes connectendos mirum in modum congruit. per quod significabatur christus qui fecit vtrāq̃ vnum. idest iudeos et gentiles. de hoc lapide legitur in psalmo. cxvij. Lapidem quem reprobauerūt edificātes. hic factus est in caput anguli. Constructa. sc̃z iudeis. Coedificamini. cū alijs fidelibus.

¶ In festo sancti Isidori. Lectio libri sapientie. Ecclesiasti.

Capite. xxxix.

Virtus cor suū tradidit ad vigilandū diluculo ad dñm. qui fecit illum: & in conspectu altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in orōne: & pro delictis suis deprecabitur. Si em̃ dñs magnus voluerit: sp̃u intell̃is genit̃e replebit illū: & ip̃e cū quā imbres mittet eloquia sapientie suae: & in orōne confitebitur dño. & ip̃e diligit cōsiliū eius & disciplinam: & in absconditis suis consiliabitur. Et ip̃e plana faciet disciplinam doctrinae suae: & in lege testamenti dñi gl̃iabitur. Collaudabunt multi sapientiam eius: & vsq̃ in sc̃lm nō debetur. Non recedet memoria eius: & nomē eius requiretur a generatione in generationem.

¶ Thomae apostoli. Lectio beati Pauli ad Ephesios.

Capite. ij.

Fratres. Iam non estis hospites & aduēsi. sed estis ciues sanctorū: & domestici dei. Super edificati supra fundamentum ap̃storū: & p̃phetarum. ip̃so summo angulari lapide christo iesu: in quo oīs aedificatio cōstructa crescit in tēplū sc̃lm in dño. In quo & vos coedificamini in habitaculum dei in sp̃u sancto.

¶ Sancti Isidori. Lectio libri sapientie.

Capite. vij.

¶ In festo sancti Isidori.

I virtus cor suū tradidit ad vigilandū diluculo ad dñm. qui fecit illum: & in conspectu altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in orōne: & pro delictis suis deprecabitur. Si em̃ dñs magnus voluerit: sp̃u intell̃is genit̃e replebit illū: & ip̃e cū quā imbres mittet eloquia sapientie suae: & in orōne confitebitur dño. & ip̃e diligit cōsiliū eius & disciplinam: & in absconditis suis consiliabitur. Et ip̃e plana faciet disciplinam doctrinae suae: & in lege testamenti dñi gl̃iabitur. Collaudabunt multi sapientiam eius: & vsq̃ in sc̃lm nō debetur. Non recedet memoria eius: & nomē eius requiretur a generatione in generationem.

¶ Thomae apostoli. Lectio beati Pauli ad Ephesios.

Fratres. Iam non estis hospites & aduēsi. sed estis ciues sanctorū: & domestici dei. Super edificati supra fundamentum ap̃storū: & p̃phetarum. ip̃so summo angulari lapide christo iesu: in quo oīs aedificatio cōstructa crescit in tēplū sc̃lm in dño. In quo & vos coedificamini in habitaculum dei in sp̃u sancto.

¶ Sancti Isidori. Lectio libri sapientie.

Capite. vij.

¶ In festo sancti Isidori.

Optauit & datus est mihi sensus. Ex libro sapien. ca. vii. In quo posteaq; autor ostendit qd habuit p naturam sic infert qd habuit ex sapientia sibi diuinitus infusa. dicitur. Propt qd optauit. s. donu sapientie. Sensus. i. vt bn de oi re sentire. Regnis et sedib; s. regalib;. Diuitias. lapide p ciosum aur uiz. argenti. q oia fortune bona sunt: neq; animi bonis coparanda. Sup salute & specie. i. pulchritudine: q sunt nature bonae: neq; coparanda sapientie. Pro

Optauit & datus est mihi sensus. & inuocaui: & venit in me spūs sapiētiæ: et pposui illā regnis et sedib;: et diuitias nihil esse dixi in cōparatiōe illius. Nec cōparauī illi oēm lapidē p ciosum: qm̄ oē aurū in cōparatiōe illi; arena ē exigua. et tanq; lutū cōstimabit argētū in cōspectu illi;. Sup salutē et speciē dilexi illā. et pposui p luce hīc illā: qm̄ inextinguibile est lumē illi;. Venerūt autē mihi oīa bona pariter cū illa. et innumērabilis honestas p manū illi;. et letatus sum in oībus: qm̄ antecedebat me ista sapiētiā: et ignorabam: qm̄ oīm bonorū mī est. Quā sine fūctione didici: & sine inuidiā cōico. et honestatē illius nō abscondō.

¶ Stephani pthomartyris. Lectio
Actuum apforū. Ca. vi.

In dieb; illis. Stephanus plenus grā et fortitudine faciebat prodigia et signa magna in populo. Surrexerūt autē qdā de synagoga, q appellabat Libertinorum et Cyrenensium et Alexandrinorum: et eorū q erāt a Cilicia & Asia disputantes cū Stephano: et nō poterāt resistere sapientie et spūi, q loq̄bat. Audiētes autē hęc: dissecabātur cordib; suis: et stridebāt dentib; in eū. Cū autē eēt Stephanus plenus spū scō: intēdēs in cælū: vidit glīa Dei: et iesum stātē a dextris: et ait. Ecce video cēlos aptos: et filiū hoīs stātē a dextris ytutis dei. Exclamātes voce unanimit̄ in eū. et enīciētes eū extra ciuitatē: lapidabāt. Et testes deposuerūt vestimēta sua sec; pedes adolēscētis, q vocabat Saul: et lapidabāt Stephanū iuocātē: et dicētē. Dñe iesu accipe spm̄ meū. Positis autē genibus clamauit voce magna: dicēs. Dñe ne statuas illis hoc peccm̄. et cū hoc dixisset: obdormiuit in dño.

orantē. Dissecabāt. i. rīpebāt nimia ira. Voce magna. ne vba Stephani audirentur. Continuerūt aureo. ne talia audirēt. Testes. q lapidabāt illū. Qui vocabat Saul. q postea cognominat; est paulus ex psecutore factus est apostolus.

lucē. q sic dirigit in spīs ritualibus sicut lux in corporalib;. Inextinguibile. i. gēno & incorruptibile est sapientia: q est de rebo diuinis. Innumērabilis honestas. i. nimio honorē ē virtutū pmiū qd sequitur illā: qd vmbra corp; sequitur. Legat; suz. Quidē. qm̄ ista sapiētiā antecedebat me adeo legat; suz. Ignorabā. s. anteāq; ipsaz habere. Sine fūctione. i. via recta q; do optino doctore.

¶ In festo Stephani pthomartyris.

Stephanus plenus grā. Ex actibus apforū. cap. vi. & vij. vbi Lucas psequit; historiam s bō primo xpi teste. prodigia. i. miracula stra naturā. Libertinorum. glosa dicit a regio ne hos fuisse dictos. qd si ita est ab Eleuthero poli vrbē inde dictos esse opz; interpretat ciuitas liberorū. Cyrenensium a cyrenis vrbē Aphicę nobili. Asia. s. ppe dicta. Qui loq̄bat. subaudi in eo. Audiētes hęc. Ex cap. vij. qd posteaq; audierūt Stephanū lōga orōne perorantē.

EPISTOLAE

C In festo iohannis euangelistę.

Benedictus deus & p̄f. Ex epistola ad Ephesios cap. primo. In quo mos ad
grarum actionē inducit ex bñficijs que a deo acceperunt. Deus & p̄f. duas expu
nit p̄onas. & tertiā cum dicitur qui bñdixit nos nam bñdictio spūs sancti donum est.
In christo. i. p̄ christum: q̄ p̄ illum q̄si p̄ mediatorē proueniunt nobis dona. Elegit

C In natali sancti iohannis euangelistę.

Lectio epistolę beati Pauli apostoli ad
Ephesios. Capite.

Fratres. Benedictus deus & pater dñi nostri Iesu
christi: qui benedixit nos in omni benedictione
sp̄uali, in celestibus, in Christo: sicut elegit nos in ipso
ante mundi constitutiōem, ut essemus sancti & im
maculati in conspectu eius in charitate. Qui p̄desti
nauit nos in adoptionem filiorum per Iesum christū
in ipsum secundum propositum voluntatis suę in
laudem glorię & gratię suę: in qua gratificauit nos
in dilecto filio suo: in q̄ habem⁹ redēptionē: p̄ sangui
nem eius, remissionem peccatorum secundum diuis
tias gr̄e eius: quę superabundat in nobis. Per Iesum
Christum dñm nostrum.

C Ad missam maiorem. Ecclesiast.

Cap. xv.

Qui timer deum faciet bona: & qui continens
est iusticię apprehendet illam: obuiabit illi q̄
si mater honorificata. Cibabit illum pane vitę & in
tellectus: & aqua sapientię salutaris potabit illum. &
firmabitur in illo: & non flectetur, & cōtinebit illum:
& non confunderetur: & exaltabit illum apud prox
mos suos. Et in medio ecclesię aperiet os eius, & im
plebit eum dñs spū sapientię & intellectus: & stolam
glorię induet eum. Et nomine æterno hereditabit il
lum dñs deus noster.

Qad missam ma
iorem.

Qui timer deum fa
ciat bona. Ex
ecclesiastico cap. xv.

In quo ponitur acqui
sitę sapiētię fructus: &
primo quibus concedi
tur: hoc est deum timē
tibus. Continēs ius
ticię. i. iusticiā tenēs.
Apprehēdet illā, scz sa
pientiam. Obuiabit. i. inueniet illam sibi se offerētem. honorificata: & ipsa honesta
& honestos faciens. A virginitate. i. tanquā sponsa sponsum. Panē vitę. de quo sal
uator: non in solo pane vinit homo. In illo. scz deo firmiter inherendo. Continē
bit illum. scz ne cadat. Os eius. ad docēdum pplm. Stola glorię. veste sacerdotali
apud Romanos stola vestis erat matronarum insigne castitatis. Cetera patent.

C In festo sanctorum innocentium.

In diebus

¶ In festo sanctorum innocentium.

Vidi supra montem sion. Ex apocalypsi iohannis ca. iiii. In quod describit, quod pacto iohannes vidit agnū. i. chm. supatum multitudine scōp. Montem sion p. quē intelligit ecclesia triumphās. Centum quadraginta q̄tuor. hoc est ex qualibet tribu duodecim millia. Nōmē eius. Agni. Et p̄ris eius. s. dei p̄ris. et ex p̄leq̄nti sp̄s sancti.

¶ Sanctorum Innocentium. Lēo Apocalypsis b̄ti iohannis apli. Cap. xiii.

Citharedoz. i. vocū nō p̄sulaz. s. certā harmōniā p̄sonātū. Canticū nouū. q̄si ex nouo testamēto cōcinnatū. Antesēd. s. maiestatis dei.

Quattuor aialia. et seniores. de q̄b. supradictū est. Empti sunt de terrā. s. de sāgnie ch̄i. et suō. Virgines. nō solū integritate corporis. s. etiā p̄m̄ētes. et cōiuges. hoc noīe censentur.

Primitie deo. i. primi q̄ p̄ nomīe dei. et ch̄i sanguinē fuderūt. atq. ideo gratiores.

¶ In festo Thomae archiep̄i Cantuariensis.

Iustus si morte p̄occupatus fuerit. Ex lib. sapiētis ca. iij. In quod ponit p̄minētia iustoz. q̄ morte immaturā sunt rapti. p̄occupatus. anteq̄ ad senectutem p̄ueniat. In refrigerio. i. in quiete à p̄sentibus malis. Senectus. q̄si dicitur: factus diu vixit: q̄ p̄ie. sancteq. vixit. Sc̄sus hoīs. i. sapiētia illius.

Vita immaculata. siue illa sit brevis siue lōga. placeo dō. vñ subdit placita erat dō aia illi.

Trāslatus ē. d. misus. Trāslatus ē. d. misus fieri. i. simula. tio putās esse bonū: qd est malū. In breui. subaudi tpe. Tpa multa. lōga multoz tempoz. De medio iniquitatum. in quas viuēdo poterat incidere. Grana dei in p̄senti vita et futura.

EPISTOLAE

In translatiōe beati iacobi apostoll.

Benedictiōnī sup caput iusti. Exposita est supra in vigilia bti Andreg apli.

Siluestri pape.

Lures facti sūt sacerdotes. Exposita est supra in festo beati Nicolai epi.

Bilarij epi.

Optauit & datus est omni sensus. Exposita est supra in festo scilicet isidori epi.

Mauri abbatis.

Eatus vir q̄ i sapiētia. Ex ecclesiast. ca. xliij. & xv. In q̄ agit de futurū exercitatione in ordine ad deū. In sapiētia. q̄ est rexp̄diuina rū p̄p̄latio. Meditabit. i. exercebit se. In sensu. i. sentire. Circū spectatiōē dei. i. q̄ deus oīa circūspicit. Cibauit illū. hoc interpositis multis vbl̄ inferē ca. xv. s; iā expositū ē in festo scilicet iōānis apli ad missam maiorem.

Marcelli pape.

Ecce sacerdos magnus. Que exposita est supra in festo dāmasi pape.

Antonij abbatis

Dilectio & hoib;. Ex eccl. ca. xlv. et loq̄ de laudib; mōst; q̄ p̄nt accommodari diuo Antonio. In visione. i. in omni bono. In glia scōr;. s. videndo diuinā essentia. glificauit illū. hęc iam exposita sunt in vigilia sancti Andreg.

Translatio sancti iacobi. Ecclesi.

Cap. xliij. & xlv.

Benedictio dñi sup caput iusti. Ideo dedit illi hęc & inuenit grām. &c. vt supra.

Siluestri papæ. beati Pauli ad Hebræos. Cap. xij.

Fratres. Plures facti sunt sacerdotes scd̄ m̄ legem Idcirco q̄ morte phibent pmanere. Iesus autē eo q̄ maneat. &c. vt supra.

Hilari epi et doctoris. Lā o libri Sapientie. Cap. vij.

Optauit. & datus est mihi sensus: et inuocaui: & venit in me spūs sapientie. &c. vt supra.

Mauri abbatis. Ecclesiast. Cap. xliij. et. xv.

Eatus vir q̄ in sapiētia morabitur et qui in iusticia meditabitur et in sensu cogitabit circūspiciatōē dei. Cibauit illū pane vitę et intellectionē. et aq̄ sapiētis. salutaris potauit illū: et firmabit in illor et nō flectet: et cōtinebit illum et nō cōfundet: et exaltabit illum apd̄ p̄ximos suos, et noīe eterno hereditabit illum dñs deus noster.

Marcelli papæ et martyris. Ecclesiast. Cap. xliij.

Ecce sacerdos magnus, q̄ in dieb; suis placuit deo, & inuētus est iustus. &c. vt supra.

Antonij abbatis. Ecc. Cap. xlv.

Dilectus deo & hominibus: cuius memoria in benedictione est. Similem fecit illum in gloria scōrum: et magnificauit eum in timore inimicorū: et in v̄bis suis monstra placauit. Glificauit eum in conspectu regū: et iussit illi stare corā pp̄s suo: et ostendit illi gl̄iam suam. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum: et elegit eum ex omni carne. Audiuit em̄ vocem ipsius: et induxit illum in nubem: et dedit illi cor ad p̄cepta: et legem vitę et disciplinę:

¶ In festo pasce virginis et martyris.

Sapientia vincit maliciam. hec iam exposita est supra in vigilia Eulalie virginis et martyris.

¶ Fabiani et Sebastiani martyrum.

Sancti per fidem vicerunt regna. Ex eccl. ca. xl. in superiori parte enumerantur coplures viros ex iudicibus/regibus et prophetis. nunc infert. Qui per fidem. quod est opus fortitudinis.

¶ Priscæ virginis, et martyris. Lectio libri Sapientie. Cap. viij.

Sapientia vincit maliciam, Attingit ergo a fine usque ad finem fortiter. &c. v. supra.

¶ Fabiani et Sebastiani martyrum.

Lectio epistolæ beati Pauli ad Hebræos. Capite. xj.

Fratres. Sancti per fidem vicerunt regna: operati sunt iusticiam: adepti sunt repromissiones. Obturaverunt ora leonum: extinxerunt impetum ignis: effugaverunt aciem gladii. Cōvaluerunt de infirmitate: fortes facti sunt in bello: castra verterunt exterorum: acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Alij autē distentī sunt: nō suscipiētes redemptionē: vt meliorē inuenirēt resurrectionē. Alij pro ludibria & verbera experti: in super & vincula et carceres. Lapidati sunt: tētati sunt: in occisione gladii mortui sunt: circueierunt in melotis, et in pelibus caprinis. Egentes, agustiatī, afflictī, quibus dignus nō erat mundus. In solitudinibus errantes: et in montibus, et in speluncis: et in cavernis terre. Et hi omnes testimonio fidei probati iusti sunt. In christo iesu domino nostro.

¶ Agnetis virginis & marty. Beati Pauli ad Cor. ij.

Cap. x.

Fratres. Qui gloriatur in domino gloriatur. Non enim, qui seipsum commendat, ille probatus est, sed quē deus commendat. Vtinā sustineretis modicum quid insipientie meę: sed & supportate me. Aemulor enim vos Dei æmulationē. Respondi enim vos vni viro virginem castam exhibere christo.

aliunde gloriā esse petendā. Cōmēdat. i. laudat gloriādo de bonis. Cōmēdat. cōmēdabile facit per miracula. Sustineretis. i. dissimularetis si in aliq̃ vob̃ videor insipiens. Aemulor vos. quia estis obiectus ad bonū et malū. ideo subdit de simulationē. Respondi vos. scilicet tpe ad nuptias vestras cum christo per fidem et baptismū celiaui. Exhibere. i. exhibendū christo. virginē castā. vos quī vestram integrā et puritatem ornata. et hoc facit ad festū huius virginis.

Iusticiā cui reliq̃ omnes virtutes cōnepe sunt.

Repromissiones. i. sacras patriarchis. Ora leonū. quod de Daniele scribit Danielis. vi. Imperū ignis. vt in tribus pueris Danielis. iij. Acie gladii. quod sepe fecerūt duces / iudices. et reges israel et iuda. De infirmitate. vt i Ezechia rege. Esai. xxxvij. Castra exterorū. i. alienigenarū. vt iohue et dauid. Mortuos suos. vt mulier sarcophaga per osionē belie. et Sunamitis per beliseū. Distenti sunt. in tormentis positi. Redemptionē. i. pena. Resurrectionē. in futura glia. Lapidati sunt. vt Naboth. iij. Regū. xxi. Secti sunt. vt Esaias. propheta serra lignea. Tētati sunt. ad idolatriā. In melotis. i. v estibus ex pelle ouium. aut forte melis. Non erat mundus. quē odio habebāt et fugiebant. Cetera patent.

¶ Agnetis virginis et martyris.

Qui gloriatur in domino.

Ex. ij. ad Cor. epi. ca. x. et. xj. arg. oia in dū esse referēda ostendit meq̃

EPISTOLAE

In festo sancti Vincētij.

Memor esto dñm nrm. Ex epla. ij. ad Timo. cap. partim. ij. partim. iij. Imprimis. Itaq glia celestis p̄dicatoz. bñ p̄mittit p̄ ch̄m resurgētē: q̄ est causa n̄re r̄surrectio nis. Euāgelij meū. i. q̄ ego p̄dicavi vob. Ad vincula. i. carcerē in q̄ nūc sum. Male opans. i. nocet criminosus. Nō est alligatū. qz etiā in carcere docebat. Propter electos. i. electoz salutē.

Fidelis fuus. i. verus est.

Tu aut. Timotheum hortat: vt firmiter p̄stet in euāgelij v̄itate.

Meā doctrinā. i. intelligēdo. Institutionē. i. mores quos instituit.

Propositū. de fidei p̄dicatioe. Fidē. i. articuloz.

rū. Lōganimitatē. i. p̄mij spēs. Dilectionē. i. dei et p̄ximij. Patiētā. i. in aduersis et p̄secutiōibz tollerādiā. Anthon chig. q̄ est p̄sidiū ciuitas. nā alia est ad ouitē q̄ magna cognominat.

Iconio et Listris. de q̄bus in actibz ap̄loz cap. xij.

Ille fonsi archiep̄i. Lcō li. sapiē. Ca. vij.

Ptauī et dat9 est mihi sensus. Et inuocaui. et venit in me spūs sapiētiē. & c. vt supra.

Balbi. et triū puerorū. Lcō li. sapiē. Ca. iij.

In festo ille fonsi archiep̄i.

Ptauī et dat9 est mihi sensus. It̄ exposita est. vt supra in festo sc̄i ihsidori.

In festo Balbi et triū puerorū.

It̄isoz aig in manu dei sunt. Ex libro sapiē. ca. iij. In q̄ osten dit q̄ mors iustoz et si vulgo putat ignominio sa: ap̄ deū est glōsa.

In manu dei. in cui9 man9 cōmēdam9 sp̄m n̄r9. Tormētū maliciē. in originali tormētū ē mortis. hoc ē pēgē quā mali patiet9 ap̄ inferos. Mort. i. aiaz cū corpe illoz extingui.

Exit9 illoz. i. mortē esse miserā. Ab itinere iusto. i. a via recta nihil illis p̄ficiēte abiēt9 in interitū op̄inide illoz. Illi aut. q̄ sic putant exterminati. In pace. i. in rege et glia.

In paucis. qz nō sunt mita hui9 vite mala illoz bonoz q̄ expectāt cōparatiōē. Tērauit eos. i. expeiri voluit an essent ipso digni. Aurū in fornace: q̄ ita purius euadit: vob̄ocausti. cui9 odor ad deū erigit. In tpe. qm̄ resurgēt et fulgebūt natiōes cū ap̄ta vt saluator dicat.

Vincentij mar. Pauli ad Timo. ij. Ca. ij. & iij. Harissime. Memore esto dñm nrm iesum ch̄m resurrexisse a mortuis ex semine David sc̄dm euāgelium meū: in q̄ laboro vsq; ad vincula q̄si male opans. Sed verbū dei nō est alligatum. Ideo oīa sustineo p̄p̄ electos. vt & ipsi salutē cōsequē: q̄ est in ch̄o iesu cū glia cālesti. Tu aut asscures meā doctrinā. institutionē. p̄positū. fidē. lōganimitatē. dilectionē. patientiā. p̄secutiōes. passiōes q̄lia mihi facta sunt Antio chig. Iconij. Listris. Quales p̄secutiones sustinui. & ex oībus eripuit me dñs. & oēs qui volunt pie viuere in ch̄o iesu p̄secutionem patientur.

Ille fonsi archiep̄i. Lcō li. sapiē. Ca. vij. Ptauī et dat9 est mihi sensus. Et inuocaui. et venit in me spūs sapiētiē. & c. vt supra.

Balbi. et triū puerorū. Lcō li. sapiē. Ca. iij.

Iustoz aig in māu dei sunt. et nō tāget illos tormētū maliciē. Visi sūt occisi inspiētū mori. et estimata ē afflictio exit9 illorū. Et ab itinere iusto abierūt in exterminitū. et qd' a nobis iter exterminij. illi aut sunt in pace. Et si corā hoib9 tormēta passi sunt: spes illorū immortalitate plena ē. In paucis vexati: in m̄tis bñ dispōnēt. Q m̄ de9 tēptauit eos: et iuenit illos dignos se. Tāq; auxi fornace. p̄bauit illos: et q̄si holocausti hostiā accepit eos: et in tpe erit respect9 illorū. Fulgebūt iusti: et tāq; sc̄itille i arūdineto discurrēt. Iudicabūt natiōes: et dñabunt p̄p̄lis: et regnabit dñs illorū in ppetuū.

In manu dei. in cui9 man9 cōmēdam9 sp̄m n̄r9. Tormētū maliciē. in originali tormētū ē mortis. hoc ē pēgē quā mali patiet9 ap̄ inferos. Mort. i. aiaz cū corpe illoz extingui. Exit9 illoz. i. mortē esse miserā. Ab itinere iusto. i. a via recta nihil illis p̄ficiēte abiēt9 in interitū op̄inide illoz. Illi aut. q̄ sic putant exterminati. In pace. i. in rege et glia. In paucis. qz nō sunt mita hui9 vite mala illoz bonoz q̄ expectāt cōparatiōē. Tērauit eos. i. expeiri voluit an essent ipso digni. Aurū in fornace: q̄ ita purius euadit: vob̄ocausti. cui9 odor ad deū erigit. In tpe. qm̄ resurgēt et fulgebūt natiōes cū ap̄ta vt saluator dicat.

In quēstione sancti pauli.

In cōuersione. s. Pauli. Actuum. Cap. ix.

IN dieb⁹ illi. Saul⁹ adhuc spirās minarū & cædis in discipulos dñi: accessit ad principē sacerdotū: & petijt ab eo epulas in Damascū ad synagogas: vt si q̄s inuenisset hui⁹ vię viros ac mulieres victos pduceret in ierusalē. Et cum iter faceret: cōtingit vt appropinq̄ret Damasco, et subito circūfultus eū lux de celo: et cadēs in terrā audiuit vocē dicēte sibi. Saule, saule, qd me psequeris? Qui dixit. Quis es dñe? et ille. Ego sum ies⁹, quē tu psequeris. Durū est tibi cōtra stimulū calcitrare. Et tremēs ac stupēs: dixit. Dñe qd me vis facere? Et dñs ad eum. Surge et ingredere ciuitatē: et ibi dicet tibi qd te oporteat facere. Viri autē illi, q̄ comitabāt cū eo stabāt stupefacti: audientes quidē vocē: neminē autē vidētes. Surrexit autē Saul⁹ de terra, aptisq; oculis nihil videbat. Ad man⁹ autē illū trahētes: introduxerūt Damascū. Et erat ibi trib⁹ dieb⁹ nō vidēs: et nō māducauit: neq; bibit. Erat autē qdā discipulus Damasci noīe Ananias. & dixit ad illū in visu dñs. Ananias? Ad ille ait. Ecce ego dñe: et dñs ad illū. Surge et vade ī vicū q̄ vocat rect⁹: et quē in domū iude Saulū noīe Tarsensem. Ecce cū orat, et vidit virū Ananiā noīe introeuntē: & iponētē sibi man⁹: vt visum recipiat. Rēdit autem Ananias. Dñe audiui a multis de viro hoc: q̄ta mala scīs tuis fecerit in ierlm, et hic hēt patrē a principib⁹ sacerdotum alligādū oēs, q̄ iuocāt nomē tuū. Dixit autē ad eū dñs. Vade, qm̄ vas electiōis est mihi iste: vt portet nomen meū corā gentib⁹ et regib⁹ et filiis isrl. Ego em̄ ostēdā illi q̄ta oporteat eū p noīe meo pati, et abijt Ananias et introiit ī domū: et iponēs ei manū dixit. Saule frater: dñs misit me iesus: apparuit tibi ī via q̄ veniebas: vt videas et implearis spū sc̄to. Et cōfestim ceciderunt ab oculis ei⁹ tāq̄ squām: et visum recepit. Et surgēs baptizatus est. et cum accepisset cibum, cōfortatus est. Fuit autē cum discipulis, q̄ erāt Damasci p dies aliq̄r. et cōtinuo ingressus in synagogas: p̄dicabat iesum: qm̄ hic est filius dei: stupebāt autē oēs, q̄ eum audiebāt: et dicebāt. Nōne hic est qui expugnabat in ierlm coz, qui inuocabāt nomē istud: et huc ad hoc venit: vt victos

Saul adhuc spirās. Et actus aplozum ca. ix. In q̄ agit de puer fide pauli ex persecutore in xpi ap̄lm. Spirās minarū. i. minas. Et egdis. i. cecidit: et destructio græca in h̄mōi h̄bis cuz grō. Accessit. nō puocat: s̄ yltro. Ep̄las. et q̄z autoritate posset q̄stionē exercere. In damascū. Syrię ciuitas nobilē. hui⁹ vię. i. dōc tringē ch̄siang. Saule Saule. in græco. Saul saul. q̄ noīe fuit hebreorū rex p̄m⁹. s̄ postea formidōe latina factus est saul: deinde paulus. Quē psequeris. s̄ in mēbris meis. Cōtra stimulū. Ex puerbio dictum est: etiā ap̄o Terentiū celebratū p̄ra stimulū calces. Comitabāt cū eo. Ego dicere comitabāt eū. Trahētes. s̄ q̄ euz comitabāt. Noīe Ananias. q̄ ex iudego factus erat ch̄sian⁹. s̄ q̄ Actū xxiij. In visu. in sōno. Rect⁹. qz sunt et vici in vrbib⁹ obliq̄. Iude. ad quē paul⁹ diuerterat. Tarsensem. ex tarso vrbē Cilicię. Et vidit paulus. in visidē nō solū vi⁹: s̄ nomē q̄z illū didicit. Tias electiōis. qz quēadmodū sunt vasa q̄ sūt tyssus sordidos puta scaphium: trulla: matella: ita alia eligunt in vsus honestos puta q̄ sunt altar⁹ ministerio cōparata. portet nomen meum. p̄dicando

EPISTOLAE

Christum: christianamque religionem. Ostendam illi. p experientiam. Quanta. quam multos labores et pericula. Impleat eo spū sancto. per baptismum. Tanq̃ squame. sc̃ pisciū. hoc est pustule siue scabiei. huc. i. Antiochiā. **Brigide virginis.**

Domine deus meus exaltasti. Ex eccl̃e. ca. ij. In q̃ laus et gl̃a cū g̃ra actiōe deo dat̃. ferēdo mihi vitę p̃spiratē. Desuēt. in quā desuim̃. aut illa in nos. Dep̃cata suz. vt habēā finē bonū. p̃rem dñi mei. i.

messie p̃turi. Tribu lat̃iōis. i. mortis. Sup̃boz. dēmodō intelligit eo tpe sup̃biētes et cri minātes. Assidue. i. ois p̃gruētibz. Exaudita est. i. sic faciēdo exaudiet̃. De p̃dit̃iōe. i. gehēna. De tpe iniq̃. de hac vita iniq̃tatibus obnoxia.

Ignatij epi et marty.

Beatus vir q̃ inuētus est. Ex eccl̃i. cap. xxi. vbi legit̃ br̃is di ues. vbi autor diuitem immaculatū cōmēdat. qd̃ rarū est et difficile. vñ in euāgelio saluator facili⁹ inq̃t̃ iest camelū p̃ foramē acus intrare: quā diuitē in regnū celoz. Post aurū. p̃ quau riciā. Spauit. p̃stituen do in ea. finē suum.

Quis est hic? q̃si dicat: rarus est inuētus. Mirabilia. qz nihil aliud est mirabile nisi qd̃ raro cō tigit. Probat̃ in illo. i. auro. Potuit transgre

illos duceret ad principes sacerdotum? Saulus autem multo magis cōualecebat & cōfundebar iud̃eos q̃ habitabāt Damasciā firmās qm̃ hic est chr̃s.

Brigide virginis. Ecclesiast. Ca. ij.
Domine deus meus: exaltasti super terrā habitatiōē meā: & p morte defuenti dep̃cata sum. Inuocaui dñm p̃rem dñi mei: vt nō derelinq̃t me in die tribulatiōis meę: & in tpe superborū sine adiutorio. Laudabo nomē tuū assidue: & collaudabo illud in cōfessiōe. & exaudita est oīo mea. Liberaisti me de p̃dit̃iōe: & eripuisti me de tpe iniquo. Propterea cōfitebor: & laudē dicā nomini tuo dñe deus nr̃.

Ignatij epi et mar. Ecclesiast. Ca. xxxi.
Beatus vir q̃ inuētus est sine macula. & qui post aurū nō abiit: nec sperauit in pecunię thesauris. Quis est hic & laudabim⁹ eum? Fecit em̃ mirabilia in vita sua. Qui p̃batus est in illo: & p̃fect⁹ inuētus est: & erit illi gl̃a eterna. Qui potuit trāsgredi. & nō est trāsgressus: & facere mala: & nō fecit. Ideo stabilita sunt bona ipsius in dño: & eleemosynas illius enar rabit omnis ecclesia sanctorum.

Purificatio beatę Marię virginis. Lcō Malachie p̃phetę. Cap. iij.
Hacc dicit dñs deus. Ecce ego mitte angelum meū: & p̃parabit viā ante faciē tuā. Et statim

di. qz diuitie sunt instrumēta ad male agēdū. Bona illi. nā p t̃p̃alibz accipit g̃na. Ecclesia sc̃d̃ qz misericordia illi⁹ ab oibz laudat̃.

Ecce ego mitte angelū meū. Ex malachia p̃ph̃a ca. iij. In festo purificatiōis Marię. Inuentu atqz ei⁹ p̃cursore iōāne baptista et de p̃sentatiōe in tēplo qd̃ festū ē purificatiōis. Mitto angelū meū. i. iōāne nūctū siue p̃cursorē. Ante faciē tuā. ad ch̃m dirigis sum. Testamētū. i. noui. Ecce venit. p̃ueniet ad iudiciū finale. Statit. i. stare poterit p̃e fulgore. Verba fullonū. q̃ in hieremia b̃t South. Vispare tabenera. Emundans argentū. i. animas quāsi argentū. Filios leui. i. sacerdotes. Colabit eos. i. amūd̃ bit q̃si p̃ colū. Dies seculi. i. sacrificiū antiquū Abel iusti. Cetera patet.

Cathedra sancti petri.

Petrus apostolus iesu christi. Et prima petri epistola cap. i. nam duas scripsit epistolas: primum hanc primam scribit ad eos qui de gentilitate fuerant conuersi: idcirco dicit adueniens. potest fieri ut fuerint hebrei tñ peregrini: quia dicit dispersionis. Pontus salutaris omnes regiones sunt. Aliq̃ maioris ad q̃ nunc siluanus proficiscebatur.

veniet ad templū sc̃m suū dñator, quē vos q̃ritis: & angelus testamēti, quē vos vultis. Ecce venit, dicit dñs exercituum. Et q̃s poterit cogitare diē aduentus eius? Et quis stabit ad videndum eum? ipse em̃ quasi ignis cōflans: & q̃si herba fullonū. Et sedebit cōflās: et emundās argentū: & purgabit filios Leui. & colabit eos q̃si aurum: & q̃u argentum: & erunt dño offerentes sacrificia in iusticia. Et placebit dño sacrificiū iuda & ierusalem: sicut dies sæculi: et sicut anni antiqui. Dicit dñs omp̃s.

Cathedra sancti Petri. Lectio
beati Petri apostoli. i. Capite primo.

Petrus apostolus iesu christi electis adueniens dispersionis Pontus Galatiæ, Cappadociæ, Asiæ, & Bithyniæ secundum p̃scientiam dei patris in sanctificationem spūs: in obedientiam & asperzionē sanguinis iesu christi, gr̃a vobis & pax multis

setur. Benedictus deus: & pater dñi nostri iesu christi: qui secundum magnam misericordiam suam regeneravit nos in spem vitæ æternæ per resurrectionem iesu christi ex mortuis: et in hæreditatē incorruptibilem et incontaminatam: et immarcescibilem: conseruatam in cælis: in vobis qui in virtute dei custodimini per fidem: in salutem paratam reuelari in tempore nouissimo. In quo exultabitis modicum nunc: si oportet cōtristari in varijs tentationibus: ut probatio vestræ fidei multo p̃ciosior sit auro, qd̃ p̃ ignē p̃bat. ut inueniatur in laudem et gloriam, et honorem in reuelationem iesu christi dñi nostri.

id est in die iudicii: et diximus.

Secundum p̃ficiētiā. hoc refertur ad illud quod dixit electis.

Spūs. s. sc̃ificiū attri butur sc̃ificatio.

In obedientia. q̃s fuit obediens patri vsq̃ ad mortem. Et asperzionem. vnde omnia sacramenta efficaciam h̃bit.

Gr̃a vobis. verba sunt salutationis in epistolarum principijs. Benedictus deus. profecquitur epistolam.

Regeneravit nos. p̃ baptismum. In spem vitam. i. certam et solidam. per resurrectionem. vnde habemus spem resurgendi.

In hæreditatem incorrupti. i. que nunquā terminatur. In vobis. i. pro vobis. Custodimini per fidem. perseuerantes in bono.

In tempore nouissimo. id est in finali iudicio. in quo omnia occulta reuelabuntur.

In quo exultabit. eternallyter. Modicum nunc. id est temporalit.

Probatio fidei. In tribulationibus.

Quod per ignem p̃batur. sicut vos probamini per tentationes.

Inueniatur. id est credit vobis in laudem. etc.

In reuelatione iesu christi

EPISTOLAE

¶ Sancte Helenę.

Mulierem fortem quis inueniet? Ex libro prouerborum Salomonis ca. xxi. que sit hec mulier fortis inter expositores non satis constat: sed prima fronte videtur Salomon intelligere pbam matronam atq; rei familiaris puidam gubernatricem. Quis inueniet? qsi dicat tm bonum, raro potest inueniri. Precium eius, q; huiusmo di vere p̄ciosa est.

Non indigebit, q; do-
num habebit supellecti
li cuncta ornatam.

Et bonuz, s. sponso suo
Lanam & linum, i. ma-
teriam vnde faciat ves-
tes & supellectilia.

Consilio, i. arte nendi &
terendi. Pavis ins-
titoris, i. mercatoris a
longe portanti merces
suas.

Surrexit, i.
summo mane: vt compa-
ret cibos familie.

P̄cedam, in hebreo ha-
betur annonam.
Agrum aptum planta-
tioni. Manuum sua-
rum, quem aliunde lu-
crata est. Lumbos
suos, i. libidine reppit.

Brachium suum, ad
fortiter agendum.

Negotiatio, in ipe que
supra memorauit.

In nocte, per quam po-
test intelligi mors.

Ad fortia, in hebreo est
ad vertibulum, hoc est
circulum qui fuso appē-
ditur.

A frigidibz
niuis, i. ab hyeme.

Duplicibus, indumen-
tis duplicatis.

Stragulatam vestez, i.
que sterni possit in le-
cto, aut in solo, aut mē-
sa. Byssus, gen^o lini.

Purpura, q; byssus inficitur.

Nobilis, q; ex vxore honor illi accedit.

Canas
ngo, hic pro mercatore ponitur, alioqui nomen est p̄fig.

In die nouissimo, i. iudicii.

Gr̄a & pulchritudo, q; vobes in muliere cū grate fluunt.

Laudabitur, s. sine fine.

In
portis, vbi est hominum concursus frequens.

¶ In festo sanctę Helenę. Prouer.

Cap. xx.

Mulierem fortē quis inueniet? pcul & de vici-
mis finibus p̄cium eius. Cōfidit in ea cor viri
sui: & spolijs nō indigebit. Reddet ei bonum & non
malum: oibus diebus vitę suę. Quęsiuit lanā & li-
num: & opata est cōsilio manuum suarum. Facta est
q̄si naui institoris de longe portās panē suū. De no-
ctē surrexit: deditq; p̄dam domesticis suis: & cibaria
ancillis suis. Considerauit agrum & emit eum: de fru-
ctu manuum suarum plātauit vineā. Accinxit forti-
tudine lumbos suos: & roborauit brachium suum.
Gustauit & vidit q̄ m̄ bona est negociatio eius: nō
extinguet in nocte lucerna ei⁹. Manum suā misit ad
fortia: & digiti ei⁹ apphenderunt fusum. Manum
apuit inopi: & palmas suas extēdit ad pauperem. Nō
timebit domui suę a frigidibus niuis. oēs em̄ domes-
tici ei⁹ vestiti sunt duplicibus. Stragulatā vestē fecit
sibi: byssus & purpura indumētum eius. Nobilis in
portis vir ei⁹: qñ sederit cum senatoribz terrę. Sindos
nem fecit & vēdidit: & cingulum tradidit cananeo.
Fortitudo & decor indumētum ei⁹: & ridebit in die
nouissimo. Os suum apuit sapiētia: & lex clemētia in
lingua ei⁹. Cōsiderauit semitas dom⁹ suę: & panem
ociosa nō comedit. Surrexerunt filij ei⁹: & bēssimā p̄-
dicauerunt: & vir ei⁹ laudauit eā. Multę filię congre-
gauerunt diuitias: tu supergressa es vniuersas. Fallax
gr̄a: & vana est pulchritudo: mulier timēs dñm ip̄a
laudabit. Date ei de fructu manuum suarum: & lau-
dent eam in portis opera eius.

Purpura, q; byssus inficitur. Nobilis, q; ex vxore honor illi accedit. Canas
ngo, hic pro mercatore ponitur, alioqui nomen est p̄fig. In die nouissimo, i. iudicii.

Gr̄a & pulchritudo, q; vobes in muliere cū grate fluunt. Laudabitur, s. sine fine.

In portis, vbi est hominum concursus frequens.

Gregorij pagg.

Confessionem seculo suo et excelsio. Ex ecclesiastico ca. xlvij. In quo loco auto: Ians des David regis p̄fetur. q̄ possunt accommodari p̄fifici Gregorio dicēs. In omni ope dedit confessionē seculo. i. deo q̄ sctus seculum est. In verbo gl̄ie. i. gloriam de oibus attribūdo. Dedit potētā. s. deus ipsi David: aut q̄ Dau id ipm deū dicit potētem et sibi adiutorem.

Gregorij papæ Ecclesiast.

Cap. xlvij.

Dedit dñs cōfessionem sancto suo: & excelsio in verbo gl̄ie. De omni corde suo laudavit deum: & dilexit deum. qui fecit illum: & dedit illi cōtra inimicos potētā. Et stare fecit cantores cōtra altares: & in sono eorum dulces fecit modos. Et dedit in celebrationibus decus: & ornauit tpa vsq; ad consummationē vitæ. Ch̄s purgauit p̄c̄ta ipsius: & exaltauit in æternum cornu ei⁹. Sapiētia laudabit animā suā: et in dño honorificabitur. & in medio pplisui gl̄iabit: & in plenitudine sancta admirabitur: & in multitudinem electorum habebit laudem: & inter benedictos benedicetur.

Gabrielis archangeli. Lectio Da-

nielis prophetæ. Cap. ix.

Ecce vir Gabriel: quem viderā in visione a principio: cito volās terigis me in tempore sacrificij vespertini & docuit me: & loquutus est mihi: dixitq; Daniel nunc egressus sum: vt docerem te: & intelligeres. Ab exordio precum tuarum egressus est sermo. Ego autem veni vt iudicarem tibi: quia vir desiderio rum es. Tu vero animaduerte sermonem: & intellige visionem. Septuaginta hebdomadæ abbreviatæ sunt super pplm tuum: & super urbem sanctā tuam. vt consumeretur præuicatio: & finem accipiat peccatum: & deleatur iniquitas: & adducatur iusticia sempiterna: & impleatur visio & prophetia, & vngatur sanctus sanctorum.

tem dieꝝ: septē mensū: septē añor. lxx añor. sicut hoc in loco. vbi p. lxx. hebdomadas intelligit: q̄dringenti nonaginta añi: vsq; ad ch̄i aduentū. Abbreviatæ sunt. i. registratæ dei p̄c̄c̄tā. finē accipiat p̄c̄m. p. ch̄i passionē. Prop̄hetia. i. de ch̄o p̄dicta. Vngatur sanctus. vnde messias interpretatur vinctus.

Cātores. q̄s David instituit cū holocaustum: & res diuina pagebat. 2. Modos. i. modulationes psalmoz. dedit de. i. honores. Oravit tpa. i. secula p̄ annū digesta. Ch̄s. i. de⁹ et homo.

p̄c̄ta ipsius. s. David adulteria et homicidia.

Cornu ipsius. i. regni potētā et dignitatem. Que sequit̄. aliunde sūt et patēt.

Gabrielis archangel.

Ecce vir Gabriel. Ex Daniele propheta ca. ix. In q̄ post orōnē Danielis ponit reuelatio illi facta per Gabrielem. Vir Gabriel. id est angel⁹ in specie viri. A principio. s. in capite p̄cedēti. Tetigit me. i. excitauit. Sacrificij vespertini. nā p̄ totā diē orauerat vsq; ad vesp̄eram. Egressus sū. s. a deo et veni ad te.

Egressus est sermo. i. dei sentētia de futuris. Vir desiderior. i. desideras scire futura.

Animaduerte. illū facit benivolū et attētum.

Septuaginta hebdomada. est hebdomada septem dieꝝ: septē mensū: septē añor. lxx añor. sicut hoc in loco. vbi p. lxx. hebdomadas

EPISTOLAE

C Georgij martyris:

Expectatio iustorum leticia. Ex libro puerbior. cap. x. In quo Salomon filium suum instruens continuat precepta et admonitiones suas. Leticia, quoniam beatitudinem sequitur voluptas [ut Aristoteles lib. x. Ethicorum scribit.] via domini. eius iusticia simplices premiano. Non commouebit a stabilitate virtutis. Os iusti alios docendo. placita deo et viris bonis.

Diriget eos. i. in beatitudine. Supplanta

tio. quae decipiunt simplices. Iusticia rectorum. subaudi iudicium.

Iustus de angustia. sicut David et alij sancti.

Impius. sicut absalon propter impietatem in preem.

Simulator ore. id est hypocrita adulato.

Scientia. per quam sciunt distinguere inter amicum et adulatorem.

In bonis iustorum. i. qui procurant reipublice utilitatem. Erit laudatio. quia laudabitur qui perdidit impios. Bene dictione iustorum. i. ora

tione.

C Marci euange

listae.

Similitudo vultus

quatuor animalium.

Ex ezechiele propheta capite. i. In quo ponitur visio presidentis et quatuor animalium: per quos intelligimus quatuor euangelistas. quorum unus est Marcus qui vitulo assimilatus. A dextris. a parte dextra respectu prophete visionem videmus.

facies aquae erat desuper in parte superioris.

Extremum. quia videbatur respicere superiora.

Amplius in extremis. i. in extremis. Ambulabat. non circumagendo corpus. Quasi carbonis ignis. i. fulgorem quasi ignis ex carbonibus. Lapidum. i. fuscum ardorem. hoc erat visio. signis et fulgur erumpens ex medio.

C Georgij martyris. Lectio libri Sapientiae. Prouerbiorum.

Cap. x. & xj.

Expectatio iustorum leticia, spes autem impiorum peribit. Fortitudo simplicis via domini: et pavor his, qui operantur malum. Iustus in aeternum non commouebitur: impij autem non habitabunt in terra. Os iusti paraturit sapientiam: et lingua prauorum peribit. Labia iustorum considerant placita, os autem impiorum puerfa. Simplicitas iustorum diriget eos: et supplantatio peruersorum vastabit illos. Iusticia rectorum liberabit illos: & in insidijs suis capient iniqui. Iustus de angustia liberatus est: et tradet impius per eo. Simulator ore decipit amicum suum: iusti liberabunt scientiam. In bonis iustorum exaltabit ciuitas: et in perditione impiorum erit laudatio. In bonum iustorum exultabit ciuitas.

Marci euangelistae. Ezechie prophetae. Cap. i.

Similitudo vultus quatuor animalium: facies hominis, & facies leonis a dextris ipsorum quatuor. Facies autem bouis a sinistris ipsorum quatuor. Et facies aquae desuper ipsorum quatuor. Et facies eorum et pennae eorum exteque desuper. Duae pennae singulorum iungebantur, et duae tegebant corpora eorum. Et unumquodque eorum coram facie sua ambulabat. Vbi erat impetus spiritus: illuc gradiebantur: neque reuertebantur cum ambularent. Et similitudo alicuius, & aspectus eorum: quasi carbonum ignis ardentium: & quasi aspectus lapidarum. Haec erat visio discurrens in medio animalium. Splendor ignis: et de igne fulgur egrediens. Et animalia ibant: et reuertebantur in similitudinem fulguris coruscantis.

¶ Petri martyris.

Nemo militans deo. Ex epistola. ij. ad Timotheum ca. ij. In quo apłs hortatur illum, vt sit sollicitus in officio pđicandi. Militās deo. in officio alios docendi. Cui se p̄bavit. i. approbari voluit: cuius seruitio se deuouit. In agone. in ludis olym- picijs, vbi victores coronant: et ita in nra religione. Laborātem agricolā. exēplo agri- colę dicit pđicatorē vbi laborat, inde debet re victū accipe.

¶ Petri martyris, Beati Pauli ad
Timotheum, ij.

Cap. ij.

Nemo militans deo: implicat se negocijs sacula- ribus: vt ei placeat, cui se probauit. Nam et qui certat in agone: nō coronabitur: nisi legitimē certauerit. Laborantem agricolam, oportet, primum de fructibus percipere (Intellige quę dico.) Dabit enim tibi deus in omnibus intellectum. Memor esto, dominū Iesum Christum resurrexisse a mortuis ex semine David secundum euangelium meum, in quō laboro vsq; ad vincula, quasi malē operans. Sed v̄bū dei nō est alligatum, Ideō omnia sustineo propter electos: vt & ipsi salutem consequantur: quę est in Christo Iesu cum gloria cęlesti.

¶ Philippi & Iacobi apostolorum.

Lectio libri Sapientię. Cap. v.

Tabuñt iusti in magnā constantiā aduersus eos, qui se angustiauerunt: et qui abstulerunt labores eorum. Videns tes turbabūt in timore horribili: et mirabuntur in subita- tione in speratę salutis: gemētes prę angustia spūs, dicens

tes intra se. poenitentiam agentes, et prę angustia spi- ritūs gementes. Hi sunt, quos aliquandō habuimus in Ierisum, & in similitudinem impropertij. Nos in sen- ti vitam illorū aestimabamus insaniam: et sine illorū sine honore. Ecce quomodō computati sunt inter filios dei: et inter sanctos sors illorum est.

In derisum. i. quos deridebamus. Impropertij. i. obprobrij. Insensari. i. futuroꝝ improbi. Inia- niam. qz premebant bona tpalia. Sine honore. qz moꝝebantur qñ ignominiosi, et no- equos. Inter filios dei, quos sibi heredes instituit.

Intellige qđ dico. qz Ios quor tibi in figuris, et exēplis. Memor esto. p̄mum laborantibus p- ponit. Scđm euange- lium meū. qđ accepi a chřo pđicandum.

vsq; ad vincula. videt paulus esse in carcere, q tpe hęc eplā scriptis.

Quasi malē operans. i. facinorosus. Alia expo- sita sunt.

¶ Philippi et Iacobi.

STabūt iusti in ma- gna p̄stātia. Ex li- bro sapiē. ca. v. in fine capitis superioris dicit, in die iudicij qles erūt malitūc verō qles ius- ti. In magna constā- tia. cū chřo iudicātes. Qui se angustia. nocen- do illis. Labores eo- rum. i. bona, q laboraue- runt. et identes. i. ma- mirabant. filios, quos Ieserant, in gloria positos. In subitatio- ne. i. non speratam salu- tem subito puenisse. Dicētes intra se. nō ex- p̄munt tñ, qui dicant.

Poenitentiam. q tñ nihil p̄ficiat illa: sed noceat.

In derisum. i. quos

deridebamus. qz moꝝebantur qñ ignominiosi, et no-

EPISTOLAE 113

¶ In festo inuentionis sanctę crucis.

Confido de vobis in dño. Ex epistola pauli ad Galatas. cap. v. r. vi. In quibus dicit apostolus se bene de galatis sperare: quod monitiones suas seruabunt. Nihil aliud. quam quod a me vobis predicatum est. Conturbat vos. dicens quod sine circumcisione salui esse non potestis. Iudicium. i. penam. Quid persecutionem patior? quia non ob

¶ Inuentio sanctę Crucis. Beati
Pauli ad Galatas.
Cap. v. & vi.

Fratres. Confido de vobis in dño: quia nihil aliud sapietis. Qui autem conturbat vos: portabit iudicium: quicumque est ille. Ego autem si circumcisionem adhuc predicō: quid adhuc persecutionem patior? Ergo euacuum est scandalum crucis. Vtinam & absceindant qui vos conturbant. Quicumque enim volunt placere in carne: hi cogunt vos circumcidi: tamen ut crucis christi persecutionem non patiantur: neque enim qui circumcidunt: legem custodiunt. sed volunt vos circumcidi: ut in carne vestra glorientur. Mihi autem absit gliari: nisi in cruce domini nostri iesu christi. Per quem mihi mundus crucifixus est. & ego mundo.

Legem custodit. quia in plerisque peraricantur.
In carne vestra. i. quod fecerant vos per circumcisionem sue opinionis.
Alia patent.

¶ Gordiani & epimachi. Lectio
libri Sapientię. Cap. x.

¶ Gordiani & epimachi.

Reddet deus mercedem laborum sanctorum suorum: & deducet illos in viam mirabilem: & fuit illis in velamento diei & in luce stellarum per noctem. Et transtulit illos per mare rubrum: & transfuecit illos per aquam nimiam. Inimicos autem illorum demersit in mare: & ab altitudine inferorum eduxit illos. Ideo iusti tulerunt spolia impiorum: & decantauerunt domini nomen sanctum tuum. Et victorem manum tuam laudauerunt pariter domine Deus noster.

Reddet deus mercedem laborum. Ex lib. sapientię. ca. x. In origina- li est reddidit iusti. s. in deis exercitiis ex egypto: quibus precepit. ut spoliarent egyptios: quasi iuste id faceret. p. mercede suorum laborum. In via mirabili. i. p. sicco in medio mari. In velamento diei. p. nubem. In luce stellarum. p. ignem. Inferorum. i. a profunditate maris. Tulerunt spolia. s. egyptiorum in mari extinctorum. Decantauerunt. s. cantum illud quod scriptum est. Exod. xv. hoc est cantemus domino. Sed officij huius cōcinnator mutauit tempora ex preterito in futurum.

¶ In festo sancti iohannis.

Iustum deduxit dñs. Ex libro sapiē. ca. x. ubi loquitur de iacob pfugo. Nam in originali habet. hęc aut pfugū ire fr̃s iustū deduxit. s. iacob: nūc iohānē. Regnū dei qñ vidit scalā cui⁹ summitas tangebāt celū. Scīd̃p. s. angelorū ascendētū & descendētū. In laborib⁹ fuerūt Laban facero suo. Labores illi⁹ accipiētis loco mercedis vros

¶ Sancti iohannis. Lectio libri Sapiē.

Capite. x.

Iustum deduxit dñs per vias rectas: & ostendit illi regnū dei: & dedit illi scientiam sanctorum. Hō nestavit illum in laboribus, & complevit labores illius. In fraude circūuenientium illum affuit illi: & hō nestum fecit illum. Custodiuit eum ab inimicis, & a seductoribus tutaui eum: & certamen forte dedit illi, vt vinceret: & sciret qm̃ oīm potentior est sapiētia. Hęc venditum iustum non dereliquit, sed a peccatoribus liberauit eum. Descenditq; cum illo in forēam: & in vinculis non dereliquit eum donec afferret illi regni sceptrum & potentiā aduersus eos, q̃ eū deprimebāt: & mēdaces ostēdit, qui maculauerunt illum: & dedit illi claritatem æternā dñs deus nr̃.

¶ Nicomedis & Reueriani. Beati

Pauli ad Corinthios primo.

Capite quarto.

Fratres, Spectaculū facti sumus mundo & angelis & hoibus. Nos stulti ppter ch̃m: vos autem prudētes in ch̃o. Nos infirmī: vos autem fortes. Vos nobiles: nos autem ignobiles. Vsq; in hanc horam: et esurimus & sitimus: & nudī sumus: & colaphis cædimur: & instabiles sumus: & laboramus opantes manibus nr̃is. Maledicimur & bñdicimus. Persecutionē patimur: & sustinemus. Blasphemamur: & obsecramus. Tanq; purgamenta huius mundi facti sumus oīm peripisma vsq; adhuc. Non vt confundā vos: hęc scribo: sed vt filios meos charissimos moneo in ch̃o iesu dño nostro.

blasphemamur. & oram⁹ p blasphemantib⁹. Purgamēta. i. immūditē. Oīm peripisma. i. puramen siue ramentum a peripisao: qđ est rado radie.

duas. ab inimicis a Laban & filiis illi⁹. ex Gen. c. xxxi. Certamē forte. qđ luctat⁹ est cū: angelo. Gen. xxxij. Et vinco ret. s. Esau fr̃em suū. Tenditū instū. i. ioseph quē fratres viderunt ismaelitis. A peccatoribus. i. a fr̃ib⁹ in eū peccātib⁹. Descēdit in fouēā. i. carcerē in quē missus ob simularū stuprū. Sceptrū & potentiā. q̃ illi pharaō cōmunicauit. Deprimebāt. criminales illum apd regem.

¶ In festo Nicomedis & Reueriani.

Spectaculum facti sum⁹. Ex. i. ad Corinth. ep̃la. ca. iij. In q̃ apls assignat causā q̃ re ptemnebat oibus. Spectaculū. i. monstrū ad qđ vidēdū oēs pcurrebāt admirātes illorū partētiarū. Angelis. qđ angeli etiā respēbāt. Stulti. opimōe male de nob̃ sentientes. Vsq; in hęc horā. s. a tpe qđ fidē recepistis. Instabiles sum⁹. i. nō habem⁹ domiciliū stabile. Manibus nr̃is. qđ apls faciebat ne alios granaret. Maledicimur. qđ iubet ch̃ristiana religio.

EPISTOLAE

¶ In festo sanctorum Marcellini et Petri.

Respondens unus de senioribus. Ex libro apocalypsis cap. vii. In quo iohannes insinuat de predictis martyrum nomine. Qui sunt: senior ille iohannem interrogat. Sed iohannes dicit se nescire: atque a seniore doceri petit. Tu scis. scilicet cum illis agis. De tribulatione. scilicet martyrum. In sanguine agni. quem et ipsi per eius uocem fuderunt. Ante faciem ad faciem. habebat. quia non potuit ab eo euelli. Non esuriens. id est nullam calamitatem patitur. Ad fontes aquarum. quia dixit de sole et stellis in quibus homines stirre consueverunt. Omnem lachrymam. quia non habebunt materiam unde possint lachrymare.

¶ Marcellini & Petri martyrum.
Apocalypsis. Dañ. vii.

¶ In festo sanctorum
Quirici et Iulite.

Iusti autem in perpetuum uiuent. Ex libro sapientie. cap. v. In quo ponit autor stabilitatem iustorum. uiuent. uitam gloriosam. Merces eorum. non in hac uita: sed in futura. Apud altissimum. ad quem omnia referuntur. Regnum et diadema. quia regnabunt cum eo coronati. Reget eos. reponendo in beatitudine. Brachio suo. quia proteget ne possint amittere felicitatem semel adeptam. Zeli illius. ad uiscendos. scilicet iniquos. Creaturam. id est hominis in uisionem: et quod sint arma illa subdit. Pro thorace et galea. quia non poterit defecti a rectitudine uia. Scutum inexpugnabile. id est ex alia armatura dicit. Emissioes. scilicet

In diebus illis. Respondens unus de senioribus dixit mihi. Beati qui amicti sunt stolis albis. Qui sunt. et unde uenerunt? Et dixit illi. Domine mihi tu scis. Et dixit mihi. Hi sunt. qui uenerunt de magna tribulatione: et lauerunt stolas suas. et dealbauerunt eas in sanguine agni. Ideo sunt ante thronum dei: et seruiunt ei die ac nocte in templo eius. Et qui sedet in throno: habitabit super eos. Non esurient: neque sitient amplius: neque cadet super eos sol: neque ullus est us. Qui in agnus. qui in medio throni est: reget eos: et deducet eos ad uitae fontes aquarum. Et abstergit deus omnem lachrymam ab oculis eorum.

¶ Quirici & Iulite. Lcō lib. sapientie.
Cap. v.

Iusti autem in perpetuum uiuent: et apud dominum est merces eorum: & cogitatio illorum apud altissimum. Ideo accipiet regnum decoris. et diadema speciei de manu domini: quoniam dextera sua reget eos. & brachio sancto suo defendet illos. Accipiet armaturam zeli illius: & armabit creaturam ad uisionem inimicorum. Induet per thorace iusticiam: & accipiet per galea iudicium certum. Sumet autem scutum inexpugnabile aequitatem. Ibunt directam promissiones. Et ad certum locum deducet illos dominus deus noster.

¶ Geruasij et protasij Beati Pauli ad Ro. Ca. vii.

Res. Scimus quoniam diligentibus deum: omnia cooperantur in bonum his. qui secundum prout vocati sunt sancti. Nam quod presciuit et predestinauit conformes fieri imagini filij sui. ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. Quos autem predestinauit

¶ In festo Geruasij et protasij.

S Cimo qm diligetib⁹ deū. Ex epist. ad Rom. ca. viij. In q^o ostendit qd p^{ri}mi p^{re}seque^{nt} deo adherētes: illūq^{ue} diligetib⁹ qd bonū p^{re}seque^{nt}. Scdm ppositū. i. p^{re}destinationem. Quos p^{re}ciunt. s. futuros sctos. hos p^{re}destinavit: et nō alios. Imagini filij ei⁹. qz in hoc sum⁹ siles: qm hēres dissim. tes: qz adoptiui: ille aut p^{re} naturā. Ipse p^{ri}mogenitus. nos aut post illū adoptiui. Quos p^{re}destinavit. ex q^o insert qd nemo venit ad illū nisi a dō trā-

stinavit: hos & vocavit. Et q^{is} vocavit: hos et iustificas-
uit: q^{is} aut iustificavit. illos et magnificavit. Quid ers-
go dicem⁹ ad hęc: Si de⁹ p^{re} nobis q^{is} cōtra nos? Qui
etiā p^{ri}o filio suo nō pepcit: sed p^{re} nob^{is} oib⁹ tradidit
illū. Quō nō etiā cū illo oia nob^{is} donavit? Quis ac-
cusabit aduersus electos dei? De⁹ q^{is} iustificat. Quis est
q^{is} cōdēnet? Ch^{ri}stus iesus: q^{is} mortu⁹ est. imo et q^{is} resurrex-
it. qui est ad dexterā dei. qui etiā int^{er}p^{re}llat p^{re} nobis.
Quis ergo nos separauit a charitate ch^{ri}stⁱ tribulatio.
an āgustia. an p^{re}secutio. an fames. an nuditas. an picu-
lū. an gladius? Sicut scriptū ē. Quia pp^{er} te mortifica-
mur tota die: estimati sum⁹ sicut oues occisiōis. Sed in
his oib⁹ sup^{er}am⁹. pp^{er} eū. qui dilexit nos. Certus sum
em: quia neq^{ue} mors. neq^{ue} vita. neq^{ue} āgeli. neq^{ue} p^{ri}ncipa-
tus. neq^{ue} p^{re}lates. neq^{ue} v^{ir}tutes. neq^{ue} instātia. neq^{ue} futura.
neq^{ue} fortitudo. neq^{ue} altitudo. neq^{ue} profundum: neq^{ue}
creatura alia poterit nos separare a charitate dei: quā-
e si n^{on} ch^{ri}st^{us} iesu d^{omi}no n^{ost}ro.

In vig. s. iōānis bap. Hieremie⁹ pphe. Ca. i.

In dieb⁹ ill^{is}. Factū est v^{er}bū d^{omi}ni ad me: dicēs. Priusq^{ue}
te formare in v^{est}ro noui te: et anteq^{ue} exires de v^{est}ro ulua
sctificauit te: et p^{ro}phetā in gētib⁹ dedi te: et dixi a/a/a
d^{omi}ne de⁹. Ecce nescio loqui: quia puer ego sum. Et dixit
d^{omi}ns ad me. Noli dicere q^{ia} puer sum: qm ad oia q^{ue} mit-
tā te ibis. et vniuersa. q^{ue} cūq^{ue} mādauero tibi loq^{er}is. Ne
timeas a facie eorū: quia ego tecū sum: vt eruā te: dicit
d^{omi}ns. Et misit d^{omi}ns manū suā: et tetigit os meū. Et dixit
d^{omi}ns ad me. Ecce dedi v^{er}ba mea i ore tuo. Ecce cōstitui
te hodie sup^{er} gētes. et sup^{er} regna: vt euellas: et destruas.
et disp^{er}das: et dissipes. et edifies. et plātes. dicit d^{omi}ns o^{mn}ip^{ot}ens.

originali p^{re}cto. p^{ro}phetā. i. offiū p^{ro}phetādi d^{omi}ni. A/a/a/v^{er}ba sūt hieremie excusant^{is} se
ab eo m^{er}ere: et reuocatio recusant^{is} ap^{ud} hebreos tuap^{ro}ph^{et}ia. Puer sūz. i. s^{an}ctus nō potēs
loq^{ui}. Niste manū suā hoc v^{er}bi p^{ro}ph^{et}ie v^{er}bi imaginaria. Sup^{er} gētes. nō solū sup^{er} hebreos
s^{ed} et sup^{er} gētilēs. Euellas. disp^{er}das et. i. d^{omi}nācies euellēda et disp^{er}ēda: et eodē mō d^{omi}no s^{equi}nt^{ur}.

crus. Quid dicem⁹ ad
hęc: q^{is} dicat: hērem⁹ et
nescim⁹ qd dicem⁹. Si
de⁹ p^{re} nob^{is}. subaudi stat
sue pugnat. Quis cō-
tra nos? subaudi erit. q^{is}
dicat null⁹. p^{ro}prio fi-
lio. s. naturali. Tradidit
illū. s. morti. Cū illo.
nā nō solū filiū nob^{is} dōa-
uit: s^{ed} et cū illo oia alia.

Quis accusabit? s. iu-
die iudicij. qd. nemo.
Qui iustificat. et feret p^{re}
elect^{os} sentētiā. Quis ē
q^{is} cōdēnet? nemo q^{is} qm
habem⁹ iudicē fauorā-
bilē. Int^{er}p^{re}llat p^{re} nob^{is}.
et ita tollit ois causā cō-
dēnatiōis. Quis ergo.
peludit ex sup^{er}iorib⁹ a:
hērdū eē ch^{ri}st^{us}. Sicut
scriptū est. psal. xliij.
Mortificauim⁹. i. ad mor-
tē p^{re} tormēta ducimur.
pp^{er} eū q^{is} dilexit nos.
s^{ed} pp^{er} ch^{ri}st^{um}. Quē se-
quunt^{ur} clara sunt.

In vigilia. s. iōānia.

Factū est v^{er}bū d^{omi}ni
ad me. Ex hierie.
pp^{er}ha cap. i. q^{is} de hierie
m^{er}ia hoc in loco d^{omi}ni: ac-
cōmodā iōāni baptist^{am}.
Priusq^{ue} te formare.
v^{er}ba sunt dei ad hierie-
m^{er}ia. Noui te. s. noticia
p^{re}destinatiōis. Scti-
ficauit te. purgando ab

EPISTOLAE

¶ In die sancti iohannis baptiste.

Primus ad sion dicit. Ex Esaia ppheta partim. xli. et partim. xlii. et ad litteram ex
ponitur in liberatione populi israelitici de captiuitate Babylonis. primus. i.
deus qui est primus et nouissimus. Ad sion. ad habitatores ierusalem. Adsum. vt
vos liberem. Euangelistam. idest bonum annunciantem. hoc est prophetiam. Ecce

seruus meus. hoc ex capite. xli. de Christo com
modius intelligit quem
seruum vocat. quia ho
mo est. Spiritum
meum. plenitudinē gra
tie spiritus sancti.

Non clamabit. conten
tiose. Non foris. quia
non predicauit nisi in
dejs: quia missus est ad
oues que perierunt de
israel. Calamū quassatum. idest populū gē
tilem. Lignum fumigans. idest populum in
daicum. Edocet et iudicium. idest iudicabit.

In sulc. habitatores
insularum. vt Cyprus/
Sicilia/Rhodus. Creas
eglos. quia sicut eglum
creauit ita et hominem
saluabit. flatum. i.
spiritum vitalem.

Vocaui te in iusticia.
quia christus satisfecit
pro peccato Adam: qđ
fuit opus iusticie.

In fœdus populi. quia
eius sanguine firmatus
est testamentum: et pa
ctum hominis cū deo.

Lucem gentium. de
qua Lucas. Lumen
ad reuelationem gen
tium. Contabuerunt.
hoc ex. xlii. cap. sumptū
est. Contrita sunt. i.
idola. Anima eorū. i.

sacerdotes: qđ in captiuitate sunt ducti. Qui portamini a meo vtero. i. qđ vobis afficio:
vobis qđ filijs qđ genui. vsq; ad canos. i. vsq; ad senectutem. Assimilastis me. sa
bricando idola. Redemptor noster nōne illius san
ctus israel.

¶ In die sancti iohannis baptiste.

Lectio Esaie prophetæ.

Capite. xli. & xlii.

Aec dicit Dominus deus. Pri
mus ad sio dicit: ecce adsum:
& ierusalem euangelistā da
bo. Ecce seruus meus susci
piam eum: electus meus cō
placuit sibi in eo anima mea.
Dedi spm̄ meum sup eum:
iudicium gentibus proferet

Non clamabit: nec accipiet personam: nec audietur.
foris vox eius. Calamum quassatum non cōteret:
& linum fumigans non extinguet. In veritate edo
cet iudicium. Non erit tristis nec turbulentus: do
nec ponat in terra iudicium: & legem eius insulc expe
ctabunt. Hæc dicit Dominus deus creans cælos &
extendense eos, firmans terram: & quæ germinant ex
ea: dans flatum populo, qui est super eam: & spiritum
caltantibus eam. Ego dominus vocaui te in iusticia.
& apprehendi manum tuam, & seruaui te. Et dedi
te in fœdus populi in lucem gentium. Simulachra
eorum contabuerunt: & contrita sunt, non potuerūt
saluare portantem. Audite me, qui portamini a meo
vtero, qui gestamini a mea vulua: vsq; ad senectam
ego ipse: & vsq; ad canos ego portabo & saluabo.
Cui assimilastis me & adæquastis: & cōparastis me,
& fecistis similem. Redemptor noster nōne illius san
ctus israel.

Ad missam

In eodem festo ad missam maiorem.

Audite insule & attendite. Ex Esaiâ propheta. capite. xlix. Hec prophetia de Christo etiam in sensu literalis exponitur. possunt tamen hec verba quodammodo de iohanne dici. Audite insule. attentionem auditorum petit a rei magnitudine. Ab vtero vocavit me. hoc in persona Christi dicitur. de quo existenti in vtero dicitur. ut angelus; vocabis nomen eius iesum. Quasi gladium. vehementiam Christi sermonis exprimit. In umbra matris sue. idest sub potestate. Sicut sagitta. ad transgendum eos quos reprehendebat. In pharetra sua. idest maiestatis sue providentia. Servus meus. ratione humanitatis.

Ad missam maiorem. Lectio

Esaiâ propheta. Cap. xlix.

HAec dicit dñs. Audite insule: & attendite ppli de longe. Dñs ab vtero vocavit me. de ventre mris meae recordatus est nominis mei. Et posuit os meum quasi gladium acutum: in umbra matris suae protexit me. Et posuit me sicut sagittam electam. In pharetra sua abscondit me: & dixit mihi. Servus meus es tuis: quia in te gloriabor. Et nunc hec dicit dñs. Formans me ex vtero servum sibi. Dedit te in lucem gentium: ut sis salus mea usque ad extremum terrae. Reges videbunt & consurgent principes: & adorabunt dñm deum tuum: quia fidelis est & scdm isrl qui te elegit.

Iohannis & Pauli. Beati Pauli ad

Romanos. Cap. viij.

Res. Quis nos separabit a charitate dei. Tribulatio: an angustia: an persecutio. &c. ut supra.

In vigilia Petri & Pauli. Actuum. Cap. iij. In diebus illis. Petrus & iohannes ascendeabant in templum. Ad horam orationis nonam. Et quidam vir erat claudus ex vtero matris suae qui bauiabat: quem ponebant cotidie ad portam templi quae dicitur speciosa: ut peteret elemosynam ab introeuntibus in templum. Is cum vidisset Petrum & iohannem incipientes introire in templum: rogabat ut elemosynam acciperet. Intuens autem in eum Petrus cum iohanne dixit. Respice in nos. At ille intendebat in eos. sperans se aliquid acceptu

videbunt. scilicet christi miracula.

Qui te elegit. subaudi o Christe.

Et festo sanctorum iohannis et pauli.

Quis nos separabit a charitate. Jam exposita est supra in festo Servasij & prothasij martyrum.

In vigilia petri et pauli apostolorum.

Petrus & iohannes ascendeabant. Ex actibus apostolorum. ca. iij. In quo ponit miraculum de claudo sanitati a petro restituto. Orationis nonam. hoc est tertiam post meridiem. Bauiabat. quod non poterat pedibus insistere. Elemosyna. id est misericordia. scribitur duplex. e. ut elemosynam acciperet. scilicet ab illis erogantibus. Respice in nos. id est

EPISTOLAE

tende ad ea q̄ dicim⁹ tibi. At ille intelligebat. i. attēte aspiciebat. Qd̄ habeo. a dō mī
hi traditū. s. curādi p̄stē. Surge ⁊ ābula: q̄ ātea neutri s̄ poterat facere. Bāseō p̄stō
dare. i. crura q̄ sunt fulcimēta sustinēdi corpis molē. Stetit. pedib⁹ insitēs. Stupore
stupēbat. de tā p̄nti miraclo. Et ecclasi. gregū est. scribit⁹ nō p. x. r. s. p. c. s. s. q̄ s̄p̄m
dixerit t̄m valere. x. quantum. cl. ergo potest poni alterum p̄ altero. Ad hoc rīde
tur qd̄ vox est. s. c. p̄stō
neat ad eādē syllabā. t̄m
in extasi. x. p̄tineret ad
vocalē p̄cedētē tota. in
ecclasi dō. c. p̄tinet ad.
e. p̄cedētē. ⁊ ē ad. a. se q̄n
tē. nā p̄ponit ab. ec. par
ticula grega ⁊ stasis. vt
sit. ec. ex itasīs stasīo. la
tine. excessus.

C Apłoz petri ⁊ pauli.

Misit herodes rex
man⁹. Ex actib⁹
apostolor⁹ ca. xij. In q̄
ponit iacobi zēbedei cē
des ⁊ petri i. carceratio.
herodes q̄ agrippa co
gnos⁹ ē. s̄ iōānis. s.
euāgelistē. Dies azy
moy. in q̄b⁹ non licebat
quēquā occidere. i. q̄ pe
tri cēdes est dilata.
p̄ducere. i. nocti tra
dere. p̄ductur⁹. s. die
se q̄nti post festū azy
mō. In ipsa nocte. s. q̄
p̄cedebat diē p̄duciōis.

Caligas tuas. genus
calciamētī. Fecit sic.
⁊ āgel⁹ dixit. Visum
videre. i. in sōnū i sōno.
Custodiā. i. militū cu
stodiētū carcerem.
p̄ nā ferreā. q̄ erat vlti
ma exētit⁹ carcerē.
Tūcū vñs. post exitum
carceris. Ad se reuer⁹. i.
vigilās: q̄ ātea putabat
se ēē in somnis. De oī
expectatiōe. q̄ expecta
bāt illius cēdem.

rum ab eis. Petrus ait dixit. Argentū ⁊ aurū nō est
mihī: qd̄ autē habeo: hoc tibi do. In noīe iesu chrī na
zareni surge ⁊ ābula. ⁊ apphēnsa manu ei⁹ dextera
alleuauit eū: ⁊ p̄tins cōsolidat⁹ sunt bases ei⁹ ⁊ plā
tā: ⁊ exiliens stetit: ⁊ ābulabat. ⁊ intrauit cum illis in
tēplum ābulās ⁊ exiliens: ⁊ laudans deum. ⁊ vidit
oīs pp̄s eum ābulātem ⁊ laudātē deum. Cognosce
bāt autem illum. qm̄ ipse erat. qui ad eleemosynam se
debat ad speciosam portā templi. Et impleti sunt oīs
stupore ⁊ ecclasi in eo qd̄ contigerat illi.

C In die Petri ⁊ Pauli. Actuum. Ca. xij.

In dieb⁹ ill⁹. Misit Herodes rex manus: vt affligeret
q̄sdā de ecclia Occidit autē iacobū frēm iōānis gla
dio: vidēs autē q̄ placeret iudēis apposuit apprehēde
re et petrū. Erāt autē dies azymoy. Q̄ uē cū apphē
disset misit i carcerē: tradēs q̄ tuor q̄terniōib⁹ mil
tū ad custodiēdū eū: volēs post pascha p̄ducere cum
pp̄o. Et Petr⁹ quidē seruabāt in carcere. Oīo autē be
bat sine intermissiōe ab ecclia ad deū p̄ eo. Cum autē
p̄ductur⁹ eū ēēt Herodes: in ipā nocte erat Petr⁹ dore
mīs inē duos milites vinct⁹ catenis duab⁹. Et custō
des āte ostiū custodiebāt carcerē. Et ecce āgel⁹ dñi aū
tit: et lumē refulsit in habitaclo carceris. Percussioq̄ la
tere Petri: excitauit eū dicēs. Surge velocit. Et cōtinuo
cecidērūt catenæ de māib⁹ ei⁹. Dixit autē āgel⁹ ad eū.
P̄cingere et calcia te caligas tuas. Se fecit sic. ⁊ dixit
illī. Circūda tibi vestimētū tuū et seq̄re me. et exies seq̄
bat eū. et nesciebat quia verū ēēt qd̄ fiebat p̄ āgelū.
Existimabat autē se visum videre. Trāsēntes autē prim⁹
et scdām custodiā venērūt ad portā ferreā. q̄ ducit ad
ciuitatē: q̄ vltro apta ē eis et exeuntes. p̄cessērūt vicinū
vnum: et cōtinuo discessit āgel⁹ ab eo. Et petr⁹ ad se re
uersus dixit. Nunc scio vere: quia misit dñs āgelū suū

et eripuit me de manu Herodis ⁊ de oī expectatione plebis iudæorum.

¶ In festo pauli apostoli.

Notū vob facio euāgelii. Ex epist. pauli ad Gala. ca. i. In quo Apostolus ostendit deo
 errinā quā p̄dicat esse ab auctoritate dei p̄fectā. Scōm hoīem. i. ab hūana inuen
 tione. Ab hoīe. i. ab aliquo ex discipulis dñi. Audistis. narrat quō ad Apostolatū vene
 nt. Expugnabā illā. p. oppugnabā & p̄seq̄bar. Emulator. zelator. q̄ zelo quodā leo

¶ Pauli apostoli. Lectio Pauli ad
 Galatas. Cap. i.

Frēs. Notum vobis facio euāgelium qđ euāgelis
 zatum est a me: quia nō est scđm hominē, neq̄
 em ego ab homine accepi illđ: neq̄ didici: sed p̄ reue
 latiōem iesu ch̄ri. Audistis em cōuersationē meā aliqñ
 in iudaismo: qm̄ supra modū p̄seq̄bar ecclesiam dei: &
 expugnabā illā: & p̄ficiēbā in iudaismo supra mltos
 cogitantes meos ī gñe meo: abūdātib9 emulator exis
 stēs patraru mearu traditionū. Cū autē placuit ei qđ me
 segregauit ex vtero m̄ris meae: & vocauit per grām
 suā: vt reuelaret filiū suū in me: vt euangelizārē illum
 in gētib9. Cōtinuo nō acquieui: carni & sanguini: ne
 q̄ veni Hierosolymā ad ātecessores meos aplos: sed
 abij in Arabiā: & iterum reuersus sum Damascum.
 Deinde post ānnos tres veni Hierosolymā videre Pe
 trum: & māsi apđ eum dieb9 quindecim. Alium autē
 ap̄lorum vidi neminē nisi iacobum frēm dñi. Quae
 autē scribo vobis: ecce corā deo: quia nō mētor. Des
 inde veni in partes Syriæ & Ciliciæ. Erā autē ignotus
 facie ecclesijs iudeæ q̄ erāt in ch̄ro. Tātū autē auditum
 habebāt: qm̄ qui p̄seq̄bat nos: aliqñ nunc euangeli
 zat fidem: quā aliqñ expugnabat. Et in me clarifica
 bant dñm iesum ch̄rm.

¶ In octauo die sancti iohannis. Pau
 li ad ephesios. Cap. iij.

Fratres. Vnicuiq; n̄m data est grā scđm mens
 suram donatiōis ch̄ri. &c. vt supra.

¶ In die visitationis beatæ Mariæ
 virginis. Lcō libri Iudith. Cap. xv.

Aminum. id est per me.

¶ In octaua sancti iohannis.

Amicus n̄m data est grā. Jam exposita est supra in vigilia ascēsiōis dñi n̄r iesu
 ch̄risti.

¶ In festo visitationis beatę Marię virginis.

gis meę oīa illa facie
 bā. Placuit ei. i. deo.
 ex vtero m̄ris. i. syngo
 ge qđ me nutrierat.

Filium suum in me. i. p
 me. In gentibus. vñ
 gentium doctor est co
 gnominatus. Carni &
 sanguini. i. iudeis. ex q̄
 erā sanguine: & totum
 me tradidi ch̄risto.

Neq̄ veni ierosolymā.
 vt audire ch̄ri doctrinā
 ab Apostolis & discipu
 lis ch̄ri. In Arabiā. nō
 dicit quā cum sint Ara
 big tres. Damascū. i.
 vrbem Syrię. Post
 ānnos tres. & ita nō p̄
 dicabat antea qđ didicit
 ab Apostolis: sed qđ per
 reuelatiōem est doct9.

Diebus q̄ndecim. in q̄
 bus quedam de sacris
 l̄ris cum eo egit / nō de
 nouo didicit. Iacobū
 fratrem dñi. ad differen
 tiam alterius iohannis
 fr̄is. Quē scribo vob
 is. subaudi vera sunt.
 hoc est: qđ nō didicit
 euāgelium ab aliquo
 Apostolorum: idq̄ iures
 iurando confirmat.

Syrię & Cilicię. vt p̄go
 dicarem gentibus euan
 gelii. Ignor facie. qđ
 illos nō viderā: neq̄ illi
 me n̄m p̄famā tñ.

In me gl̄rificabant do

EPISTOLAE

Benedixerunt illam oēs. Ex libro iudith vidue cap. xv. q. verba de iudith sunt dicta
et possunt regni deipare accommodari. Oēs. q. exierant in occursum iudith redeuntis
ex victoria de holoferne. Gloria. ornamentum et decus. Viriliter. hostem nrm occidendo.
Confortauit te. i. dedit tibi. fortitudinem et robur. Benedicta in eternum. per famam et
gloriam

C Oct. petri apli.
I sunt viri miseri
cordie. Ex libro
Ecclesiæ. cap. xliij. q. uis
dam in immutatis.

Viri misericordie. subau-
di digni. aut qd in alios
misericordes fuerunt.
perseuerat boni. i. he-
reditas. In terra po-
missionis. hoc est gloria
sempiterna. Propter il-
los. i. ppter merita pa-
trum. Non derelinq̃e.
qz manebit apud poste-
ros illoz memoria. In
pace sepulta sunt. cum
spe resurrectionis.
Tument in secula. p illo-
rum memoriā in hac vi-
ta et in futuro seculo.

C Apollinaris mar.

Memor esto dñm
nrm. Ex epla ad
Timo. ij. ca. ij. et. ij. q. iā
exposita ē supra i epla
petri martyris.

C Germani epi.

Testificor corādo.
Ex epist. i. ad Ti-
mo. ca. ij. In q. hortat
apla Timotheus. vt do-
ceat pplm sibi cōmissuz
instādo illoz doctrinē. et
primo adiurat illūdenz
teste iuocādo. tierbū. s.
euāgelicū. Opportūe.
audire cupiētibz. Im-
portūe abnegātes audire.
te. Increpa. bb. dur. peccātes ex malicia. Erit tps. ideo instādū eē dicit. itēqz vciat
tps q. nō libent audēt bbz dñi. Puriētes aures. i. audire cupiētes. Iā delibor. i. pau-
larim sumor. Resolutiōis. i. aiga a corpe. Certamē certau. p. dicationis officiū exercen-
do. In reliquo. i. in futuro. Corona iusticie. quam nemo auferet a me.

Benedixerūt illā oēs vna voce dicētes. tu glia ie-
rusalē. tu letitia isrl. tu honorificētia ppli nri. qz
fecisti virilit. et confortatū est cor tuū. eo qz castitatem
amaueris. Ideoqz manus dñi confortauit te. et eris be-
nedicta in æternum.

In octa. aplorū petri & pau. Eccl. Ca. xliij.
Hi sunt viri misericordie. quorū iusticie obliuione nō ac-
ceperūt. Cū semine eorū pmanēt bōa. hereditas
scī nepotes eorū. et in testamētis stetit semē eorū. et su-
lii eorū ppter eos vsqz in gnū manent. Gñatio eorū &
glia eorū nō derelinq̃tur. Corpa eorū in pace sepulta
sunt. & noia eorū viuēt in scā. Sapiētia eorū narrent
ppli. et laudē eorū pnūciat oīs ecclia scōrum.

Apollinaris mar. Ad Timo. ij. Ca. ij. &. ij.

Charissime. Memor esto dñm nrm iesum chris-
tum resurrexisse. &c. vt supra.

Germani epi. ad Timo. Cap. ij. &c. ij.

Charissime. Testificor corā deo. et chro. iesu q. ius-
dicatur9 est viuos et mortuos. et p aduentum
ip̃i9. et regnū ei9. Predica ṽbū. insta oportune. impor-
tune argue. obsecra. increpa in oī patietia et doctrina.
Erit em̃ tps cū sanā doctrinā non sustinebunt. sed ad
sua desideria coaceruabūt sibi magistros prurientes
auribz. et a ṽitate qdē audicū auertēt. ad fabulas aut
cōuertent. Tu ṽo vigila. in oibz labora. op9 fac euā-
gelistæ. ministeriū tuū imple. sobrius esto. Ego em̃ iā
delibor. et tps me9 resolutionis instat. Bonū certamen
certaui. cursum cōsummaui. fidē seruauī. In reliq̃ repo-
sita ē mihi corōa iusticie. qz reddet mihi dñs in illa die
iust9 iudex. Non solū aut mihi. sed et his. qui diligūt
aduentum eius.

¶ Stephani prothomartyris.

Doctrinis varijs & pegrinis. Et epis. ad hebreos ca. xij. In quo ostendit: quomodo hebrei hñe se debēt erga plātos nō bñ de fide sentiētes. Doctrinis varijs. scz suspectis & hgeticis. Abduci. i. a recta fide duci. gñ. i. lege gñ. hoc est euangeliū. Nō escis. i. cibis q̄ p̄cipiunt in lege veteri. māducari siue nō māducari. habemus altare. i. crucē in q̄ oblatiō est ch̄s. Qui tabernaculo deserviunt. i. veteris legis ministri. Quoz animalū. i. vīm. l. & hirci q̄ immolabant indie expiationis. Cremant. qz p p̄ctis imolatio illa fiebat. Propter qd. i. qz extra castra cremabāt. Extra portā. i. in loco caluarie extra vllē ierlm. Extra extra castra. i. extra legis obfuitiōes. Impropriū. i. nā ch̄s exprobātū est qd nō obfuebat legē. Civitas. i. tem manēt. i. in q̄ manere semp debemus: vt in lege veteri. Futurā inq̄rimus. q̄ p nouā legē acq̄rī. Per ip̄s. i. ch̄m. hostiā laudis. i. sacrificiū subaudi deū. Bñficiū & cōsionis. i. bñficiū dñi bñā v̄rā cōi cādī. Promerer. i. illum nob̄ de meremur: vt nobis bñficiat.

¶ Stephani prothomartyris. Lcō ad Hebræos. Cap. xij.

Ratres. Doctrinis varijs & pegrinis nolite abduci. Optimum est em̄ gñā stabilire cor, nō escis. q̄ nō p̄fuerūt ambus lātibus in eis. Habemus altare de quo edere nō hñt potestātē, qui tabernaculo deserviunt. Quorū em̄ animalū

infertur sanguis p p̄ctō in sc̄ā per pontificē: horum corpora cremātur extra castra: ppter qd & Iesus, vt sanctificaret per suū sanguinē pplm, extra portā passus est. Excamus igit ad eū extra castra, impropriū eius portātes. Non em̄ habemus hic manentē ciuitatem sed futurā inq̄rimus. Per ip̄m ergo offeramus hostiā laudis semper deo, idest fructū labiorū confectiū nomini eius, Beneficentię aut̄ et communicatiōnis nolite obliuiscī. Talibus em̄ hostijs promeretur Deus.

¶ Sanctę Marię de nimbis. Ecclesiast. Cap. xxij.

AB initio & ante sæcula creata sum; & vlcq; ad futurū sc̄m non desinā: & in habitatione sancta coram ipso ministraui. Et sic in sion firmata sum: & in ciuitate sanctificata s̄lt̄ requieui, & in Ierusalem potestas mea & radicaui in populo honorificato: & in partes dei mei hereditas illius, & in plenitudine sanctorum detentio mea.

¶ Ab initio. nō dicit t̄p̄s principiū. qz p̄ filio coeternus est. ad hūanitatē. Nō desinā. qz eterna est. Corā ipso ministrā. qz filius p̄s voluntatē semp fecit. In habitatione sc̄a. in aggratiōe iustoz. In sion & ierlm. i. in ecclesia v̄rā qz. i. in iustante & triūphante. Radicaui in hoc est in hereditatē meā fundauī. In p̄p̄o honorificato. i. israelitico. hoc est ch̄iano. Detentio mea. i. habitatio.

EPISTOLAE

¶ In Transfiguratione domini.

Dabo aut opam & frequenter. Ex epla petri. ij. ca. i. Dabo opam: qz sentio instare vobis obitum meum. Dabo opam. s. frequenter vos admonento. habere vos. subaudi memo-
ria monitionu mear. Indoctas fabulas. sicut poete & doctores falsi. Turrit. s. facies
di miracula in doctrine confirmatiōem. Et psciētia. quā habuit chrs hō ex diuinitate.

Speculatores. i. specta-
tores & testes illi. ma-
gnitudinis. s. in transfi-
guratiōe. Accipies ho-
norē. i. testimoniū hono-
ris & glie. Voce delap-
sa. descendere. A magni-
fica glia. i. a deo pfe.
huiuscemodi. i. q seqt.
hic est filius. &c.

In mōte scō. q cognos-
minat Thabor. Mate-
thi. xvj. propheticum
simonē. Ex psalmo. ij.
scz Dñs dixit ad me si-
lius me es tu: Atten-
dētes. i. psciētes pro-
phetis. In caliginoso
loco. i. in hoc mūdo in q
videm⁹ oia p speculum
in enigmate. Et lucis-
fer. i. chrs q est lucifer
sol & lux.

¶ Cyriaci largi/
& smaragdi.

Rememoramini p-
ristinos. Ex epla
pauli ad heb. ca. x. In
quo osidit apls adherē-
dū esse deo p rōnes de-
mulcētes & mitigantes
medicor. more: q post
sectionē carnis inducūt
leuia fomēta. Pristi-
nos dica. qbus estis ad
finē pueri & illūnati.

Sustinuistis & hoc dupliciter. vno modo facti speculū opprobrii in ppra psona. Altero
modo. in quātū amici vři talia sustinēt. Vincitis. i. in carcere positus. & in hoc amici.
Bonor. vřor. & hoc in vřa psona & familia. Meliorē substantiā. i. diuitias celestes. Cō-
fidentia vřam. i. firmā pseuerantiā. Patientia. i. aduersitatū tollerantiā. Volūtatē dei.
obediētes illi volūtati. Modicū aliquātulūq. i. breue tps restat. Qui vētur⁹ est. s. ad
iudiciū. Sz iusti in iudicio finali vinēt. i. saluabunt. & sumptū est ex ppha. Aggeo ca. ij.

¶ Transfiguratio dñi. Beati Petri apłi. ij. Ca. f.

Fratres. Dabo autem operam & frequenter ha-
bere vos post obitum meum: vt horum omniū
memoriam faciatis. Non enim indoctas fabulas se-
cuti: notam fecimus vobis domini nostri Iesu chris-
ti virtutem & præsicientiam: sed speculatores facti su-
mus illius magnitudinis. Accipiens enim a deo pa-
tre honorem & gloriam: voce delapsa ad eum hui-
uscemodi a magnifica gloria. Hic est filius meus di-
lectus: in quo mihi bene complacuit ipsum audire: &
hanc vocem nos audiuius de cælo allatam: cum
essemus cum ipso in monte sancto. Et habemus fir-
miorem propheticum sermonem, cui benefacitis at-
tendentes, quasi lucernæ lucēti in caliginoso loco do-
nec dies illucescat: & lucifer oriatur i cordibus vestris.

Cyriaci Largi Smaragdi. Pauli Ad heb. Ca. x.

Fratres. Rememoramini pristinos dies: in quib-
us illuminati magnum certamen sustinuistis
passionum. Et in altero quidem opprobrijs & tribu-
lationibus spectaculum facti: in altero autem socij ra-
liter conuersantium effecti. nam & vincitis compassi
estis: & rapinam honorum vestrorum cum gaudio
suscepistis: cognoscētes vos habere meliorem & ma-
nentē substantiā. Nolite itaq; amittere confidentiam
vestrā: quę magnā habet remunerationē. Patientia em
vobis necessaria est: vt voluntatē dei facientes: repor-
tetis promissionem. Adhuc enim modicum aliquan-
tulumq; qui venturus est veniet, non tardabit. Iustus
autem meus ex fide viuitt.

In festo sancti Laurentij.

Qui parce seminat parce & metet. Et ij. epistola ad Corin. ca. ix. In quo apłs ad bñficiēdū Corinthios hortat. Qui parce seminat. atq; ita q̄ parū dat; parū pñiū psequitur atq; ecōtrario. tñusq; subaudi det. prout destinavit. i. decreuit dare. Nō ex tristitia. s. dōlesq; dat; aut ex necessitate: q; coact⁹. Om̄ creaturā. i. volūtātē faciē di elemosynā. Abūda re facere. vt p̄deat de bñfactis: sicut scriptum est. psal. cxi. Iusticia eius. s. q̄ sic largitur. Qui administrat semē. i. de⁹ q̄ dat volūtātē bñficiēdi. Et panē p̄stabit. q; danti dabit a deo. Multiplicabit. adhuc in similitudine seminādi. z merēdi p̄stabit.

Sancti Laurentij. Ad Corinthios. ij. Cap. ix.
Fratres. Qui parce seminat, parce & metet: & qui seminat in benedictionibus: de benedictionibus & metet. Vnusquisq; prout destinavit i corde suo: non ex tristitia: aut ex necessitate. Hilarem autem datorē diligit deus. Potens est enim deus omnē gratiam abundare facere in vobis: vt in omnibus semper omnē sufficientiā habentes abundetis in omne opus bonū: sicut scriptum est. Dispersit dedit pauperibus: iusticia eius manet in sæculum sæculi. Qui autem administrat semen seminanti: & panem ad manducandum pręstabit: & multiplicabit semen vestrū: & augebit in crementa frugum iusticię vestrę.

In vigilia assumptionis beatę Marię virginis. Ecclesiast. Ca. xxiii.

Ego q̄si vitis fructificavi suavitatem odoris: & flores mei fructus honoris & honestatis. Ego mater pulchrę dilectionis & timoris: & magnitudinis: & sanctę spei. In me omnis gratia vitę & veritatis: in me omnis spes vitę & virtutis. Transite ad me omnes, qui concupiscitis me & a generationibus meis adimplerini. Spiritus enim meus super mel dulcis, & hęreditas mea super mel & fauim. Memoria mea in generatione sæculorum, q̄ edunt me: adhuc esurient, & qui bibunt me: adhuc sitient. Qui audit me non confundetur: qui operatur in me non peccabunt. Qui elucidant me: vitam æternam habebunt.

Sęq; spei. s. bñtudinis future. In me s̄ba sūt sapiētię. Trāsīte ad me. p̄ cognitionē z amorē. A gr̄atiōib⁹ meis. i. illūinatiōib⁹ ad intelligendū. Sp̄s me⁹. i. deus. statio meę bonitatis z sapiētię. Hęreditas mea. q̄ est vita æterna. Memoria mea. q; nūq; delebit de mētib⁹ sędōz. Quiedat me. i. gustat me in hac vita. Esuriēt. s. in ego saturari. Non pfundet. s. in summi iudicis p̄spectu. Qui opant in me. i. scđm regulā doctrię meę. Qui elucidāt me. sacram scripturam alijs exponendo.

Trigilia assumptionis beatę Marię virginis.

Eso q̄si vitis fructificavi. Et licet. ca. p̄liij. Sapiētia loq̄tur hoc in loco. sed s̄ba hęc possunt accommodari nřę v̄gini. Quasi vitis. q̄ ideo a latinis parilema. z hispanis parra dē: p̄ parit fruct⁹ suos.

fruct⁹. i. pulchritudinis. nam receptōa trāsstatio est pulchri p̄ honestor z honesti p̄ pulchro. Ad dilectionis z timoris. q̄ vident ecōtrariameq; se invicē pati. s; semp miscēdus amor timori z timor amor: q; alter atq; moderat. Et magnitudinis. in originali est agnitiōis. quę habet p̄ p̄tēplationē.

Vitis
thimon.

EPISTOLAE

¶ In die assumptionis.

In omnib⁹ requie⁹ q̄sui. Ex lib. eck. ca. xxiij. vbi legit. In his omnib⁹ requie⁹ q̄sui. s. hoib⁹. qz dicit alibi: delictis meis es cū filiis hoim. Requie⁹ q̄sui. habitādo cū hoib⁹ p̄ ḡfam. In hereditate dñi. i. in q̄b⁹ habitabat dñs. z q̄s possidebat. Dixit mihi. id q̄b⁹ seq̄t. Qui creauit me. filij q̄ est p̄ris sapiētia dicit de p̄re generāte. nā hic creauit p̄ se nūit positū est. Tabernaculo meo. qz p̄ req̄: efcit z cōplacuit sibi in filio. Et dixit mihi. p̄ dicit filio. In iacob in habitā. i. in pp̄lo ch̄ris no. hereditate. i. hereditatē tuā fige. Mitte radices. i. sere z plāta. Ab initioz āte sc̄la. hoc cēsum expositū est in festo Marię de mimbuz vsq; ad locū illū q̄s cedrus. vbi sapiētia cōparat se rebus pulcherrius. Cedi⁹. arbor cui⁹ materia est odorifera. Libano. q̄ est mōs int̄ Palestinā z phēnicē.

Cyp̄ssus in s̄io. monte q̄s hierosolymę p̄iūc⁹. Cades. nō illa q̄ est in dextro cognōiata Barue s̄ alia q̄ cecidit in sōre trib⁹ iuda. In hierico. vbi nō lōge ab hierosolymis. Quasi platanus. arbor dicta a foliorū latitudine nobis tñ ignota. In plateis. vbi h̄mōi odoramēta puta balsamū z myrrhā venduntur.

¶ Decollatio iōā. bap. ¶ Ancti ludibria z s̄bera. Ex eplā ad he. ca. xj. iā exposita ē in festo sabani z sebastia.

¶ Natiuitas. b. marię. ¶ Ominus possedit me. In exposita est in festo p̄ceptōis eiusdem deipare virginis.

¶ Ominus factus est p̄ nob̄ obediēs. Ex eplā ad philippē. cap. ij. sed iā exposita est

supra in dñica q̄ inscribitur in ramis palmarum.

¶ In die Assumptionis, Ecclesiast.

Cap. xxiij.

In omnibus requie⁹ q̄sui, et in hereditate dñi morabor. Tūc p̄cepit & dixit mihi creator oim: et qui creauit me, requieuit in tabernaculo meo. & dixit mihi. In iacob in habitā: et in iher̄ hereditare: & in electis meis mitte radices. Ab initio & āte sc̄la creata sum: et vsq; ad futurū sc̄lm nō desinā: et in habitatiōe sc̄la corā ipso ministravi. Et sic in s̄io firmata sum: et in ciuitate sc̄lificata s̄ist requieui, & in ier̄lm ptās mea: et radicaui in pp̄lo honorificato: & in partes dei mei hereditas illis, et in plenitudine scōrū detēio mea. Quasi cedi⁹ exaltata sum in libano: & q̄s cyp̄ssus in mōte sion. Quasi palma exaltata sum in Cades, et q̄s plātatio rosę in hierico. Quasi oliua speciosa in campis: et q̄s platanus exaltata sum iuxta aq̄s. In plateis sicut cynamomū et balsamū aromatizans odorē dedi. Quasi myrrha electa dedi suauitatē odoris.

¶ Decollatio. s. iōānis ad Heb. Ca. xj. ¶ Rēs. Sc̄li ludibria, et verbera experti: insuper & vincula: & carceres. &c. vt supra.

¶ Natiuitas Marię. Prouerb. Cap. viij.

Dominus possedit me in initio viarū suarū ante quā quicquā faceret. &c. vt supra.

¶ Exaltatio. s. crucis. ad Philip. Ca. ij.

Chr̄stus fact⁹ est p̄ nob̄ obediēs vsq; ad mortem, mortē aut crucis. &c. vt supra.

¶ Matthæi apostoli.

Similitudo vultus quattuor animalium iam exposita est in festo sancti Marci eius
gestis.

¶ Sancti Michaelis archangeli.

Significauit deus q opz. Et apoca. iohannis ca. j. nā sic incipit liber ille. Apoca. Jesu
chri: quā dedit illi deus palā facere fuis q opz fieri cito: significauit mittre p

Sancti matthæi. Ezechielis pphetæ. Cap. j.

Similitudo vultus quattuor animalium facies ho
minis & facies leonis a dextris, &c. vt supra.

Michaelis archangeli. Lectio libri Apocalyp. Cap. j.

In diebus illis. Significauit deus, quæ oportet fieri
cito loquens p angelū suū seruo suo Iohanni, q testis
monitū phibuit vbo dei, & testimoniū iesu chri: quæ
cūq; vidit. Beat⁹ q legit & audit verba pphetiæ hu-
ius: & seruat ea, quæ scripta sunt. Tēpus em̄ ppe est.
Iohannes septē eccl̄ijs, quæ sunt i Asia, Gratia vobis &
pax ab eo q est, & q erat & qui vēturus est, & a septē
spir̄itib⁹ qui in cōsp̄ctu throni ei⁹ sunt: & a iesu chro
q est testis fidelis primogenit⁹ mortuorū: & princeps
regū terrę: qui dilexit nos: & lauit nos a pctis nostris
in sanguine suo.

In vigilia oīum sanctorū. Apocalyp. Cap. v.

Ecce ego Iohānes vidi in medio throni & quattuor
animalium: & in medio seniorū agnū stantē tanq;
occisum habentē cornua septē: & oculos septē, q sūt
septē spūs dei: missi i oēm terrā. Et venit & accepit de
dextera sedētis in throno librū: & cū aperuisset librū:
quattuor animalia & viginti quattuor seniores ceciderūt
corā agno habētes singuli citharas & phialas aureas
plenas odoramentorū, q sunt oīones sanctorū: & can-
tabāt canticū nouū: dicētes. Dign⁹ est dñe accipere li-
brū, & aperire signacula eius: qm̄ occisus es: & rede-
misti nos deo i sanguine tuo ex omī tribu: & lingua:
& populo: & natione: & fecisti nos deo nostro regnū
& sacerdotes: & regnabimus sup terrā. Et vidi & aus-
diui vocē angelorū multorū i circuitu throni, & ani-
malū & seniorū: & erat numerus eorū millia milliū
dicentiū voce magna. Dignus est agnus, qui occisus

angelū iussu suo iohāni.
Sꝛ pclonator sine pcin
nator: mutauit ordinē:
& pauca vba dicens.

Significauit de⁹. i. p q
dā signa oīdnt. Aug
opz fieri. de ijs q ad sta-
tū eccl̄ie sūt pprinē.

per angelū suū. i. mi-
chaelez. vt sentit officii
hui⁹ pcinator. Testis
monitū phibuit in princi-
pio sui euāgelij. Quæ
cūq; vidit. nā p familia-
ritate oib⁹ interfuit.

prope est. vt oīa applicat
q hic sunt scripta. Sꝛ
& pax salutaris ep̄larū
vba sunt. Ab eo q. a q
mittit sal. Qui erat r
vētur⁹ ē. p hoc dei gñi-
tas designat. A septē
spir̄itibus. i. ab vniuersi-
tate angelorū. Paternę
glorię. vt pꝛ i toto euā-
gelij discursu. primo
genitus mortuorū. q ab
aplo paulo v: primicijs
dominicijs. princeps
regū terrę. q illi ē data
oīs p̄as in celo & i ter-
ra. Matthæi vltimo.

¶ Vigilia oīum sanctorū.

Ecce ego iohānes vi-
di. Et apoca. iohā.
ca. v. In originali hā-
bent: & vidit: ecce in re-
dio throni. Agnū. i. chꝛs
in medio eccl̄ie sūt.

Tāq; occisū. qz cotidie
in eccl̄ie sūt immolat.
Cornua septē. i. septem
p̄as qz ē spūs septē

EPISTOLAE

dirit p[ro]p[ter] septē dōa. V[er]si in o[mn]i terrā. i. o[mn]es ho[m]i[n]es. Et v[er]it. s[an]c[t]u[m]. Cū apuisset lib[er]u[m]. ad reuelandū futurę ecclesię statū. Ceciderūt. adorātes agnū. Citharas ⁊ phialas. p[er] q[ua]s [v]t ipse exponit] significant ofones scōp[orum]. Canticū nouū. i. testamētū nouū p[ri]ncē. Deo n[ost]ro regnū. i. regni participes. Sacerdotes. i. ho[m]i[n]as laudis deo offerētes. Sup[er] terrā. i. in celo. Millia milliu[m]. i. decies cētū millia. sic in Daniele. i. millia milliu[m] min[us] strabāt ei. virtutē ⁊ diuinitatem. ⁊c. oia ista ch[ri]st[us] habuit s[an]c[t]e passio[n]em p[re]ter corp[or]is glorifi[cat]ionem.

In die o[mn]i[um] scōp[orum].

Ecce ego iohannes
vidi alterę āgelū.
Ex apoca. iōā. cap. viij. p[er]
hūc āgelū intelligit[ur] cō
stātū ip[so]r[um]. Signū
dei viui. i. crucē in qua
m[ort]u[us] ē impij emulū
sup[er]auit. nā anteq[uam] h[oc]
sc[ri]beret[ur] vidit i[n] celo
crucē atq[ue] āgelū dicēte
sibi. Cōstantine in hoc
signo v[ince]. Nocere
terre ⁊ mari. i. ch[ri]stianis
habitantib[us] orbē terre:
⁊ insulis adiacētibus.
Et audiui nūc[us] signato
rū. Ex vna quaq[ue] tribu
[hoc est filioꝝ iacob]
erant. xij. millia signato
rū: q[uia] duodecim erant
filij. excreuit sūma cen
tū q[uadr]aginta q[ua]tuor mil
liū. nāq[ue] duodecies duo
decim mille eandē sum
maz reddit. Ex tribu iu
da. Quis si q[ui]t[ur] fuit in
ordine nascēdū p[er] po
nē hoc i[n] loco. q[uia] ex hoc
p[er]det ch[ri]st[us] genealogia.
Cetera patent vsq[ue] ad
locū illū. Vidi turbam
magnā. s[an]c[t]oꝝ. ⁊c. m[ic]ti
stolis albis. p[ro]p[ter]
a[ng]el[us] gloriā. Palmę in
manib[us]. q[ui] sunt in signa
victorię. Alia patet.
p[re]t[er]ia et g[ra]t[ia] actio; honor; virtus; et fortitudo deo n[ost]ro in sc[ilicet] s[an]c[t]oꝝ. Amē

est accipere virtutē: ⁊ diuinitatē: ⁊ sapientiā: ⁊ fortit[ud]inē: ⁊ honorē: ⁊ gloriā: ⁊ benedictionē in s[an]c[t]oꝝ
la s[an]c[t]ulorum. Amen.

In die. Lectio apocalyp. Cap. viij.

Ecce ego Iohānes vidi alterū angelū
lū ascēdentē ab ortu solis, habētē
signum dei viui: ⁊ clamauit voce
magna q[ua]tuor angelis: q[ui]bus datū
est nocere terrē ⁊ mari: dicēs. Noli
te nocere terrē ⁊ mari: neq[ue] arbori
bus, quo adu[sq[ue]] signemus seruos dei nostri in fron
tibus eorum, ⁊ audiui numerum signatorum cen
tum quadraginta quattuor millia signati: ex omni
tribu filiorum israel. Ex tribu Iuda: duodecim millia
signati. Ex tribu Rubem: duodecim millia signati. Ex
tribu Gad: duodecim millia signati. Ex tribu Asser:
duodecim millia signati. Ex tribu Neptalim: duode
cim millia signati. Ex tribu Manasse, duode
cim millia signati. Ex tribu Simeon: duodecim mil
lia signati. Ex tribu Leui: duodecim millia signati. Ex
tribu Issachar: duodecim millia signati. Ex tribu Za
bulon: duodecim millia signati. Ex tribu Ioseph: duo
decim millia signati. Ex tribu Benjamin: duodecim
millia signati. Post h[ec] vidi turbam magnā: quam
dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus,
⁊ tribub[us] ⁊ populis ⁊ linguis: stantes ante thro
num ⁊ in conspectu agni amicti stolis albis: ⁊ pal
ma in manibus eorum, ⁊ clamabant voce magna,
dicentes. Salus deo n[ost]ro, qui sedet super thronum
⁊ agno, ⁊ omnes angeli stabant in circuitu throni
⁊ seniorum ⁊ quattuor animalium, ⁊ ceciderunt
in conspectu throni in facies suas: et adorauerunt
dominum: dicentes amen. Benedictio et claritas et sa

C Facundi & Primitiui.

Benedictus deo & p̄f bñi. Ex ep̄l. ij. ad Cor. ca. j. & est initii ep̄l. post salutationē positam. Bñs de⁹. modus est agēdi gr̄as deo. p̄f misericordiā. i. auferē a nob̄ om̄ miseris. Possimus ipsi p̄solari. s. h̄bo & exēplo. Per exhortationē. pponendo eis p̄mū ḡernū. Exhortamur. ex deponēti h̄bo fecit cōe. passiōes xp̄i. i. tribulationes q̄ in xp̄i capite icēperūt.

Facundi & Primitiui. Ad corinth. ij. Cap. f.

Fratres, Benedic̄⁹ deus & pater dñi n̄ri iesu xp̄i p̄f misericordiā & de⁹ totius cōsolationis: qui cōsolat nos in oī tribulatione n̄ra: vt possimus & ipsi cōsolari eos, q̄ in oī pressura sunt p̄ exhortationē qua exhortamur & ipsi a deo. Quoniam sicut abundat passiōes xp̄i i nobis: ita & p̄ xp̄um abundat cōsolatio n̄ra. Siue autē tribulamur p̄ v̄ra exhortatione & salute: siue cōsolamur p̄ v̄ra cōsolatione, siue exhortamur p̄ v̄ra exhortatiōe & salute: quæ operat̄ tolerantiā earundē passionū: q̄s & nos patimur, vt spes n̄ra firma sit p̄ vobis. Scientes qm̄ sicut locū passionum estis: sic eritis & cōsolationis In xp̄o iesu dño n̄ro.

In natali plurimarum virginum.

Ad Corinthios. f. Cap. vij.

Fratres, De virginibus præceptū dñi non habeo: consiliū autē do, tanquā misericordiā cōsecutus a deo, vt sim fidelis. Existimo em̄ hoc bonū esse p̄pter instantē necessitatē: qm̄ bonū est homini sic esse. Alligatus es vxori: noli q̄rere solutionem. Si autē acceperis vxorē: nō peccasti. Et si nupserit virgo: nō peccauit. Tribulationē tñ carnis habebūt hm̄oi. Ego autē vobis parco. Hoc itaq; dico fr̄es: tēpus breue est. Reliquū est: vt & q̄ habēt vxores, tanq̄ nō habētes sint: & qui sicut: tanq̄ nō sicut, & q̄ gaudēt: tanq̄ nō gaudētes. Et q̄ em̄t: tanq̄ nō possidētes. Et q̄ vtunt hoc mūdo: tanq̄ nō vtant. Præterit em̄ figura huius mūdi. Volo autē vos sine sollicitudine esse. Qui sine vxore est, sollicitus est quæ dñi sunt, quō placeat deo. Qui autē cū vxore est: sollicitus est quæ sunt mundi: quō placeat vxori, & diuise est. Et mulier: innupta & virgo: cogitat, quæ domini sunt: vt sit sancta corpore & spiritu.

Qui sicut. in onere matrimonij. Non sicut. i. patienter ferēdo: & sic de alijs. Diuise est. sicut mūdo & deo. Innupta, i. p̄tinens vidua. Virgo q̄ non nup̄it.

k vj

In nob. sap̄is ad q̄a q̄n a capite sunt deriuat̄. p̄ro v̄ra exhortatione & salute: totū hoc accedit ad v̄ritatē v̄rā.

Siue: solamur. s. a deo: & hoc q̄s accedit ad p̄solationē v̄rā.

In festo plurimarū virginum.

De h̄ginit̄ p̄ceptū nō habeo. Ex. i. ad Cor. ep̄l. ca. vij. vbi postea q̄ agit de matrimonio: dicit p̄siliū de h̄ginit̄ b̄. dicens qd nō h̄z a deo p̄ceptū qd de necessitate salutis sit h̄ginitas.

Consiliū do. q̄ h̄ginitas p̄ponit nuptijs: q̄ meliora sunt appetēda.

Misericordiā p̄secutus. vnde habeo p̄siliū dādi autoritatē. Hoc bonū esse. s. h̄ginitatē. et posuit bonū p̄ optimū.

Propt̄ necessitatē. q̄ manet ducētib⁹ vxorem.

Noli q̄rere. s. vxorem. s. nō potes p̄tinere te: qd est melius q̄ matrimonio: sicut h̄ginitas: quā p̄tinētia. Tribulationēz carnis. q̄ sunt in anxietate matrimonio p̄ficiēti.

Vobis parco. i. p̄mitto vob. vt possitis ducere vxores. Tanq̄ nō h̄ntes. i. nō intēti sint reb⁹ mūdi: s. p̄siliū v̄māt.

EPISTOLAE

De Trinitate.

In dño gaudete. Ex epist. ad Cor. ij. ca. xij. In originali habet. de cetero fies gaudete. et est clausula eiusdem epistolae. in qua solat plurimè in doctrina fidei. Gaudete. quod est proprium illorum quibus agunt. Exhortamini. id est inuicem vos ad bene agendum excitare. Id est sapienter. de dño sentite. pacem habete. quia dñs nos hunc precipit. Osculo scito. quod est signum unitatis suae unanimitas. Oes sancti. scilicet sunt mecum. Gra dñi. de qua iam annis. plenius gra et unitate. Charitas dei. scilicet principis amoris. Cōciliatio sancti spiritus. quia per ipsum fit omnium bonorum cōciliatio.

De angelis.

Dixit mihi angelus: Scribe. Ex apostoli iohannis apoca. ca. xix. Scribe. subaudi ad futuram rei memoriam nota. Vocati sunt. per fidem charitate informati. Vocati sunt. quia nihil falsius a deo pcedit. Vide nefeceris. non permittit angelus se adorari ab homine cuius naturam homini diuinum assumpsit. Deum adora. non angelum. scilicet.

Sancti spiritus.

Quod audissent apostoli qui erant hierosolymis. Ita supra exposita est i. ser. iij. post petecos.

Sancte crucis.

Christus factus est pro nobis obediens. Ita exposita est supra in vñica in ramis palmarum. Pro postulanda pace. Nolite esse prouidentes apud vosmetipsos.

Ex epist. ad Romanos. ca. xij. In qua Romanos monet ne sint imprudentes arrogando sibi vires quas non habent. Apud vosmetipsos. id est non reuera: sed opinione vestra. Non malum pro malo. hoc iubet christiana religio. Defendentes. id est resistentes volentibus vos offendere. Scriptum est Deuter. xxxij. Mihi vindictam. subaudi relinquere. Ego retribuam. id est vultis ut quod i vos fuerit commisit. Carbones ignis. quoniam ex inimico facies illi tibi amicum. Tine a malo. id est incidere in illud odium. Sed vince in bono malum. id est tētanōes impellentes ad iram quod est vindictae appetitus.

De Trinitate. Ad Corinthios. ij. Cap. xij.

Rēs. In dño gaudete: perfecti estote: exhortamini: id ipsum sapite. pacem habete. & deus pacis & dilectionis erit vobiscum. Salutate inuicem in osculo sancto. Salutate vos omnes sancti. Gratia dñi nr̄i iesu chr̄i. & charitas dei: & cōciliatio sancti spiritus sit cum omnibus vobis amen. In christo iesu domino nostro.

De angelis. Lectio libri Apocalyp. Cap. xix.

In diebus illis. Dixit mihi angelus. Scribe. Beati qui ad coenam nuptiarum agni vocati sunt. Et dixit mihi. Hec verba dei vera sunt. Et cecidi ad pedes eius. ut adorare eum. Et dixit mihi. Vide nefeceris. Cōseruā eum tu sum. & fratrum tuorum habentium testimonium iesu. Deum adora.

Sancti spiritus. Actuum apostolorum. Cap. viij.

In diebus illis. Cum audissent apostoli qui erant in hierosolymis: quia rece. &c. ut supra.

Sanctae crucis. Ad Philipenses. Cap. ij.

Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem. mortem autem crucis. &c. ut supra.

Propostulanda pace. Littera ad Romanos. Cap. xij.

Fratres. Nolite esse prudentes apud vosmetipsos. Nulli malum pro malo reddentes. puidentes bona non tantum coram deo. sed etiam coram omnibus hominibus. Si fieri poterit quod ex vobis est. cum omnibus hominibus pacem habentes. Non vosmetipsos defendentes charissimum: sed date locum irae. Scriptum est enim. Mihi vindicta & ego retribuam: dicit dominus. Sed si esurierit inimicus tuus. ciba illi: si sitis potum da illi. Hoc enim facies. carbones ignis cōgeres super caput eius. Noli vinci a malo. sed vince in bono malum.

¶ Pro congregatione.

Succincti liberos mentis vŕę. Ex. i. petri epł. ca. i. In quo apłs regeneratos inducit ad castitatē ⁊ mūdiciā. Succincti liberos. i. casti corpe ⁊ mēte. Sobrii. victu ⁊ vestitu. perfecti in omni vŕtute. Sta. p. quā sparis gl̃iam. In reuelationē. i. p. reuelationē. Obedientię. in obſeruatiōe legis. Nō pfigurari. i. p. ſounari. Scđm. i. deſi. Scđi ſo- tis. i. ſcđtatis illi ṽm̃io- tates. Scriptū est. Leuitici. xix.

¶ Pro congregatione. Lectio beati

Petri apli. i. Cap. i.

Charissimi. Succincti liberos mentis vŕę: sobrii, perfecti, sperate in eā, q̃ offertur vobis gr̃am in reuelationē iēſu chŕi q̃ſi filij obedientię: nō cōfigurati prioribus ignoratię vŕę deſiderijs: ſed ſcđm eum q̃ vocauit vos ſcđm, vt ⁊ ipſi in omni cōuerſatione ſcđi ſitis. Qm̃ ſcriptum eſt. Sancti eritis: qm̃ ego ſanctus ſum: dñs deus veſter.

¶ Pro familiaribus. Pauli ad Galatas.

Cap. vi.

Frateres. Si p̃occupatus fuerit homo in aliquo de- licto: vos qui ſp̃uales eſtis h̃mōi inſtruite in ſp̃u lenitatis: conſiderans teipſum: ne ⁊ tu tenteris. Alter alterius onera portate: ⁊ ſic adimplebitis legē chŕi.

¶ Pro quacuncq; tribulatione. Lcō

Hieremię pphetę.

Ca. xiiij.

Si iniquitates nŕę cōtenderint cōtra nos dñe libe- ra nos q̃ſumus: ſac. ppter nomen tuū qm̃ multę ſunt auerſiōes nŕę. Tibi peccaui: expeſtaſto iſrl̃: ſaluator nŕ in tēpore tribulatiōis. Tu autē in nobis es dñe: ⁊ nomen ſcđm tuū inuocātū eſt ſup nos: ne deſ- relinquoſ nos dñe deus noſter.

¶ Pro pluuia. Lcō lib. Leuitici.

Cap. xxvi.

In diebus illis. Dixit dñs ad Moysen. Si in p̃ceptis meis ambulaueritis, ⁊c. viſ ſupra.

Tu autem in nobis es dñe. hoc dicit: ⁊ in templo erat p̃p̃liatorum: queſi dei ſedes:

¶ Pro pluuia.

Dixit dñs ad Moysen. Si in p̃ceptis meis. Ex leuiti. cap. xxvi. Jam expoſita eſt in vigilia trinitatis.

¶ Pro familiaribus.

Si p̃occupatus fue- rit hō. Ex epł. ad Gala. ca. vi. In q̃ indu- cit illos ad patiētiā ⁊ mutuā tollerātiā. P̃occupat. aliq̃ p̃tur- batiōe animi. Qui ſp̃uales. i. ſapiētiōres. Sp̃u lenitatis. reducen- do ad mānētudinē. Cōſideras teipm̃. i. p̃o- priā fragilitatem.

Tu tenteris. i. in ſilem p̃- turbationē incidās. Alter alterius onera. i. ſfirmitates mutuas ſuſ- ferendo.

¶ Pro quacuncq; tribulatione.

Si iniquitates noſtre p̃tenderint. Ex hie- remia p̃p̃ha ca. xiiij. de- p̃catio eſt ⁊ p̃phete p̃p̃lo p̃dolēti. Cōtenderint. i. fuerint p̃tra nos. ſac. p̃p̃t nōm̃ tuū. ſm̃ tuā miſericordiā. Auerſio- nes. La teſſue a viā res- taſſent queſtio eſt ad deū ⁊ viam rectam. Expeſtatio iſrael. i. in quo ſolo habemus oīm ſp̃e nŕę. ⁊ paucis ṽbis interpoſitis ſubdit.

EPISTOLAE

¶ Pro sacerdote.

Fidelis sermo & omni acceptione dignus. *Id est* sermo. *Id est* verus & dignus. Acceptione. *Id est* qui ab audientibus accipitur. & subdit sermone. Ego primus. ex persecutore factus apostolus. Clenderet patientiam. reuocando me ab actu persequendi. Qui credituri sunt. vt nemo desperet ex peccatis reduci posse ad gratiam: propter quod agens gratia: concludit. Regi sceus lozum. &c.

¶ Pro auertenda pestilentia.

Immisit dominus pestilentiam.

Ex secundo Regum cap. xxiij. In quo ponitur pestilentia quam immisit Dominus in israel: propter peccatum Dauid: quod inisset populo numerari.

Ad tempus constitutum a Deo. a Dan vsq; ad Bersabee qui erant termini longitudinis iudee.

Aream Areuna Iebusai. quia hic Areuna non erat iudeus: sed iebusens. id est ex illorum genere qui ante Regnum Dauid habitabant ierusalem: qui alio nomine vocabatur Oman.

Gad propheta. quia tempore regni Dauid prophetauit.

¶ Pro Sacerdote. Beati Pauli ad Timotheum prima. Capite primo.

Harissime. Fidelis sermo & omni acceptione dignus quia Christus Iesus venit in hunc mundum peccatores saluos facere, quorum primus ego sum. Sed ideo misericordiam consecutus sum: vt in me primum ostenderet omnem patientiam: ad informatiōem eorum, qui credituri sunt illi in vitam æternam. Regi autē saeculorum immortalis: inuisibili: soli deo honor & gloria in saecula saeculorum. Amen.

¶ Pro auertenda epidimia. Lectio Regum secunda. Cap. xxiiij.

N diebus illis. Immisit Dominus pestilentiam in Israel de mane vsq; ad tempus constitutum: mortui sunt a Dan vsq; ad Bersabee septuaginta millia virorum. Cūq; extēdisset manum suam angelus Domini super Ierusalem, vt disperderet eam: misertus est Dominus super afflictionem eorum. Et dixit angelo percutienti populum: Sufficit: nunc contine manum tuam. Erat autem angelus Domini stans super aream areuna Iebusai. Dixitq; Dauid ad dominum: cum vidisset angelum percutientem populum. Ego sum qui peccaui: & qui iniqui egisti quod oues sunt, quod fecerunt. Obsecro te dñe vt auertas manus tua contra me, & contra domū patris mei. Venit autē Gad propheta dñi ad Dauid in die illa. Et dixit ei. Ascende, & construe altare dño in area areuna Iebusai.

Et ascendit Dauid iuxta sermonem Gad: quem praeceperat Dñs opus.

Contrapersecutores ecclesiae. Ecclesiastici, Cap. xxxvj.

¶ Contra ecclesie persecutores.

Miserere nostri deus omnium. Ex Ecclesiastici libro. capite. xxxvi. In quo ponitur oratio authoris huius operis: et potest esse oratio piplati. cum sciscens specialiter. dicens. Miserere nostri deus omnium. per creationem. Respice nos. qui sumus populus tuus peculiaris. Lucem. idest consolationem in tenebris nostrarum

retributionu. Immitte te timore tuu. actine p terrore. Magnalia tua. q fecisti p nobis contra illos. Alleus manu. pro graua. nam qui iacit telum vt feriat: manus alleuat: deinde grauat. Sanctificatus in nobis. colentibus te quem illi blasphemant.

Magnificaberis in eis. idest laudaberis: q illos nobis subijces.

Vt cognoscant te. ostendendo fauore tuu pro nobis contra illos.

In noua signa. scilicet que fecisti pro nobis contra egyptios.

Immuta mirabilia. vnum post aliud signu faciendo. Magnifica manum. idest iram tuaz in illos monstra.

Extolle aduersarium. idest extra fines nostros pone. Festina tepus. illorum punitiois: et nostre liberationis. finis. scilicet a te constituti et promissi de aduentu messie.

¶ Pro infirmis.

Tristatur aliquis vestrum. Ex epistola iacobi. ca. v. Oret equo animo. idest tranquillo. morbo in quo tribuitur de vita.

Miserere deus omnium: & respice nos: & ostende nobis lucem miserationum tuaru: & immitte timorem tuum super gentes, que non exquisierunt te, vt cognoscant quia non est deus nisi tu: vt enarrant magnalia tua. Alleua

manum tuam super gentes alienas: vt videant potentiam tuam. Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis: sic in conspectu nostro magnificaberis in illis: vt cognoscant te sicut & nos cognouimus: quoniam non est deus prater te domine. Innoua signa, & immuta mirabilia. Glorifica manum & brachium dextrum. Excita furem: & effunde iram, Extolle aduersarium, & afflige inimicum. Festina tempus, & memento finis: vt enarrant mirabilia tua domine deus noster.

Pro infirmis. Lectio iacobi apostoli.

Capite, v.

Charissimi. Tristatur aliquis vestrum: oret equo animo & psallat. Infirmatur quis in vobis: inducat presbyteros ecclesie & orent super eum: vngentes eum oleo in nomine domini. Et oratio fidei saluabit infirmum: & alleuiabit eum dominus. Et si in peccatis sit, dimittetur ei. Confitemini ergo alterutrum peccata vestra: & orate pro inuicem: vt saluemini.

epistola iacobi. ca. v. Tristatur. idest in tristitia: aut in morbo. Oret equo animo. idest tranquillo & hilariter. psallat. canet & non solum oret. Infirmatur. morbo in quo tribuitur de vita. vngentes. hinc potissimum habet originem vunctionis sacramenti. Alleuiabit. nisi aliud expediret potius infirmo quod solus deus scit. In peccatis. scilicet venialibus. Confitemini. hinc quoque institutum est confessionis & penitentie sacramentum.

EPISTOLAE

¶ Pro defunctis.

Audiui vocē de celo. Ex Apoc. iōā. ca. xiiij. In q̄ arguit de p̄mio illoꝝ q̄ in mart̄
rio aut p̄fessioe dñi moriūt. Scribe. de re notabili. & diu p̄mātura hoc dici solet.
Amodo. i. iā sūe citō: vt sit amodo: q̄n ad modicū. Sp̄sūctūs. cū p̄e. & filio q̄z ē nep̄.
A laborib⁹ suis. & fruāt̄ eternā q̄ete. Opa illoꝝ. i. merces suoz opoz: quācūq̄ admodū &
maloz operū suos auto
res. Tiersili⁹. q̄sq̄ suos
patimur manes.

Alia. p. defunctis.

U Ir fortissim⁹ iu
das collatiōe sa
ctā. Ex. ij. macha. cap.
xij. In q̄ m̄ifestē ostē
dit resurrectiōis sp̄s:
& qd̄ elemosyna facta
p mortuis mirū immo
dū illis. pdest. Judas.
cognomēto machab⁹:
qd̄ interpretat̄ pugnatōr:
hebraice s̄monai.
Collatione factā. ex eā
pecuniā. q̄ q̄sq̄ ptulit.
Drachmas argētī. drac
chma genus monet⁹. qd̄
app̄eit septādecimam
partē vncie: hoc est di
midii n̄ri nūmi argētē.
Mortuoz. q̄ in bello co
ciderāt. qd̄ gestū est euz
ducib⁹ s̄riochi. Cū pie
tate. i. p. religiōe. Opti
mā s̄faz. i. mercedē.

Alia. p. defunctis.

Nolum⁹ vos igno
rare de dormiētib⁹.
Ex epis. ad Thessa.
i. ca. iij. In q̄ eos rep̄
hēdit. q̄ mortuos nimis
lugēt: cū sit oib⁹ resurgē.
di sp̄s. q̄ bñ sentiūt de religiōe. Sp̄s nō hñt. s. resurgēdi. Si credim⁹. hoc argumēto sp̄s
pē vti⁹ paul⁹. ad pbādū resurrectionē: qd̄ ch̄s. s. resurrexit. Qd̄ si nos credim⁹. & resurre
ctionē. q̄s credim⁹. Adducet cū eo. ad vitā immortālē. In h̄bo dñi. i. ex parte dñi
q̄ nob̄ hoc reuelauit. Residui sum⁹. à p̄rib⁹ n̄ris iā mortuis. Nō pueniem⁹. q̄ oēs sim⁹
resurgem⁹. In iussu. i. tubādō his h̄bis: Surgite. mortui. venite ad iudiciū. Archāge
li. s. michaelis. In tubā. q̄ vox erit. q̄n tub⁹ cuiusdā. q̄ ad oēs pueniet. Mortui i ch̄s. i.
q̄ crediderūt. Resurgēt p̄mi. respectu n̄m q̄ viuim⁹ in illi⁹ fide. Qui relinq̄mur. s. in
vitā. Rapiemur cū illis. sentire. videt. ap̄ls. q̄ illi. q̄ in die iudicii viuēt: nō morient⁹: s. cū
suscitatis rapiem⁹. Obui⁹ ch̄s. veniēte ad iudiciū. Cōsolamini. i. in hac solitudine
mortuoz: cōsolamini vos inuicē cū spe resurrectionis.

¶ Pro defunctis. Apoca. Cap. xiiij.

In dieb⁹ ill⁹. Audiui vocē de celo dicētē m̄hi. Scri
be. bñ mortui. q̄ in dño moriunt. Amodo em̄ iā di
citis p̄s. vt regescāt a laborib⁹ suis. Opa. n. illoꝝ sequūt
illos. ¶ Lcō lib. Machab⁹. xxiij. Cap. xij.

In dieb⁹ ill⁹. Vir fortissim⁹ iudas collatiōe f̄tā: duo
decim millia drachmas argētī misit hierosolymā:
offerri eas ibi p p̄ctis mortuorū. iustē. & religiōe
de resurrectiōe cogitās. Nisi em̄ eos. q̄ ceciderāt. resurre
uros. sp̄aret: sup̄flui videt. & vanū prare p mor
tuis. Sed q̄ cōsiderabat. q̄ hui⁹ cū pietate dormitio
nē acceptant: optimā haberēt repositā ḡram. Sacra et
go. & salubris est cogitatio. p defunctis exorare. vt a
peccatis soluantur.

¶ Beati Pauli ad Thessalo. i. Cap. iij.

Rēs. Nolum⁹ vos ignorare de dormiētib⁹: vt nō
cōtristemini. sicut et ceteri. q̄ sp̄s nō hñt. Si em̄ cre
dim⁹. q̄ iesus mortu⁹ ē. et resurrexit: ita et de⁹ eos. qui
dormierūt p iesum adducet cū eo. Hoc em̄ vobis dis
cim⁹ in x̄bo dñi. q̄a nos. q̄ viuim⁹. qui residui sum⁹ in
aduētū dñi. nō pueniem⁹ eos. qui dormiēt. Q̄ m̄ ip̄e
in visu. & in voce archāgeli: et in tubā dei descēdet de
celō: et mortui. qui in ch̄s sunt: resurgent primi. De
indē nos. qui viuim⁹. qui reliquimur: simul rapiemur
cū illis in nubibus obui⁹ ch̄s in aera. & sic semp cū
dño erimus. Itaq̄ consolamini in vicem verbis istis.

¶ Alia pro defunctis.

Christus resurrexit a mortuis. *Epist. ad Corinthios epistola. capi. xv. Exposita est*
se. iij. post dominicam in albis.

¶ Alia pro defunctis.

Ecce mysterium vobis dico. *Ex epistola. ad Corinth. capi. xv.* In quo agitur de
 mysterio resurrectionis.

¶ Lectio epistolæ beati Pauli ad

Corinth. f.

Cap. xv.

Ecce mysterium. i.

rem magnam / atq; ad

intelligendum difficile.

Omnes. i. boni, & ma-

li. Non omnes immu-

tabimur. de statu. s. cor-

poralitatē, & spirituali-

tatis per dotes corpo-

ris. In momento. s.

fiet resurrectio.

In ictu oculi. i. in instā-

ti. s. quō clauditur, et

aperitur oculus.

In nouissimā tubā. i.

voce, quā dicet christus /

surgite mortui.

Incorrupti. i. sine mē-

brorum diminutione.

Et nos immutabi-

mur. scz de corruptione

ad immortalitatem.

Corruptibile hoc. i. na-

turam humanam resur-

gere incorruptibilem.

Induere immortalita-

tem. i. in meliorem sta-

tuum mutatiōem. Ser-

mo. q. scriptus est. Ose-

quartō. Absorpta est

mors in victoriā. in he-

briō. ero mors tua, o

mors. tibi est mors, vi-

ctoria tua: quā proster-

Ratres. Christus resurrexit a mortuis primitiæ
 dormientium. Qm̄ quidem. &c. vt supra.

¶ Beati Pauli ad Corinth. f.

Cap. xv.

Ratres, Ecce mysterium vo-
 bis dico. Omnes quidem
 resurgemus: sed non omnes
 immutabimur. In momen-
 to, in ictu oculi, in nouissi-
 mā tubā. Canet enim tuba,
 & mortui resurgent incor-
 rupti: et nos immutabimur.

Oportet em̄, corruptibile hoc induere incorruptio-
 nem: & mortale hoc induere immortalitatem. Cum
 autem corruptibile hoc induerit incorruptionem: &
 mortale hoc induerit immortalitatem: tūc fiet sermo,
 qui scriptus est. Absorpta est mors in victoriā. Vbi
 est mors victoria tua? Vbi est mors stimulus tuus?
 Stimulus autem mortis, peccatum est. Virtus vero
 peccati, lex. Deo autem gratias: qui dedit nobis vic-
 toriam. Per iesum chrm̄ dñm nostrum.

nebas omnes, quasi dicat: nullū erit. Stimulus tuus. i. peccatum qd̄ erat mortis cau-
 sa. Virtus peccati lex: quia peccatum magis viguit ex lege. dando. s. peccandi occasi-
 onem. Deo autem gratias. s. agamus.

FINIS.

Lector habes Pauli subtilia dogmata sancti

★ Qui vas electum religione fuit.

Numina trina dei, quæ raptus in æthera vidit.

Sustinet ecclesie culmina fortis Atlas.

Pagina sacra licet antiqua volumina iacet.

Hoc velut in cunctis lucida gemma nitet.

Fundamenta fecit fidei certissima summum

Præbet ei christi bibliotheca locum.

★ Illud nam quæritur

Deum, vel divinitus igni

fiat itaq³ tria numina

erunt hæc dei vel tres

divinitates, agnoscantur et

Christi hæc confessio.

sed fieri potest hæc locutio

quoniam et apud Hieronymum

tertium nomen legimus

pro tertia persona, sive Spiritu

Sancto.

EXPLICIUNTUR HYMNORUM

tionum, Homiliarum, necnon Epistolarum beatorum Pauli,

Petri, Iacobi & Ioannis, atq³ etiam ex propheta

tis, quæ per anni circulum in ecclesia cantantur

summa cura industriaq³ tersè atq³ emul

et ad ipsum Antonij Nebriss. prototypum

collatæ. nunc demum typicè ex

cussioni traditæ apud inclitam

Garnatam. Anno Domini

ni nostri iesu Christi.

M. D. XLI.